

LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM
(1947 - 2017)

**ĐẢNG BỘ HUYỆN PHÚ BÌNH
BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM**

**LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM
(1947 - 2017)**

**NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC
NĂM 2018**

LỜI GIỚI THIỆU

Năm 1947, Chi bộ Đảng xã Vạn Thắng được thành lập. Sau khi điều chỉnh địa giới hành chính vào tháng 10/1953, Chi bộ xã Tân Kim ra đời. Năm 1965, Chi bộ được Huyện ủy chuẩn y thành Đảng bộ.

Trải qua nhiều giai đoạn lịch sử đầy khó khăn, thử thách, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Tân Kim đã góp phần cùng nhân dân trong huyện, tỉnh và cả nước giành được những kết quả đáng tự hào: Lật đổ chính quyền thực dân, phong kiến, thành lập chính quyền cách mạng năm 1945; đánh thắng thực dân Pháp, đế quốc Mỹ cùng tay sai, thu non sông về một mối; chiến thắng các thế lực hiếu chiến, bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa và đang bước vào quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế sâu sắc.

Mặc dù đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, song Đảng bộ xã Tân Kim luôn phát huy truyền thống cách mạng vẻ vang, lãnh đạo nhân dân từng bước hoàn thành nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh.

Thực hiện Chỉ thị số 20-CT/TW ngày 18/1/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đảng “Về tiếp tục tăng cường, nâng cao chất lượng nghiên cứu, biên soạn, tuyên truyền, giáo dục Lịch sử Đảng”, Đề án số 04-ĐA/TU ngày 10/10/2016

*của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về “Tăng cường công tác nghiên cứu, biên soạn; tuyên truyền, giáo dục lịch sử truyền thống cách mạng, lịch sử Đảng bộ địa phương cho cán bộ, đảng viên và nhân dân tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2016 - 2020”, đồng thời ghi lại chặng đường lịch sử cách mạng của Đảng bộ và nhân dân nhằm giáo dục lòng yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng cho các thế hệ mai sau; tăng cường sự đoàn kết, nhất trí trong Đảng, sự gắn bó giữa Đảng và nhân dân, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020) quyết định xuất bản cuốn “**Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017)**”.*

Cuốn sách được biên soạn khách quan và khoa học theo tiến trình các sự kiện lịch sử diễn ra trên địa bàn xã Tân Kim, đồng thời đặt trong mối quan hệ với lịch sử của huyện, tỉnh và dân tộc. Quá trình nghiên cứu biên soạn được thực hiện dưới sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Huyện ủy, Ban Tuyên giáo Huyện ủy Phú Bình, sự đóng góp của các bậc tiền bối, các thế hệ cán bộ, đảng viên và nhân dân địa phương, đặc biệt là sự tư vấn, biên soạn nghiêm túc của Công ty Cổ phần Sách và Truyền thông Văn hóa Việt. Mặc dù có nhiều nỗ lực để tái hiện lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim qua các thời kỳ song do tài liệu lưu trữ không đầy đủ và các nhân chứng lịch sử mai một, cuốn sách khó tránh khỏi hạn chế. Ban Chấp hành Đảng bộ xã rất mong nhận được ý kiến đóng góp quý báu của

*cán bộ, đảng viên, nhân dân và bạn đọc để cuốn sách
ngày càng hoàn thiện.*

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc!

T/M BCH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM

BÍ THƯ

Phạm Văn Hiệp

Mở đầu

TÂN KIM - QUÊ HƯƠNG, CON NGƯỜI, TRUYỀN THỐNG

I. Quê hương

Tân Kim là xã miền núi thuộc huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên, trung tâm xã cách trung tâm huyện 7,6km về phía nam; phía đông giáp xã Tân Thành, phía tây bắc giáp các xã Bảo Lý và Tân Khánh, phía nam giáp thị trấn Hương Sơn và xã Xuân Phương, phía bắc giáp xã Hợp Tiến của huyện Đồng Hỷ.

Xã Tân Kim nằm ở khu vực tả ngạn sông Đào, là nơi có địa hình cao nhất của huyện Phú Bình. Trên địa bàn xã có nhiều đồi, núi, trong đó điểm cao nhất là đỉnh Bóp (núi Cao Báng) với độ cao 257m so với mực nước biển. Ngoài ra, địa hình của xã còn có các cánh đồng tương đối bằng phẳng, phân bố chủ yếu ở dưới chân đồi, núi hoặc dọc các con suối. Hiện nay, xã Tân Kim có lợi thế trong trồng rừng, trồng cây ăn quả, cây công nghiệp ở khu vực đồi, núi thấp và thâm canh lúa nước, rau màu và các loại cây lương thực khác ở khu vực đồng thấp. Tuy nhiên địa hình nhiều đồi cũng gây trở ngại cho quá trình giao thương, đi lại của người dân và quá trình hoàn thiện cơ sở hạ tầng, nhất là đường giao thông của xã.

Trên địa bàn xã có nhiều con suối, trong đó lớn nhất là suối Cao Báng và suối Tân Kim. Suối Cao Báng bắt nguồn từ khu rừng Cao Báng, chảy qua địa phận các xóm Bờ La, Bờ Lận, Quyết Tiến; suối Tân Kim chảy qua các xóm Đèo Khê, Hải Minh, Châu, Thòng Bong, Trạng Đài, Mỏn Thượng; 2 dòng suối Cao Báng và Tân Kim đều đổ ra sông Cầu¹. Ngoài ra, xã Tân Kim còn có hồ Kim Đĩnh - một trong những hồ nước ngọt lớn nhất của huyện Phú Bình với diện tích 40ha. Các con suối, hồ cung cấp nước cho sản xuất nông nghiệp và nguồn thủy sản đáng kể cho nhân dân. Đặc biệt, hồ Kim Đĩnh còn có tiềm năng về du lịch. Với Dự án Khu du lịch, đô thị sinh thái hồ Kim Đĩnh², dịch vụ du lịch địa phương có cơ hội phát triển, mang lại nguồn thu nhập mới cho người dân.

Về tài nguyên đất, xã có 2 loại đất chính là đất feralit và đất cát pha. Đất feralit phát triển trên đá phiến thạch sét tập trung chủ yếu ở khu vực núi cao, gò đồi. Loại đất này được người dân tận dụng trồng rừng, sắn và một số loại cây ăn quả như vải, nhãn, na, mơ, hồng cùng với cây công nghiệp (chủ yếu là cây chè). Đất cát pha bạc màu ít được bồi tụ phù sa hằng năm phân bố ở các cánh

1. Nhìn trên bản đồ, các con suối trên đều bị cắt bởi sông Đào. Tuy nhiên khi xây dựng, người Pháp đã làm cống ngầm cho suối Cao Báng, Tân Kim rồi đắp sông ở phía trên. Suối Tân Kim và suối Cao Báng đổ ra sông Cầu lần lượt tại các xã Xuân Phương và Bảo Lý.

2. Dự án Khu du lịch, đô thị sinh thái hồ Kim Đĩnh do Công ty Cổ phần Tư vấn Chuyển giao Công nghệ Quốc tế ICT là chủ đầu tư theo giấy phép số 796/UBND-TH, ngày 26/5/2011.

đồng nhỏ, hẹp. Nhân dân địa phương chủ động cải tạo, áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật để thâm canh lúa, rau màu (đỗ, lạc, su hào), ngô...

Thời tiết ở Tân Kim nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa. Thời tiết trong năm phân hóa thành 2 mùa tương đối rõ rệt là mùa nóng và mùa lạnh. Từ tháng 5 đến tháng 10 có gió mùa đông nam hoạt động mạnh, thời tiết nóng ẩm và mưa nhiều. Từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau là thời điểm hoạt động của gió mùa đông bắc, thời tiết lạnh và ít mưa, chủ yếu là mưa phùn, đôi khi có sương muối tạo cảm giác rét buốt. Nhiệt độ cao, mưa nhiều vào mùa nóng phù hợp cho thâm canh lúa và các cây trồng nhiệt đới; nhiệt độ thấp từ tháng 11 năm trước đến tháng 4 năm sau tạo điều kiện cho canh tác các loại rau màu, ngô, chè. Tuy nhiên, mưa lớn vào mùa nóng và rét đậm, rét hại kèm theo sương muối vào mùa lạnh dễ gây hại cho sinh trưởng của cây trồng, vật nuôi và làm xáo trộn sinh hoạt của người dân.

Đường giao thông ở địa phương trước đây chủ yếu là đường đất, bụi bặm vào ngày nắng, lầy lội vào ngày mưa. Trong những năm gần đây, thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, hệ thống đường giao thông trong xã được đầu tư nâng cấp và hoàn thiện. Bên cạnh những tuyến đường liên xóm được bê tông hóa, trên địa bàn xã còn có tuyến đường Xuân Phương - Tân Kim - Tân Khánh dài 8km, đường vành

đai Tân Đức - Lương Phú - Tân Khánh - Tân Kim chạy qua... Tính đến hết năm 2017, đường trục xã, liên xã đã được cứng hóa 100%; các tuyến đường trục chính của xóm, đường ngõ đang tiếp tục được đầu tư đổ bê tông tạo điều kiện cho nhân dân trong xã đẩy mạnh giao thương về kinh tế cũng như giao lưu về văn hóa.

Với vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên trên, Tân Kim có nhiều thuận lợi trong trao đổi hàng hóa, tiếp thu các giá trị văn hóa tiến bộ; đất đai, khí hậu thích hợp cho sự sinh trưởng của nhiều giống cây trồng, vật nuôi. Tuy nhiên, địa hình nhiều đồi núi gây khó khăn cho hoàn thiện cơ sở hạ tầng, đi lại của người dân; thời tiết nóng ẩm, mưa nhiều dễ gây nhiều dịch bệnh cho nhân dân, cây trồng và vật nuôi...

Theo các cụ cao tuổi trong xã kể lại, làng Kim Đĩnh được người dân lập nên đầu tiên. Trải qua tiến trình lịch sử, các làng, xóm dần được mở rộng và hoàn thiện như hiện nay.

Vào thế kỷ XIX, địa bàn Tân Kim thuộc xã Kim Đĩnh (có tài liệu ghi là Kim Lĩnh), tổng Lý Nhân, huyện Tư Nông, phủ Phú Bình¹. Ở Thái Nguyên, từ năm 1887, thực dân Pháp dùng mọi thủ đoạn để cướp đoạt ruộng đất của nông dân lập các đồn điền. Trong vòng 31 năm (1887 - 1918),

1. Viện Nghiên cứu Hán Nôm, *Địa danh làng xã Việt Nam thế kỷ XIX*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, Hà Nội, 2012, tr.99 và *Đồng Khánh địa dư chí (tập 1)*, Nxb. Thế giới, Hà Nội, 2003, tr.795.

Pháp đã lập ở Thái Nguyên 24 đồn điền lớn nhỏ, trong đó đồn điền Vạn Giã có diện tích 16.605ha gồm 52 ấp. Địa bàn Tân Kim lúc này thuộc ấp Kim Đĩnh trong đồn điền Vạn Giã. Đầu thế kỷ XX, Toàn quyền Đông Dương đổi tên huyện Tư Nông thành phủ Phú Bình, vùng đồn điền Vạn Giã, trong đó có ấp Kim Đĩnh nằm ở vùng trung du bán sơn địa ở phía bắc phủ Phú Bình.

Sau khi Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, tháng 10/1945, xã Vạn Thắng được thành lập trên cơ sở một phần địa giới của đồn điền Vạn Giã. Xã Vạn Thắng được chia thành 6 thôn, trong đó có thôn Kim Đĩnh.

Cuối tháng 8/1953, xã Vạn Thắng được tách thành 4 xã Tân Kim, Tân Khánh, Đồng Liên và Thắng Lợi. Khi mới thành lập, xã Tân Kim gồm có 15 xóm: Núi Chùa, Thòng Bong, Đồng Chúc, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Xuân Lai, Châu, Hải Minh, Đèo Khê, La Cỏ, Bạch Thạch, Trại, La Dao, La Đuốc và Bờ Lận. Dân cư sinh sống khá thưa thớt, chỉ từ 10 - 15 hộ trong một xóm.

Năm 1966, xóm Trạng Đài được thành lập. Cùng năm đó, xóm Bờ Lận tiếp nhận 6 hộ dân từ xóm Quyết Tiến, xã Nhã Lộng, nâng tổng số hộ trong xóm lên 20 hộ. Sau đó, xóm Bờ Lận được đổi tên thành xóm Quyết Tiến. Xóm La Cỏ cũng được đổi tên thành Bờ La, nơi chủ yếu đồng bào gốc Hoa sinh sống¹. Khoảng những năm 1974 - 1975,

1. Trên 90% dân số ở xóm Bờ La là người gốc Hoa.

xóm Tân Thái được thành lập, đến năm 1978, xóm Tân Thái sáp nhập vào Đồng Chúc. Năm 1984, xóm Tân Thái tái lập trên cơ sở tách từ xóm Đồng Chúc.

Đến năm 2017, xã Tân Kim có 1.945 hộ với 8.078 nhân khẩu, sinh sống ở 17 xóm: Xuân Lai, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Trạng Đài, Đồng Chúc, Tân Thái, Núi Chùa, Thòng Bong, Bạch Thạch, La Đuốc, Trại, Châu, Hải Minh, La Dao, Đèo Khê, Bờ La và Quyết Tiến.

II. Con người, truyền thống

Theo thống kê về nhân khẩu, dân cư ở xã Tân Kim thuộc thành phần của 5 dân tộc là Kinh, Sán Diu, Tày, Nùng và Hoa, phân bố tương đối đều ở các xóm. Cư dân nơi đây chủ yếu là nhân dân từ các tỉnh như Hải Dương, Nam Định, Hưng Yên, Bắc Ninh, Bắc Giang di cư lên theo 2 đợt chính. Đợt 1 từ đầu những năm 40 của thế kỷ XX, nhân dân do nghèo khổ, không có ruộng đất phải rời quê hương đến sinh cơ, lập nghiệp. Đợt 2 diễn ra vào 2 năm 1964 và 1965, trong cuộc vận động nhân dân các tỉnh miền xuôi đi xây dựng kinh tế, phát triển văn hóa miền núi theo chủ trương của Đảng và Chính phủ.

Điều kiện khí hậu, thủy văn và thổ nhưỡng góp phần hình thành nền kinh tế nông nghiệp trên mảnh đất Tân Kim từ những ngày đầu khi cư dân đặt chân đến đây. Ruộng đất là tư liệu sản xuất quan trọng nhất của người nông dân Tân Kim. Dưới chế độ Pháp thuộc, rất

nhiều người dân không có đất phải mượn ruộng hoặc trở thành tá điền làm thuê cho địa chủ. Một số người khác phải tha phương cầu thực để mưu sinh.

Theo *Thống kê 26 địa bạ Phú Bình lập năm 1840 (địa bạ Minh Mạng năm thứ 21)*, xã Kim Đinh có tổng diện tích đất ruộng là 242 mẫu 1 sào 14 thước 3 tấc. Trong đó, tư điền là 240 mẫu 1 sào 14 thước 3 tấc; thổ trạch viên trì là 2 mẫu, không có công điền, công thổ¹. Quy mô sở hữu ruộng đất ở xã và các xóm chưa cao, nhỏ hơn các địa phương ở đồng bằng.

Nhân dân Tân Kim có nhiều tín ngưỡng, trong đó thờ cúng tổ tiên giữ vị trí quan trọng. Trong các gia đình đều đặt bàn thờ tổ tiên ở vị trí trang trọng nhất. Cùng với những ngày lễ lớn trong năm như tết Nguyên đán, tiết Thanh minh, tết Đoan Ngọ..., hằng tháng, vào các ngày mùng 1 và ngày rằm, người dân thắp hương, dâng trái cây hoặc làm cỗ dâng lên bàn thờ tổ tiên. Dịp tết Nguyên đán, tiết Thanh minh hằng năm, con cháu thường đi tảo mộ. Lòng thành kính tổ tiên là giá trị đạo đức, truyền thống quý giá trong đời sống tinh thần người Việt.

Hầu hết các xóm trên địa bàn xã Tân Kim đều có đình thờ thành hoàng làng. Trải qua thăng trầm lịch sử, nhiều ngôi đình bị hư hại, xuống cấp. Kể từ năm 2012,

1. *Địa bạ Minh Mệnh 21, Địa bạ xã Kim Lĩnh, tổng Lý Nhân, huyện Tư Nông, phủ Phú Bình, năm 1840*, Trung tâm tư liệu Quốc gia I.

các đình được tu bổ, tiếp tục là trung tâm tín ngưỡng và sinh hoạt văn hóa làng xã, gắn kết cộng đồng.

Giống như nhân dân các dân tộc trong huyện Phú Bình, Phật giáo chiếm vị trí quan trọng trong đời sống văn hóa tinh thần của người dân Tân Kim. Trên địa bàn xã hiện nay có 3 ngôi chùa là chùa Kim Đĩnh, chùa Cao Báng (chùa Núi Chùa) và chùa Mỏn Thượng. Chùa Cao Báng ở xóm Bờ La nằm trên núi Cao Báng. Trong chùa có 1 cây hương đá được dựng năm 1722, bia cao 1,3m, 4 cạnh trên tạc bình hương, ở giữa có tạo dáng mái che, 4 mặt bia khắc bài ký có tên “*Thiên đài thạch trụ*” và khắc tên một số người công đức huyện Tư Nông, phủ Phú Bình, phủ Hạ Hồng và phủ Kinh Môn (đạo Hải Dương).

Nhân dân Tân Kim có lòng yêu nước nồng nàn. Trong khởi nghĩa của Dương Đình Cúc (1806 - 1824), nhân dân làng Kim Đĩnh đã giúp đỡ nghĩa quân. Đặc biệt rừng Cao Báng từng là nơi hoạt động của nghĩa quân Yên Thế. Theo lời kể của các cụ cao tuổi ở địa phương, trong thời gian diễn ra cuộc khởi nghĩa Thái Nguyên, toán quân của Đội Giá (tức Dương Văn Giá) đã về đóng trú tại chùa Cao Báng. Cuối năm 1917, nghĩa quân đã có trận chiến với giặc Pháp tại đây. Trong thời gian đóng quân tại địa bàn, nghĩa quân đã được nhân dân địa phương tích cực ủng hộ lương thực.

Trong những năm kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, các ngôi chùa bị hư hại, xuống cấp nghiêm

trọng. Đến năm 2013, chùa Cao Báng được tu sửa lại. Năm 2015, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim đã lập hồ sơ đề nghị công nhận di tích cấp tỉnh chùa Cao Báng, đồng thời cho xây dựng lại 2 chùa Kim Đỉnh và Môn Thượng trên nền chùa cũ để đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tín ngưỡng của nhân dân.

Các ngôi chùa trên địa bàn xã được xây dựng theo kiến trúc độc đáo, làm nổi bật giá trị và tư tưởng giáo lý đạo Phật. Theo phong tục cổ truyền, trong các ngày rằm, mừng một, tết Nguyên đán và những ngày có việc hệ trọng, nhân dân Tân Kim thường đến chùa thờ Phật với tấm lòng thành tâm cầu mạnh khỏe, tai qua nạn khỏi, hạnh phúc an khang, hòa bình...

Cùng với dòng người xã Nhã Lộng di cư sang, Thiên Chúa giáo bắt đầu du nhập vào Tân Kim. Từ những hộ gia đình đầu tiên, dần dần số giáo dân ngày càng tăng lên, trong đó ở xóm La Dao có khoảng 98% hộ là giáo dân. Để đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tôn giáo, năm 2011, giáo dân đã đóng góp xây dựng nhà thờ giáo họ khang trang.

Những lễ hội tiêu biểu ở Tân Kim được tổ chức vào tháng Giêng như lễ hội làng Kim Đỉnh tổ chức vào ngày mùng 3, mùng 4; lễ hội chùa Cao Báng tổ chức mùng 4; lễ hội đình xóm Trại ngày mùng 6; lễ hội đình Bạch Thạch mùng 8 và lễ hội chùa Núi Chùa ngày 18.

Trong các lễ hội, phần lễ diễn ra trang nghiêm, phần hội sôi nổi và hấp dẫn, thu hút đông đảo nhân dân tham gia và cổ vũ. Nam nữ thanh niên tổ chức hát giao duyên, tham gia các trò chơi như đá cầu, chọi gà, kéo co, đấu vật, cờ người, cờ tướng. Ngày nay, bên cạnh các trò chơi truyền thống, phần hội còn có các môn thể thao hiện đại như cầu lông, bóng đá, bóng chuyền. Lễ hội góp phần làm văn hóa địa phương thêm phong phú, là dịp để nhân dân được giao lưu, nghỉ ngơi và vui chơi sau những ngày lao động vất vả. Thông qua các dịp lễ hội, người dân càng thêm gắn bó với quê hương, đồng ruộng, chia sẻ ngọt bùi, vượt qua mọi khó khăn trong đời sống, vun đắp đức tính cần cù, sáng tạo, đoàn kết trong lao động...

Ngày 1/9/1858, thực dân Pháp nổ súng tấn công bán đảo Sơn Trà (Đà Nẵng), mở đầu cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam. Ngày 17/3/1884, thực dân Pháp huy động 2 đại đội thuộc tiểu đoàn xung kích An-giê-ri và 1 trung đội pháo binh từ Bắc Ninh do Brie Đơ Lítxlơ chỉ huy tiến đánh thành Thái Nguyên. Mặc dù bị chặn đánh quyết liệt ở Đức Lâm (Phú Bình) nhưng do áp đảo về lực lượng và vũ khí nên quân Pháp ô ạt vượt qua sông Cầu. Sáng ngày 19/3/1884, quân Pháp tấn công vào thành Thái Nguyên theo 2 cánh. Tiếp đó, ngày 14/4/1884, quân địch tiến đánh tỉnh lỵ Thái Nguyên. Bị chặn đánh quyết liệt, chúng phải dùng sơn pháo bắn dữ dội vào trong thành Thái Nguyên. Mặc dù đã chiếm được song quân

Pháp không dám ở lại trong thành Thái Nguyên. Phải đến ngày 10/5/1884, thực dân Pháp mới đưa quân chiếm đóng lâu dài tỉnh lỵ Thái Nguyên¹.

Sau khi chiếm được Thái Nguyên, để triển khai thực hiện chính sách khai thác thuộc địa, trong những năm 1897 - 1918, thực dân Pháp đã dùng mọi thủ đoạn từ dụ dỗ đến đe dọa, cưỡng ép để chiếm 80.756ha đất đai phục vụ cho việc thành lập 24 đồn điền lớn nhỏ trên toàn tỉnh². Nói về nạn cướp đất lập đồn điền, Ê-chi-nát (Echinard), Công sứ Thái Nguyên thừa nhận phủ Phú Bình có 52 ấp thì chỉ có 3 ấp là dân xứ³, còn lại 49 ấp thuộc đồn điền⁴. Những đồn điền này do tư bản Pháp cai quản; trong đó đồn điền Vạn Già có diện tích 16.605ha⁵ thuộc phủ Phú Bình. Ấp Kim Đinh nằm trọn trong đồn điền này.

Dưới ách thống trị của thực dân, đời sống của nhân dân Kim Đinh vô cùng khổ cực. Được chính quyền thực dân nâng đỡ, bọn chủ đồn điền lập nên bộ máy cai trị khép kín

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.30.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập I (1936 - 1965)*, Thái Nguyên, 2003, tr.38.

3. Dân xứ là dân sống ngoài đồn điền.

4. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.14.

5. Đồn điền Vạn Già được thành lập từ năm 1897 bởi thương gia Dre Yfus. Đồn điền trải qua 3 thời kỳ chủ điền là Dre Yfus (1897 - 1901), Gô Đa (1901 - 1920) và Nguyễn Kim Lân (1920 - 1945).

với luật lệ riêng, thậm chí còn xây dựng nhà giam. Giúp việc cho chủ đồn điền gồm có các trưởng ấp - là người Việt làm nhiệm vụ thu tô, thu nợ cho điền chủ và giữ gìn an ninh. Những tên này tham lam, hống hách, nhiều tên về sau trở thành phản động chống phá cách mạng. Chúng thẳng tay đàn áp, bóc lột tá điền, đồng thời xúi giục tá điền chèn ép dân xứ.

Chủ đồn điền cho tá điền mượn nông cụ, cho vay hoặc bán chịu một số tư liệu sản xuất. Khi đến mùa thu hoạch, tá điền phải trả các nợ và nộp 50% hoa lợi cho chủ đồn điền.

Từ đầu thế kỷ XX, tại đồn điền Vạn Giã, ngoài tá điền, còn hình thành bộ phận quá điền¹. Có nơi chủ điền cho quá điền thuê cả một trang trại hay một ấp với giá 150 đồng/năm. Bên cạnh diện tích cấy lúa, thời gian này, một số loại cây ăn quả và cao su cũng được đưa vào trồng nhưng hạn chế.

Đến năm 1920, sau khi Nguyễn Kim Lân mua lại đồn điền Vạn Giã từ tay Gò-đa², các chính sách bóc lột nặng

1. Chế độ ruộng đất thời phong kiến, trong đó có một người nhận lĩnh canh của địa chủ nhưng lại đem ruộng đó phát canh cho người khác để thu lợi, hưởng địa tô chênh lệch.

2. Theo tài liệu *Danh sách điền chủ người Pháp ở Bắc Kỳ* lưu tại thư viện thành phố Thái Nguyên thì giai đoạn Gò-đa làm điền chủ, đồn điền Vạn Giã có 45 ấp, 130 hộ với 650 khẩu. Theo *Lịch sử Đảng bộ xã Tân Khánh (1947 - 2010)*, Thái Nguyên, 2010, tr.19 thì giai đoạn Nguyễn Kim Lân làm điền chủ, đồn điền Vạn Giã có 180 hộ, 750 khẩu, diện tích cấy lúa 1 vụ là 16.725ha.

nề hơn trước. Hằng năm sau vụ gặt, bà con nông dân phải phơi khô, quạt sạch rồi chuyển thóc về Cầu Mây hoặc kho Đồng Vỹ (nằm trên địa bàn xã Bàn Đạt ngày nay) để nộp tô cho địa chủ. Tá điền mang thóc đến nộp tô đều phải phơi lại ở sân kho và quạt lại. Thời kỳ đầu, mỗi mẫu phải nộp 2 phương thóc (một dụng cụ đo lường thời Pháp thuộc, mỗi phương bằng 20kg). Tàn bạo hơn, địa chủ còn bắt người nông dân phải nộp tô trước khi thu hoạch. Vào những năm mất mùa, sau khi nộp tô thuế, người nông dân rơi vào cảnh thiếu đói nghiêm trọng. Để bóc lột được nhiều hơn, bọn địa chủ còn ăn bớt thóc bằng nhiều cách như: Đong trang gặt không bằng miệng phương mà thường kéo trang cong hình cầu vồng (mỗi lần như vậy, chúng thêm được 2 - 3kg thóc/thùng). Thậm chí, địa chủ còn sử dụng những thùng “phương” riêng, to hơn thùng phương của nông dân. Bọn tay sai, cường hào còn bắt nông dân gánh tô không công cho chủ đồn điền hoặc thuê mướn nhân công với giá rẻ mạt, đặc biệt là vào thời điểm giáp hạt.

Để cày cấy, người nông dân phải thuê trâu, bò, mua chịu vật tư của địa chủ. Kim Lân cho tá điền thuê trâu với mức 10 - 15 đồng/con, bò từ 7 - 10 đồng/con. Các loại vật tư cũng được bán chịu với giá cắt cổ, lãi suất dao động từ 30 - 40%. Ngoài vật tư, địa chủ còn mua các loại nhu yếu phẩm rồi đem bán lại cho nông dân như vải, muối, dầu với giá cao. Sau khi thu hoạch, tá điền phải trả nợ rồi mới

được nộp tô, nếu không trả đủ phải chịu lãi từ 50 - 100%. Nếu vẫn không thể trả nợ, người nông dân sẽ bị tịch thu tài sản, nếu không có tài sản sẽ bị chủ đòi ruộng hoặc bị đuổi đi nơi khác. Ngoài nộp tô, hằng năm người nông dân phải biểu lễ trực tiếp cho chủ điền vào 2 thời kỳ: Sau vụ thu hoạch (khoảng tháng 9, 10) và tết Nguyên đán. Lễ vật thường là gà thiến, thủ lợn, chim ngói - những sản vật quý giá đối với người nông dân.

Trong giai đoạn Nguyễn Kim Lân làm điền chủ, đồn điền Vạn Già được chia làm 2 tổng: từ làng Ngô Xá đến làng Đồng Ao do Chánh Ngọc làm Chánh tổng; từ làng Ngò đến làng Kim Đĩnh do Chánh Cốc (người làng Kim Đĩnh) làm Chánh tổng.

Không chỉ biểu lễ cho chủ điền, người nông dân còn phải đút lót cho bọn tay sai, cường hào. Mỗi khi có nông dân mang thóc về nộp tô cho chủ, nếu không có tiền đút lót thì bọn tay sai sẽ hạch sách. Đi đến đâu, chúng cũng hống hách, dọa nạt, những nhiều nhân dân “*com gà cá gỏi*” khiến cho người dân thêm cực khổ. Khắp các xóm đều có cảnh người dân nghèo bị bắt bớ, đánh đập, phải cầm cố tài sản...

Bị bóc lột nặng nề nên đời sống của nhân dân Kim Đĩnh vô cùng cực khổ. Bệnh tật, đói rét luôn ám ảnh cuộc sống hằng ngày của bà con nhân dân vùng đồn điền Vạn Già, trong đó có nhân dân Kim Đĩnh. Trong khi đó, hệ thống đường giao thông vùng đồn điền Vạn Già còn lạc hậu do điền chủ không đầu tư xây dựng. Cả vùng đồn

điền chỉ có 1 con đường ô tô có thể đi qua nhằm phục vụ cho mục đích bóc lột của chúng, còn lại hầu hết là đường nhỏ, đường mòn. Vì vậy, việc buôn bán và giao lưu văn hóa của nhân dân gặp nhiều khó khăn.

Từ năm 1884 đến trước Cách mạng tháng Tám, phủ Phú Bình chỉ mở 2 trường học, một trường ở Phương Độ và một trường ở Hà Châu¹. Những trường này được mở ra chủ yếu là để đào tạo đội ngũ thông ngôn (phiên dịch), nhân viên... phục vụ bộ máy cai trị của chúng. Học sinh các trường này chủ yếu là con của địa chủ, hào lý và những gia đình khá giả. Ở Kim Đĩnh không có trường, lớp nào được mở ra. Bởi vậy, hầu hết người dân Kim Đĩnh không biết chữ.

Bên cạnh thực hiện chính sách ngu dân, thực dân Pháp còn ra sức cổ súy hủ tục, tệ nạn xã hội như cờ bạc, rượu chè, mê tín dị đoan. Thực dân Pháp còn cho một bộ phận “*Sở Doan*” đóng tại xã Phương Độ để kiểm soát việc giữ độc quyền nấu và bán rượu của nhà nước thực dân. Người dân bị cấm nấu rượu nhưng lại bị chính quyền thực dân ép mua rượu Phong-ten do Pháp độc quyền cung cấp. Ngoài ra, thuốc phiện được bán công khai, các sới bạc hoạt động cả ngày lẫn đêm, đẩy nhiều người vào cảnh nghiện ngập, nhiều gia đình phải ly tán vì nợ nần, khánh kiệt.

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.20.

Dưới ách thống trị của thực dân, phong kiến, sức khỏe của người dân không được chăm lo, địa bàn Kim Đinh không có trạm xá hoặc bất cứ cơ sở khám, chữa bệnh nào. Người dân ốm đau chủ yếu chạy chữa bằng các bài thuốc dân gian hoặc phải nhờ thầy cúng xua đuổi tà ma. Hàng năm, các bệnh dịch như sốt rét, sởi, tiêu chảy... cướp đi mạng sống của nhiều người. Trẻ em sinh ra trong điều kiện y tế thấp kém nên dễ bị mắc bệnh; tuổi thọ của người dân thường không quá 55 tuổi.

Từ sau cuộc khởi nghĩa Thái Nguyên năm 1917, chính quyền thực dân, phong kiến đã tăng cường đàn áp, kiểm soát mọi hành động của nhân dân. Bởi vậy, trước năm 1930, phong trào yêu nước và đấu tranh cách mạng ở đồn điền Vạn Già nói riêng và toàn tỉnh Thái Nguyên nói chung gặp rất nhiều khó khăn.

Đầu năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập tại bán đảo Cửu Long, Hương Cảng, Trung Quốc. Ngay từ khi ra đời, Đảng đã đề ra đường lối đúng đắn, được thể hiện trong “*Cương lĩnh chính trị*” do Nguyễn Ái Quốc khởi thảo. Từ đây, cách mạng Việt Nam chấm dứt sự khủng hoảng, bế tắc về đường lối và giai cấp lãnh đạo; là điều kiện tiên quyết cho mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam trong các giai đoạn tiếp theo.

Huyện Hiệp Hòa (Bắc Giang) là địa phương có tổ chức Đảng sớm, có phong trào đấu tranh của tá điền ở đồn

điền Tác-ta-ranh sôi nổi, liên tục¹. Những cuộc đấu tranh ở huyện Hiệp Hòa tác động trực tiếp đến phong trào cách mạng ở Phú Bình.

Đầu năm 1940, một số cán bộ của Trung ương Đảng và Xứ ủy Bắc Kỳ được cử về các xã ở huyện Hiệp Hòa - Bắc Giang và xã Kha Sơn Hạ, phủ Phú Bình hoạt động như Nguyễn Văn Lộc, Hoàng Văn Thái. Các đồng chí Trường Chinh, Hoàng Quốc Việt, Lê Thanh Nghị cũng thường xuyên qua lại để chỉ đạo cách mạng². Từ giữa năm 1943, đồng chí Ngô Thế Sơn - Trưởng ban Cán sự Đảng An toàn khu II về trực tiếp chỉ đạo việc củng cố, mở rộng phong trào cách mạng. Từ tháng 7/1943, Chi bộ Kha Sơn Hạ được thành lập (đồng chí Ngô Thế Sơn làm Bí thư Chi bộ). Đến tháng 2/1944, Chi bộ Kha Sơn Thượng được thành lập³. Sự ra đời của hai chi bộ trên tạo cơ sở và tiền đề quan trọng để ánh sáng cách mạng dần lan tỏa đến vùng đồn điền Vạn Giã.

Từ giữa năm 1944, phong trào Việt Minh phát triển mạnh mẽ và lan ra nhiều địa phương ở phía Bắc phủ Phú Bình, trong đó có vùng đồn điền Vạn Giã. Tháng 2/1945,

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.27.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.40.

3. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.44-45.

đồng chí Ngô Văn Tuyên được triệu tập về đình làng Ngô để tham gia cuộc họp bí mật bàn về công tác chuẩn bị thành lập Mặt trận Việt Minh do Chi bộ Đảng Kha Sơn tổ chức. Sau hội nghị, đồng chí Tuyên được giao nhiệm vụ: tích cực tuyên truyền, vận động xây dựng lực lượng cách mạng, lấy đó làm nòng cốt giác ngộ, huy động nhân dân đứng dậy đánh Pháp, đuổi Nhật để giải phóng quê hương, đồng thời đảm bảo an toàn, trấn áp gián điệp, phản động. Từ đây, đội tự vệ chiến đấu của làng Kim Đình được tổ chức, ra sức luyện tập quân sự.

Bước vào năm 1945, tình hình thế giới và trong nước có chuyển biến mau lẹ. Cuộc chiến tranh thế giới thứ hai đang chứng kiến thắng lợi dồn dập của phe Đồng minh, thất bại liên tiếp của phe phát xít. Ở Đông Dương, mâu thuẫn Pháp - Nhật trở nên sâu sắc và không thể điều hòa. Phong trào cách mạng trong nước dâng cao, khí thế đấu tranh sục sôi trong nhân dân.

Ngày 9/3/1945, Ban Thường vụ Trung ương Đảng triệu tập Hội nghị tại Đình Bảng, Từ Sơn, Bắc Ninh. Ngay khi Hội nghị diễn ra, phát xít Nhật nổ súng hất cẳng Pháp độc chiếm Đông Dương. Trên cơ sở phân tích tình hình và chỉ rõ kẻ thù chính của nhân dân ta là phát xít Nhật, Ban Thường vụ Trung ương Đảng quyết định thay đổi khẩu hiệu “*Đánh đuổi Nhật - Pháp*” bằng khẩu hiệu “*Đánh đuổi phát xít Nhật*”. Kết thúc Hội nghị ngày 12/3/1945, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra Chỉ thị “*Nhật - Pháp bán*

nhau và hành động của chúng ta”, đồng thời phát động cao trào chống Nhật cứu nước mạnh mẽ, rộng khắp cả nước làm tiền đề cho Tổng khởi nghĩa.

Chi bộ Kha Sơn nhanh chóng nhận được Chỉ thị của Ban Thường vụ Trung ương Đảng và tổ chức họp bàn quyết định tiến hành khởi nghĩa giành chính quyền tại tổng La Đình và phát triển ra những địa bàn xung quanh có điều kiện. Trong vòng 2 ngày (ngày 14 và 15/3/1945), khởi nghĩa giành chính quyền ở Kha Sơn Thượng, Kha Sơn Hạ và Mai Sơn giành thắng lợi. Tin khởi nghĩa giành chính quyền lan ra nhanh chóng, cổ vũ tinh thần quần chúng khắp nơi nổi dậy.

Ngày 18/3/1945, với lực lượng chính trị đông đảo, nhân dân Làng Cà (nay thuộc xã Tân Khánh) đã đứng lên giành chính quyền. Trong buổi mít tinh, ban lãnh đạo Việt Minh tuyên bố xóa bỏ chính quyền thực dân, phong kiến và thành lập Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời vùng đồn điền Vạn Giã¹. Các tổ chức Phụ lão Cứu quốc, Thanh niên Cứu quốc, Phụ nữ Cứu quốc được củng cố đã đoàn kết, giúp đỡ nhân dân trong sản xuất, tham gia giữ gìn an ninh, bảo vệ thành quả cách mạng. Chính

1. Theo lời kể của một số đồng chí nguyên lãnh đạo chủ chốt của xã Tân Kim, ông Lý Văn Phúc làm Chủ tịch và ông Tạ Văn Đẩu (Tạ Văn Đoán) làm Phó Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời xã Vạn Thắng. Tuy nhiên do chưa có tài liệu thành văn đáng tin cậy nên Ban Chỉ đạo, Ban Sư tầm chỉ đưa vào phần chú thích để người đọc tham khảo. Nếu có được tài liệu đáng tin cậy, Ban Chỉ đạo, Ban Sư tầm sẽ đưa vào nội dung chính thức trong lần tái bản.

quyền cách mạng kêu gọi toàn dân đoàn kết, không phân biệt dân tộc, tôn giáo, giàu nghèo, già trẻ cùng nhau tham gia Mặt trận Việt Minh đánh Tây, đuổi Nhật, giải phóng dân tộc và giống nòi...

Cuối tháng 5/1945, tự vệ chiến đấu vùng đồn điền Vạn Giã do ông Tôn Trọng (Làng Cà) dẫn đầu về phá kho thóc Cầu Mây của điền chủ Nguyễn Kim Lân. Theo đúng kế hoạch vạch ra, lực lượng cách mạng chia làm 2 bộ phận: một bộ phận trực tiếp phá kho thóc, bộ phận còn lại tổ chức canh gác ở các ngã đường, sẵn sàng chiến đấu với lực lượng ứng cứu của địch.

Trước khí thế dâng cao của nhân dân cùng Quân Giải phóng, điền chủ Nguyễn Kim Lân đã phải cầu cứu Tri phủ Phú Bình Nguyễn Đăng Tám. Mặc dù vậy, Tri phủ không dám giúp đỡ Nguyễn Kim Lân. Sau khi bỏ chạy về Hà Nội, Nguyễn Kim Lân giao 2 tên thư ký Trần Minh và Ba Phượng ở lại hòng tiếp tục thu tô. Tuy nhiên, do quá sợ hãi nên Trần Minh và Ba Phượng cũng bỏ chạy theo chủ. Từ thời điểm này, nhân dân vùng đồn điền Vạn Giã, trong đó có nhân dân Kim Đình hoàn toàn thoát khỏi sự kìm kẹp của bọn địa chủ và tay sai.

Ngày 15/4/1945, tại Kha Sơn Hạ, đại biểu nhân dân của 3 huyện, phủ Hiệp Hòa, Phú Bình, Phổ Yên dự cuộc mít tinh truy điệu 13 chiến sỹ hy sinh trong trận đánh địch ở cánh đồng Hoàng Lại, huyện Hiệp Hòa (ngày 12/3/1945).

Giữa tháng 4/1945, đồng chí Nguyễn Đức Khánh (Khánh Hàm)¹ được cử lên vùng đồn điền Vạn Giã thay nhiệm vụ của đồng chí Nguyễn Văn Hiệp chỉ đạo phong trào cách mạng vùng đồn điền Vạn Giã.

Tháng 5/1945 (sau khoảng 2 tháng giành được chính quyền), Ban Chủ nhiệm Việt Minh vùng đồn điền Vạn Giã được thành lập². Chỉ sau thời gian ngắn, phong trào cách mạng diễn ra sôi nổi; các đoàn thể Thanh niên Cứu quốc, Phụ nữ Cứu quốc, Phụ lão Cứu quốc được củng cố và mở rộng³.

1. Theo lời kể của một số đồng chí nguyên lãnh đạo chủ chốt của xã Tân Kim, đồng chí Khánh Hàm được gia đình bà Hà Thị Đường (Làng Cà) nuôi giấu, từ đó chỉ đạo cách mạng trong vùng. Tuy nhiên do chưa có tài liệu thành văn đáng tin cậy nên Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm chỉ đưa vào phần chú thích để người đọc tham khảo. Nếu có được tài liệu đáng tin cậy, Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm sẽ đưa vào nội dung chính thức trong lần tái bản.

2. Theo lời kể của một số đồng chí nguyên lãnh đạo chủ chốt của xã Tân Kim, ông Lý Văn Phúc (Làng Ngò, nay thuộc xã Tân Khánh) làm Chủ nhiệm Việt Minh, ông Tạ Văn Đẩu làm Phó Chủ nhiệm Việt Minh. Tuy nhiên do chưa có tài liệu thành văn đáng tin cậy nên Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm đưa vào phần chú thích để người đọc tham khảo. Nếu có được tài liệu đáng tin cậy, Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm sẽ đưa vào nội dung chính thức trong lần tái bản.

3. Theo lời kể của một số đồng chí nguyên lãnh đạo chủ chốt của xã Tân Kim, ở làng Kim Đình, ông Ngô Văn Tuyên phụ trách tổ chức Việt Minh, ông Phạm Đồng Lạc và Trần Văn Hoành phụ trách Thông tin - Tuyên truyền, ông Dương Văn Dụng phụ trách Nông hội Cứu quốc, ông Đáp phụ trách Phụ lão Cứu quốc, ông Ngô Văn Yên phụ trách Thanh niên Cứu quốc, ông Nguyễn Văn Phú phụ trách tiểu đội tự vệ chiến đấu. Tuy nhiên do chưa có tài liệu thành văn đáng tin cậy nên Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm đưa vào phần chú thích để người đọc tham khảo. Nếu có được tài liệu đáng tin cậy, Ban Chỉ đạo, Ban Sưu tầm sẽ đưa vào nội dung chính thức trong lần tái bản.

Cũng trong thời gian này, tại làng Kim Đĩnh và một số làng lân cận, đơn vị tự vệ tập trung của huyện truy quét toán thổ phỉ từ Yên Bái chạy về¹. Bọn phỉ lập ra tổ chức “*Nam Dương Hoa kiều Hiệp hội*” do Sáng Coong làm Hội trưởng, Tổng Sáng làm Hội phó và Trần Văn Phan làm Thư ký. Tổ chức phản động này cùng với bọn thổ phỉ nhiều lần bắt người đòi tiền chuộc, khiến nhân dân rất hoang mang. Chúng giả làm cán bộ cách mạng để lừa gạt, đe dọa chiếm tài sản của nhân dân.

Đầu tháng 4/1945, đơn vị tập trung tiểu phỉ ở Kim Đĩnh và các làng lân cận diệt một số tên, bắt sống 13 tên, thu nhiều vũ khí của chúng (trong đó có 4 khẩu súng ngắn) và trả lại nhiều tài sản cho nhân dân². Cụ thể, đối với những người bị dụ dỗ, cưỡng ép, cán bộ cách mạng chú trọng tuyên truyền, thuyết phục họ về với gia đình. Với những tên ngoan cố, gây nhiều tội ác thì nhân dân kiên quyết trừng trị, trong đó xử tử hình các tên: Trần Văn Phan, Nay (tay sai của Nhật, từng giả làm người đóng cối xay để thu thập tin tức về cách mạng), Dương Văn Hậu (công nhân mở mang thuốc độc giết người nhằm gây hoang mang trong nhân dân). Làng Kim Đĩnh có 2 người từng là lính khố xanh cùng Cung Đình Vận chống phá

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.56-57.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.58.

cách mạng cũng bị xử tử. Nhờ đó, bọn thổ phỉ và những tên phản động khác vô cùng run sợ phải bỏ đi nơi khác, những tên ở lại nằm im, nhân dân Kim Đĩnh và nhân dân các làng khác yên tâm sản xuất.

Tháng 7/1945, Tỉnh ủy Bắc Giang triệu tập hội nghị toàn thể đảng viên phủ Phú Bình để truyền đạt nghị quyết của Tỉnh ủy về thành lập Ban Cán sự Đảng Phú Bình. Sau đó, Ban Cán sự Đảng Phú Bình được thành lập gồm 9 đồng chí, trong đó đồng chí Nguyễn Bình Sơn làm Trưởng ban. Hội nghị này được coi là Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ nhất¹.

Sau khi được thành lập, Ban Cán sự Đảng Phú Bình họp và quyết định nhiệm vụ trước mắt là đánh chiếm phủ lý để giải phóng toàn phủ. Tấn công 3 lần nhưng không thành công do tương quan lực lượng giữa ta và địch chênh lệch quá lớn, Ban Cán sự Đảng Phú Bình quyết định tạm dừng tấn công phủ lý để tiếp tục xây dựng, củng cố phong trào và giữ gìn trật tự trị an.

Từ ngày 13 đến ngày 15/8/1945, Hội nghị toàn quốc của Đảng diễn ra tại Tân Trào, Sơn Dương, Tuyên Quang. Hội nghị thông qua kế hoạch lãnh đạo toàn dân Tổng khởi nghĩa và quyết định những vấn đề quan trọng về chính sách đối nội, đối ngoại sau khi giành được chính

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.58.

quyền. Ngày 16/8/1945, Đại hội quốc dân diễn ra tại đình Tân Trào (tỉnh Tuyên Quang) thông qua “10 chính sách lớn của Việt Minh” và bầu ra Ủy ban Dân tộc Giải phóng Việt Nam do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch. Người đã gửi thư kêu gọi đồng bào toàn quốc đứng lên khởi nghĩa giành chính quyền: “Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc đã đến. Toàn quốc đồng bào hãy đứng dậy đem sức ta mà tự giải phóng cho ta”¹.

Đến ngày 18/8/1945, Ban Cán sự Đảng huyện Phú Bình nhận được lệnh đưa lực lượng tự vệ lên tham gia giải phóng thị xã Thái Nguyên. Nhân dân các dân tộc vùng đồn điền Vạn Già mang theo súng đạn, giáo mác, gậy gộc kéo lên thị xã, cùng nhân dân trong tỉnh hô vang khẩu hiệu “Đả đảo phát xít Nhật”, “phát xít Nhật rút khỏi Việt Nam”. Chiều ngày 20/8/1945, tại sân vận động thị xã Thái Nguyên, đồng chí Võ Nguyên Giáp thay mặt Ủy ban Khởi nghĩa toàn quốc tuyên bố bãi bỏ chính quyền của Nhật và tay sai, thành lập chính quyền nhân dân cách mạng lâm thời².

Sau khi giải phóng thị xã Thái Nguyên, nhân dân và lực lượng tự vệ vùng đồn điền Vạn Già quay về giải phóng phủ lỵ Phú Bình. Tri phủ Nguyễn Đăng Tám ra

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 3*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.554.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập I (1936 - 1965)*, Thái Nguyên, 2003, tr.165.

hàng và nộp vũ khí cho cách mạng. Ngày 23/8/1945, Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời Phú Bình ra mắt trước đông đảo quần chúng nhân dân. Nhân dân Kim Đinh tự hào đóng góp vào cuộc đấu tranh đập tan chính quyền thực dân, phong kiến và lập chính quyền cách mạng ở phủ Phú Bình.

Thắng lợi của Cách mạng tháng Tám năm 1945 là sự kiện vĩ đại trong lịch sử dân tộc. Từ một nước thuộc địa, Việt Nam trở thành nước tự do, độc lập; nhân dân ta từ thân phận nô lệ đã vùng lên đập tan xiềng xích của thực dân Pháp, phát xít Nhật, đồng thời lật đổ chế độ phong kiến tồn tại hàng ngàn năm. Sau ngày Tổng khởi nghĩa, cùng với nhân dân cả nước, nhân dân Kim Đinh trở thành người làm chủ bản thân, làm chủ đất nước, được hưởng quyền tự do, dân chủ. Nhân dân nhận rõ cuộc sống của mình gắn liền với sự tồn tại của chế độ mới nên quyết tâm bảo vệ chính quyền dân chủ nhân dân - thành quả lớn nhất trong cuộc đấu tranh gian khổ chống thực dân và phong kiến; tiếp tục phát huy truyền thống yêu nước, đoàn kết một lòng bước vào những giai đoạn cách mạng mới, giành được những thắng lợi to lớn hơn.

Tháng 10/1945, xã Vạn Thắng được thành lập trên cơ sở một phần diện tích tự nhiên và dân số của đồn điền Vạn Giã. Đồng thời, Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời xã Vạn Thắng được thành lập, trong đó ông Lý Văn Phúc làm Chủ tịch. Xã Vạn Thắng gồm 6 thôn, đó là:

Kim Đĩnh (tương ứng với xã Tân Kim ngày nay), Tân Lập, Bình Thuận, Đức Khánh, Thắng Lợi và Đồng Liên, đồng chí Ngô Văn Tuyên được phân công phụ trách thôn Kim Đĩnh¹.

Ngày 23/12/1945, nhân dân xã Vạn Thắng tham gia Tổng tuyển cử bầu các đại biểu xứng đáng vào Quốc hội khóa I². Tiếp đó, ngày 8/2/1946, nhân dân tham gia bầu Hội đồng Nhân dân 2 cấp tỉnh và xã. Tại xã Vạn Thắng, ông Ngô Quang Dự được bầu giữ chức Chủ tịch Ủy ban Hành chính, ông Nguyễn Văn Chi (xóm La Dao) là giáo dân được bầu giữ chức Phó Chủ tịch, ông Vũ Văn Sử (Na Ri) giữ chức Ủy viên Thư ký. Địa điểm làm việc của Ủy ban Hành chính xã Vạn Thắng được đặt tại đình làng Ngò. Cùng với sự ra đời của Ủy ban Hành chính, các tổ chức, đoàn thể xã Vạn Thắng được củng cố, kiện toàn.

Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng và theo lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch: *“Mười ngày một lần, tất cả đồng bào chúng ta nhịn ăn một bữa. Gạo tiết kiệm được sẽ góp*

1. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ, Ban Sư tầm chưa xác định được đồng chí Ngô Văn Tuyên được phân công giữ chức danh gì tại xã Vạn Thắng từ ngày thành lập xã đến bầu cử Hội đồng Nhân dân 2 cấp (cấp tỉnh và xã) ở Thái Nguyên (ngày 8/2/1946).

2. Theo chủ trương ban đầu cuộc Tổng tuyển cử diễn ra vào ngày 23/12/1945. Ngày 18/12/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh hoãn Tổng tuyển cử đến ngày 6/1/1946. Tuy nhiên, tỉnh Thái Nguyên không nhận được Sắc lệnh này nên vẫn tiến hành Tổng tuyển cử vào ngày 23/12/1945.

lại và phát cho người nghèo”¹, nhân dân Kim Đinh tích cực thực hành tiết kiệm bằng hình thức lập các “*Hũ gạo cứu đói*”... Bên cạnh những biện pháp trước mắt, chính quyền cách mạng và đoàn thể vận động bà con đẩy mạnh phong trào tăng gia sản xuất.

Ban Cán sự Đảng huyện Phú Bình chỉ đạo Ủy ban Hành chính xã Vạn Thắng tạm giao ruộng đất tịch thu từ đồn điền Vạn Già của địa chủ Kim Lân cho nông dân cày cấy, chăm sóc. Bình quân, mỗi nhân khẩu được giao 7 sào 4 thước. Có ruộng đất để cày cấy, nhân dân trên địa bàn vô cùng phấn khởi, càng thêm tin tưởng và quyết tâm bảo vệ chính quyền cách mạng. Ruộng đất được khai phá hoặc cải tạo để gieo trồng các loại cây lương thực, hoa màu ngắn ngày. Cán bộ của xã Vạn Thắng đi sâu vào các thôn, xóm vận động, tổ chức nhân dân đoàn kết giúp đỡ nhau về giống. Chỉ trong một thời gian ngắn, diện tích đất canh tác được mở rộng, sản lượng lương thực và hoa màu tăng lên. Nhờ những nỗ lực trên, cả xã không còn người chết đói và cứu sống được nhiều người dân từ các địa phương khác đến.

Cùng với diệt “*giặc đói*”, việc thực hiện diệt “*giặc dốt*” cũng diễn ra sôi nổi với sự tham gia tích cực của quần chúng nhân dân. Thi hành sắc lệnh của Chủ tịch Hồ Chí Minh ký ngày 8/9/1945 về việc thành lập Nha Bình dân

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 4*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.16.

học vụ, xã Vạn Thắng thành lập Ban Bình dân học vụ do ông Ngô Quang Sơ làm Trưởng ban. Thông qua diệt “*giặc dốt*”, cuộc vận động xây dựng đời sống mới với nội dung giáo dục tinh thần yêu nước, yêu lao động, thực hiện quyền bình đẳng nam nữ... được đẩy mạnh. Những hủ tục trong ma chay, cưới xin, thói xấu như rượu chè, cờ bạc, hút sách, tệ nạn xã hội, mê tín dị đoan được hạn chế.

Dưới danh nghĩa quân Đồng minh vào thực hiện nhiệm vụ giải giáp quân đội Nhật, quân Tưởng trong Quân đoàn 93 thuộc Phương diện quân thứ nhất đã kéo vào Thái Nguyên. Chúng chiếm đóng nhiều vị trí quan trọng trong thị xã và dọc Đường số 3 (từ thị xã đến cầu Đa Phúc). Đi đến đâu, chúng cướp bóc, tàn phá, chiếm nhà, bắt nhân dân tiêu tiền Quan kim, Quốc tệ đã mất giá trị. Chúng tập hợp bọn tay sai thành lập “*Nam Dương Hoa kiều Hiệp hội*” ở nhiều nơi, nhất là những nơi có đồng bào người Hoa sinh sống. Chúng xúi giục người Việt gốc Hoa lấy quốc tịch Trung Quốc và không thực hiện nghĩa vụ công dân với nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Lợi dụng danh nghĩa quân Đồng minh, quân Tưởng đòi ta phải cung cấp lương thực, thực phẩm, phương tiện vận tải, đi lại cho chúng.

Ở thôn Kim Đình và các thôn khác của xã Vạn Thắng, lợi dụng tâm lý nhẹ dạ của một số đồng bào người Hoa, bọn phản động đã lôi kéo họ vào “*Nam Dương Hoa kiều*

Hiệp hội"¹. Được sự chỉ đạo của Ban Cán sự Đảng huyện Phú Bình, Ủy ban Hành chính xã Vạn Thắng đã lãnh đạo nhân dân thẳng tay trừng trị những tên cầm đầu các tổ chức phản động, cảnh cáo những kẻ “*theo đuôi*” và giải thích rõ cho quần chúng âm mưu thâm độc của bọn cầm đầu “*Nam Dương Hoa kiều Hiệp hội*”. Thắng lợi trong cuộc đấu tranh chống phản động cùng những kết quả bước đầu thu được trong việc giải quyết những khó khăn về kinh tế, văn hóa - xã hội có ý nghĩa quyết định với việc bảo vệ chính quyền dân chủ nhân dân.

Từ cuối năm 1946, thực dân Pháp ngày càng bộc lộ dã tâm xâm lược nước ta một lần nữa. Ngày 18 và 19/12/1946, chúng gửi tối hậu thư đòi ta phải phá bỏ mọi công sự, chướng ngại vật trên các đường phố, giải tán lực lượng tự vệ chiến đấu và giao quyền kiểm soát an ninh trật tự ở Thủ đô Hà Nội cho chúng; nếu các yêu cầu trên không được Chính phủ Việt Nam chấp nhận thì chậm nhất vào sáng 20/12/1946 quân Pháp sẽ hành động.

Trong tình hình cấp bách đó, vào 2 ngày 18 và 19/12/1946, tại làng Vạn Phúc (Hà Đông), Ban Thường vụ Trung ương Đảng họp mở rộng do Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trì, quyết định phát động nhân dân cả nước đứng lên kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Vào hồi 20 giờ ngày 19/12/1946, quân dân Thủ đô Hà Nội đã nổ súng

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.66.

mở đầu cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trong toàn quốc. Cũng trong ngày 19/12/1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra “Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến”. Người chỉ rõ:

“Chúng ta muốn hòa bình, chúng ta phải nhân nhượng. Nhưng chúng ta càng nhân nhượng, thực dân Pháp càng lấn tới vì chúng quyết tâm cướp nước ta lần nữa.

Không! Chúng ta thà hy sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ...

Hỡi đồng bào!

Chúng ta phải đứng lên!

Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc. Hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp để cứu Tổ quốc. Ai có súng dùng súng. Ai có gươm dùng gươm, không có gươm thì dùng cuốc, thuổng, gậy gộc. Ai cũng phải ra sức chống thực dân Pháp cứu nước...”¹.

Hưởng ứng lời kêu gọi, nhân dân Kim Đinh cùng với nhân dân cả nước bước vào giai đoạn lịch sử mới: Vừa kháng chiến, vừa kiến quốc.

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 4*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.480.

Chương I

CHI BỘ ĐẢNG TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (Giai đoạn 1947 - 1954)

I. Chi bộ Đảng xã Vạn Thắng ra đời lãnh đạo nhân dân bước đầu thực hiện nhiệm vụ kháng chiến kiến quốc (1947 - 1950)

Đến cuối năm 1946, mặc dù là địa phương có phong trào đấu tranh cách mạng khá sôi nổi của huyện Phú Bình song xã Vạn Thắng vẫn chưa thành lập được tổ chức cơ sở Đảng. Mọi nhiệm vụ của địa phương đều do Ủy ban Hành chính xã điều hành cùng với sự chỉ đạo của cán bộ huyện, trực tiếp là các đồng chí Nguyễn Văn Hiệp, Nguyễn Đức Khánh. Do vậy, thành lập Chi bộ Đảng là yêu cầu cấp bách đặt ra lúc này với xã Vạn Thắng. Từ trong phong trào cách mạng, một số quần chúng trung kiên đã vinh dự được kết nạp vào Đảng đầu năm 1947, đó là các đồng chí Nguyễn Tiến Vy, Lê Quang Trà, Phạm Đồng Lạc, Lý Văn Phúc, Hồ Đình Luật, Tạ Văn Kết. Các đồng chí trên đều sinh hoạt tại Chi bộ xã Bảo Lý¹. Từ 6 đảng viên ban đầu, xã Vạn Thắng đã phát

1. Theo sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, một số thanh niên yêu nước tại Vạn Thắng kết nạp và sinh hoạt tại Chi bộ xã Bảo Lý. Lúc đó xã Vạn Thắng chưa thành lập được Chi bộ Đảng.

triển được 3 đảng viên mới vào tháng 4/1947, đó là các đồng chí Ngô Văn Tuyên¹, Dương Văn Dụng và Nguyễn Hữu Chan.

Bước sang năm 1947, thực dân Pháp đẩy mạnh thực hiện chiến lược “*đánh nhanh, thắng nhanh*”, sẵn sàng tiến đánh lên vùng an toàn khu nhằm tiêu diệt cơ quan đầu não kháng chiến của ta. Ủy ban Hành chính xã Vạn Thắng đã tích cực, khẩn trương triển khai nhiều biện pháp, tăng cường lãnh đạo lực lượng tự vệ, du kích sẵn sàng chống lại những cuộc càn quét của kẻ thù, góp phần cùng dân quân, nhân dân các địa phương khác bảo vệ cơ quan đầu não của Đảng trong vùng. Do được cán bộ tuyên truyền, vận động nên quần chúng nhân dân đã tự giác đào hầm, hào trú ẩn, cất giấu lương thực, tổ chức lực lượng phòng bị sẵn sàng ứng phó nếu địch tấn công. Các tổ cứu thương, liên lạc được thành lập và ra sức luyện tập.

Ngày 17/2/1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết “*Thư gửi đồng bào tản cư*”, trong đó Người nhấn mạnh: “*tản cư cũng là kháng chiến... Các đồng bào đã quyết chí hy sinh vì nước, bỏ hết nhà cửa, của cải mà tản cư. Nay phải giữ vững và phát triển tinh thần kiên quyết đó*”².

1. Đồng chí Ngô Văn Tuyên trở thành đảng viên đầu tiên của thôn Kim Đình (tức xã Tân Kim ngày nay).

2. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 5*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.49-50.

Đầu năm 1947, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, Ủy ban tiếp cư xã Vạn Thắng được thành lập¹. Thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Vô luận thế nào, các Ủy ban Hành chính không được bỏ dân bơ vơ*” và sự chỉ đạo sát sao của Huyện ủy Phú Bình², Chi bộ, chính quyền và Mặt trận xã Vạn Thắng khẩn trương triển khai các biện pháp tiếp nhận đồng bào tản cư, từ đó giúp những người xa quê ổn định cuộc sống.

Xã Vạn Thắng đã đón tiếp nhiều đồng bào tản cư từ các tỉnh khác và nhiều cơ quan của Trung ương, khu, tỉnh tới đứng chân. Trong đó, thôn Kim Đình đón đồng bào từ các tỉnh, thành phố Hải Phòng, Quảng Ninh, Hải Dương, Nam Định, Bắc Giang, Hưng Yên đến tản cư. Cùng với đó, một bộ phận xưởng in tiền của Nhà nước đứng chân ở Đèo Khê, một bộ phận Báo Cứu Quốc (nay là Báo Đại Đoàn Kết) do đồng chí Xuân Thủy làm Chủ nhiệm đứng chân ở xóm Mỏn Thượng. Nhân dân xã Vạn Thắng nói chung và nhân dân Kim Đình nói riêng chia sẻ cùng đồng bào tản cư từng bát cơm, củ khoai, củ sắn cho đến những

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.76 có viết: Đầu năm 1947, Ủy ban tiếp cư, tản cư các cấp từ huyện xuống đến xã lần lượt ra đời. Dựa trên nội dung này, Ban Biên soạn thấy rằng Ủy ban tiếp cư xã Vạn Thắng cũng được thành lập vào đầu năm 1947.

2. Tháng 8/1946, Ban Cán sự Đảng huyện Phú Bình triệu tập Hội nghị đảng viên toàn huyện tại ấp Vân Đình, xã Đức Liên (xã Thanh Niên ngày nay). Hội nghị quyết định nhiều nội dung, trong đó quyết định thành lập Huyện ủy thay cho Ban Cán sự Đảng.

dụng cụ, tư liệu sản xuất (cày, cuốc, đất canh tác...); thăm hỏi, giúp đỡ đồng bào sớm ổn định đời sống và sản xuất. Sự quan tâm, giúp đỡ tận tình của cán bộ và nhân dân xã Vạn Thắng đã làm cho đồng bào tản cư an tâm, phấn khởi, gắn bó với nơi ở mới. Sau khi ổn định nơi ăn, chốn ở, đồng bào tản cư tích cực tham gia các hoạt động kháng chiến kiến quốc ở địa phương. Các cơ quan đứng chân tại địa phương đều được nhân dân giúp đỡ làm nhà xưởng, đào hầm làm kho, bảo vệ an toàn.

Trước sự phát triển về số lượng đảng viên và xuất phát từ yêu cầu của thực tiễn, Huyện ủy Phú Bình quyết định điều chuyển các đảng viên xã Vạn Thắng sinh hoạt ở Chi bộ xã Bảo Lý về xây dựng chi bộ độc lập, trực tiếp lãnh đạo phong trào cách mạng tại địa phương. Tháng 6/1947, Chi bộ xã Vạn Thắng được thành lập gồm 11 đảng viên, đó là các đồng chí Phạm Đồng Lạc, Lý Văn Phúc, Hồ Đình Luật, Tạ Văn Kết, Ngô Văn Tuyên, Dương Văn Dụng, Khiếu Minh Tòng, Lê Quang Trà, Nguyễn Tiến Vỵ, Lý Văn Nghĩa và Nguyễn Hữu Chan, trong đó đồng chí Phạm Đồng Lạc được phân công làm Bí thư Chi bộ. Sự ra đời của Chi bộ đánh dấu bước phát triển mới trong phong trào cách mạng tại xã Vạn Thắng.

Những tháng đầu năm 1947, tổ chức “Việt Dũng” của bọn phản động đội lốt tôn giáo do một linh mục cầm đầu gây rối ở một số nơi trong xã Vạn Thắng, trong đó có

xóm La Dao¹. Chúng dùng bọng tay sai móc nối với cha cố ở nhà thờ Phúc Xuân, nhà thờ Chã lừạ bịp giáo dân, đưa ra nhiều luận điệu xuyên tạc, nói xấu cách mạng, chia rẽ đồng bào lương - giáo. Bên cạnh đó, chúng còn vận động để đưa địa chủ và tầng lớp trên nắm giữ chức vụ trong chính quyền cơ sở, lôi kéo giáo dân phản đối chủ trương tiêu thổ kháng chiến ở nhà thờ Nhã Lộng.

Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, Chi bộ đẩy mạnh giải thích cho nhân dân hiểu rõ bản chất lừa bịp của chúng, tuyên truyền, phổ biến chính sách của Đảng ta về công tác đại đoàn kết dân tộc; đồng thời có biện pháp cảnh cáo, trừng trị những phần tử ngoan cố. Nhờ đó, âm mưu và thủ đoạn của tổ chức trên đã bị vạch trần và thất bại, đồng bào giáo dân vẫn tin tưởng vào đường lối của Đảng, vào sự nghiệp kháng chiến kiến quốc.

Ngay từ khi được thành lập, Chi bộ xã Vạn Thắng xác định phát triển Đảng là nhiệm vụ cấp bách. Ngày 1/7/1947, Chi bộ xã Vạn Thắng tổ chức cuộc họp đầu tiên tại nhà bà Hà Thị Đường (Làng Cà). Tại cuộc họp, Chi bộ tuyên bố kết nạp các đồng chí Tạ Văn Đoàn, Nguyễn Văn Chi (tức Nguyễn Văn Ân), Vũ Văn Hòa và Nguyễn Văn Lệ vào Đảng. Cũng tại sự kiện này, đồng chí Phạm Đồng Lạc được bầu làm Bí thư Chi bộ.

1. Theo *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, 2005, tr.80 có nhắc đến xóm Na Dao thuộc xã Tân Kim. Tuy nhiên, Ban Chỉ đạo, Ban Suu tầm xác minh ở xã Tân Kim chỉ có xóm La Dao.

Cuối năm 1947, 7 quần chúng ưu tú vinh dự được kết nạp tại Chi bộ xã Vạn Thắng gồm: Ngô Quang Dự (làng Ngò), Nguyễn Thị Cấp (Làng Cà), Dương Văn Đắc (Kim Đĩnh), Ngô Quang Thành (làng Ngò), Ngô Quang Sơ (làng Ngò), Vũ Văn Ngọc (Kim Đĩnh), Nguyễn Văn Mỹ. Tiếp đó, thôn Kim Đĩnh có các ông Ngô Văn Yên, Nguyễn Văn Phú được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Đầu năm 1948, đồng chí Hoàng Vũ - cán bộ huyện được cử về làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Lý Văn Phúc làm Phó Bí thư. Tháng 6/1948, đồng chí Nguyễn Văn Thụ (làng Đám) làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Lý Văn Phúc làm Phó Bí thư.

Sau khi Huyện đội bộ dân quân Phú Bình được thành lập, Xã đội bộ dân quân xã Vạn Thắng ra đời và đi vào hoạt động từ cuối năm 1947. Xã đội bộ dân quân trở thành cơ quan tham mưu công tác quân sự cho Chi bộ và chính quyền xã Vạn Thắng, trước mắt là chỉ đạo xây dựng, phát triển lực lượng dân quân, du kích, sẵn sàng đối phó với mọi âm mưu và hành động của thực dân Pháp.

Sau Đại hội Đảng bộ huyện Phú Bình lần thứ III (năm 1948), thực hiện Nghị quyết Hội nghị Tỉnh ủy (mở rộng) về công tác xây dựng Đảng, Huyện ủy mở lớp bồi dưỡng cho cán bộ các xã về tình hình thế giới, trong nước; chủ trương, đường lối kháng chiến kiến quốc của Đảng; về công tác chi bộ và tư cách người cán bộ, đảng viên¹. Đồng

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.80.

chí Nguyễn Văn Thụ - Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng và các đồng chí Chi ủy viên của Chi bộ xã Vạn Thắng tham dự đầy đủ lớp bồi dưỡng trên. Thông qua đó, các đồng chí không chỉ được nâng cao về trình độ, năng lực công tác mà còn được củng cố về tinh thần trách nhiệm với nhiệm vụ được giao.

Cũng trong thời gian này, Ban Chỉ huy Xã đội xã Vạn Thắng được kiện toàn với 3 chức danh: Xã đội trưởng, Xã đội phó và Chính trị viên. Giúp việc cho Ban Chỉ huy Xã đội gồm có Ban Công tác chính trị, Tổ Quân báo, Tổ Văn thư. Tại thôn Kim Đĩnh và các thôn khác của xã Vạn Thắng có 2 đồng chí phụ trách quân sự¹. Như vậy, bộ máy tổ chức của Xã đội bộ dân quân xã Vạn Thắng đã được củng cố một bước; là cơ sở để làm tốt hơn nữa vai trò, nhiệm vụ chính trị đặt ra, nhất là tham mưu cho Chi ủy, Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã về công tác quân sự.

Cuối năm 1948, đầu năm 1949, Huyện đội bộ dân quân Phú Bình chủ trương thành lập mỗi thôn xóm một Đội gương mẫu chiến đấu, số lượng đội viên tùy thuộc vào tổng số dân quân, du kích ở thôn, xóm đó². Dựa trên chủ

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.82 có viết: Tại các thôn, xóm trong toàn huyện, mỗi xóm có 2 cán bộ phụ trách quân sự.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.82.

trương của Huyện đội, dưới sự chỉ đạo của Chi ủy và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã, Đội gương mẫu chiến đấu thôn Kim Đĩnh được thành lập vào giữa năm 1949. Từ đây, phong trào học tập, huấn luyện kỹ thuật của dân quân, du kích xã Vạn Thắng diễn ra ngày càng sôi nổi và có bước phát triển.

Trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, Chi bộ Đảng Vạn Thắng luôn quan tâm đến lãnh đạo phát triển văn hóa, giáo dục, y tế. Đầu năm 1947, tại làng Đồng Trầu, thầy giáo Lê Huy Bồi (người Hà Nội) đã mở lớp 3, đây là lớp học chính thức đầu tiên của xã Vạn Thắng. Đến năm 1949, Trường Tiểu học Vạn Thắng (sau đổi tên thành Trường Phổ thông cấp I Vạn Thắng) được thành lập đặt tại đồi của gia đình ông Nguyễn Xuân Thanh (xóm Đồng Trầu). Trường có 11 thầy, cô giáo do thầy Nguyễn Hy làm Hiệu trưởng dạy lớp 3 và lớp 4, lớp 1 và lớp 2 học tại các xóm, trong đó tại thôn Kim Đĩnh có mở một lớp 1 tại chợ Bộp. Phong trào bình dân học vụ được đẩy mạnh, đến đầu năm 1950, tại địa bàn xã Vạn Thắng, trong đó có thôn Kim Đĩnh về cơ bản nạn mù chữ đã được thanh toán, nhiều người được cử đi học bổ túc văn hóa.

Công tác văn hóa văn nghệ được quan tâm. Xã Vạn Thắng tổ chức một số buổi liên hoan văn nghệ nhằm khích lệ phong trào thi đua sản xuất, chiến đấu, tiết kiệm, bài trừ các tệ nạn, hủ tục. Kết hợp với các cơ quan

Trung ương đóng trên địa bàn, Chi bộ Vạn Thắng lãnh đạo Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã tổ chức biểu diễn văn nghệ nhằm ca ngợi các cá nhân điển hình trong lao động sản xuất, chiến đấu, góp phần củng cố tình yêu quê hương, đất nước.

Công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được chú ý hơn trước. Nhân dân vẫn chủ yếu sử dụng thuốc nam để điều trị khi ốm. Năm 1947, tại Kim Đinh bùng phát dịch đậu mùa khá nghiêm trọng, khiến nhiều người chết. Từ sau khi dập được dịch, các phong trào vệ sinh phòng bệnh được phát động và duy trì góp phần ngăn chặn một số bệnh truyền nhiễm.

Đầu năm 1950, Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Chỉ thị: Khắc phục những hiện tượng chủ quan, khinh địch; vận động toàn dân ra sức xây dựng kinh tế, củng cố quân sự, sẵn sàng đập tan mọi âm mưu của kẻ thù. Ngày 7/7/1950, Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện Phú Bình nêu rõ: *“Những dấu hiệu chứng tỏ giặc Pháp chuẩn bị đánh bất ngờ lên Thái Nguyên..., huyện nhà là cửa ngõ của tỉnh, sẽ là nơi bị đánh đầu tiên. Vì vậy, việc chuẩn bị phải thực sự ráo riết”*¹. Chấp hành nghiêm Chỉ thị của Tỉnh ủy và Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện, Chi ủy lãnh đạo Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã Vạn Thắng củng cố dân quân, du kích; tổ chức dân quân luyện tập

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.93-94.

theo đúng chương trình, kế hoạch đề ra, sẵn sàng đánh trả quân thù.

Năm 1950, Chi bộ xã Vạn Thắng tổ chức Đại hội tại nhà ông Nguyễn Văn Quyến (Làng Cà)¹. Đại hội bầu đồng chí Lý Văn Phúc làm Bí thư Chi bộ, bầu đồng chí Nguyễn Khánh Loan làm Phó Bí thư Chi bộ.

Tháng 6/1950, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã chỉ đạo Tổng Quân ủy, Bộ Tổng Tư lệnh chuẩn bị mọi mặt để mở chiến dịch Biên giới. Để đảm bảo giao thông thông suốt, đáp ứng kịp thời yêu cầu vận chuyển lương thực, thực phẩm, vũ khí, phục vụ cho chiến dịch, Tỉnh ủy Thái Nguyên phát động “*Chiến dịch sửa chữa, xây dựng cầu đường lần thứ nhất*”. Hưởng ứng đợt phát động trên, nhân dân Kim Đình đóng góp hàng trăm ngày công, đào, đắp hàng trăm mét khối đất đá, góp phần cùng nhân dân trong xã, huyện và tỉnh sửa chữa, làm mới hàng chục đoạn đường, cầu. Bên cạnh đó, nhân dân còn tích cực đóng góp lương thực, thực phẩm để gửi ra chiến trường.

Ngày 16/9/1950, quân ta nổ súng đánh chiếm cứ điểm Đông Khê, mở đầu chiến dịch Biên giới. Sau khi thất thủ ở cứ điểm Đông Khê, quân địch ở Thất Khê bị uy hiếp, Cao Bằng bị cô lập. Trước tình hình này, một mặt

1. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ, Ban Sưu tầm chưa xác minh được thời gian tổ chức Đại hội Chi bộ xã Vạn Thắng trước năm 1950.

chúng cho binh đoàn từ Thất Khê lên ứng cứu Đông Khê, mặt khác chúng huy động lực lượng dự bị chiến lược ở Bắc Bộ mở cuộc hành quân Phô-cơ tấn công lên thị xã Thái Nguyên.

Ngày 29/9/1950, khoảng 3.000 quân địch có máy bay yểm trợ, bắt đầu tấn công và đánh chiếm thị xã Thái Nguyên theo 3 hướng¹:

- Hướng thứ nhất, từ Đa Phúc theo Đường số 3 qua Phố Yên, Đồng Hỷ đánh lên thị xã Thái Nguyên.

- Hướng thứ hai, từ Phúc Yên theo sườn Tam Đảo, vượt đèo Nhe đánh sang Phúc Thuận (Phổ Yên) qua Thịnh Đức, Thịnh Đán (Đồng Hỷ) đánh lên thị xã Thái Nguyên.

- Hướng thứ ba, từ Đa Phúc theo sông Cầu tiến đánh Hà Châu, rồi theo Đường số 19 đánh lên thị xã Thái Nguyên.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy và Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện, quân và dân Phú Bình đã bình tĩnh đánh địch, giành thắng lợi ngay từ trận đầu. Vừa đặt chân đến bến đò Hà Châu, quân địch đã bị Đại đội 224 (bộ đội địa phương Phú Bình) phối hợp với lực lượng dân quân, du kích các xã phục kích, bắn hỏng nặng 1 chiếc ca nô, tiêu diệt 12 tên và làm bị thương 8 tên. Quân địch hoảng sợ phải bỏ ca nô, hành quân bộ men theo bờ sông Máng hướng lên thị xã Thái Nguyên.

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.92.

Về phía dân quân, du kích Vạn Thắng có 2 người hy sinh (đều là người thôn Kim Đĩnh).

Trên đường lên thị xã Thái Nguyên, quân địch còn bị lực lượng vũ trang huyện Phú Bình chặn đánh tại kè Đá Gân, Cổ Dạ, Cầu Mây... Phối hợp với quân và dân huyện Phú Bình, quân và dân các huyện Đông Hỷ, Đại Từ, Phổ Yên đã chặn đánh rất quyết liệt hai cánh quân của địch, gây cho chúng nhiều thiệt hại. Liên tục bị đánh, lại không thực hiện được ý đồ kéo chủ lực của ta ở mặt trận Biên giới về Thái Nguyên, từ chiều ngày 11 đến ngày 12/10/1950, quân Pháp đã phải rút khỏi địa phận thị xã Thái Nguyên. Cuộc hành quân Phô-cơ của địch hoàn toàn thất bại.

Tháng 10/1950, trên địa bàn xảy ra trận lụt làm ngập úng hàng chục héct-a lúa và hoa màu gây khó khăn cho đời sống bà con nông dân. Để giải quyết khó khăn, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng Vạn Thắng, nhân dân địa phương tích cực hưởng ứng các phong trào "*Tăng gia sản xuất*", "*Tuần lễ làm cỏ, bón phân*". Nhờ đó, hậu quả của trận lụt nhanh chóng được khắc phục, ở địa phương không bị thiếu đói trầm trọng.

Như vậy từ khi được thành lập vào năm 1947, Chi bộ xã Vạn Thắng đã lãnh đạo nhân dân tăng gia sản xuất, sẵn sàng chiến đấu với giặc Pháp xâm lược. Những kết quả đạt được mặc dù còn hạn chế song cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Vạn Thắng quyết tâm đạt được nhiều thành tích hơn nữa trong giai đoạn sau.

II. Lãnh đạo nhân dân tiếp tục kháng chiến chống thực dân Pháp (1951 - 1954)

Năm 1951, thực dân Pháp cho máy bay ném bom vào làng Ngò, xã Vạn Thắng làm 3 người chết, 2 người bị thương và 9 ngôi nhà bị cháy. Trước tình hình đó, Chi bộ và chính quyền xã cử cán bộ xuống động viên các gia đình bị thiệt hại; chỉ đạo dân quân và nhân dân giúp các hộ bị ném bom dựng lại nhà ở, từng bước ổn định cuộc sống.

Trên mặt trận kiến quốc, Chi bộ Đảng xã Vạn Thắng đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân đẩy mạnh tăng gia sản xuất, vừa đảm bảo nhu cầu của người dân, vừa đóng góp cho sự nghiệp kháng chiến. Nhìn chung trên địa bàn xã Vạn Thắng, nhân dân chỉ canh tác 1 vụ lúa, kỹ thuật lạc hậu, năng suất thấp và bấp bênh.

Nhằm đưa sản xuất nông nghiệp tiếp tục phát triển ổn định, Chi bộ và chính quyền xã Vạn Thắng ngày càng chú trọng đến hoàn thiện hệ thống thủy lợi. Từ ngày 15/10/1952 đến ngày 15/11/1952, hàng trăm dân công của xã Vạn Thắng đã hăng hái tham gia đắp đập, làm mương dẫn nước. Như vậy đến giai đoạn này, xã Vạn Thắng đã bước đầu xây dựng được hệ thống thủy lợi, đánh dấu bước tiến lớn trong sản xuất nông nghiệp của địa phương.

Phong trào quần góp ủng hộ kháng chiến được phát động sâu rộng trong quần chúng nhân dân. Dù còn nhiều

khó khăn, thiếu thốn song với tinh thần “*Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để đánh thắng*”, nhân dân Kim Đinh luôn hưởng ứng và thực hiện đầy đủ phong trào ủng hộ cho sự nghiệp kháng chiến chống Pháp xâm lược.

Từ sau năm 1950, cùng với nhiều địa phương khác trong huyện Phú Bình, xã Vạn Thắng thực hiện cải cách giáo dục¹. Phong trào bổ túc văn hóa và bình dân học vụ phát triển hơn trước. Dân quân, du kích là những người tích cực nhất tham gia bổ túc văn hóa. Dù cơ sở vật chất còn thiếu thốn song thầy và trò trường cấp I xã Vạn Thắng có nhiều nỗ lực, khắc phục khó khăn để giành được kết quả tích cực. Học sinh phổ thông của xã không chỉ tăng lên về số lượng mà kết quả học tập cũng được nâng cao. Bên cạnh đó, các em được bồi dưỡng về lòng yêu nước, ý chí căm thù giặc, vững tin vào sự nghiệp chính nghĩa của dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Cùng với giáo dục, công tác y tế của xã Vạn Thắng cũng đạt được thành tích đáng khích lệ. Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ và chính quyền xã, địa phương đã tổ chức được 3 cán bộ y tế, trong đó có 1 y tá, 1 hộ sinh và 1 vệ sinh viên. Được Chi ủy và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã phân công, các cán bộ y tế xã tích cực vận động nhân dân đóng góp tiền để lập tủ thuốc; hướng dẫn người dân các biện

1. Theo đó, hệ thống giáo dục phổ thông trên cả nước gồm 3 cấp từ lớp 1 đến lớp 9.

pháp phòng bệnh dễ thực hiện. Đầu năm 1953, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ và chính quyền xã, nhân dân tổ chức lao động tập thể lấy tiền lập tủ thuốc ở các thôn, xóm. Nhân dân nhiều xã tích cực hưởng ứng phong trào này, điển hình tại xã Tân Kim, Tân Khánh ngày nay lập được tủ thuốc trị giá 17.500 đồng¹. Nhờ đó tại xã Vạn Thắng (trong đó có thôn Kim Đĩnh) không có dịch bệnh xảy ra. Kết quả trên chủ yếu đến từ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, có hiệu quả của Chi bộ, chính quyền xã.

Tháng 1/1953, Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khẳng định: *“Phải ra sức phát động quần chúng nông dân, làm cho quần chúng tự giác tự nguyện đứng ra đấu tranh triệt để giảm tô, thực hiện giảm tức và giành lấy ưu thế chính trị ở nông thôn. Đảng và Chính phủ phải lãnh đạo, tổ chức, giúp đỡ, kiểm tra”*².

Từ ngày 25/8/1953, Liên khu Việt Bắc³ lãnh đạo tỉnh Thái Nguyên tiến hành giảm tô ở 33 xã thuộc 4 huyện Phú Bình, Đồng Hỷ, Đại Từ, Phú Lương. Trong thời gian này, Đội giảm tô của huyện Phú Bình về xã Vạn Thắng phối hợp chặt chẽ với Chi bộ Đảng tích cực tuyên truyền

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.110.

2. <http://dangcongsan.vn/tu-lieu-van-kien/tu-lieu-ve-dang/hoi-nghi-trung-uong/khoa-ii/doc-592620159322146.html>.

3. Liên khu Việt Bắc được thành lập theo *Sắc lệnh số 127-SL* ngày 4/11/1949 của Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trên cơ sở hợp nhất Liên khu 1 và Liên khu 10.

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM _____

đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ; phát động nông dân đấu tranh buộc địa chủ, phú nông giảm 25% tô.

Trước khi bước vào giảm tô triệt để (cuối tháng 8/1953), xã Vạn Thắng được chia thành 4 xã: Tân Kim, Thắng Lợi, Đồng Liên và Tân Khánh. Trước khi chia tách xã, năm 1952, xã Vạn Thắng có tổng số 35 đảng viên.

Xã Tân Kim gồm 15 xóm: Thòng Bong, Đồng Chúc, Núi Chùa, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Xuân Lai, Châu, Hải Minh, Đèo Khê, La Cỏ, Bạch Thạch, Trại, La Dao, La Đuốc và Bờ Lận. Như vậy đến lúc này, tên gọi xã Tân Kim chính thức ra đời và giữ nguyên đến ngày nay.

Ngay sau khi điều chỉnh địa giới hành chính, Chi bộ Đảng Tân Kim được thành lập gồm 11 đảng viên. Đồng chí Đặng Đình Thọ giữ chức Bí thư Chi bộ, đồng chí Ngô Văn Tuyên giữ chức Phó Bí thư. Ngay sau khi ra đời, Chi bộ Đảng, chính quyền xã Tân Kim bắt tay vào lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội và giữ gìn an ninh trật tự. Đồng chí Ngô Văn Tuyên giữ chức Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã. Mặt trận và các đoàn thể quần chúng như Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Nông hội xã Tân Kim lần lượt được kiện toàn.

Cuối tháng 9/1953, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã họp, dưới sự chủ trì của Chủ tịch

Hồ Chí Minh thông qua chủ trương chiến lược Đông Xuân 1953 - 1954. Thực hiện chủ trương chiến lược trên, quân ta chủ động mở nhiều chiến dịch lớn trên hầu khắp các chiến trường (từ Lai Châu, Trung Lào, Thượng Lào, Bắc Tây Nguyên...). Ở Nam Bộ, Nam Trung Bộ, đồng bằng Bắc Bộ, Bình - Trị - Thiên, bộ đội chủ lực cùng dân quân, du kích phối hợp với phong trào đấu tranh của nhân dân cũng liên tiếp gây cho địch nhiều thiệt hại nặng nề.

Từ sau cuộc tấn công thị xã Lai Châu của bộ đội ta, Na-va đã buộc phải đưa 6 tiểu đoàn cơ động từ đồng bằng Bắc Bộ tăng cường cho Điện Biên Phủ. Dần dần, Điện Biên Phủ trở thành tập đoàn cứ điểm quân sự mạnh nhất Đông Dương của Pháp¹.

Ngày 6/12/1953, Bộ Chính trị Trung ương Đảng họp thông qua phương án tác chiến mùa xuân của Tổng Quân ủy - Bộ Tổng Tư lệnh và quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ. Mục tiêu của chiến dịch là tiêu diệt lực lượng địch ở đây, giải phóng Tây Bắc, tạo điều kiện giải phóng Bắc Lào.

1. Tại Điện Biên Phủ, tổng số binh lực địch lúc cao nhất được bố trí ở đây lên đến 16.200 quân được chia làm 3 phân khu: Phân khu Bắc (gồm các cứ điểm Độc Lập, Bản Kéo), phân khu Trung tâm (ngay giữa Mường Thanh, nơi đặt sở chỉ huy, có trận địa pháo, kho hậu cần, sân bay, tập trung 2/3 lực lượng địch) và phân khu Nam (đặt tại Hồng Cúm) có trận địa pháo, sân bay. Các tướng lĩnh Pháp, Mỹ đều nhận định Điện Biên Phủ là “*pháo đài bất khả xâm phạm*”.

Để chuẩn bị cho trận chiến có ý nghĩa quyết định, nhân dân xã Tân Kim đã dấy lên tinh thần thi đua sôi nổi, hăng hái làm nhiệm vụ dân công, vận tải, tải thương phục vụ chiến trường. Ủy ban Kháng chiến Hành chính chỉ đạo chuẩn bị và treo khẩu hiệu cổ động, phục vụ chiến trường ở khắp mọi nơi. Toàn thể nhân dân thi đua huy động nhân tài, vật lực cho chiến trường, tạo nên một khí thế cách mạng sôi nổi.

Sau 56 ngày đêm chiến đấu kiên cường, gian khổ, hy sinh, ngày 7/5/1954, lá cờ “*Quyết chiến, quyết thắng*” của ta bay trên nóc hầm tướng chỉ huy địch. Chiến thắng vang dội trên chiến trường là cơ sở để giành thắng lợi trên bàn đàm phán tại Giơ-ne-vơ.

Ba tháng đầu năm 1954, Huyện ủy mở các đợt học tập chính sách ruộng đất cho hàng trăm cán bộ huyện và xã. Từ ngày 25/4/1954, đợt I cải cách ruộng đất bắt đầu được triển khai trên địa bàn huyện Phú Bình¹, trong đó có xã Tân Kim.

Đội cải cách cử về địa bàn xã đã dựa hẳn vào bản, cố nông, thực hiện phương châm “*Ba cùng*” (cùng ăn, cùng ở, cùng làm), phát động nông dân đứng lên đấu tranh với địa chủ với phương châm “*Dựa hẳn vào bản, cố nông, đoàn kết chặt chẽ với trung nông, liên hiệp với phú nông,*

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.105-106.

tiêu diệt chế độ bóc lột phong kiến từng bước và có phân biệt". Sau đó, đội tiến hành phân định thành phần các hộ gia đình trong xã, tổ chức các buổi đấu tố, phát động nhân dân đấu tranh với giai cấp địa chủ. Vì vậy trong thời gian diễn ra cải cách ruộng đất, Chi bộ và chính quyền xã Tân Kim không phát huy được vai trò lãnh đạo, điều hành, quyền hành tập trung trong Đội cải cách.

Sau cải cách ruộng đất, người dân trong xã phấn khởi được cày cấy trên mảnh ruộng của mình, khẩu hiệu "*Người cày có ruộng*" từ bao đời trở thành hiện thực. Tuy nhiên, cải cách ruộng đất ở Tân Kim cũng mắc phải khuyết điểm, sai lầm, có mặt trầm trọng. Những sai lầm trên làm cho tình hình tại Tân Kim thêm phức tạp.

Trải qua 9 năm chống thực dân Pháp xâm lược, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim không ngại gian khó, nhường cơm sẻ áo, nhường nhà cửa cho các cơ quan của tỉnh, huyện, các đơn vị bộ đội về đứng chân và nhân dân địa phương khác về sơ tán; hoàn thành nhiệm vụ cất giấu và bảo vệ an toàn vũ khí cho quân khu và nhiều đơn vị bộ đội...

Trong những năm tháng khó khăn đó, công tác xây dựng Đảng, phát triển đảng viên, nâng cao sức chiến đấu của tổ chức Đảng tiếp tục là một trong những nội dung trọng tâm. Nhiều quần chúng có tinh thần yêu nước, được giác ngộ đứng vào hàng ngũ của Đảng. Dù nhiệm vụ khó khăn, thậm chí hiểm nguy song các đồng chí đều không

ngại hy sinh, gian khổ, nỗ lực hoàn thành tốt mọi công việc được phân công.

Trong kháng chiến chống Pháp, Tân Kim đã có 36 người nhập ngũ, nhiều gia đình có 2 người thân trở lên đi bộ đội, 94 người tham gia dân công, lực lượng du kích. Trong đó có 12 người đã anh dũng hy sinh được công nhận là liệt sỹ, đặc biệt có 2 nữ liệt sỹ là Nguyễn Thị Phương (xóm Trại), Nguyễn Thị Gia (xóm Bạch Thạch). Ngoài ra, hàng chục người bị thương được công nhận là thương binh, bệnh binh, nhiều làng xóm là cơ sở vững chắc che chở, đùm bọc, nuôi dưỡng cán bộ, các cơ quan, đơn vị về đứng chân, hoạt động. Trong chiến đấu với địch, quân và dân Tân Kim luôn kiên định đường lối đấu tranh của Đảng, dù gian khổ, ác liệt nhưng nhiều đồng chí vẫn kiên cường chiến đấu đến hơi thở cuối cùng, là tấm gương sáng mãi cho các thế hệ con em địa phương.

Chương II

CHI BỘ - ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1954 - 1975)

I. Lãnh đạo khôi phục, cải tạo, phát triển kinh tế - xã hội và thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1954 - 1965)

Sau thất bại tại chiến trường Điện Biên Phủ (ngày 7/5/1954), thực dân Pháp buộc phải ký kết Hiệp định Giơ-ne-vơ về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Đông Dương, trong đó Pháp buộc phải cam kết tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của Việt Nam, Lào, Cam-pu-chia là độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ.

Sau năm 1954, miền Bắc quá độ lên chủ nghĩa xã hội, trong đó nhiệm vụ trước mắt là khôi phục kinh tế, hàn gắn vết thương chiến tranh. Nhiệm vụ chủ yếu trước mắt của cách mạng miền Nam là: đấu tranh đòi đối phương thi hành đúng Hiệp định Giơ-ne-vơ; chuyển hướng công tác cho thích hợp với điều kiện mới, nắm vững phương châm, chính sách mới, sắp xếp cán bộ, bố trí lực lượng, vừa che giấu lực lượng vừa lợi dụng các khả năng công khai, hợp pháp; tập hợp mọi lực lượng dân tộc, dân chủ, hòa bình, thống nhất, đấu tranh đánh đổ chính quyền tay sai Ngô Đình Diệm, lập ra chính quyền tán thành hòa

binh, độc lập, dân chủ, cải thiện dân sinh, tăng cường vận động nguy quân, nguy quyền¹.

Kết thúc 9 năm kháng chiến chống Pháp xâm lược, Chi bộ Đảng và nhân dân Tân Kim có nhiều thuận lợi cơ bản. Chi bộ Đảng xã Tân Kim tích lũy được nhiều kinh nghiệm quý báu trong quá trình lãnh đạo nhân dân chiến đấu và lao động sản xuất. Đội ngũ cán bộ, đảng viên giữ vững phẩm chất của người chiến sỹ cộng sản, là tấm gương sáng về mọi mặt để quần chúng noi theo. Nhân dân Tân Kim luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quyết tâm xây dựng quê hương dần thoát khỏi nghèo đói, lạc hậu. Đó là những điều kiện thuận lợi cho nhân dân Tân Kim trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ cách mạng tiếp theo.

Bên cạnh những thuận lợi cơ bản, xã Tân Kim cũng gặp nhiều khó khăn, thách thức. Đến cuối năm 1953, Chi bộ xã Tân Kim được thành lập, số lượng đảng viên còn ít. Kinh nghiệm tổ chức và lãnh đạo của Chi bộ còn hạn chế so với yêu cầu lịch sử đặt ra. Trong thời kỳ thực dân Pháp xâm lược, Tân Kim bị bọn gián điệp phá hoại, nhất là tung tin đồn nhảm gây hoang mang trong nhân dân. Về kinh tế, trình độ canh tác lạc hậu, kỹ thuật thấp, đời sống của người dân còn nhiều khó khăn, tình trạng thiếu đói diễn ra phổ biến.

1. Hội đồng Trung ương chỉ đạo biên soạn giáo trình quốc gia các bộ môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam (tái bản có sửa chữa, bổ sung)*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2008, tr.195-196.

Sau khi miền Bắc được giải phóng, “một số gia đình thắc mắc về diện tích, sản lượng, có tư tưởng ở đây làm ăn rồi không đủ đóng thuế, có người mong về xuôi khi hậu tốt, được chia phần ruộng tốt”¹. Vì vậy, đến cuối năm 1954, Tân Kim có 35 hộ đã trở về quê hương, 67 hộ cũng đang chuẩn bị về quê cũ, trong đó có 2 đảng viên². Các hộ trở về quê hương làm giảm nguồn lao động ở địa phương; diện tích canh tác và sản lượng lương thực sẽ khó được giữ vững như những năm trước. Việc hoàn thành nghĩa vụ thuế đối với Nhà nước của Tân Kim đạt kết quả không tốt. Tính riêng trong 2 tháng (10 và 11/1954), một số hộ ý thức chưa cao còn nợ đọng thuế đối với Nhà nước, thậm chí có gia đình nợ đến 200kg thóc³.

Đầu năm 1955, một số diện tích trên địa bàn xã đặt ra định mức thu từ 50 - 60 nôi/mẫu⁴ hoặc từ 40 - 50 nôi/mẫu. Tuy nhiên theo phản ánh của một số lão nông và căn cứ vào thực tế, ruộng đất ở Tân Kim chỉ thu được 40 - 45 nôi (so với loại 60 nôi đặt ra), 30 - 40 nôi (so với loại 50 nôi đặt ra)⁵. Do địa phương không còn quỹ dự phòng, một số

1. Báo cáo ngày 15/12/1954 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 1 tháng từ 15/11 đến 15/12”.

2, 3. Báo cáo số 31-BC ngày 15/11/1954 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình công tác 1 tháng (từ 15/10 đến 15/11/1954)”.

4. Mỗi nôi thóc có từ 20 - 22 đấu tùy theo địa phương. Mỗi đấu dong được 4,5 lon bò sữa (khoảng 1kg thóc). Như vậy mỗi nôi thóc tương đương 20 - 22kg thóc.

5. Báo cáo số 17 BC/HU ngày 15/3/1955 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình công tác 3 tháng đầu năm 1955”.

gia đình thiếu đói chuẩn bị lấy thóc giống ra để sử dụng. Trước tình hình đó, Huyện ủy cử cán bộ về nghiên cứu kỹ ruộng đất ở Tân Kim, lấy xóm Kim Đình làm điển hình. Tuy nhiên do chưa nắm vững phương pháp nên cán bộ xã vội họp cốt cán, thay đổi định mức hạ hàng 70 nôi xuống còn 40 nôi, hạ hàng 15 - 20 nôi xuống còn 5 nôi theo mong muốn của nhân dân.

Ngay khi nắm được sự việc, Huyện ủy đã kịp thời đình chỉ, yêu cầu xã Tân Kim thực hiện theo phương pháp cũ¹. Thực hiện sự chỉ đạo của huyện, cán bộ xã giải thích rõ thắc mắc cho nhân dân nên các gia đình đều tin tưởng, vui vẻ đồng thuận với chính sách thuế của Chính phủ². Nhờ vậy công tác thu thuế của xã Tân Kim có sự chuyển biến tích cực trong những năm sau.

Tính đến tháng 6/1955, Tân Kim là một trong 3 xã đã nộp vượt mức thuế của huyện (chỉ tiêu là 4 tấn lương thực, xã đã nộp 5 tấn)³. Bên cạnh đó, xã Tân Kim còn làm tốt công tác điều hòa lương thực, nhất là giúp đỡ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Theo thống kê của huyện Phú Bình, riêng Tân Kim và xã Tân Khánh có 553 người đã

1. Báo cáo số 38 BC/PB ngày 17/4/1955 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác đã làm từ 16/3 đến 15/4/1955”.

2. Báo cáo số 01 BC/HU ngày 15/1/1955 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 1 tháng (từ 16/12/1954 đến 15/1/1955)”.

3. Báo cáo số 63-BC/HU của Huyện ủy Phú Bình “Về tình hình công tác 3 tháng từ 16/3 đến 15/6/1955”.

được trợ giúp về lương thực với 6,8 tấn, 805 thước vải¹, trong đó gia đình ông Đỗ Văn Sách xóm La Đuốc (5 nhân khẩu) được cấp 75kg thóc². Từ cuối tháng 5/1955, giá gạo ở Tân Kim bắt đầu giảm, việc vay mượn của nhân dân cũng dễ dàng hơn³. Mặc dù kết quả giúp đỡ các gia đình thiếu đói chưa được như mong muốn nhưng đã thể hiện sự chỉ đạo sát sao của Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim, phù hợp với truyền thống “*Tương thân tương ái*”, “*Lá lành đùm lá rách*” của dân tộc Việt Nam.

Sau năm 1954, tình hình tôn giáo ở Tân Kim diễn ra phức tạp, nhất là liên quan đến đạo Thiên Chúa. Lúc này bọn phản động đội lốt tôn giáo hoạt động tuyên truyền, dụ dỗ, cưỡng bức đồng bào Công giáo di cư vào Nam. Lợi dụng lòng “ngoan đạo” của giáo dân, chúng loan tin “*Chúa đã vào Nam, con chiên phải theo Chúa, nếu ở lại khi chết sẽ không được cứu rỗi linh hồn*”, “*Vào Nam mỗi gia đình được cấp 5 mẫu ruộng, 1 con trâu*”. Chúng còn đe dọa “*Sau khi hết thời hạn di cư, Mỹ sẽ dùng bom nguyên tử ném xuống miền Bắc*”⁴. Luận điệu của địch đã làm một bộ phận nhân dân hoang mang, dao động; một

1. Báo cáo số 17 BC/HU ngày 15/3/1955 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tình hình công tác 3 tháng đầu năm 1955*”.

2. Báo cáo số 15/BC ngày 30/4/1956 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “*Công tác chống đói*”.

3. Báo cáo số 63-BC/HU của Huyện ủy Phú Bình “*Về tình hình công tác 3 tháng từ 16/3 đến 15/6/1955*”.

4. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.114.

số đồng bào giáo dân còn bỏ lại ruộng vườn, nhà cửa để đi theo chúng vào Nam¹. Riêng 2 tháng đầu năm 1955, 101 gia đình với 411 nhân khẩu chủ yếu là đồng bào sơ tán trong chiến tranh nay lại về quê hương cũ². Bên cạnh đó, một số tên thuộc thành phần địa chủ, phú nông còn thực hiện hành vi trộm cắp³ làm ảnh hưởng đến an ninh trật tự. Ngày 8/9/1954, Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị số 91/CT có khẳng định: Việc phá tan âm mưu của địch bắt ép đồng bào ta di cư vào Nam là một cuộc đấu tranh chính trị gay go và cấp bách⁴.

Thực hiện Chỉ thị 91 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Ủy ban Hành chính huyện Phú Bình cử cán bộ xuống xã Tân Kim và Quyết Tiến nắm chắc tình hình, từ đó có sự chỉ đạo cụ thể. Dưới sự chỉ đạo của cán bộ huyện, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim còn chủ động, tích cực giúp đỡ các gia đình giáo dân đang gặp khó khăn như tu sửa nhà cửa, ổn định đời sống, phát triển sản xuất... Chi bộ và chính quyền xã Tân Kim chủ động tổ chức cho đồng bào giáo dân học tập biết rõ mưu đồ của địch. Chi bộ Đảng Tân Kim chỉ đạo công an, dân

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.101.

2. Báo cáo số 05-BC/TN ngày 1/2/1955 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về "Số đồng bào về xuôi của xã Tân Kim".

3. Báo cáo số 32 BC ngày 17/11/1955 của Huyện ủy Phú Bình "Từ 16/10/1955 đến 15/11/1955".

4. Văn kiện Đảng Bộ Công an, tập 3, 1967, tr.22.

quân tập trung giữ vững tình hình trật tự xã hội¹; phổ biến chính sách tự do tôn giáo của Đảng và Chính phủ, vạch trần luận điệu vu cáo của kẻ địch về tin đồn “*cộng sản căm đạo*”. Những kẻ tung tin đồn nhảm, xuyên tạc đường lối của Đảng bị xử lý nghiêm khắc. Đặc biệt, Tỉnh ủy đã cử cán bộ xuống nói chuyện với đồng bào giáo dân ở Tân Kim (cùng với Quyết Tiến, Tân Khánh), trong đó nhấn mạnh đến chính sách đoàn kết lương - giáo của Đảng, Nhà nước; đập tan các luận điệu xuyên tạc của kẻ thù. Bằng những biện pháp cụ thể, đồng bào Công giáo trên địa bàn dần ổn định tâm lý, yên tâm làm ăn. Điển hình, Nô-en năm 1954, xã Tân Kim, Tân Khánh có 40 người đi có tổ chức đến nhà thờ², càng thể hiện lòng kính Chúa, tin Đảng của các gia đình Công giáo.

Sau năm 1954, hoạt động của Chi ủy xã Tân Kim mắc phải một số khuyết điểm nghiêm trọng. Hai đồng chí Chi ủy viên vì hoàn cảnh gia đình nên xin về quê³ khiến công tác triển khai nhiệm vụ của Chi bộ bị chậm lại. Trong dịp kỷ niệm ngày 6/1/1955, Chi ủy tổ chức phê bình và tự phê bình, tiến hành cảnh cáo 1 Chi ủy viên song không thực hiện chế độ báo cáo với Huyện ủy. Bên cạnh đó, Chi

1. Báo cáo số 35-BC/HU ngày 30/7/1955 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về “*Tổng kết chống di cư*”.

2. Báo cáo số 01 BC/HU ngày 15/1/1955 của Huyện ủy Phú Bình về “*Công tác 1 tháng (từ 16/12/1954 đến 15/1/1955)*”.

3. Báo cáo số 31-BC ngày 15/11/1954 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tình hình công tác 1 tháng (từ 15/10 đến 15/11/1954)*”.

bộ xã Tân Kim còn tự ý tổ chức ngày kỷ niệm 6/1 kết hợp với phê bình đảng viên¹. Ngày 28/3/1955, Tỉnh ủy Thái Nguyên ban hành Nghị quyết số 48-NQ/TN bổ sung đồng chí Đoàn Quang Kết làm Chi ủy viên xã Tân Kim. Nhờ đó, hoạt động của Chi ủy Tân Kim dần phục hồi và có tiến bộ.

Cho đến tháng 4/1955, trong tổng số 839 mẫu đất của huyện Phú Bình chưa có người nhận cấy thì ở Tân Kim có tới 306 mẫu, 6 sào, 10 thước². Trước tình hình đó, Huyện ủy đã tổ chức cho cán bộ và nhân dân trong xã học tập 8 chính sách khuyến khích sản xuất, tiếp tục vận động các nông hộ và cá nhân, tổ sản xuất nhận đất canh tác, nếu nhận đất thì coi như quyền sở hữu. Ngoài ra, huyện chủ động giúp đỡ khó khăn về vốn, giống, sức kéo cho địa phương; tiến hành chỉnh lý một số ruộng đất về diện tích, sản lượng chênh lệch (Tân Kim và Tân Khánh)³. Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ xã đã tích cực tuyên truyền, vận động nhân dân nhận thêm đất để tăng gia sản xuất, sớm ổn định tình hình. Nhờ tích cực triển khai, đến vụ mùa năm 1955, số diện tích chưa có người nhận đã giảm hẳn, tình hình sản xuất nông nghiệp có nhiều tiến bộ.

1. Báo cáo số 05-BC/PB ngày 15/1/1955 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 1 tháng (từ 15/12/1954 đến 15/1/1955”.

2, 3. Báo cáo số 43 BC/PB ngày 22/4/1955 của huyện Phú Bình “Về ruộng đất còn lại chưa có người nhận cấy”.

Đầu năm 1955, an ninh trật tự ở xã Tân Kim có chiều hướng xấu đi. Ngày 20/4/1955, “*một số tên phản động tại Tân Kim đốt nhà đồng chí xã đội phó tại xóm Mỏ Hạ, nhà này ở ngoài đồng nên không có ai ở. Khi dân quân đến thì chúng bỏ chạy nên không bắt được... Bọn chúng còn tuyên truyền chỉ bắt giết chủ tịch và cán bộ, nhân dân trong xã rất hoang mang*”¹. Ở Tân Kim, nhóm này do tên Đỗ Đình Đại cầm đầu. Chỉ trong vòng 1 tháng (từ ngày 16/4 đến ngày 15/5/1955) đã xảy ra 7 lần đốt cháy nhà dân tại Mỏ Thượng, Mỏ Hạ...².

Trước tình hình đó, Chi ủy thực hiện nghiêm sự chỉ đạo của Huyện ủy, đó là: 1- Bắt ngay tên Đại ở xóm Mỏ Thượng để khai thác tài liệu và giữ vững tinh thần cho nhân dân; 2- Họp ngay Chi ủy, công an, Xã đội xác định đúng âm mưu của địch, củng cố niềm tin của nhân dân. Xác định rõ nhiệm vụ cụ thể của Chi bộ Đảng, dân quân, công an và tiến hành tuyên truyền, giáo dục cho quần chúng về âm mưu của địch, kiểm tra thường xuyên, cảnh giác với mọi hành động của địch; 3- Tổ chức giúp đỡ những nhà bị cháy, giúp họ lợp lại nhà cửa, tạo sự ổn định tư tưởng trong nhân dân.

1. Báo cáo số 46 BC ngày 23/4/1955 của Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Bình gửi Tỉnh ủy “Về tình hình xã Tân Kim”. Đây là nhóm phi hoạt động ở vùng Yên Thế, Mỏ Sắt, Xuân Phương sang địa bàn xã Tân Kim.

2. Báo cáo ngày 16/5/1955 của Huyện ủy Phú Bình gửi Tỉnh ủy Thái Nguyên về “Công tác đã làm 1 tháng từ 16/4 đến 15/5/1955”.

Tình hình an ninh của Tân Kim tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp. Các tệ nạn xã hội như đánh nhau, cờ bạc diễn ra phổ biến. Cuối năm 1955, đầu năm 1956, ở Tân Kim cùng các xã Dương Thành, Cấp Tiến, Quyết Tiến, Lương Sơn, Hà Châu, Thượng Đình, Trần Phú xảy ra 9 vụ cháy nhà¹. Tình trạng trộm cắp ở Tân Kim có chiều hướng tăng về số vụ. Chỉ tính riêng 4 tháng đầu năm 1956, ở Tân Kim và Tân Khánh xảy ra 5 vụ trộm trâu, bò².

Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện, đến giữa năm 1956, xã Tân Kim đã có chức danh Trưởng ban Công an³. Trên cơ sở đó, công an xã Tân Kim một mặt tăng cường trấn áp những kẻ phạm tội; mặt khác tuyên truyền nhân dân không nghe lời xúi giục của kẻ xấu, gây mất an ninh trật tự.

Nửa cuối tháng 4/1956, trên địa bàn huyện Phú Bình xảy ra mưa lớn làm hư hỏng nhiều đoạn đường, cầu cống. Trước tình hình đó, huyện đã vận động thanh niên hưởng ứng lao động kiến thiết Tổ quốc. Kết quả, toàn huyện đã

1. Báo cáo số 01/BC ngày 17/1/1956 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác từ 16/12/1955 đến 15/1/1956”.

2. Báo cáo ngày 14/4/1956 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình đói”.

3. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.132. Đến giữa năm 1956, các xã chưa có Trưởng ban Công an gồm: Lương Phú, Hà Châu, Thăng Lợi, Tân Thành và Cấp Tiến.

làm được 10.880 thước đường giao thông, riêng ở Tân Kim, Tân Khánh sửa được 4 chiếc cầu nhỏ¹.

Nhận thấy những sai lầm của cải cách ruộng đất, từ ngày 25/8 đến ngày 5/10/1956, tại Hà Nội đã diễn ra Hội nghị Trung ương lần thứ 10 (khóa II) mở rộng. Tại Hội nghị, Đảng đã nghiêm khắc nhìn nhận những khuyết điểm trong cải cách ruộng đất và kiên quyết sửa sai. Đồng thời, Đảng quyết định chấn chỉnh lại tổ chức, củng cố nội bộ Đảng, ổn định tâm lý nhân dân, tăng cường khối đại đoàn kết. Thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 10, Tỉnh ủy Thái Nguyên triệu tập Hội nghị mở rộng từ ngày 8/11 đến ngày 16/11/1956 để xây dựng chương trình, kế hoạch sửa sai.

Trong thời gian này, do hạn hán kéo dài, trình độ canh tác thấp nên đa số nhân dân rơi vào cảnh đói kém. Nhận thấy tình hình hết sức phức tạp, huyện Phú Bình đã thành lập Ban cứu tế ở huyện và xã. Huyện ủy và Ủy ban Hành chính huyện chỉ đạo các xã tiến hành kê khai các thôn đang bị ảnh hưởng nặng nề của hạn hán. Theo đó, Tân Kim là một trong 2 xã được huyện giải quyết trước. Toàn xã có hàng trăm người bị đói, cần xấp xỉ 3 tấn thóc để giải quyết tình trạng trên.

Thực hiện chủ trương của huyện, để chống đói trước mắt, Chi ủy cử cán bộ về các xã lân cận vay thóc gạo.

1. Báo cáo số 23/BC ngày 16/5/1956 của huyện Phú Bình "Về tình hình công tác 1 tháng từ 16/4 đến 15/5/1956".

Mặt khác, Chi ủy phát động phong trào chống hạn “*Vắt đất ra nước, thay trời làm mưa*”. Các xóm tích cực huy động bà con đào ao, khơi thông mương máng, lấy nước làm mùa. Thêm vào đó, nhân dân tích cực trồng hoa màu ngắn ngày để có nguồn thực phẩm. Mặt khác, huyện giới thiệu các gia đình thiếu ăn ở Tân Kim, Tân Khánh, Đồng Liên, Thắng Lợi gánh quặng ở Bến Bo cho công ty vận chuyển của Bộ Công thương¹. Nhờ các biện pháp chủ động trên nên tình hình thiếu đói ở Tân Kim được giảm bớt. Mặc dù có nhiều cố gắng song Tân Kim vẫn bị xếp yếu kém trong công tác chống hạn của huyện Phú Bình vào đầu năm 1956².

Nhờ áp dụng tốt các biện pháp kỹ thuật và sự hăng say lao động của nhân dân, trải qua gần 2 năm thực hiện phát triển kinh tế sau ngày miền Bắc được giải phóng, đời sống nhân dân đã được cải thiện và ổn định hơn trước. Chi bộ và chính quyền xã Tân Kim đặt ra quyết tâm chính trị cao trong lãnh đạo phát triển kinh tế nông nghiệp, khắc phục thiếu sót trong công tác chống hạn. Nhờ sự lãnh đạo sát sao của Chi bộ, nửa đầu năm 1956, sản xuất nông nghiệp tại Tân Kim đã đạt và vượt về cả diện tích và sản lượng so với kế hoạch. Diện tích lúa vụ chiêm đạt 62 mẫu 7 sào 11 thước, năng suất lúa bình quân đạt 776 kg/mẫu (chỉ

1. Báo cáo ngày 14/4/1956 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình đói”.

2. Báo cáo số 01/BC ngày 17/1/1956 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác từ 16/12/1955 đến 15/1/1956”.

tiêu là 650 kg/mẫu¹, vượt 126 kg/mẫu so với chỉ tiêu. Cả xã đã cơ bản thoát khỏi tình trạng thiếu đói trầm trọng, tinh thần phấn khởi nên nhân dân cũng tích cực hoàn thành nghĩa vụ đối với Nhà nước. Tuy nhiên trong tháng 9/1957, trên địa bàn xã bắt đầu xảy ra hiện tượng châu chấu phá hoại mùa màng². Theo thống kê vào tháng 10/1957, Tân Kim là một trong ba xã bị thiệt hại nặng nhất của huyện Phú Bình³. Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim vận động nhân dân vừa chống hạn đi đôi với đẩy mạnh phong trào diệt châu chấu.

Năm 1957, nhằm đánh giá kết quả trong 2 năm thực hiện phát triển kinh tế và tiến hành sửa sai sau cải cách ruộng đất, Đại hội Chi bộ xã Tân Kim lần thứ II (nhiệm kỳ 1957 - 1958) được tổ chức⁴. Đại hội đánh giá cao kết quả đã đạt được, trong đó nhấn mạnh đời sống nhân dân dần ổn định, tình hình quốc phòng, an ninh được giữ vững. Đại hội cũng thẳng thắn chỉ ra hạn chế, khuyết điểm, qua đó đề ra nhiệm vụ cho giai đoạn tiếp theo. Đại

1. Báo cáo số 23/BC ngày 16/5/1956 của huyện Phú Bình “Về tình hình công tác 1 tháng từ 16/4 đến 15/5/1956”.

2. Báo cáo số 50/BCPB ngày 27/9/1957 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác tháng 9 năm 1957”.

3. Báo cáo số 53/BC PB ngày 29/10/1957 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác tháng 10 năm 1957”.

4. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ nên Ban Sưu tầm chưa xác minh được thời gian tổ chức Đại hội Chi bộ xã Tân Kim lần thứ nhất.

hội tiếp tục tín nhiệm bầu đồng chí Đặng Đình Thọ làm Bí thư Chi bộ¹.

Ngày 1/7/1956, Chủ tịch nước ban hành Sắc lệnh số 268-SL “Về việc thành lập Khu Tự trị Việt Bắc”. Thời gian chuẩn bị sửa sai trong cải cách ruộng đất, huyện Phú Bình cắt về tỉnh Bắc Giang. Đến ngày 6/7/1957, huyện Phú Bình được bàn giao trở lại tỉnh Thái Nguyên. Do vậy, công tác sửa sai ở huyện Phú Bình chậm hơn so với địa phương khác. Từ tháng 7/1957, công tác sửa sai bắt đầu được thực hiện ở Phú Bình. Các đội cán bộ sửa sai của tỉnh và huyện xuống các xã tổ chức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân học tập chủ trương, chính sách, mục đích, yêu cầu của nhiệm vụ sửa sai, giải quyết những băn khoăn, thắc mắc trong cán bộ và nhân dân.

Quá trình thực hiện sửa sai tại địa phương có nhiều diễn biến phức tạp do mâu thuẫn giữa những người bị quy oan với những người từng tham gia đấu tố. Nhiều diện tích ruộng đất, trâu, bò của những gia đình được chia trong cải cách ruộng đất bị phân tán nên không còn khả năng trả lại hoặc những người tham gia đấu tố không muốn trả lại những tài sản cho người bị tịch thu. Với sự quyết tâm của Chi bộ, chính quyền xã và Đội sửa sai, công tác sửa sai sau cải cách ruộng đất ở Tân Kim

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

hoàn thành vào đầu năm 1958. Tại xã Tân Kim, sau sửa sai còn lại 9 hộ phú nông¹. Chi bộ Tân Kim được Huyện ủy đánh giá cao trong đoàn kết nội bộ, đảng viên chấp hành nghiêm đường lối của Đảng, vươn lên xếp loại khá².

Là xã có nhiều đồng bào Công giáo sinh sống nên cấp ủy và chính quyền xã rất chú trọng đến chính sách tôn giáo, đại đoàn kết dân tộc của Đảng và Nhà nước. Tính đến năm 1958, toàn xã có 114 khẩu theo Công giáo. Nhằm đấu tranh làm thất bại mưu đồ phá hoại khối đại đoàn kết trong nhân dân, Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim thường xuyên nắm chắc địa bàn, xử lý nghiêm, kịp thời các phần tử chống phá cách mạng. Đồng thời, cán bộ, đảng viên tổ chức đối thoại định kỳ để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của bà con giáo dân; giáo dục họ tin tưởng vào đường lối của Đảng, đóng góp vào sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước. 95 người theo Công giáo ở Tân Kim, Tân Khánh, Quyết Tiến được xã và huyện giúp đỡ đi dự lễ khánh thành nhà thờ thị xã Thái Nguyên³. Nhờ Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng nên nhiều đồng bào

1. Thống kê số 357 ngày 3/11/1961 của Chi cục Thống kê “Về thống kê thành phần địa chủ, phú nông sau sửa sai”.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.119-120.

3. Báo cáo số 50/BCPB ngày 27/9/1957 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác tháng 9 năm 1957”.

giáo dân đã tham gia phong trào bình dân học vụ. Huyện ủy Phú Bình cũng có sự chỉ đạo, giúp đỡ tích cực, có hiệu quả đối với công tác tôn giáo ở Tân Kim. Huyện đã tổ chức được 3 cuộc nói chuyện ở Tân Kim, Tân Khánh và Quyết Tiến, thu hút 225 người đến nghe¹. Kết quả, đồng bào giáo dân ở Tân Kim ngày càng tin tưởng vào chính sách đại đoàn kết dân tộc của Đảng, yên tâm làm ăn, xây dựng quê hương ấm no.

Bên cạnh vấn đề tôn giáo, tình hình Hoa kiều trên địa bàn cũng có diễn biến phức tạp. Theo thống kê đến năm 1958, toàn xã có 33 gia đình Hoa kiều với 182 nhân khẩu, canh tác 26 mẫu ruộng. Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã làm tốt công tác tuyên truyền đến đồng bào Hoa đoàn kết, không nghe theo lời xúi giục, kích động của kẻ xấu. Được sự động viên của cán bộ xã và sự tín nhiệm của nhân dân, nhiều người gốc Hoa hăng hái tham gia đoàn, hội, tổ chức².

Ngày 10/9/1957, Tỉnh ủy ra Nghị quyết số 444-NQ/TN về việc bổ sung đồng chí Nguyễn Văn Xuân, Ngô Văn Tuyên, Vũ Văn Tại vào Chi ủy xã Tân Kim. Đến ngày 7/10/1957, với Nghị quyết số 504-NQ/TN, Tỉnh ủy đồng ý cho đồng chí Đoàn Quang Kết rút khỏi Chi ủy xã Tân Kim.

1. Báo cáo số 07-BC/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác tháng 5 năm 1958”.

2. Báo cáo số 18-VP/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình công tác 3 tháng quý III”.

Thực hiện Chỉ thị số 57-CT/TW ngày 21/10/1957 của Ban Bí thư Trung ương Đảng “Về việc ra sức củng cố, khôi phục và phát triển tổ đổi công”, Chi bộ xã Tân Kim đã lãnh đạo nhân dân tham gia xây dựng các tổ đổi công. Sau 1 năm, toàn xã đã xây dựng được tổ đổi công ở tất cả các xóm. Trong phong trào này, đồng chí Tại - Chi ủy viên xã Tân Kim là một trong những cá nhân tiêu biểu nhất khi tích cực tham gia vận động xây dựng tổ đổi công ở xóm Kim Đĩnh¹. Sự ra đời của tổ đổi công đã giúp người nông dân giải quyết những khó khăn về lao động, sức kéo, nông cụ, đồng thời dần tạo nên ý thức và kinh nghiệm sản xuất tập thể. Tổ đổi công là hình thức lao động tập thể, là tiền đề để Tân Kim xây dựng các hợp tác xã nông nghiệp trong những năm tiếp theo.

Đầu năm 1958, công tác thu thuế ở xã Tân Kim đạt kết quả không tốt. Một số ủy viên Ủy ban Hành chính phụ trách thuế không sát sao công việc nên hiện tượng ứ đọng thuế nhiều².

Đối với lĩnh vực y tế, hằng năm, xã đã tích cực tổ chức các buổi tuyên truyền về các biện pháp phòng bệnh đến nhân dân như ăn chín uống sôi, ngủ mặc màn, diệt loăng quăng... Năm 1959, Trạm xá xã Tân Kim được thành

1. Báo cáo số 07-BC/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác tháng 5 năm 1958”.

2. Báo cáo số 04-BC/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng đầu năm 1958”.

lập đặt tại xóm Trại do ông Nguyễn Văn Tưu làm Trạm trưởng. Cơ sở vật chất của Trạm xá chỉ có nhà tranh vách đất; giường và thuốc chữa bệnh đều thiếu thốn. Tuy nhiên, cán bộ y tế đã không ngại khó, từng bước cải thiện công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Năm 1958, trên địa bàn xã có người tử vong do bệnh tả. Chỉ trong vòng 4 ngày (từ ngày 20 đến ngày 23/7/1958), Tân Kim và xã Tân Khánh đã có 7 người bị mắc bệnh¹. Được sự giúp đỡ của huyện, Trạm xá cử cán bộ thực hiện khoanh vùng, vận động nhân dân giữ vệ sinh sạch sẽ, ăn chín, uống sôi, từ đó không để bùng phát thành dịch². Trạm xá cũng hướng dẫn phụ nữ trong xã cách chăm sóc thai và trẻ mới sinh. Nếu như trước năm 1945, mỗi khi ốm đau người dân chỉ biết cầu trời khẩn phật, chữa theo kinh nghiệm dân gian thì đến nay đã được khám, chữa trị các bệnh đơn giản tại Trạm xá, sức khỏe được cải thiện đáng kể.

Ngày 26/6/1958, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên ra Chỉ thị số 07-CT/TU “Về việc xây dựng hợp tác xã sản xuất nông nghiệp và đẩy mạnh phát triển tổ đổi công, phát triển sản xuất, chuẩn bị cho việc mở rộng hợp tác xã sau này”. Trên cơ sở các tổ đổi công đã có, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã đề ra kế hoạch xây dựng hợp tác xã nông nghiệp. Tuy nhiên, công tác xây dựng hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn Tân Kim gặp không ít

1, 2. Báo cáo số 38-BC/TN ngày 11/8/1958 của Tỉnh ủy Thái Nguyên “Về tình hình công tác tháng 7 năm 1958”.

khó khăn. Tập quán sản xuất nhỏ lẻ, cá thể tồn tại lâu đời, ăn sâu vào nếp nghĩ của người nông dân Tân Kim. Nhiều người bán khoán, lo lắng có thể bị mất ruộng đất khi vào làm ăn tập thể. Cán bộ, đảng viên chưa có nhiều kinh nghiệm trong công tác quản lý, điều hành, nhất là điều hành hợp tác xã nông nghiệp. Tuy nhiên, Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim đặt quyết tâm chính trị cao trong thực hiện phong trào hợp tác hóa của Đảng.

Ngày 5/9/1958, Chi bộ xã Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ III. Đại hội bầu Chi ủy gồm 5 đồng chí, trong đó đồng chí Đặng Đình Thọ được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Phó Bí thư¹. Nhờ làm tốt công tác xây dựng Đảng nên năm 1958, Tân Kim được đánh giá là một trong 2 xã có tổ chức Đảng hoạt động mạnh nhất trong toàn huyện Phú Bình (cùng với xã Hồng Phong)².

Tháng 11/1958, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 14 đã đề ra kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 3 năm (1958 - 1960) là: Hoàn thành công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với thành phần kinh tế cá thể của nhân dân, đồng thời ra sức phát triển kinh tế quốc doanh

1. Theo *Nghị quyết số 205-NQ/TN ngày 25/9/1958 của Tỉnh ủy Thái Nguyên*, đồng chí Đặng Đình Thao (Ban Sưu tầm xác định đây là Đặng Đình Thọ) làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Nguyễn Văn Tuyên (Ban Sưu tầm xác định là Ngô Văn Tuyên) làm Phó Bí thư, các đồng chí Nguyễn Văn Tài, Lưu Văn Ấp làm Chi ủy viên.

2. *Báo cáo số 1381-BC/HC ngày 14/12/1958 của Huyện ủy Phú Bình "Về báo cáo điều tra chuẩn bị cho nghĩa vụ quân sự huyện Phú Bình"*.

làm lực lượng lãnh đạo toàn bộ nền kinh tế quốc dân. Trên cơ sở đó phát triển sản xuất, nâng cao một bước đời sống vật chất và văn hóa của nhân dân, nhất là nhân dân lao động và tăng cường củng cố quốc phòng.

Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, từ đầu năm 1959, phong trào hợp tác hóa trong nông nghiệp được thực hiện tại xã Tân Kim. Cán bộ xã đến từng xóm tuyên truyền đến nhân dân về mục đích xây dựng hợp tác xã nông nghiệp, đó là: xóa bỏ tận gốc chế độ người bóc lột người, xóa bỏ tư hữu; tập trung tư liệu sản xuất, đưa nông dân vào con đường làm ăn tập thể từng bước từ thấp đến cao và đưa nền nông nghiệp của nước ta tiến lên sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa, tạo ra nhiều sản phẩm hàng hóa, chấm dứt tình trạng tự cấp, tự túc. Chi ủy phân công một số cán bộ trực tiếp phụ trách công tác xây dựng hợp tác xã. Các gia đình ban đầu còn lo ngại, băn khoăn song nhờ sự kiên trì vận động, thuyết phục của cán bộ nên đa số các hộ cá thể đều hưởng ứng chủ trương, đường lối của Đảng về xây dựng hợp tác xã nông nghiệp.

Trong 2 năm 1958 và 1959, hạn hán kéo dài tác động xấu đến sản xuất của người dân địa phương. Do đó, nhiều cánh đồng bị khô nẻ, lúa mới cấy bị chết hoặc sinh trưởng kém¹. Bên cạnh đó, tình hình sâu bệnh hại ở cây lúa

1. Thông tri số 51-TT/HU ngày 14/6/1959 của Huyện ủy Phú Bình “Về việc chống hạn”.

cũng diễn ra phức tạp. Tân Kim là một trong 4 xã bị sâu phá hoại nặng nhất của huyện Phú Bình¹.

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ xã Tân Kim đã phát động phong trào “*Vắt đất ra nước, thay trời làm mưa*”, vận động nhân dân tích cực khơi thông mương máng, đào ao, đắp bờ giữ nước, đảm bảo để có đủ nước sản xuất; chủ động gieo thêm mạ để cấy đủ diện tích. Theo thống kê, các xã Tân Kim, Lương Sơn, Thượng Đình, Tân Khánh, Hồng Phong, Nga My đã tát nước được 1.775,5 mẫu/ 3.376 mẫu². Ngoài ra, cán bộ còn phát động nhân dân bắt sâu bằng tay, rắc lá cây đắng, bù hóng để diệt sâu hại lúa. Nhờ vậy, dù bị tác động khá nghiêm trọng của thời tiết song cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim đã cố gắng gieo cấy theo đúng kế hoạch, không để sản xuất bị ảnh hưởng. Trong 3 tháng quý III năm 1958, các gia đình ở Tân Kim tích cực làm 3 đợt cỏ cho lúa³, góp phần đảm bảo cho sự sinh trưởng tốt của loại cây lương thực này. Ngoài ra, nhân dân Tân Kim còn sôi nổi, hào hứng tham gia phong trào làm phân bón với khẩu hiệu “*Rừng thanh xuân, phân một tấn*”, tiêu biểu là ông Xiêm làm được 3,7 tấn⁴.

1. Báo cáo số 07/BC/HU ngày 27/6/1959 của Huyện ủy Phú Bình về “Thực hiện công tác lớn trong tháng 6 năm 1959 (từ 25/5 đến 25/6/1959”.

2. Báo cáo số 18-BC/HU của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác tháng 10-1959”.

3. Báo cáo số 18-VP/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình công tác 3 tháng quý III”.

4. Báo cáo số 24-BC/HU ngày 28/6/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 6 tháng đầu năm 1960”.

Năm 1959, Hợp tác xã Kim Đĩnh được thành lập gồm hơn 50 hộ xã viên, trở thành hợp tác xã nông nghiệp đầu tiên của xã Tân Kim. Ngay sau khi được thành lập, Hợp tác xã Kim Đĩnh đã gặp phải khó khăn từ sự chống đối của một số phần tử xấu. Trước tình hình đó, Ban Chủ nhiệm Hợp tác xã Kim Đĩnh đã dựa vào chính quyền để giải quyết triệt để đối với các phần tử trên¹. Tiếp đó, nhân dân ở các xóm cũng từng bước vào làm ăn tập thể xã hội chủ nghĩa trong các hợp tác xã. Đến hết năm 1960, ở Tân Kim xây dựng được 12 hợp tác xã, đó là các hợp tác xã Kim Đĩnh, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Xuân Lai, Châu, Hải Minh, Đèo Khê, La Cỏ, Bạch Thạch, Trại, La Dao và La Đuốc. Trong những năm đầu tiên, sản phẩm chia cho xã viên dựa trên đóng góp về tư liệu sản xuất và ngày công lao động. Phong trào cải tiến kỹ thuật, làm thủy lợi diễn ra sôi nổi. Tại Tân Kim, việc sử dụng xe quệt, xe trâu kéo, bò kéo giúp giải phóng sức lao động, nâng cao năng suất cây trồng. Tính riêng ở 3 xã Tân Kim, Tân Thành, Thắng Lợi đã có từ 30 - 40 chiếc xe quệt. Trong phong trào này, các cụ phụ lão Tân Kim hăng hái, đi đầu trong bắc cầu, sửa đường giao thông². Do mới được thành lập, cán bộ Ban Quản trị, Ban Kiểm soát

1. *Nghị quyết số 04-NQ/HU ngày 12/2/1960 của Huyện ủy Phú Bình về "Hội nghị cán bộ huyện Phú Bình do Huyện ủy triệu tập họp 2 ngày 23, 24 tháng 1/1960 để kiểm điểm sự lãnh đạo mọi mặt công tác một năm 1959"*.

2. *Báo cáo số 10/BC/HU ngày 11/7/1959 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về "Tình hình công tác 6 tháng đầu năm 1959"*.

còn nhiều bở ngỡ nên trong thời gian đầu, hoạt động của các hợp tác xã còn chưa đi vào nền nếp.

Trong nông nghiệp, xã Tân Kim đạt một số kết quả quan trọng cả về diện tích, sản lượng và năng suất, tiêu biểu là Hợp tác xã Kim Đĩnh¹ và Hợp tác xã Xuân Lai². Như vậy, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ, năng suất lúa ở xã Tân Kim đã có bước phát triển vượt bậc³. Năm 1960, tổng diện tích gieo trồng của toàn xã là 492ha, sản lượng lương thực có hạt là 738 tấn, trong đó năng suất lúa bình quân đạt 1,2 tấn/ha.

Lĩnh vực chăn nuôi được Chi ủy xã chỉ đạo sát sao và đạt kết quả đáng khích lệ. Đàn gia súc, gia cầm tăng. Năm 1960, tổng đàn trâu, bò đạt khoảng 300 con, đàn lợn khoảng 900 con, đàn gia cầm khoảng 5.000 con.

Năm 1960, xã Tân Kim thành lập hợp tác xã tín dụng và hợp tác xã mua bán⁴, địa điểm đặt ở thôn Bạch Thạch. Sự ra đời của hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng không chỉ đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người dân về đời sống, sản xuất mà còn góp phần giáo dục tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa cho nhân dân.

1. Báo cáo số 10/BC/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về "Tình hình công tác 6 tháng đầu năm 1959".

2. Báo cáo số 24/BC/HU ngày 28/11/1959 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về "Công tác tháng 11 năm 1959".

3. Tính riêng Hợp tác xã Kim Đĩnh, năng suất lúa đã gấp 4,43 lần so với năng suất lúa của xã năm 1956.

4. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ nên Ban Sưu tầm chưa xác minh được tên Chủ nhiệm đầu tiên của hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng.

Bên cạnh lãnh đạo xây dựng các hợp tác xã nông nghiệp, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã ngày càng chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo chăm lo đời sống văn hóa, tinh thần cho nhân dân Tân Kim. Chi bộ và chính quyền cử cán bộ tham gia các lớp bồi dưỡng do huyện tổ chức về đường lối văn hóa của Đảng, xây dựng đội văn nghệ với mục đích phục vụ nhân dân lao động. Các đội văn nghệ tiếp tục được thành lập tại các xóm Hải Minh, Bạch Thạch, Kim Đĩnh... thu hút đông đảo thanh thiếu niên, phụ nữ tham gia. Các tiết mục văn nghệ do chính người nông dân biểu diễn mang “hơi thở” cuộc sống mới, ca ngợi sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, cổ vũ tinh thần yêu nước ngày càng phổ biến. Đặc biệt trong dịp kỷ niệm 30 năm ngày thành lập Đảng (năm 1960), ở Tân Kim diễn ra hoạt động văn nghệ, nhiều trò chơi như múa sư tử, đánh vật và chiếu phim phục vụ nhân dân¹. Phong trào rèn luyện thân thể theo gương Chủ tịch Hồ Chí Minh được người dân, nhất là thanh niên, các cụ cao tuổi hưởng ứng tích cực. Hiện tượng đám ma tổ chức linh đình chỉ còn lẻ tẻ ở một vài hộ². Cán bộ y tá xã Tân Kim còn tham gia lớp bồi dưỡng nghiệp vụ khám sức khỏe nghĩa vụ quân sự do Phòng Y tế huyện tổ chức.

Năm 1960, Trường Phổ thông cấp I Tân Kim được thành lập, đặt tại xóm Bạch Thạch do cô Dương Thị Xương làm

1. Báo cáo số 04-BC/TH ngày 6/2/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình “Về việc kỷ niệm ngày 6-1”.

2. Báo cáo số 10/BC/HU ngày 11/7/1959 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình công tác 6 tháng đầu năm 1959”.

Hiệu trưởng. Tại thời điểm mới thành lập, trường có 4 lớp với 85 học sinh. Do thiếu thốn về cơ sở vật chất nên nhà trường phải mượn nhà dân để phục vụ việc học tập của các cháu. Mặc dù còn thiếu thốn, nghèo nàn về cơ sở vật chất, nhưng đội ngũ giáo viên và học sinh nỗ lực thực hiện phong trào thi đua “Hai tốt”, nhờ đó công tác giảng dạy và học tập dần đi vào nề nếp. Trong thời gian này, công tác bình dân học vụ tiếp tục được duy trì. Xã đã kết hợp chặt chẽ với các ngành, các giới, nhất là Đoàn Thanh niên, đẩy mạnh phong trào thanh toán nạn mù chữ cho nhân dân.

Cuối năm 1959, công an huyện triệt phá ổ cờ bạc tại xã Thanh Ninh. Vụ bắt giữ trên của công an huyện đã làm cho một số nơi có tệ cờ bạc, trong đó có xã Tân Kim phải rúng động¹. Thực hiện Chỉ thị của Thường trực Tỉnh ủy Thái Nguyên tháng 10/1959 về “*Tăng cường lãnh đạo của Đảng đối với công tác củng cố quốc phòng, xây dựng lực lượng vũ trang địa phương*” và chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, Chi ủy xã Tân Kim tập trung chỉ đạo xây dựng lực lượng dân quân ở các xóm, đồng thời động viên công dân từ 18 - 40 tuổi đăng ký nghĩa vụ quân sự. Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi ủy xã Tân Kim tăng cường củng cố lực lượng dân quân, du kích. Theo đó, đến năm 1960, mỗi hợp tác xã xây dựng được 1 trung đội dân quân tập

1. Báo cáo số 26/BC/PB ngày 15/12/1959 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về việc “*Bắt đám bạc ở xóm Vân Đình xã Thanh Ninh*”.

trung, mỗi đội sản xuất xây dựng được 1 tiểu đội. Cũng trong năm này, dân quân, du kích xã Tân Kim tích cực thực hiện phong trào thi đua “Ba tốt” do Ban Chỉ huy Tỉnh đội Thái Nguyên phát động¹.

Sau khi sửa sai cải cách ruộng đất, một số thắc mắc, mâu thuẫn trong nội bộ Chi ủy được giải quyết. Các đồng chí đã đoàn kết nhất trí thương yêu lẫn nhau². Đến tháng 10/1960, 100% đảng viên trong Chi bộ xã Tân Kim tham gia lớp học tập chính trị do Huyện ủy tổ chức³. Dịp kỷ niệm 30 năm ngày thành lập Đảng, Chi bộ xã Tân Kim được Huyện ủy công nhận là tổ chức Đảng thuộc loại khá⁴. Cũng trong năm 1960, Chi ủy xã Tân Kim đã huy động được 100% đảng viên đi học đợt giáo dục chính trị do huyện tổ chức⁵.

Để đưa chủ trương, nghị quyết của Đảng vào thực tiễn với hiệu quả cao nhất, cấp ủy đặc biệt chú trọng đến củng

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.116. Phong trào “Ba tốt” gồm: Lao động sản xuất tập thể tốt; học tập chính trị, quân sự tốt; trị an, phòng thủ và sẵn sàng chiến đấu tốt.

2. Báo cáo số 18-VP/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình công tác 3 tháng quý III”.

3. Báo cáo số 32-BC/HU ngày 25/10/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng quý III và tháng 10 năm 1960”.

4. Báo cáo số 03-VP/HU ngày 7/1/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Nghị quyết Hội nghị tổng kết đợt thi đua lấy thành tích chào mừng 30 năm ngày thành lập Đảng”.

5. Thông báo số 77 ngày 3/9/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Tình hình thi đua thực hiện chiến dịch “Cờ hồng” đợt 3 (đến ngày 2/9/1960)”.

cố chính quyền. Từ năm 1954 đến đầu năm 1959, các đồng chí Nguyễn Văn Nhạc, Nguyễn Văn Phú lần lượt làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính. Ngày 22/3/1959, 95% cử tri xã Tân Kim đi bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp. Kết quả, Hội đồng Nhân dân xã bầu đồng chí Nguyễn Văn Phú làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính¹. Mặc dù hoạt động ngày càng đi vào nền nếp song Ủy ban Hành chính xã Tân Kim vẫn mắc nhiều khuyết điểm, nhất là không hoàn thành việc thu thuế. Thậm chí có hiện tượng cán bộ bỏ việc lên rừng khiến cho việc thu thuế không đạt chỉ tiêu do Ủy ban Hành chính huyện giao². Bị phê bình, nhắc nhở nên cán bộ xã đã thay đổi phong cách làm việc, tận tình hơn trong công tác. Nhờ đó đến tháng 10/1960, Tân Kim là một trong hai xã duy nhất của huyện Phú Bình vượt định mức thu thuế³.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ, Mặt trận Tổ quốc phát huy vai trò đoàn kết các tầng lớp nhân dân, đặc biệt giữa đồng bào “lương - giáo”. Đoàn Thanh niên đi đầu trong các phong trào đăng ký nghĩa vụ quân sự, làm thủy lợi, trồng cây gây rừng, làm phân bón ruộng, áp dụng các biện pháp kỹ thuật tiên tiến vào sản xuất. Hội Phụ nữ

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Báo cáo số 04-BC/HU của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng đầu năm 1958”.

3. Nghị quyết số 04-NQ/HU ngày 25/10/1960 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng quý III và tháng 10 năm 1960”.

xã Tân Kim hoạt động ngày càng hiệu quả, chị em thi đua, giúp đỡ nhau, tạo tình đoàn kết trong làng xóm.

Trong 6 năm (1954 - 1960), dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Huyện ủy Phú Bình, Chi bộ Đảng và nhân dân Tân Kim đã hoàn thành cải cách ruộng đất, thực hiện đường lối cải tạo xã hội chủ nghĩa của Đảng. Nhìn chung, đời sống nhân dân trong xã đã thay đổi và ngày càng được cải thiện đáng kể. Mặc dù không tránh được hạn chế, song những kết quả đạt được trong những năm qua là điều kiện thuận lợi để cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim bước vào thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất trong giai đoạn sau.

Tháng 9/1960, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III của Đảng được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội đề ra mục tiêu, nhiệm vụ của cách mạng mỗi miền, mối quan hệ của cách mạng 2 miền: Tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam. Cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc có vai trò quyết định nhất đối với sự phát triển của toàn bộ cách mạng Việt Nam, đối với sự nghiệp thống nhất nước nhà; cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam có vai trò quyết định trực tiếp đến sự nghiệp giải phóng miền Nam khỏi ách thống trị của đế quốc Mỹ cùng bè lũ tay sai, thực hiện hòa bình, thống nhất đất nước. Đại hội còn đề ra phương hướng, nhiệm vụ của Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất nhằm mục tiêu phấn đấu xây dựng bước đầu cơ sở vật chất và

kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, thực hiện một bước công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa và hoàn thành công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa, tiếp tục đưa miền Bắc tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa xã hội.

Dựa trên Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III, Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên lần thứ VI đã ra Nghị quyết phương hướng, nhiệm vụ kinh tế - xã hội 5 năm (1961 - 1965) là: *Ra sức phát triển nông nghiệp toàn diện, phát triển lâm nghiệp, đồng thời tích cực phát triển công nghiệp địa phương, trên cơ sở củng cố và hoàn thành tốt công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp nhỏ. Hai nhiệm vụ phát triển công nghiệp và củng cố phong trào hợp tác hóa nông nghiệp là 2 nhiệm vụ trung tâm gắn chặt nhau, thúc đẩy nhau phát triển, nhằm đảm bảo được những nhu cầu chính về lương thực, thực phẩm, về nông cụ cải tiến, nông cụ thường và hàng tiêu dùng trong toàn tỉnh, góp phần tích cực phục vụ nhu cầu kiến thiết cơ bản, phát triển công nghiệp, nông nghiệp, thăm dò khảo sát xây dựng của Trung ương ở tỉnh được thuận lợi. Đồng thời ra sức phát triển văn hóa, đào tạo cán bộ cho phong trào hợp tác hóa và công nhân biết nghề; điều tra, nghiên cứu, thăm dò tài nguyên, làm cho kế hoạch 5 năm ở tỉnh ta hoàn thành trước thời hạn¹.*

1. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập 1 (1936 - 1965)*, Thái Nguyên, 2003, tr.349-350.

Xã Tân Kim bước vào thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất trong điều kiện còn nhiều khó khăn. Trình độ văn hóa của cán bộ và nhân dân thấp; cơ sở vật chất thiếu thốn, hầu hết các ngôi nhà trong xã lúc này vẫn là nhà tranh, nứa lá; đường sá nhỏ hẹp, hoàn toàn là đường đất, mùa nắng bụi bặm, mùa mưa lầy lội; thủy lợi xuống cấp và chưa hoàn chỉnh... Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ, cán bộ, đảng viên và nhân dân địa phương ra sức phấn đấu thực hiện tốt Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh, ngay từ đầu năm 1961, Chi ủy chỉ đạo Ủy ban Hành chính phát động chiến dịch vận động sản xuất đông xuân năm 1960 - 1961 *“Phát cao cờ hồng, quyết thắng đông xuân, tiến quân toàn diện”* nhằm mục tiêu phát triển nông nghiệp toàn diện, mạnh mẽ và vững chắc, làm cơ sở cho sự phát triển công nghiệp.

Năm 1961, Chi bộ xã Tân Kim tiến hành Đại hội lần thứ IV (nhiệm kỳ 1961 - 1963). Đại hội lần thứ V (nhiệm kỳ 1963 - 1965) được tổ chức vào năm 1963. Các Đại hội tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện phát triển kinh tế - xã hội, trong đó nhấn mạnh thành tích đạt được trong xây dựng hợp tác xã nông nghiệp; trên cơ sở đó đề ra phương hướng, nhiệm vụ cụ thể trong các năm tiếp theo. Các Đại hội bầu Chi ủy gồm 9 đồng chí, trong

đó đồng chí Nguyễn Thị Xuân liên tục được bầu làm Bí thư Chi bộ¹.

Trong 3 tháng đầu năm 1961, công tác tuyên huấn của Chi bộ xã có biểu hiện dần đi xuống². Tháng 3/1961, Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị mở cuộc “*Chỉnh huấn mùa xuân*”. Chấp hành sự chỉ đạo trực tiếp của Huyện ủy Phú Bình, Chi ủy nghiêm túc triển khai cho toàn thể cán bộ, đảng viên học tập 4 quan điểm cơ bản: Ý thức làm chủ và tinh thần tập thể xã hội chủ nghĩa; tất cả để phục vụ sản xuất; ý thức cần, kiệm trong xây dựng nước nhà; quan điểm miền Bắc tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh đó, đảng viên còn được quán triệt chống 4 biểu hiện: chủ nghĩa cá nhân, cục bộ; quan liêu mệnh lệnh; tham ô, lãng phí và bảo thủ, rụt rè. Trong năm 1961, 37 đảng viên trong Chi bộ xã Tân Kim tham dự học tập Nghị quyết Trung ương 5 (khóa III) của Đảng³.

Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã xác định hoàn thiện hệ thống thủy lợi là điều kiện quan trọng để mở rộng và nâng cao hiệu quả sản xuất nông nghiệp. Trong giai đoạn

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Báo cáo số 05-BC/HU ngày 25/3/1961 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác tuyên huấn 3 tháng đầu năm 1961”.

3. Báo cáo số 31/BC ngày 27/11/1961 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về “Sơ bộ kiểm điểm tình hình công tác bước hai về công tác củng cố vùng xung yếu của tỉnh Thái Nguyên”.

này, nhiều công trình thủy lợi đã được xây mới, cải tạo, nâng cấp. Trong 2 tháng đầu năm 1961, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã huy động được 37.374 công, đào đắp được 15.435m³ đất đá¹. Năm 1961, với nguồn vốn của Ủy ban Hành chính huyện, xã Tân Kim xây dựng được công trình đập Kim Đĩnh. Đây là công trình thủy lợi quan trọng không chỉ của xã mà còn của huyện. Do đó, để hoàn thành công trình này, ngoài nhân công địa phương, huyện còn huy động ở các xã khác. Chỉ tính riêng đợt lao động xã hội chủ nghĩa do Huyện đoàn phát động trong 12 ngày, 1.534 đoàn viên, thanh niên đã đóng góp 8.586 ngày công, đào đắp được 12.440m³ đất đá trong xây dựng đập Kim Đĩnh².

Sau khi hoàn thành, công trình này giúp điều hòa nước tưới tiêu cho 8 xóm của xã và một số cánh đồng thuộc xã Tân Thành với 118 công mẫu³. Những năm tiếp theo, phong trào làm thủy lợi diễn ra sôi nổi, trong đó đoàn viên, thanh niên là lực lượng hăng hái nhất. Hàng trăm lượt thanh niên xã Tân Kim đã đào đắp hàng nghìn khối đất đá để xây dựng các đập Đầu Đồi, Chợ Bộp. Ngoài ra, các hợp tác xã đều huy động xã viên tham gia sửa chữa, khơi thông mương máng, làm bờ vùng, bờ thửa... Ngoài trồng

1. Báo cáo ngày 2/3/1961 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác tháng 1 và tháng 2-1961".

2. Báo cáo số 07-TNLD/TN ngày 8/4/1961 của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Lao động tỉnh Thái Nguyên về "Sơ kết 3 tháng quý I năm 1961".

3. Báo cáo số 17-BC/TN ngày 19/8/1961 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về "Công tác 6 tháng đầu năm 1961".

lúa, xã Tân Kim cũng chủ động mở rộng diện tích trồng khoai lang. Tuy nhiên năm 1961, do năng suất khoai lang thấp nên bình quân mỗi công lao động chỉ được chia 0,34kg khiến xã viên lo lắng có thể thiếu đói.

Trong thời gian thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim luôn xác định củng cố vững chắc quốc phòng, an ninh là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên. Những năm đầu thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, tình hình an ninh trên địa bàn xã Tân Kim diễn biến phức tạp. Đầu năm 1961, một số tên phản động nổi với các phần tử xấu khác để chống phá cách mạng, nhất là xuyên tạc đường lối của Đảng, dụ dỗ nhân dân vào các tổ chức của chúng¹. Theo thống kê đến tháng 10/1961, xã Tân Kim có 18 đối tượng trong diện cần theo dõi chặt chẽ, trong đó có 2 tên ra mặt chống đối². Trong 2 năm (1961 - 1962), tên đặc vụ Vàng A Giang đã có hoạt động phá hoại ở nhiều xã trong huyện, trong đó có xã Tân Kim. 15 người địa phương thuộc thành phần bất mãn đã tham gia vào tổ chức “*Trung Việt phản công cứu quốc quân chính nghĩa*”,

1. Báo cáo số 03.BC/TN ngày 31/1/1961 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về “Tháng 1 năm 1961”.

2. Báo cáo số 31-BC/TN ngày 27/11/1961 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về “Sơ bộ kiểm điểm tình hình công tác bước hai về công tác củng cố vùng xung yếu và khoanh vùng trận phạt của tỉnh Thái Nguyên”.

ra sức chống phá cách mạng¹. Trước tình hình đó, được sự giúp đỡ về nghiệp vụ của công an huyện, Ban Công an xã Tân Kim có sự phối hợp chặt chẽ với công an các xã lân cận xây dựng kế hoạch để bắt gọn các thành phần phản động này. Trước hết, dưới sự chỉ đạo của Chi ủy, công an địa phương đẩy mạnh tuyên truyền để nhân dân nâng cao cảnh giác, không tin theo lời dụ dỗ của chúng. Bên cạnh đó, những tên chống đối ra mặt bị bắt và xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật. Những tên còn lại không còn dám hoạt động mạnh như trước và dần bị tan vỡ.

Từ khi Luật Nghĩa vụ quân sự được Quốc hội thông qua năm 1960, xã Tân Kim luôn hoàn thành chỉ tiêu tuyển quân về số lượng, chất lượng và thời gian. Chi ủy chỉ đạo Ban Chỉ huy Xã đội thường xuyên củng cố lực lượng dân quân, hằng năm đều tổ chức huấn luyện theo kế hoạch đề ra. Ngoài luyện tập quân sự, Ban Chỉ huy Xã đội đưa lực lượng dân quân vào vùng đồi rừng mở rộng diện tích trồng cây chè, sắn, ngô...

Ngày 19/2/1963, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Nghị quyết về *“Cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã, cải tiến kỹ thuật nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp toàn diện, mạnh mẽ và vững*

1. Báo cáo số 20 BC ngày 29/6/1964 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về *“Tổng kết thi hành Nghị quyết 39 của Bộ Chính trị và Nghị quyết 19 của Tỉnh ủy”*.

chắc". Bước vào thực hiện cuộc vận động này, thực hiện đúng phương hướng mà Huyện ủy đã thông qua, Chi bộ Đảng Tân Kim tập trung chỉ đạo nhân dân 3 nội dung sau: Cải tiến quản lý hợp tác xã; cải tiến kỹ thuật và bước đầu xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật của hợp tác xã; tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hợp tác xã. Chi bộ Đảng tổ chức các buổi học tập về nội dung và ý nghĩa của cuộc vận động này cho cán bộ, đảng viên và xã viên; đồng thời chỉ đạo các hợp tác xã tích cực áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp, mạnh dạn sử dụng nông cụ mới như cào cỏ Nghệ An, cày 51.

Từ đầu năm 1962, tiếp tục thực hiện các đợt thi đua do tỉnh và huyện phát động: Chiến dịch "*Thi đua 10 giỏi*", "*Tiến quân vào củng cố hợp tác xã, đẩy mạnh sản xuất đông xuân đón mừng xuân 1962*", đợt thi đua "*Lấy thành tích kỷ niệm sinh nhật Đảng 3/2*", "*Dọn hết phân ra đồng bón cho lúa chiêm, làm cỏ sục bùn đẩy mạnh tăng năng suất lúa*", "*Đẩy mạnh hoàn thành vụ sản xuất đông xuân và chuẩn bị cho vụ thu*", "*Nâng cao khí thế cách mạng của ngày 1/5, đẩy mạnh sản xuất, lấy thành tích kỷ niệm sinh nhật Hồ Chủ tịch*", "*Đẩy mạnh sản xuất, củng cố cải tiến quản lý hợp tác xã để chào mừng ngày kỷ niệm Cách mạng tháng Tám*"...

Chi ủy xã Tân Kim luôn bám sát từng lĩnh vực, đề ra nhiều biện pháp có hiệu quả và thiết thực với điều kiện thực tế của địa phương. Với khí thế thi đua sôi nổi, cán

bộ, đảng viên và nhân dân hăng hái, tích cực tham gia các phong trào trên. Trong công tác thủy lợi, quân và dân huyện Phú Bình đã hoàn thành việc xây dựng hồ chứa nước ở Tân Kim và Tân Hòa cùng hệ thống mương, máng dẫn nước từ các hồ chứa vào đồng ruộng¹. Tính chung trong 6 tháng đầu năm 1962, toàn huyện đã huy động 69.609 công thủy lợi, riêng xây dựng đập Tân Kim là 8.556 công².

Để tạo thuận tiện cho sản xuất nông nghiệp, Chi ủy xã Tân Kim chỉ đạo nhân dân từng bước hoàn thiện hệ thống giao thông. Đường trục chính của xã và trục thôn, đường trong ngõ được tu sửa bằng phẳng hơn. Bên cạnh đó, các hợp tác xã khoanh vùng, đào đắp, tu bổ mạng lưới giao thông nội đồng để xe quệt, xe trâu kéo có thể di chuyển dễ dàng, thuận tiện. Để nâng cao năng suất và hiệu suất lao động trên toàn xã, các hợp tác xã trang bị hàng chục xe trâu, bò kéo. Năm 1962, cùng với quân và dân trong huyện, nhân dân Tân Kim đã hoàn thành việc xây dựng hồ chứa nước và hệ thống mương máng dẫn nước từ hồ chứa vào đồng ruộng.

Nhằm tận dụng tối đa các lợi thế về điều kiện địa hình, khí hậu và đất đai, cuối năm 1963, huyện Phú Bình đã

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.118.

2. Báo cáo số 14-BC/HU ngày 9/7/1962 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 6 tháng đầu năm 1962”.

phân chia các xã thành các vùng sản xuất. Theo đó, Tân Kim tập trung cấy lúa tăng năng suất, chăn nuôi trâu, bò là chính, đồng thời trồng khoai, sắn, lạc, đỗ xanh, đỗ tương¹.

Do Chi ủy và Ủy ban Hành chính chỉ đạo không sát sao nên Tân Kim không hoàn thành công tác cấy vụ mùa năm 1962 với diện tích hụt lên đến 74 mẫu². Bước vào quý III năm 1962, phong trào hợp tác hóa của huyện Phú Bình gặp khó khăn. Tuy nhiên dưới sự lãnh đạo sát sao, hiệu quả của Chi bộ nên các hợp tác xã nông nghiệp ở Tân Kim không bị lung lay³.

Trong tháng 5/1963, xã Tân Kim phải hứng chịu đợt khô hạn kéo dài, ảnh hưởng nghiêm trọng đến canh tác lúa vụ mùa, trong đó xảy ra hiện tượng mạ chết với diện tích lớn. Trước tình hình trên, Chi ủy và Ủy ban Hành chính chỉ đạo bà con nông dân khơi thông dòng chảy, chủ động lấy nước ở ao, hồ cứu mạ, chủ động gieo ở phần diện tích mạ đã chết. Nhờ đó ngay khi thời tiết chuyển thuận lợi, các hợp tác xã cơ bản đủ mạ cấy, đảm bảo thời vụ.

Sau những năm đầu ổn định, từ năm 1963, các hợp tác xã nông nghiệp dần bộc lộ không ít khiếm khuyết. Trình độ của cán bộ thấp nên tổ chức phân công lao động chưa

1. Báo cáo số 136 BC/HU của Huyện ủy Phú Bình “Về nhiệm vụ và kế hoạch củng cố hợp tác xã cuối năm 1963”.

2. Báo cáo số 09-BC/HU ngày 15/4/1962 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng quý I năm 1962”.

3. Dự thảo báo cáo DT/BC của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Sơ kết sản xuất vụ mùa năm 1962”.

hợp lý. Do hiện tượng “*cha chung không ai khóc*” nên công cụ lao động dù mua mới nhưng chỉ sau mấy vụ đã hỏng. Phong trào cải tiến kỹ thuật tuy có áp dụng rộng rãi nhưng thiếu đồng bộ và thường xuyên nên năng suất lao động chưa cao. Phân phối không công bằng dẫn đến hiện tượng so bì, tị nạnh giữa các xã viên làm cho tình làng nghĩa xóm bị rạn nứt.

Như vậy, củng cố phong trào hợp tác hóa trở thành nhiệm vụ cấp bách trong công tác lãnh đạo của Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim. Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim liên tiếp mở 3 cuộc vận động cải tiến quản lý và củng cố hợp tác xã. Nhờ đó, sang năm 1964, các hợp tác xã trên địa bàn xã được củng cố và tiếp tục phát triển.

Năm 1964, diện tích lúa, hoa màu, cây công nghiệp đều tăng so với kế hoạch, sản lượng lương thực tăng 2%, bình quân lương thực đạt 15 kg/người/tháng. Tháng 3/1964, thực hiện lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh “*Mỗi người làm việc bằng hai*”, Chi bộ và chính quyền xã Tân Kim chỉ đạo các hợp tác xã phấn đấu đạt năng suất cao cả trong trồng trọt và chăn nuôi. Ngày hội thi cấy giỏi, cấy đúng kỹ thuật, cày giỏi, cải tiến nông cụ giỏi... diễn ra sôi nổi ở tất cả các hợp tác xã, lôi cuốn đông đảo xã viên tham gia. Năm 1965, tổng diện tích gieo trồng toàn xã là 510ha, sản lượng lương thực quy thóc đạt 969 tấn, năng suất lúa trung bình đạt 19 tạ/ha.

Trong công tác lãnh đạo, Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã rất chú trọng đến chăn nuôi, nhất là chăn nuôi tập thể. Các gia đình xã viên nhận nuôi trâu, bò của hợp tác xã đều chăm sóc tốt nên vật nuôi ít bị ốm, đảm bảo sức kéo khi cần thiết. Nhờ cấp ủy và chính quyền xã thường xuyên tuyên truyền nên đa số nhân dân đều nộp lợn nghĩa vụ đầy đủ. Năm 1965, tổng đàn trâu, bò của xã đạt khoảng 720 con, đàn lợn là 2.158 con.

Cuối năm 1964, đầu năm 1965, quy mô các hợp tác xã nông nghiệp ở xã Tân Kim có sự thay đổi. Các Hợp tác xã Bạch Thạch, La Đuốc, Trại, Châu, La Dao hợp nhất thành Hợp tác xã Thạch Sơn¹, Chủ nhiệm là ông Dương Hữu Bắc. Các Hợp tác xã Đèo Khê, Hải Minh, La Cỏ hợp nhất thành Hợp tác xã Minh Sơn², Chủ nhiệm là ông Nông Văn Ba. Như vậy đến lúc này, xã Tân Kim có 6 hợp tác xã, đó là các Hợp tác xã Kim Đĩnh, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Xuân Lai, Thạch Sơn và Minh Sơn.

Cùng với nhiệm vụ phát triển sản xuất, công tác văn hóa - xã hội cũng được Chi bộ quan tâm. Với khẩu hiệu “*đi học là yêu nước*”, phong trào xóa nạn mù chữ và bổ túc văn hóa tiếp tục lôi cuốn đông đảo nhân dân tham gia. Bên cạnh đó, giáo dục phổ thông cũng đạt được

1. Hợp tác xã Thạch Sơn gồm 5 đội sản xuất: đội I (Bạch Thạch), đội II (La Đuốc), đội III (Trại), đội IV (Châu) và đội V (La Dao).

2. Hợp tác xã Minh Sơn gồm 4 đội sản xuất: đội I (Đèo Khê), đội II (Hải Minh), đội III (La Cỏ), đội IV (Bờ La).

kết quả đáng khích lệ. Hằng năm, các hợp tác xã được giao nhiệm vụ đóng góp tre, rạ, gỗ, ngày công để sửa chữa lớp học của Trường cấp I. Nhờ đó, thầy và trò nhà trường an tâm hơn trong dạy và học. Dưới sự chỉ đạo của Chi ủy và Ủy ban Hành chính, mỗi hợp tác xã đều thành lập nhà trẻ, tạo điều kiện cho phụ huynh yên tâm lao động sản xuất.

Cửa hàng bán thuốc tây được xây dựng và đi vào hoạt động, đóng góp quan trọng vào công tác chữa trị ốm, đau cho nhân dân. Bên cạnh thuốc tây, Trạm xá vẫn duy trì điều trị cho nhân dân bằng thuốc nam, mang lại hiệu quả tốt. Nhờ đó, việc sinh nở hay ốm thông thường, nhân dân trong xã được điều trị ngay tại Trạm xá của địa phương. Cán bộ xã đẩy mạnh tuyên truyền, vận động bà con nhân dân sử dụng nước sạch, nhà tiêu hợp vệ sinh và nhà tắm hợp tiêu chuẩn. Từ khi Trạm xá đi vào hoạt động, các hiện tượng cầu cúng khi người dân bị ốm, bệnh cơ bản chấm dứt. Tuy sức khỏe của đồng bào địa phương được nâng lên song các bệnh đau mắt đỏ, kiết lỵ, sốt rét chưa bị đẩy lùi.

Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao có bước phát triển mới. Các hoạt động văn hóa văn nghệ hướng đến quần chúng, tạo phong trào sôi nổi trong các hợp tác xã. Trên cơ sở nghị quyết hằng năm của cấp ủy, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên xã Tân Kim tổ chức các hoạt động thể thao thu hút nhiều đoàn viên, thanh niên

tham gia và nhận được sự hưởng ứng của đông đảo nhân dân. Công tác thông tin hướng vào tuyên truyền đường lối của Đảng trong giai đoạn mới, trong đó nhấn mạnh kháng chiến chống Mỹ cứu nước là nhiệm vụ chung của toàn dân tộc. Mỗi hợp tác xã thành lập 1 tủ sách nhỏ, đáp ứng nhu cầu giải trí và cung cấp tri thức mới cho người dân. Được sự vận động của cán bộ xã, nhân dân địa phương thực hành tiết kiệm trong ma chay, cưới hỏi, lễ hội.

Đồng chí Nguyễn Đình Thi làm Xã đội trưởng từ năm 1961 đến năm 1965. Đồng chí Đặng Văn Tý làm Trưởng Công an từ năm 1961 đến năm 1963 và đồng chí Phạm Kim Đạt làm Trưởng Công an từ năm 1964.

Thực hiện Nghị quyết của Tỉnh ủy Thái Nguyên về phương hướng, nhiệm vụ công tác quân sự địa phương năm 1964 và Nghị quyết của Huyện ủy Phú Bình về cuộc vận động xây dựng các lực lượng hậu bị và dân quân tự vệ, trong 2 năm 1964 và 1965, Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã đã cử hàng trăm lượt chiến sỹ dân quân đi dự các buổi nói chuyện, tuyên truyền thời sự do Ban Chỉ huy Huyện đội, Ban Tuyên giáo Huyện ủy và Phòng Văn hóa huyện tổ chức. Theo đánh giá của Ban Chỉ huy Huyện đội, xã Tân Kim đã kết hợp tốt huấn luyện dân quân với luyện tập báo động sẵn sàng chiến đấu¹. Từ đầu năm

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.123-124.

1964, Chi ủy xã Tân Kim đặt ra quyết tâm cao độ trong lãnh đạo xây dựng 1 tiểu đội dân quân tiên tiến. Chi bộ xác định hoàn thành nhiệm vụ trên không chỉ nhằm quán triệt cuộc vận động xây dựng lực lượng hậu bị do Quân ủy Trung ương phát động mà còn trở thành tiêu chí để Huyện ủy bình xét, công nhận “Chi bộ bốn tốt”¹. Trong 5 năm (1961 - 1965), xã Tân Kim đều đạt 100% chỉ tiêu huấn luyện dân quân, du kích. Bên cạnh đó, dưới sự lãnh đạo của cấp ủy và chính quyền xã, Tân Kim luôn hoàn thành chỉ tiêu tuyển quân về số lượng, chất lượng và thời hạn, trong đó năm 1964, Tân Kim cùng các địa phương khác trong huyện Phú Bình không có hiện tượng chống lệnh gọi nhập ngũ, đào ngũ hoặc giữ không cho chồng, con đi bộ đội². Những thành tích trong công tác quân sự giai đoạn 1961 - 1965 khẳng định năng lực lãnh đạo của Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim ngày càng được nâng lên; là cơ sở để cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim chuẩn bị bước vào thực hiện và hoàn thành các nhiệm vụ khó khăn phía trước.

1. “Bốn tốt” gồm: Lãnh đạo sản xuất tốt; lãnh đạo tốt việc chấp hành chính sách, pháp luật; lãnh đạo quan tâm đến đời sống quần chúng và làm công tác vận động quần chúng tốt; lãnh đạo tốt công tác củng cố, phát triển Đảng.

2. Theo Báo cáo của Tỉnh đội Thái Nguyên tại Hội nghị tổng kết phong trào thi đua quyết thắng năm 1964 do Tỉnh đội tổ chức ngày 15/2/1965. Tuy nhiên theo Báo cáo tổng kết năm 1964 của Huyện đội Phú Bình, tuyển quân đợt I năm 1964 có 17,5% thanh niên trong huyện không đi khám, có 3 thanh niên không đi bộ đội.

Bước vào thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, trên địa bàn xã Tân Kim còn nhiều phần tử nằm trong sổ sưu tra của công an. Một số thành phần phản động ở Tân Kim đã lợi dụng đi bán thuốc rong, mua trâu... để xuyên tạc chế độ xã hội chủ nghĩa, dụ dỗ quần chúng vào các tổ chức của chúng. Tính đến tháng 6/1963, xã Tân Kim có 18 người nằm trong diện kiểm soát, trong đó có 7 người tiến bộ, 9 người lừng chừng, 2 kẻ chống đối¹. Trong năm 1965, một nhóm Hoa kiều lợi dụng hiện tượng cúng ma có mang theo vũ khí (dao quắm, câu liêm) đến đe dọa nhà đồng chí Bí thư Chi bộ để tុ tập những phần tử bất minh, khống chế tư tưởng của đảng viên và quần chúng². Trước tình hình đó, công an, dân quân xã Tân Kim vận động, thuyết phục nhóm người này chấm dứt hành động đe dọa đối với đồng chí Bí thư Chi bộ. Nhờ đó, vụ việc trên đã được giải quyết nhanh chóng, không bị kẻ địch lợi dụng để gây rối an ninh trật tự.

Hằng năm, Chi ủy xã Tân Kim đã tổ chức sinh hoạt chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, đặc biệt giải thích rõ về cuộc đấu tranh giữa 2 con đường tư bản chủ nghĩa và xã hội chủ nghĩa. Qua học tập, trình độ lý luận và tư duy của cán bộ, đảng viên được nâng lên, đáp ứng tốt hơn yêu cầu mới của sự nghiệp cách mạng. Tại các

1. Báo cáo số 08 BC/TN ngày 3/7/1963 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên về "Công tác tháng 5, 6 năm 1963".

2. Báo cáo số 35 BC/HU ngày 16/11/1965 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện phú Bình về "Từ ngày 1 đến ngày 15/11/1965".

cuộc họp, sinh hoạt hằng tháng, Chi bộ thực hiện nghiêm túc tự phê bình và phê bình; đấu tranh gay gắt với những biểu hiện như mơ hồ về đấu tranh giai cấp, ngại khó khăn gian khổ, quan liêu, xa rời quần chúng.

Bên cạnh đó, Chi bộ cũng chú trọng tới công tác phát triển đảng viên, tạo điều kiện để các quần chúng đã trải qua thử thách, có uy tín với nhân dân được đứng vào hàng ngũ của Đảng. Trong 5 năm (1961 - 1965), 9 quần chúng ưu tú được kết nạp vào Đảng; đặc biệt xã đã xóa được các “xóm trắng” về đảng viên như La Dao, Đèo Khê¹.

Củng cố, kiện toàn và nâng cao năng lực quản lý, điều hành của bộ máy chính quyền địa phương là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác lãnh đạo của Chi bộ xã Tân Kim. Vào các ngày 18/6/1961, 21/4/1963 và 15/4/1965, bình quân 97% cử tri địa phương đi bầu cử Hội đồng Nhân dân xã, lựa chọn những người đủ tài đức vào cơ quan quyền lực nhà nước. Kết quả, Hội đồng Nhân dân nhiệm kỳ 1961 - 1963 và Hội đồng Nhân dân nhiệm kỳ 1963 - 1965 bầu đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã; Hội đồng Nhân dân nhiệm kỳ 1965 - 1967 bầu đồng chí Vũ Văn Tại làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã².

1. Báo cáo số 09-BC/HU ngày 15/4/1962 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “Công tác 3 tháng quý I năm 1962”.

2. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Trong giai đoạn này, các đồng chí làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã là: Nguyễn Như Lượ (1961 - 1963), Nguyễn Văn Khái (từ năm 1964). Đồng chí Đỗ Hữu Thịnh làm Bí thư Đoàn Thanh niên đến năm 1962, sau đó các đồng chí: Lê Văn Huy, Nguyễn Văn Tiếp lần lượt làm Bí thư Đoàn Thanh niên¹. Đồng chí Nguyễn Thị Xuân làm Chủ tịch Hội Phụ nữ xã Tân Kim đến năm 1965.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng tăng cường khối đại đoàn kết, khơi dậy và phát huy sức mạnh của nhân dân trong xây dựng chủ nghĩa xã hội, chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam. Mặt trận Tổ quốc xã tiên phong trong vận động nhân dân hưởng ứng phong trào thi đua: *“Phấn đấu hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất”*, *“Sóng Duyên Hải”*, *“Thi đua đuổi kịp và vượt Đại Phong”*, *“Cờ ba nhất”*...

Các hội viên Hội Phụ nữ vừa chăm lo gia đình, vừa tích cực tham gia các hoạt động tại địa phương như văn nghệ, áp dụng tri thức mới trong canh tác nông nghiệp. Theo đánh giá của huyện, Hội Phụ nữ xã Tân Kim trở thành một trong những tổ chức hội sôi nổi, tiêu biểu nhất². Đoàn Thanh niên đi đầu trong bài trừ mê tín dị đoan, xây

1. Thời gian làm Bí thư Đoàn Thanh niên của đồng chí Lê Văn Huy, Nguyễn Văn Tiếp là: Lê Văn Huy (1962 - 1964), Nguyễn Văn Tiếp (từ năm 1964).

2. Báo cáo số 09 BCDT/HU ngày 5/2/1966 của Huyện ủy Phú Bình về *“Tổng kết công tác xây dựng Đảng năm 1966”*.

dựng nếp sống mới. Đặc biệt, Đoàn Thanh niên xã Tân Kim trở thành tấm gương tiêu biểu trong công tác làm thủy lợi. Tính riêng trong quý I năm 1961, bình quân mỗi thanh niên đào đắp được 25,7m³ đất, đá, trong đó đồng chí Lăng đạt 30m³ đất¹. Nông hội tiếp tục giáo dục nông dân địa phương về con đường làm ăn tập thể xã hội chủ nghĩa, hướng dẫn hội viên làm chuồng trại, giữ vệ sinh cho vật nuôi. Các cụ phụ lão dù tuổi cao nhưng vẫn bền chí tham gia phong trào chống hạn, động viên con cháu đi bộ đội. Bên cạnh đó, các cụ còn xung phong đi lao động xã hội chủ nghĩa đắp đập, làm đường giao thông. Tiêu biểu trong đầu năm 1962, 23 cụ đi lao động 2 ngày đã đào được 33m³ đất².

Giữa lúc miền Bắc đang ra sức thi đua xây dựng chủ nghĩa xã hội và chi viện cho tiền tuyến miền Nam thì đầu tháng 8/1964, Mỹ dựng lên “Sự kiện Vịnh Bắc Bộ” để lấy cớ đưa không quân và hải quân đánh phá miền Bắc. Trước tình hình mới, cùng với nhân dân miền Bắc, nhân dân Tân Kim từng bước chuyển các hoạt động từ thời bình sang thời chiến.

Năm 1965, căn cứ vào Điều lệ Đảng và đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng tại địa phương, Huyện ủy

1. Báo cáo số 07-TNLD/TN ngày 8/4/1961 của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Lao động tỉnh Thái Nguyên về “Sơ kết 3 tháng quý I năm 1961”.

2. Báo cáo số 09-BC.HU ngày 15/4/1962 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 3 tháng quý I năm 1962”.

Phú Bình đã quyết định chuẩn y Chi bộ xã Tân Kim thành Đảng bộ xã Tân Kim. Ban Chấp hành lâm thời gồm 9 đồng chí, trong đó đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Bí thư Đảng ủy. Tại thời điểm đó, Đảng ủy xã Tân Kim có 3 chi bộ trực thuộc, đó là Chi bộ Kim Đĩnh (đồng chí Nguyễn Văn Khái làm Bí thư Chi bộ), Chi bộ Thạch Sơn (đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Bí thư Chi bộ)¹ và Chi bộ Minh Sơn (đồng chí Đặng Văn Tý làm Bí thư Chi bộ). Đây là sự kiện chính trị có ý nghĩa quan trọng, đánh dấu sự trưởng thành của tổ chức cơ sở Đảng ở địa phương.

Thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Chi bộ lãnh đạo nhân dân Tân Kim đã hoàn thành cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã vòng I dần đưa hợp tác xã từ bậc thấp lên bậc cao làm cho sản xuất phát triển. Quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa được xác lập và củng cố bước đầu. Cả giáo dục phổ thông và bổ túc văn hóa đều có bước phát triển, Trường cấp I thu hút ngày càng nhiều con em trong xã đến trường. Đời sống của đa số nhân dân khởi sắc và tiến bộ hơn so với những năm trước. Đó là tiền đề và cơ sở vững chắc để cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim bước vào thời kỳ vừa sản xuất, vừa chiến đấu chống lại cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ giai đoạn sau.

1. Đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Bí thư Đảng ủy xã Tân Kim đồng thời làm Bí thư Chi bộ Thạch Sơn.

II. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ vừa sản xuất, vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ, tích cực chi viện chiến trường miền Nam (1965 - 1975)

Ngày 7/2/1965, đế quốc Mỹ chính thức tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc bằng không quân và hải quân. Trước những hành động leo thang chiến tranh của đế quốc Mỹ, ngày 25/3/1965, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 11 (khóa III) đã nhận định tình hình và đề ra nhiệm vụ cấp bách cho cả nước. Đảng ta xác định: *“Miền Nam vẫn là tiền tuyến lớn, miền Bắc vẫn là hậu phương lớn... nhưng nhiệm vụ của miền Bắc là phải tiếp tục xây dựng chủ nghĩa xã hội trong điều kiện có chiến tranh và vừa chiến đấu tích cực, vừa phòng thủ có hiệu quả để chống lại những cuộc ném bom, bắn phá bằng không quân và hải quân của đế quốc Mỹ, đồng thời chi viện cho tiền tuyến lớn miền Nam”*. Tiếp đó, tháng 12/1965, Hội nghị lần thứ 12 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khẳng định quyết tâm của nhân dân ta: *“Động viên lực lượng cả nước kiên quyết đánh bại chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ, trong bất cứ tình huống nào để bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, hoàn thành cuộc cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân trong cả nước, tiến tới thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà”*.

Theo sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, đáp ứng công tác lãnh đạo trong bối cảnh mới, Đảng bộ xã Tân Kim tiến

hành Đại hội lần thứ nhất (nhiệm kỳ 1965 - 1968) vào cuối năm 1965¹. Sau khi kiểm điểm, đánh giá quá trình lãnh đạo, chỉ đạo của tổ chức Đảng ở địa phương, Đại hội vạch ra nhiệm vụ chủ yếu thời gian tới để cán bộ, đảng viên và nhân dân phấn đấu hoàn thành là: Bổ sung quân số, tăng cường công tác luyện tập sẵn sàng chiến đấu cho lực lượng dân quân, du kích; tuyên truyền đến nhân dân các biện pháp phòng tránh nếu bị máy bay Mỹ ném bom; sẵn sàng các phương án sản xuất trong điều kiện có chiến tranh; giáo dục chính trị tư tưởng cho toàn thể cán bộ, đảng viên, nêu cao quyết tâm đánh bại chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ. Đại hội bầu Ban Chấp hành gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí, trong đó đồng chí Ngô Văn Tuyên làm Bí thư Đảng ủy².

Ngày 8/7/1965, Ủy ban Hành chính tỉnh Bắc Thái ra Chỉ thị “Về các biện pháp cơ bản của công tác phòng không nhân dân”, chia địa bàn tỉnh làm 2 vùng: Vùng ở trạng thái bị uy hiếp và vùng ở trạng thái phòng thủ. Huyện Phú Bình nói chung và xã Tân Kim thuộc vùng trạng thái bị uy hiếp.

Vào lúc 9 giờ 55 phút ngày 17/10/1965, đế quốc Mỹ huy động máy bay ném bom bắn phá cầu Gia Bẫy, mở đầu

1. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ nên hiện nay Đảng ủy xã Tân Kim thống nhất tính các kỳ Đại hội Đảng bộ từ năm 1965.

2. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân trên địa bàn Thái Nguyên¹. Ngày 16/11/1965, đế quốc Mỹ cho máy bay bắn nhiều loạt đạn rốc-két xuống xã Lương Sơn và Nông trường chăn nuôi Khu Gang thép Thái Nguyên nằm trên địa bàn xã Tân Khánh. Sự kiện trên mở đầu cho cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân xuống địa bàn huyện Phú Bình.

Nhằm đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới, cuối năm 1965, Ban Chỉ huy Xã đội Tân Kim được củng cố và kiện toàn với 4 cán bộ: Xã đội trưởng, Xã đội phó, Chính trị viên và Chính trị viên phó, trong đó đồng chí Nguyễn Văn Phụ làm Xã đội trưởng.

Trong bối cảnh vừa phải chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu và phục vụ chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, Đảng ủy vẫn chú trọng lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh sản xuất, đáp ứng nhu cầu lương thực, thực phẩm của địa phương và chi viện cho tiền tuyến miền Nam.

Sáu tháng đầu năm 1966, Tân Kim là một trong những địa phương vượt chỉ tiêu trong thu mua lương thực của huyện². Trong quý III năm 1966, sản xuất nông nghiệp của xã Tân Kim có nhiều tiến bộ. Diện tích lúa Ba Giăng

1. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên, *Từ điển Thái Nguyên*, Nxb. Văn học, Hà Nội, 2017, tr.133.

2. *Báo cáo số 16 BC/HU ngày 13/6/1966 của Huyện ủy Phú Bình về “Sơ kết công tác 6 tháng đầu năm 1966”*.

tăng, sản lượng lương thực ổn định nên cả xã chỉ còn một vài hộ gặp khó khăn¹. Mặc dù đến tháng 9/1966, xã Tân Kim mới chỉ thu mua thực phẩm đạt 40% so với chỉ tiêu² song dưới sự lãnh đạo sát sao, kịp thời của Đảng ủy nên tính chung cả năm 1966, Tân Kim đã làm tốt nghĩa vụ về lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước³.

Nhờ làm tốt công tác vận động, giáo dục nên tỷ lệ hộ nông dân vào làm ăn tập thể đạt 97%. Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, Đảng ủy xã Tân Kim tập trung lãnh đạo cán bộ, đảng viên, xã viên làm đất, làm thủy lợi, tích cực trồng xen canh, gối vụ. Việc đưa các giống mới có khả năng chống sâu bệnh vào canh tác như Khê Nam lùn, Mộc Tuyền, Chiêm Trắng... giúp năng suất lúa tăng và ổn định hơn so với các năm trước. Ngoài phân chuồng, bà con nhân dân bắt đầu sử dụng phân hóa học để thúc đẩy quá trình sinh trưởng của cây trồng.

Phong trào cải tiến quản lý lao động, cải tiến kỹ thuật diễn ra sôi nổi ở các hợp tác xã, tiêu biểu là Hợp tác xã Thạch Sơn được huyện xếp loại khá. Cùng với đó, Hợp tác xã Minh Sơn đã giải phóng 100% khối lượng vận chuyển nông sản trong quá trình sản xuất⁴. Số ngày công trong năm của xã viên Hợp tác xã Kim Đĩnh luôn

1, 2, 4. Báo cáo số 27 BC/HU ngày 29/9/1966 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác lãnh đạo của Huyện ủy trong quý III năm 1966".

3. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.186.

đạt trên 200 công, trong đó năm 1966 đạt tới 250 công. Quyền làm chủ xã hội chủ nghĩa của xã viên ngày càng được mở rộng, cán bộ, đảng viên và nhân dân đều phấn khởi tham gia sản xuất¹.

Ngày 17/7/1966, Hồ Chủ tịch ra lời kêu gọi đồng bào, chiến sỹ cả nước: *“Chiến tranh có thể kéo dài 5 năm, 10 năm, 20 năm hoặc lâu hơn nữa. Hà Nội, Hải Phòng và một số thành phố, xí nghiệp có thể bị tàn phá, song nhân dân Việt Nam quyết không sợ! Không có gì quý hơn độc lập tự do. Đến ngày thắng lợi nhân dân ta sẽ xây dựng lại đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”*². Đáp lại lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim nêu cao tinh thần đoàn kết, củng cố vững chắc về mọi mặt, quyết đánh bại âm mưu và hành động gây chiến của đế quốc Mỹ.

Ngày 27/12/1966, Huyện ủy Phú Bình ra Chỉ thị số 58/CT-HU *“Về việc gấp rút làm công tác phòng không”*. Quán triệt tinh thần chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, xã Tân Kim thành lập Ban Phòng không nhân dân do đồng chí Phạm Kim Đạt - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã làm Trưởng ban. Nhiệm vụ của Ban Phòng không nhân dân xã là giúp cấp ủy và chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo công

1. Báo cáo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình trình bày trước Đại hội đại biểu toàn Đảng bộ lần thứ XII, ngày 7/3/1967.

2. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 12*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.108.

tác phòng không (bao gồm cả công tác phòng tránh, sơ tán và đánh địch)¹.

Thực hiện nghị quyết của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy và Huyện ủy, Đảng bộ và nhân dân xã Tân Kim đẩy mạnh chuyển hướng sản xuất và sinh hoạt từ thời bình sang thời chiến. Trong thời gian đầu, một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân còn chủ quan, thực hiện không nghiêm túc sự chỉ đạo của Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã. Trước tình hình đó, Đảng ủy một mặt chấn chỉnh tác phong, thái độ của cán bộ, đồng thời thường xuyên phổ biến, giáo dục tinh thần cảnh giác, khẩn trương chuẩn bị các phương án nhằm đối phó có hiệu quả khi đế quốc Mỹ đánh phá.

Công tác thủy lợi được đẩy mạnh, xã Tân Kim thực hiện nhiệm vụ phòng chống lụt bão và phòng địch phá hoại đối với công trình thủy lợi đập Kim Đĩnh. Năm 1966, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, xã Tân Kim chịu trách nhiệm bảo vệ toàn bộ đập Kim Đĩnh trong mùa mưa bão. Thực hiện sự chỉ đạo trên, xã huy động lực lượng 200 người cùng 300 cây tre, 100 chiếc rọ tre, 100kg rơm rạ, 100 bó giang tre... để gia cố toàn bộ công trình thủy lợi đập Kim Đĩnh trong mùa mưa bão². Hợp tác xã

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.130.

2. *Kế hoạch, nhiệm vụ phòng chống lụt bão và phòng địch phá hoại năm 1966*, Cập 15, Hồ sơ 184, tr.2. Tài liệu lưu tại Chi cục Văn thư lưu trữ, Sở Nội vụ tỉnh Thái Nguyên.

Thạch Sơn là một trong số các hợp tác xã dẫn đầu huyện về làm thủy lợi¹. Tuy nhiên cũng trong năm 1966, diện tích bỏ hoang của xã Tân Kim còn chiếm tỷ lệ cao, nhất là trong vụ mùa².

Năm 1967, các Hợp tác xã Kim Đĩnh, Mỏn Thượng, Mỏn Hạ, Xuân Lai hợp nhất thành Hợp tác xã Kim Sơn³, Chủ nhiệm là ông Nguyễn Văn Nghĩa. Như vậy đến năm 1967, xã Tân Kim có 3 hợp tác xã nông nghiệp, đó là Hợp tác xã Kim Sơn, Hợp tác xã Thạch Sơn và Hợp tác xã Minh Sơn.

Trong 9 tháng đầu năm 1967, xã Tân Kim huy động nhân dân đào đắp được 800m³ đất với 1.200 ngày công làm kênh mương nội đồng, 160m³ và 210 ngày công làm đường giao thông⁴. Hợp tác xã Thạch Sơn được đánh giá là một trong những đơn vị dẫn đầu huyện về công tác

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.181 có viết về Hợp tác xã Thanh Sơn. Tuy nhiên đối chiếu với thực tế lịch sử của xã và các tài liệu khác viết về xã Tân Kim thời kỳ này, Ban Sưu tầm khẳng định Tân Kim chỉ có Hợp tác xã Thạch Sơn.

2. *Nghị quyết số 30-NQ/BT ngày 1/12/1966 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Bắc Thái “Về việc phát động toàn Đảng, toàn dân, toàn quân làm thủy lợi”.*

3. Hợp tác xã Kim Sơn gồm các đội sản xuất: Mỏn Hạ, Mỏn Thượng, Xuân Lai, Núi Chùa và Thờng Bong.

4. *Báo cáo số 37-BC/HU ngày 27/9/1967 của Huyện ủy Phú Bình “Về sơ kết bước một phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4”.*

làm thủy lợi¹. Đầu năm 1967, mỗi xã viên Hợp tác xã Thạch Sơn đào đắp được 20m³ đất, đá².

Cũng trong năm 1967, trong hội nghị tổng kết phong trào hợp tác hóa, huyện Phú Bình đã phát động phong trào thi đua xã 5 tấn, hợp tác xã 5 tấn và đội sản xuất 5 tấn. Hưởng ứng phong trào này, xã Tân Kim có 3 đội sản xuất đăng ký³ tham gia là Hải Minh, Trại, Núi Chùa. Như vậy, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, các hợp tác xã nông nghiệp ở Tân Kim đã tận dụng mọi lực lượng vào công tác sản xuất, trong đó có làm cỏ bón phân, cắm thẻ nhận ruộng chăm bón⁴.

Đến tháng 9/1967, xã Tân Kim có 2.324 nhân khẩu với 412 hộ⁵. Công tác phòng không, sơ tán được tiến hành nghiêm túc. Nhân dân xã Tân Kim sôi nổi hưởng ứng thi đua với mục tiêu “*Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược*”. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, chỉ trong 9 tháng đầu năm 1967, nhân dân Tân Kim, nòng cốt là dân quân đào thêm được 400m giao thông hào ở nơi công cộng, làm mới 120 hầm cá nhân, 21 hầm trú ẩn các loại⁶.

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.181.

2. Báo cáo số 13 BC/HU ngày 30/3/1967 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tình hình công tác quý I/1967*”.

3. Báo cáo số 25-BC/HU của Huyện ủy Phú Bình “*Về công tác lãnh đạo của Huyện ủy tháng 5/1967*”.

4. Báo cáo số 36 BC/HU ngày 28/8/1967 của Huyện ủy Phú Bình về “*Công tác lãnh đạo trong tháng 8 năm 1967*”.

5, 6. Báo cáo số 37-BC/HU ngày 27/9/1967 của Huyện ủy Phú Bình “*Về sơ kết bước một phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4*”.

Bước sang năm 1967, tình hình sản xuất nông nghiệp của Tân Kim tiếp tục tiến bộ. Nếu như các năm trước Tân Kim không trồng lạc thì đến lúc này đã bắt đầu đưa lạc vào canh tác¹. Tính đến tháng 9/1967, Đảng ủy xã đã vận động nhân dân làm cỏ cho lúa mùa 2 đợt với 840 mẫu, đạt 70% diện tích; bón 462 tấn phân cho lúa. Đối với hoa màu, xã viên đã trồng 40 mẫu khoai lang, 5 mẫu rau xanh². Nhờ kết quả tích cực trong sản xuất, xã hoàn thành đầy đủ các chỉ tiêu về nghĩa vụ đối với Nhà nước. Cụ thể, trong tháng 9/1967, xã Tân Kim bán cho Nhà nước 315kg thịt lợn, 35kg gà³.

Bên cạnh đó, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, Ủy ban Hành chính, các cụ phụ lão Hợp tác xã Minh Sơn hăng hái tham gia bảo vệ ruộng, trồng cây gây rừng⁴. Chỉ riêng 3 tháng đầu năm 1967, xã Tân Kim đã tu bổ được 5ha rừng⁵. Hợp tác xã Minh Sơn được huyện đánh giá cao trong công tác tu bổ rừng⁶.

Để sẵn sàng đối phó với chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, Đảng ủy tập trung chỉ đạo xây dựng lực lượng dân quân, du kích vững mạnh. Đến năm 1967, xã Tân

1, 5. Báo cáo số 13 BC/HU ngày 30/3/1967 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình công tác quý I/1967".

2, 3. Báo cáo số 37-BC/HU ngày 27/9/1967 của huyện ủy Phú Bình "Về sơ kết bước một phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4".

4. Báo cáo số 27 BC/HU ngày 29/9/1966 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác lãnh đạo của Huyện ủy trong quý III 1966".

6. Báo cáo số 18 BC/HU ngày 30/4/1967 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình công tác tháng 4-1967".

Kim có 4 trung đội dân quân, đặc biệt có 1 trung đội lão chiến đấu gồm 34 cụ¹ đặt dưới sự chỉ huy trực tiếp của Ban Chỉ huy Xã đội. Thời gian này, ngoài súng trường, xã được trang bị súng máy phòng không 12,7mm. Khẩu đội trực chiến đặt tại núi La Ván, đảm bảo trực 24/24 giờ, sẵn sàng đáp trả nếu kẻ thù đến xâm phạm và gây tội ác.

Lực lượng dân quân địa phương được củng cố và phát triển không chỉ về số lượng mà còn được học tập, bồi dưỡng về chính trị, từ đó nêu cao quyết tâm bảo vệ quê hương, đánh trả có hiệu quả các trận ném bom của địch. Lực lượng dân quân địa phương vừa làm nhiệm vụ sẵn sàng đánh địch phá hoại, vừa làm nhiệm vụ xung kích trên mặt trận nông nghiệp. Dân quân, du kích tham gia thi đua cấy thẳng hàng, nhiều nữ dân quân, du kích còn học cày bừa, sẵn sàng thay thế khi nam giới lên đường đi bộ đội. Bên cạnh đó, dân quân Tân Kim còn tham gia xây dựng trận địa tên lửa tại xã Lương Sơn năm 1966². Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim tiếp tục tăng cường lãnh đạo trong công tác tuyển quân, trong đó được huyện đánh giá tốt vào năm 1967³.

1. Báo cáo số 36 BC/HU ngày 28/8/1967 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác lãnh đạo trong tháng 8 năm 1967”.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.190.

3. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.157.

Để đạt được thành tích trên, cấp ủy và chính quyền xã đề ra nhiều giải pháp, trước hết làm tốt công tác hậu phương quân đội. Thông qua chính sách điều hòa lương thực, các gia đình liệt sỹ, thương binh, có người thân chiến đấu ngoài mặt trận được chăm lo chu đáo về vật chất. Nhờ đó, các gia đình yên tâm, phấn khởi lao động sản xuất, động viên con em mình xung phong đi bộ đội. Trong bối cảnh chiến tranh diễn ra ngày càng ác liệt, xã Tân Kim vẫn nỗ lực hoàn thành nghĩa vụ về lương thực đối với Nhà nước. Tháng 2/1967, xã Tân Kim cùng với Quyết Tiến, Yên Thịnh bán được 1,8 tấn thịt lợn¹.

Không chỉ trồng trọt mà chăn nuôi của Tân Kim cũng có bước tiến bộ. Tính đến hết năm 1966, riêng Hợp tác xã Kim Đĩnh có 50 con trâu, bò². Nhờ sự quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy, tinh thần trách nhiệm cao của đội chăn nuôi nên trâu, bò của xã ít bị bệnh, đảm bảo sức kéo cho trồng trọt. Tuy nhiên vào đầu năm 1967, do thời tiết rét đậm kéo dài đã khiến cho 52 con trâu, bò của xã bị chết, trong đó riêng Hợp tác xã Minh Sơn bị chết 32 con³. Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Bình chỉ đạo Ủy ban Hành chính huyện cử cán bộ Phòng Nông nghiệp về

1. Báo cáo số 09 BC/HU ngày 3/3/1967 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình tháng 2/1967”.

2. Báo cáo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình trình bày trước Đại hội đại biểu toàn Đảng bộ lần thứ XII, ngày 7/3/1967.

3. Báo cáo số 09 BC/HU ngày 3/3/1967 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình tháng 2/1967”.

xã Tân Kim nghiên cứu để tìm biện pháp phòng chống dịch bệnh.

Bước vào giai đoạn mới, sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế của xã Tân Kim tiếp tục có chuyển biến tích cực, đạt được kết quả đáng khích lệ. Hưởng ứng phong trào “*Cát cao tiếng hát át tiếng bom*”, các tiết mục văn nghệ vẫn được vang lên trong bối cảnh đế quốc Mỹ leo thang chiến tranh phá hoại miền Bắc. Điều đó thể hiện tinh thần lạc quan, niềm tin son sắt của nhân dân vào thắng lợi của sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ. Các hủ tục như ma to, cưới lớn, chữa bệnh bằng cúng bái giảm rõ rệt so với giai đoạn trước.

Về giáo dục, mặc dù phải đối phó với chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, các lớp bổ túc văn hóa vẫn được duy trì, giáo dục phổ thông được đầu tư phát triển. Bên cạnh đó, huyện đã cử thêm giáo viên về bổ sung, mở thêm lớp học đáp ứng nhu cầu học tập của cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã. Trường học có hầm, hào, học sinh được phổ biến khẩu lệnh, báo hiệu khi địch ném bom, hướng dẫn cách ẩn nấp dưới hầm, hào tránh bom. Bên cạnh giáo dục phổ thông, bổ túc văn hóa cũng đạt được kết quả đáng khích lệ. Chỉ tính riêng đến đầu năm 1967, toàn xã có 30 người học hết lớp 5, 50 người học xong chương trình lớp 2 và học hết lớp 1 có 50 người¹.

1. Báo cáo số 113 BC/HU của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác bổ túc văn hóa”.

Bên cạnh đó, xã Tân Kim đã nỗ lực xây dựng nhà trẻ tập trung¹, tạo sự an tâm cho phụ huynh lao động sản xuất, phục vụ chiến đấu.

Công tác y tế tiếp tục được giữ vững với đội ngũ cán bộ y tế nhiệt tình, tận tâm, hết lòng hoàn thành nhiệm vụ được giao. Công tác vệ sinh, phòng bệnh tiếp tục được quan tâm. Đến tháng 5/1967, Tân Kim làm được 320 hố tiêu 2 ngăn, 369 giếng nước, 410 nhà tắm². Đảng ủy xã Tân Kim được Huyện ủy đánh giá cao trong lãnh đạo nhân dân thực hiện công tác phòng và chữa bệnh³.

Năm 1967, xã Tân Kim có tổng số 52 hộ với 314 nhân khẩu là người Hoa⁴. Thêm vào đó, địa bàn xã có số đồng bào Công giáo sinh sống khá đông. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể quần chúng thường xuyên vận động đồng bào giáo dân và nhân dân về chính sách đại đoàn kết dân tộc; kính chúa, yêu nước, tin theo đường lối của Đảng. Bên cạnh đó, Tân Kim còn làm tốt công tác bảo vệ trị an thời chiến đợt 4 của huyện Phú Bình⁵, toàn xã không có các vụ việc phức tạp. Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban Hành chính xây dựng được bảng tin hằng tuần, từ đó làm tốt công tác truyền tin

1. Báo cáo số 09 BC/HU ngày 24/5/1968 của Huyện ủy Phú Bình về “Sơ kết cuộc vận động “tất cả đánh thắng giặc Mỹ xâm lược” (thay báo cáo tháng 5)”.

2, 4, 5. Báo cáo số 37-BC/HU ngày 27/9/1967 của Huyện ủy Phú Bình “Về sơ kết bước một phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4”.

3. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.187.

đến nhân dân¹. Nhờ vậy trong suốt những năm chuẩn bị chiến đấu, phục vụ chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, xã Tân Kim không xảy ra các vụ việc phức tạp về dân tộc, tôn giáo. Mặc dù vậy, trên địa bàn xã vẫn còn một số phần tử xấu ra sức chống phá cách mạng, tung tin đồn nhảm, bịa đặt, nói xấu cán bộ. Trong các đợt tuyển quân, xã Tân Kim luôn hoàn thành về số lượng, chất lượng và thời hạn giao quân, điển hình được huyện đánh giá tốt vào tháng 7/1967².

Theo kế hoạch của Huyện ủy, Đảng ủy Tân Kim đã lãnh đạo nhân dân tiến hành phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4 trong huyện cùng 3 xã khác. Ngày 15/9/1967, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Huyện ủy, xã Tân Kim chính thức bước vào thực hiện phong trào này. Đảng ủy đã tổ chức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân học tập về nội dung, mục đích, yêu cầu của phong trào bảo vệ trật tự trị an. Trong đó, một trong những công việc trọng tâm là làm cho cán bộ, đảng viên hiểu rõ để sau này trực tiếp lãnh đạo nhân dân. Xã đã tiến hành họp Ban Thường vụ (3/3 đồng chí tham dự), họp Ban Chấp hành mở rộng (12/13 đồng chí tham dự), họp toàn Đảng bộ (45/47 đồng chí tham dự), họp Hội đồng Nhân dân và các ngành, các giới (62/72 đồng chí tham dự), họp toàn Ban Công an (12/13 đồng chí

1. Báo cáo số 45/BC-HU ngày 10/1/1968 của Huyện ủy Phú Bình về "Tổng kết năm 1967".

2. Báo cáo số 32 BC/HU ngày 30/7/1967 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện trong tháng 7/1967".

tham dự), họp trung đội dân quân xã (29/37 đồng chí tham dự), họp Hội Phụ lão (26/27 đồng chí tham dự), họp Đoàn Thanh niên (163/171 đoàn viên tham dự)¹.

Trong giai đoạn đế quốc Mỹ mở rộng chiến tranh ra miền Bắc, Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim càng chú trọng đến lãnh đạo củng cố, bảo vệ trật tự trị an. Công an xã được kiện toàn gồm 13 đồng chí. Cấp ủy và chính quyền xã phát động nhân dân địa phương tích cực hưởng ứng phong trào thi đua “*Toàn dân bảo vệ trị an*”. Dân quân, du kích phối hợp chặt chẽ với công an xã xử lý kịp thời các vụ việc ảnh hưởng đến an ninh trật tự. Kết quả, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim đã được Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện lần thứ XII đánh giá cao².

Khi cuộc chiến tranh chống Mỹ cứu nước bước vào giai đoạn ngày càng ác liệt, đoàn viên, thanh niên xã Tân Kim háo hức hưởng ứng ngày hội “*Thanh niên tòng quân*” do Ban Chấp hành Huyện đoàn tổ chức. Đảng ủy xã Tân Kim đã làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, động viên anh em lên đường đi bộ đội³. Trong phong trào này đã xuất hiện nhiều tấm gương sáng, điển

1. Báo cáo số 37-BC/HU ngày 27/9/1967 của huyện ủy Phú Bình “Về sơ kết bước một phong trào bảo vệ trị an thời chiến đợt 4”.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.159.

3. Báo cáo số 08 BC/HU ngày 29/4/1968 của Huyện ủy Phú Bình về “*Công tác tháng 4 năm 1968*”.

hình là đồng chí Vũ Hữu Thịnh - Bí thư Đoàn Thanh niên xã xung phong lên đường đi bộ đội¹.

Năm 1968, Đảng bộ xã Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ II (nhiệm kỳ 1968 - 1970). Đại hội nhìn nhận quá trình thực hiện Nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ trước, nêu thành tựu cũng như chỉ rõ hạn chế, khuyết điểm, đó là: Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Tân Kim đã đoàn kết, chuẩn bị đầy đủ về mọi mặt nhằm chống lại cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ; hoạt động của các hợp tác xã đã đi vào nền nếp; năng lực lãnh đạo của tổ chức Đảng, điều hành của chính quyền được cải thiện, cơ bản đáp ứng yêu cầu đề ra. Tuy nhiên, Ban Quản trị các hợp tác xã còn yếu kém về năng lực, nhiều cán bộ còn bè trễ trong công việc; hiện tượng “rong công phóng điểm” dần xuất hiện nhiều hơn, đời sống của xã viên bấp bênh; chất lượng giáo dục, y tế của xã còn thấp, các hiện tượng mê tín dị đoan, tệ nạn xã hội ảnh hưởng không nhỏ đến cuộc sống, sản xuất của nhân dân. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ, trong đó đồng chí Ngô Văn Tuyên được bầu làm Bí thư Đảng ủy².

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.166.

2. Đến tháng 10/1969, đồng chí Lê Duy Thường làm Bí thư Đảng ủy thay đồng chí Ngô Văn Tuyên.

Bị thất bại trên chiến trường miền Nam, thiệt hại nặng nề trong cuộc leo thang chiến tranh phá hoại miền Bắc cùng sức ép của phong trào phản đối chiến tranh của nhân dân Hoa Kỳ và sự phản đối của dư luận quốc tế, ngày 31/3/1968, Tổng thống Mỹ Giôn-xon buộc phải tuyên bố chấm dứt ném bom từ vĩ tuyến 20 trở ra Bắc và đến ngày 1/11/1968, đế quốc Mỹ buộc phải chính thức ngừng ném bom phá hoại miền Bắc. Nhân dân Tân Kim cùng với nhân dân miền Bắc bước vào giai đoạn hòa bình, tiếp tục xây dựng chủ nghĩa xã hội, chi viện cho tiền tuyến miền Nam.

Là địa phương có diện tích đất đồi lớn nên Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã còn rất chú trọng đến trồng cây gây rừng. Ngay trong ngày mùng 2, mùng 3 tết Nguyên đán Mậu Thân (năm 1968), Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã đã vận động nhân dân tham gia trồng cây gây rừng. Tân Kim và một số xã khác trong huyện đã đào được hàng vạn hố để trồng cây¹. Đến tháng 5/1968, xã Tân Kim lập thêm được 1 vườn ươm giống². Trong phong trào này, các cụ phụ lão luôn là lực lượng tích cực và hăng hái nhất. Tuy nhiên do công tác lãnh đạo của Đảng ủy, quản lý của Ủy ban Hành chính bị buông lỏng nên hiện tượng chặt phá rừng trái phép vẫn tiếp tục diễn ra³.

1. Báo cáo số 03 BC/HU ngày 29/2/1968 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác tháng 2 năm 1968”.

2. Báo cáo số 10 BC/HU ngày 30/5/1968 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác tháng 5 năm 1968”.

3. Báo cáo số 06/BCHU ngày 10/7/1972 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 6 tháng đầu năm 1972 của huyện Phú Bình”.

Năm 1969, rét đậm, rét hại kéo dài làm nhiều diện tích lúa đông xuân bị chết hoặc sinh trưởng chậm. Trước tình hình đó, Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã chỉ đạo các hợp tác xã hướng dẫn nhân dân dẫn nước vào đồng ruộng để giữ ấm cho lúa; đồng thời chủ động gieo mạ bổ sung để cấy lại diện tích bị chết. Đến vụ mùa năm 1969, xã Tân Kim mới tổ chức gieo cấy được 127 mẫu, chỉ đạt 90,7% so với kế hoạch¹. Đến cuối năm 1969, phong trào hợp tác hóa của Tân Kim gặp nhiều khó khăn².

Sau một số năm đi vào hoạt động, hợp tác xã mua bán xã Tân Kim hoạt động yếu kém. Cán bộ phụ trách không chỉ năng lực hạn chế mà còn lợi dụng để tham ô, cửa hàng hết vốn dẫn đến phải đóng cửa một thời gian³. Thực trạng trên gây bức xúc trong xã viên, làm suy giảm niềm tin của nhân dân vào con đường làm ăn tập thể của Đảng. Năng suất, sản lượng lúa giảm sút qua mỗi vụ nên nhân dân chán nản bỏ ruộng, thậm chí còn không trồng màu⁴. Nhiều hộ xã viên đã viết đơn xin ra khỏi hợp tác xã, nhiều gia đình khác đang có tư tưởng dao động, trông chờ vào sự giải quyết của Nhà nước⁵.

1, 3. Báo cáo số 11 BC/HU ngày 23/6/1969 của Huyện ủy Phú Bình về “Sơ kết công tác 5 tháng đầu năm 1969”.

2, 4. Báo cáo số 32/BC-HU ngày 25/11/1969 của Huyện ủy Phú Bình về “Tổng kết công tác năm 1969”.

5. Báo cáo số 06 BC/HU ngày 30/6/1971 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác 6 tháng đầu năm 1971”.

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM _____

Ngày 2/9/1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh - lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam, người chiến sỹ cộng sản quốc tế lỗi lạc từ trần. Sự ra đi của Người là tổn thất không gì bù đắp được cho nhân dân và cách mạng Việt Nam; để lại niềm tiếc thương lớn lao cho bạn bè quốc tế và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên toàn thế giới.

Thực hiện Thông tri số 278-TT/BT ngày 15/10/1969 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái, Đảng bộ và nhân dân xã Tân Kim bước vào đợt sinh hoạt chính trị học tập *Điều văn* và *Lời kêu gọi* của Ban Chấp hành Trung ương Đảng; Học tập và làm theo *Di chúc* của Hồ Chủ tịch. Sau Đại hội Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ nhất (từ ngày 21/5 đến ngày 3/6/1970), dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim tập trung học tập các nghị quyết của Trung ương về triển khai 3 cuộc vận động lớn: Lao động sản xuất; nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên Lớp Hồ Chí Minh; phát huy dân chủ và tăng cường chế độ làm chủ tập thể của quần chúng xã viên ở nông thôn.

Qua đợt sinh hoạt chính trị này, Đảng bộ và nhân dân Tân Kim càng hiểu rõ hơn về cuộc đời và sự nghiệp vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Biếm đau thương thành hành động cách mạng, Đảng ủy xã Tân Kim phát động phong trào thi đua yêu nước, lập công dâng Bác trên tất cả các mặt công tác, lao động sản xuất, chiến đấu, học tập...

Sang năm 1970, Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim đã nỗ lực lãnh đạo nhân dân tích cực tham gia sản xuất. Trong tháng 5/1970, Tân Kim và các xã Bảo Lý, Tân Khánh, Thắng Lợi đã phục hoang được trên 100 mẫu ruộng bỏ hoang, cày vỡ được 6.500 mẫu (đạt 96% tổng diện tích gieo trồng)¹. Tuy nhiên đến tháng 6/1971, tại Tân Kim và các xã Bảo Lý, Tân Khánh, Thắng Lợi mới cấy được 50 mẫu lúa thu.

Đảng ủy chỉ đạo các chi bộ phân công từng đảng viên đảm nhiệm những nhiệm vụ cụ thể, gắn với công việc ở hợp tác xã và từng đội sản xuất. Trên cơ sở nhiệm vụ cụ thể, các đảng viên tiếp tục phấn đấu xây dựng Đảng bộ, Chi bộ theo cuộc vận động “*Ba xây, ba chống*”², “*Bốn tốt*” nhằm nâng cao chất lượng đảng viên, kiểm điểm những đảng viên không đủ tư cách. Thông qua các kỳ Đại hội, Đảng ủy và các chi bộ tiến hành tổng kết, rút kinh nghiệm công tác phát triển Đảng và đề ra biện pháp khắc phục trong nhiệm kỳ tiếp. Công tác phát triển Đảng diễn ra khá, nhiều đoàn viên Đoàn Thanh niên, hội viên Hội Phụ nữ ưu tú được lựa chọn tham gia học cảm tình và kết nạp Đảng. Thời gian này, Đảng bộ đã

1. Báo cáo số 07 BC/HU ngày 25/5/1970 của Huyện ủy Phú Bình về “*Công tác tháng 5*”.

2. “*Ba xây*” là xây dựng tính tiên phong, gương mẫu trong học tập, lao động và công tác; xây dựng lối sống trong sạch, giản dị, quần chúng; xây dựng tinh thần đoàn kết, kỷ luật, kỷ cương. “*Ba chống*” là chống tham nhũng; chống lãng phí; chống quan liêu.

kết nạp thêm 12 quần chúng ưu tú vào Đảng, nâng tổng số đảng viên trong toàn Đảng bộ lên 57 đồng chí sinh hoạt tại 3 chi bộ.

Ý thức đảng viên có sự tiến bộ vượt bậc. Đa số đảng viên tận tụy trong công tác, gắn bó với quần chúng. Một số đảng viên giữ chức vụ quan trọng ở địa phương, mặc dù nhiều tuổi, gia đình gặp khó khăn nhưng sát sao với công việc, cống hiến vì sự nghiệp chung. Tuy nhiên, trong Đảng bộ vẫn còn một số đảng viên có phẩm chất yếu kém, lợi dụng hoàn cảnh chiến tranh, công tác phân tán và việc quản lý sơ hở đã sinh ra tính quan liêu, mệnh lệnh, gây mất uy tín trong quần chúng. Vì vậy, để tăng cường sức chiến đấu của Đảng và đảng viên, trong những năm 1965 - 1972, Đảng ủy Tân Kim tổ chức cho cán bộ, đảng viên học tập, nghiên cứu nhiều chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Việc triển khai có hiệu quả các đợt sinh hoạt chính trị, học tập nghị quyết, chỉ thị của Trung ương Đảng đã góp phần làm cho đảng viên vững vàng ý chí, tin tưởng vào thắng lợi cuối cùng của cuộc kháng chiến chống Mỹ. Đảng ủy cũng kịp thời đấu tranh, uốn nắn những đảng viên biểu hiện hoài nghi, dao động, thoái thác nhiệm vụ được giao.

Trong công tác xây dựng "*Chi bộ bốn tốt*", Đảng ủy xã Tân Kim đã biết cụ thể hóa tiêu chuẩn của Trung ương vào tình hình cụ thể của địa phương và tổ chức rút kinh

nghiệm tại chỗ¹. Tuy đạt được một số thành tích nhất định song năng lực lãnh đạo của Đảng bộ vẫn chưa đáp ứng yêu cầu đề ra như Chi bộ Minh Sơn bị Huyện ủy khiển trách trong năm 1967². Đầu năm 1968, Đảng bộ xã Tân Kim được Huyện ủy xếp loại trung bình³.

Năm 1970, Đảng bộ xã Tân Kim tiến hành Đại hội lần thứ III (nhiệm kỳ 1970 - 1972) và năm 1972, Đảng bộ xã tổ chức Đại hội lần thứ IV (nhiệm kỳ 1972 - 1974). Trên cơ sở đánh giá công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa trước. Nhiệm vụ giai đoạn này được các Đại hội xác định là: Khắc phục mọi khó khăn, ra sức thi đua lao động sản xuất, tích cực chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam đánh thắng giặc Mỹ xâm lược. Các Đại hội đã bầu Ban Chấp hành khóa mới gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Ban Chấp hành khóa III bầu đồng chí Lê Duy Thường làm Bí thư Đảng ủy; Ban Chấp hành khóa IV bầu đồng chí Lê Duy Hòa làm Bí thư Đảng ủy⁴.

Năm 1971, các xóm Xuân Lai, Mỏn Thượng, Bạch

1. Báo cáo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình trình bày trước Đại hội đại biểu toàn Đảng bộ lần thứ XII, ngày 7/3/1967.

2. Báo cáo số 45/BC-HU ngày 10/1/1968 của Huyện ủy Phú Bình về "Tổng kết năm 1967".

3. Báo cáo số 03 BC/HU ngày 29/2/1968 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác tháng 2 năm 1968".

4. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Thạch, Trại, La Dao được lựa chọn là nơi huấn luyện tân binh trước khi vào chiến đấu tại chiến trường miền Nam. Nhân dân Tân Kim đã giúp đỡ bộ đội nơi ở, dựng doanh trại, rau xanh, thể hiện tình quân dân thắm thiết. Tại địa điểm nằm giữa xóm Châu và Hải Minh, trường bắn của bộ đội cũng được lập ra để giúp các chiến sỹ thuận thực thao tác, sẵn sàng giáp mặt với quân thù ở chiến trường miền Nam.

Bên cạnh xây dựng Đảng, Đảng ủy đặc biệt coi trọng công tác xây dựng và củng cố bộ máy chính quyền cơ sở. Trong giai đoạn này, Đảng ủy lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân vào các năm 1967, 1969 và 1971. Kết quả, đồng chí Lê Duy Thường liên tục được Hội đồng Nhân dân bầu làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã.

Các đồng chí: Nguyễn Văn Khái, Nguyễn Văn Gia lần lượt làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã¹. Giữ chức danh Bí thư Đoàn Thanh niên xã giai đoạn này lần lượt gồm các đồng chí: Nguyễn Văn Tiếp, Vũ Hữu Thịnh, Vũ Đình Hanh, Nguyễn Thị Liên². Với sự tín nhiệm cao, đồng chí Dương Thị Phách liên tục làm Chủ tịch Hội Phụ nữ xã Tân Kim.

1. Thời gian làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc của các đồng chí trên là: Nguyễn Văn Khái (đến năm 1966), Nguyễn Văn Gia (từ năm 1967).

2. Thời gian làm Bí thư Đoàn Thanh niên của các đồng chí trên là: Nguyễn Văn Tiếp (đến năm 1966), Vũ Hữu Thịnh (1966 - 1968), Vũ Đình Hanh (1968 - 1969) và Nguyễn Thị Liên (từ năm 1970).

Mặt trận Tổ quốc xã thường xuyên vận động các tầng lớp nhân dân phát huy tinh thần đoàn kết, cảnh giác cách mạng sẵn sàng chiến đấu, thi đua lao động sản xuất, tích cực chi viện cho tiền tuyến; là cầu nối giữa Đảng, chính quyền với toàn thể nhân dân. Hội Phụ nữ xã tổ chức triển khai phong trào “*Ba đảm đang*”¹; nhiều chị em không chỉ làm tốt nghĩa vụ chăm sóc con cái, bố mẹ, động viên chồng con, người thân yên tâm cầm súng chiến đấu mà còn tham gia các hoạt động xã hội. Cuộc kháng chiến chống Mỹ càng vào giai đoạn ác liệt, lực lượng sản xuất, chiến đấu và phục vụ chiến đấu tại xã hầu hết là chị em phụ nữ. Do đó, Đảng ủy hết sức chăm lo đến công tác đào tạo bồi dưỡng cán bộ trẻ, cán bộ là nữ để có đủ năng lực, trình độ lãnh đạo phong trào ở xã trong mọi hoàn cảnh.

Đoàn Thanh niên đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao ý thức giác ngộ cách mạng, trở thành lực lượng xung kích của địa phương trên nhiều mặt như khai hoang mở rộng diện tích, đắp đường, làm thủy lợi nội đồng, phòng chống lụt bão, đào hầm tránh bom... Nông hội đẩy mạnh tuyên truyền đến các hội viên nâng

1. Ngày 22/3/1965, Ban Thường trực Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam ban hành Chỉ thị 03 phát động phong trào “*Ba đảm nhiệm*”, đó là: Đảm nhiệm sản xuất, công tác, thay thế cho nam giới đi chiến đấu; Đảm nhiệm gia đình, khuyến khích chồng con yên tâm chiến đấu; Đảm nhiệm phục vụ chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu khi cần thiết. Về sau, theo chỉ thị của Hồ Chủ tịch, phong trào “*Ba đảm nhiệm*” đổi tên thành phong trào “*Ba đảm đang*”.

cao ý thức làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa, tích cực trong lao động sản xuất; hướng dẫn hội viên cách thức cấy ngừa tay, cấy thẳng hàng; phát động phong trào làm phân xanh, bắt sâu hại lúa. Các cụ phụ lão dù tuổi cao nhưng chí vẫn bền, tham gia lao động sản xuất; động viên con cháu đi bộ đội, chấp hành chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Ngày 16/4/1972, đế quốc Mỹ chính thức phát động cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ hai bằng không quân và hải quân trên toàn bộ lãnh thổ miền Bắc nước ta, với quy mô, cường độ đánh phá lớn hơn nhiều so với cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ nhất.

Trước tình hình đó, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, công tác phòng không nhân dân trên địa bàn xã được tiến hành khẩn trương. Trên các tuyến đường lớn, trường học, Trạm xá, nhiều hầm, hố cá nhân và hào giao thông được sửa chữa hoặc đào mới. Tại Trạm xá xã Tân Kim luôn có lực lượng thường trực để sẵn sàng cấp cứu người bị thương. Lực lượng dân quân, du kích địa phương được củng cố, ra sức tập luyện, sẵn sàng chiến đấu. Trong suốt thời gian địch gây ra cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc lần thứ hai, địa bàn xã Tân Kim không bị máy bay địch ném bom phá hoại song cán bộ và nhân dân vẫn nêu cao tinh thần cảnh giác.

Liên tiếp thất bại trên chiến trường miền Nam, đặc biệt là sau cuộc tiến công chiến lược năm 1972 của quân dân ta,

lại bị thiệt hại nặng nề trong chiến dịch Lai-nơ-bếch-cơ II¹ ở miền Bắc cùng sức ép của phong trào phản chiến trong lòng nước Mỹ và sự phản đối của dư luận quốc tế, ngày 27/1/1973, đế quốc Mỹ buộc phải ký kết Hiệp định Pa-ri “*Về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam*”, cam kết tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nhân dân Việt Nam; chấm dứt mọi sự dính líu về quân sự, rút hết quân viễn chinh Mỹ và quân đồng minh ra khỏi miền Nam Việt Nam.

Tháng 7/1973, Hội nghị lần thứ 21 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa III) ra Nghị quyết “*Thắng lợi vĩ đại của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước và nhiệm vụ của cách mạng miền Nam Việt Nam giai đoạn mới*”. Nghị quyết chỉ rõ: Trong điều kiện mới, miền Bắc ra sức khôi phục và phát triển kinh tế quốc dân, làm chỗ dựa vững chắc cho cách mạng miền Nam. Trong khi đẩy mạnh xây dựng chủ nghĩa xã hội và củng cố quốc phòng, miền Bắc phải tiếp tục làm nhiệm vụ hậu phương lớn đối với miền Nam trên các mặt đấu tranh chính trị, kinh tế, quân sự, ngoại giao.

Sau gần 20 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước, nhân lực, vật lực của xã Tân Kim bị giảm sút nghiêm trọng do chi viện cho tiền tuyến miền Nam. Trong khi đó, hoạt động

1. Quân và dân miền Bắc làm nên chiến thắng “*Điện Biên Phủ trên không*” đánh bại chiến dịch ném bom hủy diệt của đế quốc Mỹ (chủ yếu bằng máy bay B52) vào những ngày cuối tháng 12/1972.

của các hợp tác xã nông nghiệp ngày càng sa sút, đời sống xã viên gặp nhiều khó khăn. Hiện tượng mất dân chủ, quyền lợi không được đảm bảo nên ngày càng có nhiều hộ xã viên xin ra làm ăn cá thể. Bên cạnh đó, do cấp ủy và chính quyền xã làm chưa tốt công tác lãnh đạo, quản lý nên hiện tượng chặt phá rừng lại diễn ra nghiêm trọng¹.

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm được cấp ủy quan tâm chỉ đạo là củng cố, hoàn thiện hệ thống thủy lợi và cơ sở vật chất phục vụ cho sản xuất nông nghiệp. Bên cạnh đội thủy lợi, hàng trăm lượt xã viên được huy động mỗi năm để gia cố đập, kè bờ ao, hồ, khơi thông dòng chảy. Các hợp tác xã thường xuyên tu sửa nhà kho, sân phơi, mua sắm nông cụ, góp phần nâng cao năng suất và hiệu quả sản xuất.

Cấp ủy tăng cường sự chỉ đạo đối với hoạt động của các hợp tác xã. Những người trong Ban Quản trị chưa làm tròn vai trò và trách nhiệm của mình, bỏ bê công việc, thường xuyên chèn chén đều bị nghiêm khắc kiểm điểm. Công tác giáo dục tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa cho xã viên được đẩy mạnh. Khẩu hiệu “*Xuống đội, lợi đồng, vào chuồng, thông kỹ thuật, bắt điển hình*” được tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân. Các giống lúa Nông Nghiệp 8, Nông Nghiệp 22, Nông Nghiệp 23,

1. Báo cáo số 12/BC-HU ngày 21/12/1973 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tổng kết công tác bảo vệ hợp tác xã sản xuất nông nghiệp từ khi xây dựng đến nay (1958 - 10/1973)*”.

X10, Bao Thai trắng, Bao Thai lùn vẫn được đồng bào địa phương sử dụng trong canh tác. Các gia đình còn chú trọng đến nuôi lợn, gia cầm (gà, vịt, ngan). Không chỉ cung cấp thịt cho đời sống, tăng gia sản xuất trong chăn nuôi còn giúp các gia đình hoàn thành nghĩa vụ thực phẩm đối với Nhà nước.

Xây dựng và hoàn thiện cơ sở hạ tầng là yếu tố quan trọng để xây dựng chủ nghĩa xã hội. Trong bối cảnh phải dồn sức người, sức của chi viện cho tiền tuyến miền Nam, Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã Tân Kim vẫn chú trọng trong làm đường giao thông. Riêng trong năm 1973, đường nối từ Cầu Mây đến xã Tân Kim được sửa chữa, rải đá cấp phối¹.

Từ năm 1973, cấp ủy, chính quyền và nhân dân xã Tân Kim đẩy mạnh thực hiện nghị quyết tăng cường củng cố, xây dựng Đảng và hợp tác xã nông nghiệp của Huyện ủy Phú Bình. Dưới sự chỉ đạo trực tiếp của cán bộ huyện tăng cường², Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã Tân Kim chỉ đạo đưa cán bộ, quần chúng có uy tín cao với

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.198.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.197 có viết: Triển khai nghị quyết của Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện cử 50 cán bộ các cơ quan, ban ngành, đoàn thể ở huyện trực tiếp xuống các xã chỉ đạo, giúp đỡ cấp ủy, chính quyền cơ sở lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và củng cố hợp tác xã.

nhân dân vào Ban Chủ nhiệm hợp tác xã thông qua Đại hội xã viên. Đảng ủy chỉ đạo xuống các chi bộ tăng cường giáo dục đến xã viên để nâng cao tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa. Từ đó niềm tin của xã viên vào hợp tác xã được củng cố một bước, phong trào hợp tác hóa của Tân Kim tiếp tục đi lên.

Hợp tác xã tín dụng và hợp tác xã mua bán có nhiều nỗ lực trong hoạt động, góp phần giáo dục, củng cố tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa của xã viên. Hợp tác xã tín dụng tạo thuận lợi cho xã viên vay vốn mua sắm nông cụ, làm chuồng trại, phát triển kinh tế gia đình. Ngược lại, nhân dân cũng tích cực gửi tiền tiết kiệm, giúp số vốn của hợp tác xã không ngừng tăng lên. Ban Chủ nhiệm hợp tác xã mua bán chủ động trong nhận hàng từ Phòng Thương nghiệp huyện, phân phối theo định mức, đáp ứng nhu cầu cơ bản của nhân dân. Bên cạnh đó, hợp tác xã còn chủ động thu mua nông sản cho người dân trong xã; thực hiện quản lý tài sản tốt, các trường hợp mất, hư hỏng được hạn chế.

Bên cạnh dồn sức chi viện cho tiền tuyến, cấp ủy Đảng và chính quyền Tân Kim quan tâm xây dựng lực lượng dân quân tự vệ vững mạnh. Với tinh thần sẵn sàng chiến đấu, trong suốt những năm 1973 - 1975, công tác huấn luyện dân quân vẫn được duy trì đều đặn. Nội dung huấn luyện trong giai đoạn này được thay đổi, các phương án tác chiến gắn với vị trí, địa hình của địa phương. Mỗi

chiến sỹ dân quân luôn giữ vững ý chí chiến đấu, sử dụng thành thạo các loại vũ khí được trang bị và nắm được một số chiến thuật chiến đấu cơ bản.

Các hoạt động văn hóa thông tin và thể dục thể thao của xã diễn ra sôi nổi, góp phần làm cho đời sống tinh thần của nhân dân thêm phong phú. Công tác thông tin tuyên truyền, nhất là tình hình chiến sự ở miền Nam được truyền nhanh chóng và kịp thời đến nhân dân. Xã định kỳ tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, trong đó đối tượng hưởng đến chủ yếu là bộ phận thanh, thiếu niên.

Hoạt động giáo dục được Đảng ủy quan tâm và có bước phát triển mới. Trường cấp I Tân Kim không chỉ dạy về kiến thức mà còn chú trọng giáo dục, bồi dưỡng cho học sinh về đạo đức mới xã hội chủ nghĩa. Nhờ vậy, các em không chỉ chăm chỉ tham gia học tập mà còn tích cực lao động với tinh thần *“Tuổi nhỏ làm việc nhỏ”* để giúp đỡ gia đình, đồng thời tham gia các hoạt động văn nghệ, bắt sâu, diệt chuột. Các phong trào *“Đôi bạn học tập”*, *“Làm nghìn việc tốt”* cũng được các em thiếu niên, nhi đồng hăng hái tham gia.

Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân có những bước chuyển mạnh. Cán bộ Trạm xá xã tích cực hướng dẫn nhân dân ăn ở hợp vệ sinh, xây dựng giếng nước, hố xí... Đến giai đoạn này, cơ sở vật chất của Trạm xá được nâng cấp với 1 dãy nhà cấp 4 kiên cố. Trạm xá không chỉ chữa bệnh bằng thuốc tây mà còn trồng một số

cây thuốc nam làm dược liệu. Trong 3 năm (1973 - 1975), bình quân mỗi năm có hàng trăm lượt người được khám, điều trị ban đầu tại Trạm xá, từ đó sức khỏe của nhân dân được cải thiện.

Theo thống kê đến tháng 10/1973, huyện Phú Bình có 354 hộ giáo dân, trong đó ở xã Tân Kim có 42 gia đình¹. Nhờ Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã làm tốt công tác đại đoàn kết, đảm bảo quyền tự do tôn giáo, tín ngưỡng nên các gia đình Công giáo trên địa bàn xã Tân Kim luôn tin tưởng vào đường lối của Đảng, yên tâm xây dựng quê hương.

Với tinh thần *“Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”*; *“Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược”*; *“Tất cả vì miền Nam ruột thịt”*, từ năm 1973 đến năm 1975, mỗi năm xã Tân Kim đóng góp gần 200 tấn lương thực, thực phẩm cho Nhà nước. Trong công tác tuyển quân, 23 thanh niên của xã lên đường đi bộ đội với quyết tâm *“đánh cho ngụy nhào”*.

Trong công tác xây dựng Đảng, Đảng ủy xã tập trung củng cố và xây dựng Đảng, kết hợp chặt chẽ cuộc vận động *“Nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên Lớp Hồ Chí Minh”* theo Nghị quyết số 195-NQ/TW ngày 6/3/1970 của Bộ Chính trị và Chỉ thị số 192-CT/TW ngày

1. Báo cáo số 12/BC-HU ngày 21/12/1973 của Huyện ủy Phú Bình về *“Tổng kết công tác bảo vệ hợp tác xã sản xuất nông nghiệp từ khi xây dựng đến nay (1958 - 10/1973)”*.

26/10/1971 của Ban Bí thư Trung ương “Về việc đưa những người không đủ tư cách đảng viên ra khỏi Đảng trong cuộc vận động nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên Lớp Hồ Chí Minh” với việc chỉ đạo phát triển kinh tế, chi viện cho chiến trường.

Các chỉ thị, nghị quyết này được quán triệt tới đảng viên với nội dung chủ yếu là: Chính trị tư tưởng của Đảng bộ phải thống nhất, đảng viên phải tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, sẵn sàng hoàn thành mọi nhiệm vụ được phân công. Chấp hành nghiêm chỉnh chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, quy định của địa phương. Chống ăn cắp tài sản của tập thể, chống làm ăn phi pháp; tăng cường quản lý lao động, thị trường, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Sinh hoạt Đảng đều, chất lượng; các đảng viên phải gần gũi, gương mẫu trước quần chúng; đưa quần chúng ưu tú vào Đảng và loại bỏ những đảng viên không đủ phẩm chất đạo đức chính trị, tư cách ra khỏi Đảng.

Cụ thể hóa Chỉ thị 192, Nghị quyết 195, Đảng ủy tập trung chỉ đạo đấu tranh, phê bình những hiện tượng quan liêu, hách dịch, mệnh lệnh, xa rời quần chúng. Đảng ủy yêu cầu các cán bộ, đảng viên phải giữ chặt mối liên hệ với nhân dân. Qua đợt sinh hoạt chính trị, cán bộ, đảng viên đã tự liên hệ với bản thân, kiểm điểm những việc đã làm được, rút ra điểm còn hạn chế để có phương hướng khắc phục, phấn đấu. Năm 1974, Đại hội Đảng bộ xã Tân Kim

lần thứ V (nhiệm kỳ 1974 - 1976) được tổ chức. Sau khi tổng kết công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa IV và đề ra nhiệm vụ trong nhiệm kỳ 1974 - 1976, Đại hội bầu Ban Chấp hành gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ, trong đó đồng chí Phạm Kim Đạt được bầu làm Bí thư Đảng ủy¹.

Cán bộ, đảng viên trong xã được tạo điều kiện tham gia các lớp bồi dưỡng, học tập tại trường Đảng của tỉnh và huyện về đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước. Ý thức làm chủ tập thể, tôn trọng và bảo vệ của công, ý thức tổ chức kỷ luật của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ có bước chuyển biến đáng kể.

Công tác phát triển Đảng được quan tâm. Từ năm 1973 đến năm 1975, 5 quần chúng ưu tú vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng, nâng tổng số đảng viên năm 1975 lên 62 đồng chí, sinh hoạt tại 3 chi bộ. Việc kiểm tra, xử lý cán bộ, đảng viên vi phạm kỷ luật được tiến hành thường xuyên, kịp thời nhằm làm trong sạch nội bộ Đảng. Đảng viên ngày càng có ý thức tiên phong gương mẫu, tinh thần trách nhiệm, ý thức rèn luyện, giữ gìn phẩm chất đạo đức cách mạng.

Năm 1974, cử tri Tân Kim tham gia bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp. Hội đồng Nhân dân xã nhiệm kỳ

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

1974 - 1977 bầu đồng chí Lê Duy Thường làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã¹. Ủy ban Hành chính xã đã đi dần vào chức năng quản lý hành chính và quản lý kinh tế bằng pháp chế. Vai trò của chính quyền xã được nâng lên một bước trong việc điều hành thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Từ năm 1973 đến năm 1975, đồng chí Nguyễn Văn Gia tiếp tục làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã Tân Kim; đồng chí Dương Thị Phách làm Chủ tịch Hội Phụ nữ. Năm 1974, đồng chí Vũ Văn Vui làm Bí thư Đoàn Thanh niên thay đồng chí Nguyễn Thị Liên.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng chú ý bám sát nhiệm vụ chính trị của cấp ủy Đảng, hoàn thành nhiệm vụ được giao phó. Đoàn Thanh niên liên tục đẩy mạnh phong trào thi đua “*Ba sẵn sàng*”² từ đó giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao nhận thức tư tưởng và hành động cách mạng cho đoàn viên Đoàn Thanh niên. Phát huy tinh thần yêu nước, nêu cao khẩu hiệu “*Miền Nam gọi, miền Bắc trả lời*”, phong trào tòng quân tại địa phương

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Phong trào “*Ba sẵn sàng*” được khởi nguồn từ Trường Đại học Sư phạm Hà Nội vào tháng 5/1964. Tháng 3/1965, Trung ương Đoàn đã chính thức kêu gọi thanh niên cả nước hưởng ứng phong trào “*Ba sẵn sàng*” với nội dung: Sẵn sàng chiến đấu dũng cảm, sẵn sàng gia nhập các lực lượng vũ trang; sẵn sàng khắc phục mọi khó khăn, đẩy mạnh sản xuất, công tác và học tập trong bất kỳ tình huống nào; sẵn sàng đi bất cứ nơi nào, làm bất cứ việc gì Tổ quốc cần.

diễn ra sôi nổi với những đợt khám sức khỏe tuyển quân cho thanh niên từ 18 - 35 tuổi. Để đảm bảo về số lượng và chất lượng tuyển quân, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban Hành chính xã tiến hành rà soát các tiêu chuẩn chính trị, hồ sơ của những người tham gia. Cùng với giáo dục, động viên đoàn viên, thanh niên làm tròn nhiệm vụ tuyển quân, xây dựng lực lượng quân sự địa phương, Đảng bộ tiến hành giáo dục đoàn viên, thanh niên phát huy vai trò nòng cốt, xung kích trong lao động sản xuất.

Hội Phụ nữ đẩy mạnh phong trào “Ba đảm đang”, giáo dục tinh thần nhiệt tình cách mạng của chị em. Hội Phụ lão gương mẫu, tích cực động viên con cháu nghiêm chỉnh chấp hành mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ. Nhiều hội viên cao tuổi luôn có mặt trong các cuộc vận động cách mạng của địa phương, là tấm gương sáng động viên, khích lệ thế hệ trẻ hăng hái tham gia các phong trào thi đua yêu nước.

Phát huy những thành tích đạt được trong kháng chiến chống thực dân Pháp, giai đoạn 1954 - 1975, mặc dù gặp nhiều khó khăn nhưng cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim luôn một lòng theo Đảng, quán triệt sâu sắc 2 nhiệm vụ chiến lược: vừa xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, vừa chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến miền Nam, đánh bại giặc Mỹ xâm lược.

Vượt qua thử thách ác liệt của chiến tranh và thiên tai, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân xã Tân

Kim đã có bước tiến vượt bậc. Vừa sản xuất, nhân dân địa phương luôn trong tư thế sẵn sàng chiến đấu. Các hoạt động giáo dục, y tế, văn hóa - xã hội cũng có nhiều tiến bộ so với thời kỳ trước.

Ngày 30/4/1975, Tổng thống Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng vô điều kiện, chính quyền Sài Gòn sụp đổ, đánh dấu chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng. Với tinh thần *“Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”*, 346 người con đã lên đường chiến đấu tại chiến trường miền Nam, góp phần nhỏ bé vào thắng lợi chung của dân tộc. Đặc biệt, mẹ An Thị Hà, Vũ Thị Nghé đã hiến dâng người con độc nhất của mình cho sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc¹. Trong số những người đi bộ đội, 31 người mãi nằm xuống được công nhận là liệt sỹ². Ngoài ra, dù cuộc sống còn nhiều khó khăn, nhân dân Tân Kim vẫn đóng góp hàng nghìn tấn lương thực, thực phẩm cho Nhà nước.

Chặng đường cách mạng của cán bộ và nhân dân Tân Kim không chỉ tô thắm thêm trang sử hào hùng của quê hương, của dân tộc mà còn để lại nhiều bài học kinh nghiệm sâu sắc cho các thế hệ nối tiếp.

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.247.

2. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ, Ban Sưu tầm chưa xác minh được số người tham gia dân công hỏa tuyến, thanh niên xung phong trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Trong bất cứ hoàn cảnh nào, Đảng bộ và nhân dân Tân Kim luôn giữ vững niềm tin tưởng một lòng trung thành với sự nghiệp cách mạng của dân tộc dưới ngọn cờ lãnh đạo của Đảng. Với niềm tin tuyệt đối, cán bộ, đảng viên luôn đi đầu trong mọi công tác, chấp hành nghiêm chỉnh các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, là tấm gương mẫu mực, uy tín trong nhân dân.

Đảng bộ luôn chú trọng phát huy sức mạnh đoàn kết với nhân dân cả nước, đồng lòng ủng hộ miền Nam chiến đấu và chiến thắng giặc Mỹ, hoàn thành đấu tranh thống nhất đất nước; đoàn kết trong địa phương, giữa đội ngũ cán bộ, đảng viên với nhân dân trong mọi lĩnh vực kinh tế, văn hóa - xã hội và quốc phòng, an ninh. Sức mạnh của tinh thần đoàn kết là nguồn lực mạnh mẽ để Tân Kim vượt qua nhiều giai đoạn khó khăn, đặc biệt trong thời gian tiến hành sửa sai cải cách ruộng đất.

Kể từ khi thành lập, Chi bộ - Đảng bộ Tân Kim lãnh đạo nhân dân vượt qua mọi khó khăn, thách thức lần lượt thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ cách mạng. Để làm được điều đó, Đảng bộ xã luôn coi trọng công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng, coi đây là lực lượng nòng cốt để tập hợp quần chúng nhân dân, phát huy sức mạnh tổng hợp. Đảng bộ Tân Kim đã có những bước phát triển mạnh mẽ cả về số lượng và chất lượng đảng viên đưa phong trào cách mạng địa phương ngày càng phát triển.

Những thành tích vẻ vang của quê hương cùng nhiều bài học sâu sắc đó là hành trang để cán bộ và nhân dân Tân Kim tự tin cùng đất nước bước vào thời kỳ cách mạng mới, xây dựng chủ nghĩa xã hội trong kỷ nguyên hòa bình, độc lập và thống nhất.

Chương III

ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM

TRONG THỜI KỲ XÂY DỰNG VÀ

BẢO VỆ TỔ QUỐC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

(Giai đoạn 1975 - 1986)

I. Lãnh đạo tiếp tục phát triển kinh tế - xã hội và thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1975 - 1980)

Cuộc tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân năm 1975, đỉnh cao là chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử thắng lợi đã kết thúc cuộc kháng chiến trường kỳ chống Mỹ cứu nước của dân tộc Việt Nam. Đất nước hòa bình, độc lập, thống nhất và cùng đi lên chủ nghĩa xã hội.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Phú Bình lần thứ XV “*Về sản xuất nông nghiệp, cùng với việc tăng cường củng cố quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa, cải tiến một bước quản lý kinh tế trong nông nghiệp*”¹, Đảng ủy xã Tân Kim lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh trồng trọt, củng cố chăn nuôi. Bước vào sản xuất vụ mùa năm 1975, mặc dù hạn hán kéo dài vào đầu vụ gây ảnh hưởng đến thời gian gieo cấy, song dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, nhân dân cố gắng gieo cấy đảm bảo kế hoạch. Các

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.251.

giống lúa Nông Nghiệp 27, Nông Nghiệp 8, Bao Thai lùn... chiếm 80% diện tích canh tác. Mặt khác, nhằm khắc phục tình trạng hạn hán do thời tiết, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, nhân dân trong xã tăng cường làm thủy lợi.

Ngay từ đầu năm 1976, Huyện ủy Phú Bình đã họp bàn và ra Nghị quyết chuyên đề về sản xuất nông nghiệp¹. Thực hiện Nghị quyết của Huyện ủy, nhân dân Tân Kim đẩy mạnh sản xuất vụ đông, chuẩn bị mọi điều kiện để bước vào sản xuất vụ chiêm. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, gần 80% xã viên Hợp tác xã Thạch Sơn tham gia học tập đường lối của Đảng². Sáu tháng đầu năm 1976, Hợp tác xã Thạch Sơn là một trong những hợp tác xã hoàn thành công tác 3 thu sớm nhất của huyện Phú Bình³.

Trong không khí phấn khởi của đất nước sau ngày thống nhất, năm 1976, Đại hội Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ VI (nhiệm kỳ 1976 - 1978) được tổ chức. Đại hội đánh giá kết quả lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa V, đồng thời quyết định nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội trong những năm tới là: Đẩy mạnh phát triển nông nghiệp, trọng tâm là giải quyết tốt vấn đề lương thực, thực phẩm. Cũng cố các hợp tác xã, đưa năng suất cây

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.252.

2. Báo cáo số 04/BC-HU ngày 7/7/1976 của Huyện ủy Phú Bình về "Tổng kết cuộc vận động thực hiện Chỉ thị số 192-CT/TW".

3. Báo cáo số 147/BC ngày 30/7/1976 của Ủy ban Hành chính huyện Phú Bình "Về sơ kết công tác 6 tháng đầu năm 1976".

trồng, vật nuôi tiếp tục đi lên. Chăm lo sự nghiệp giáo dục, y tế, quốc phòng, an ninh. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí, trong đó đồng chí Lê Duy Thường được bầu giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Phạm Kim Đạt được bầu làm Phó Bí thư¹.

Phong trào làm phân cho lúa, rau màu tiếp tục sôi cuốn đông đảo xã viên hưởng ứng. Tiêu biểu, các Hợp tác xã Thạch Sơn, Minh Sơn đã bố trí xã viên dùng xe trâu lên vùng Mỏ Sắt cắt cây xanh về làm phân xanh².

Ngày 1/5/1977, Ủy ban nhân dân tỉnh³ phát động phong trào thi đua với nội dung: *“Toàn dân tham gia phong trào thi đua sản xuất, tiết kiệm, làm giao thông, thủy lợi, củng cố hợp tác xã, xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa. Quyết tâm phấn đấu hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước năm 1977”*⁴. Tiếp đó, Huyện ủy Phú Bình phát động chiến dịch vụ mùa thắng lớn. Hợp tác xã Thạch Sơn, Hợp tác xã Kim Sơn đã hoàn thành nghĩa

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Báo cáo số 02/UB ngày 21/1/1978 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình *“Về tổng kết công tác sản xuất nông nghiệp và chiến dịch vụ mùa thắng lớn toàn diện năm 1977”*.

3. Tại kỳ họp thứ 2 Quốc hội khóa V (tháng 12/1975) quyết định đổi Ủy ban Hành chính các cấp thành Ủy ban nhân dân các cấp.

4. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử công tác dân vận Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên (1930 - 2010)*, Thái Nguyên, 2010, tr.229.

vụ 1 thu (thu thuế). Hợp tác xã Minh Sơn, Hợp tác xã Thạch Sơn là những đơn vị hoàn thành nghĩa vụ lương thực cả năm 1977. Đối với nghĩa vụ thực phẩm, xã Tân Kim có 2 hợp tác xã hoàn thành và hoàn thành trước kế hoạch 40 ngày. Trong 2 tháng cuối năm 1977, toàn xã đã đạt 104% so với chỉ tiêu huyện giao về lương thực, thực phẩm¹. Tiếp tục phát huy kết quả trên, Tân Kim là một trong 17 xã của huyện Phú Bình hoàn thành nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước vào năm 1979² và năm 1980³, trong đó tháng 10/1980, xã Tân Kim bán cho Chính phủ 13 tấn lương thực⁴.

Thực hiện chủ trương của Huyện ủy Phú Bình, năm 1978, Đảng ủy xã Tân Kim chỉ đạo Hợp tác xã Thạch Sơn và Hợp tác xã Minh Sơn sáp nhập thành Hợp tác xã Thạch Minh do đồng chí Phạm Kim Đạt làm Chủ nhiệm. Hợp tác xã Kim Sơn vẫn giữ ổn định do đồng chí Dương Văn Thắng làm Chủ nhiệm. Khi thành lập, Hợp tác xã Thạch Minh có 700 hộ, chia thành 9 đội sản xuất; Hợp tác xã Kim Sơn có 600 hộ chia thành 7 đội sản xuất.

1. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 30/12/1977 của Huyện ủy Phú Bình về “Sơ kết 4 nhiệm vụ trung tâm trong 2 tháng 11 và 12 năm 1977”.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.269.

3. Báo cáo số 01/BC HU ngày 1/12/1981 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình trước Đại hội huyện Đảng bộ lần thứ XVII.

4. Báo cáo số 03/BC-HU ngày 5/11/1980 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình công tác tháng 10 và nhiệm vụ công tác tháng 11 năm 1980”.

Năm 1978, Đảng bộ xã Tân Kim tiến hành Đại hội lần thứ VII (nhiệm kỳ 1978 - 1980). Đại hội tổng kết quá trình thực hiện các nhiệm vụ chính trị của địa phương, nêu rõ thành tựu, đồng thời chỉ rõ hạn chế, nguyên nhân của hạn chế trong nhiệm kỳ trước, từ đó rút ra một số bài học kinh nghiệm. Đại hội thảo luận và đề ra phương hướng, nhiệm vụ nhiệm kỳ tới, trong đó nhấn mạnh đến củng cố và kiện toàn tổ chức Đảng, chính quyền vững mạnh, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong những năm tiếp theo. Đại hội bầu Ban Chấp hành gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ, trong đó đồng chí Lê Duy Thường được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Phạm Kim Đạt làm Phó Bí thư Đảng ủy¹.

Cuối năm 1978, trên địa bàn huyện Phú Bình xảy ra trận lụt lớn, gây thiệt hại nặng nề ở nhiều xã. Mặc dù cuộc sống còn nhiều khó khăn, thiếu thốn song phát huy tinh thần “*Tương thân tương ái*”, nhân dân Tân Kim đã ủng hộ, giúp đỡ các xã bạn bị thiệt hại nặng hơn. Theo thống kê của Ủy ban nhân dân huyện, trong 1 tháng (từ ngày 11/10 đến 11/11/1978), Tân Kim cùng với các xã khác đóng góp được 10 tấn 226kg dây khoai lang giống, 1.856kg sắn củ, 78,7kg gạo².

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Báo cáo số 21/BC/HU ngày 13/11/1978 của Huyện ủy Phú Bình về “*Kết quả một tháng thực hiện Chỉ thị 04 của Ban Thường vụ Huyện ủy (từ 11/10 đến 11/11/1978)*”.

Những năm 1977 - 1979, trại lợn giống của tập thể ở nhiều xã trong huyện được xây dựng, trong đó có xã Tân Kim¹. Hợp tác xã dành đất để trồng rau, đảm bảo nguồn thức ăn nuôi lợn. Những người làm việc tại trại chăn nuôi có nhiều cố gắng trong công tác, ít để lợn xảy ra bệnh dịch, trọng lượng lợn thịt xuất chuồng bình quân đạt 60 kg/con.

Sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước kết thúc, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã có nhiều điều kiện để chăm lo về cơ sở hạ tầng, nhất là giao thông nông thôn. Các tuyến đường trục chính ở mỗi xóm, đường nội đồng được tu bổ, gia cố và mở rộng. Đặc biệt với sự giúp đỡ về vốn của huyện, xã huy động hàng trăm lượt nhân công tu bổ, nâng cấp tuyến đường Cầu Mây - Tân Kim². Ngoài ra, các công trình phục vụ chăn nuôi lợn của xã Tân Kim được thi công đạt tiến độ khá³.

Trong giai đoạn 1975 - 1980, phong trào văn hóa văn nghệ quần chúng phát triển với nhiều nội dung và hình thức đa dạng, phong phú, góp phần nâng cao đời sống nhân dân. Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã tuyên truyền, vận động nhân dân xây dựng nếp sống mới xã

1. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập 2 (1965 - 2000)*, Thái Nguyên, 2005, tr.153.

2. Báo cáo số 54/BC/UB ngày 17/3/1977 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình “Về nhiệm vụ chỉ tiêu Kế hoạch Nhà nước năm 1977”.

3. Báo cáo số 15-BC/BT ngày 24/10/1977 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái “Về công tác 9 tháng năm 1977”.

hội chủ nghĩa theo tinh thần Chỉ thị số 214-CT/TW ngày 15/1/1975 của Ban Bí thư Trung ương Đảng “*Thực hiện nếp sống mới trong việc cưới, việc tang, ngày giỗ, ngày hội*”. Với nội dung thiết thực, phong phú và bám sát thực tế, công tác văn hóa thông tin phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ xã, góp phần tích cực trong việc giáo dục, nâng cao tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa trong nhân dân.

Công tác giáo dục với mục tiêu đào tạo con người mới xã hội chủ nghĩa được cấp ủy, chính quyền xã đặc biệt quan tâm. Các cấp học, bậc học quán triệt sâu sắc phương châm giáo dục “*Nhà trường gắn liền với xã hội, học tập kết hợp với lao động sản xuất và xây dựng*”. Trong suốt thời kỳ chống Mỹ, con em xã Tân Kim học tập tại mái Trường cấp II Tân Khánh. Tháng 9/1975, Trường Phổ thông cấp II Tân Kim được thành lập đặt tại xóm Bạch Thạch. Đội ngũ giáo viên gồm 11 thầy, cô giáo do thầy Nguyễn Chí Dũng phụ trách, sau đó thầy Ngô Tiến Thìn được cử làm Hiệu trưởng¹. Trong năm học đầu tiên, Trường cấp II Tân Kim có 5 lớp, từ khối lớp 5 đến khối lớp 7 với 165 học sinh. Cơ sở vật chất của nhà trường còn gặp nhiều thiếu thốn, khó khăn với 3 phòng học nhà cấp 4 nên phải tổ chức học 3 ca.

1. Tháng 10/1975, thầy Ngô Tiến Thìn được cử làm Hiệu trưởng Trường Phổ thông cấp II Tân Kim.

Năm học 1978 - 1979, Trường cấp I sáp nhập với Trường cấp II thành Trường Phổ thông cấp I-II Tân Kim¹ do thầy giáo Dương Đình Kiên làm Hiệu trưởng, địa điểm đặt tại xóm Trại. Trong năm học đầu tiên, nhà trường có 12 lớp với 310 học sinh. Thầy và trò Trường Phổ thông cấp I-II Tân Kim ra sức thi đua đạt thành tích cao thông qua phong trào thi đua “Hai tốt”. Mặc dù còn lúng túng trong năm đầu tiên, hoạt động của nhà trường từng bước đi vào nền nếp, cơ bản đáp ứng yêu cầu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ đề ra.

Công tác khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân được Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã ngày càng chú trọng. Xã hoàn thành dứt điểm cuộc vận động xây dựng 3 công trình vệ sinh, góp phần đưa huyện Phú Bình được nhận Bằng khen của Chính phủ. Cuộc vận động sinh đẻ có kế hoạch bước đầu có những kết quả tích cực, một số phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ đã áp dụng các biện pháp tránh thai. Hằng năm, Trạm xá tổ chức tiêm phòng bệnh sởi, ho gà, uốn ván cho trẻ em; bổ sung vitamin A cho người dân. Những khó khăn lớn của Trạm xá lúc này là trang, thiết bị chữa bệnh thiếu thốn, phòng điều trị xuống cấp nên chất lượng khám, chữa bệnh chưa cao. Bên cạnh đó, chế độ đãi ngộ thấp, chưa đáp ứng được cuộc sống của cán bộ y tế xã.

1. Năm 1980, Trường Phổ thông cấp I-II Tân Kim đổi tên thành Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim.

Thực hiện chính sách hậu phương quân đội, cấp ủy và chính quyền xã lãnh đạo từng bước giải quyết các chế độ, chính sách với thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng kịp thời, đúng quy định của pháp luật. Bên cạnh đó, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã còn bố trí, sắp xếp công việc cho một số bộ đội phục viên, xuất ngũ phù hợp với sức khỏe và trình độ.

Giữa lúc nhân dân cả nước nói chung, nhân dân Tân Kim nói riêng đang ra sức thực hiện đường lối xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa thì các thế lực thù địch tiến hành những âm mưu thâm độc ra sức chống phá cách mạng Việt Nam. Từ sau năm 1975, quân đội Pôn Pốt liên tục tấn công vào lãnh thổ Việt Nam, giết người, cướp phá tài sản và gây nhiều tội ác khác. Tình hình an ninh biên giới phía Bắc cũng có diễn biến phức tạp. Ngày 17/2/1979, gần 60 vạn quân Trung Quốc tràn qua biên giới Việt - Trung tiến hành cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam.

Trước đó, vào cuối năm 1978, nhân dân trong xã tích cực tham gia vót chông tre giao cho huyện, tỉnh để chuyển lên Cao Bằng, Lạng Sơn. Khi chiến tranh nổ ra, dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, xã Tân Kim đã xây dựng được 1 đại đội dân quân chiến đấu tại chỗ, 1 tiểu đội dân quân chiến đấu cơ động. Ban Chỉ huy quân sự xã thường xuyên tham mưu cho Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xây dựng phương án tác chiến phù hợp. Bên cạnh đó, Ban Chỉ huy

quân sự xã chủ động phối hợp với Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể đẩy mạnh công tác giáo dục nhân dân trong xã nâng cao tinh thần cảnh giác, nhận rõ âm mưu, thủ đoạn của thế lực hiếu chiến.

Tân Kim là địa phương có đông người Hoa sinh sống của huyện Phú Bình. Theo thống kê đến năm 1978, xã Tân Kim có 96 hộ với 600 khẩu là người Hoa. Khi tình hình biên giới phía Bắc có căng thẳng, xung đột nhỏ cùng với sự lôi kéo, xuyên tạc của kẻ xấu đã có 7 người tự bỏ về Trung Quốc. Tuy nhiên, nhờ Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nên đa số đồng bào gốc Hoa đều yên tâm sinh sống, làm ăn¹. Bên cạnh thành tích, hoạt động của công an xã Tân Kim giai đoạn này cũng bộc lộ một số khuyết điểm. Điển hình, rừng bạch đàn trên địa bàn xã bị chặt phá nghiêm trọng vào đầu năm 1980², gây tác động xấu đến môi trường và làm giảm lòng tin của nhân dân. Bên cạnh đó, xã Tân Kim còn có hiện tượng tin đồn thất thiệt tác động không tốt đến tâm lý của nhân dân³.

Ngày 5/3/1979, Chủ tịch nước Tôn Đức Thắng ra Lệnh Tổng động viên toàn quốc nhằm huy động sức người, sức

1. Báo cáo số 13/BC/HU ngày 26/6/1978 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình người Việt gốc Hoa".

2. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 5/4/1980 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về "Công tác quý I, nhiệm vụ quý II năm 1980".

3. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 15/1/1981 của Huyện ủy Phú Bình về "Tổng kết năm 1980".

của để chống lại cuộc chiến tranh xâm lược của kẻ thù. Trong chiến đấu bảo vệ biên giới phía Tây Nam và biên giới phía Bắc, 35 thanh niên Tân Kim lên đường ra mặt trận, trong đó có 11 đảng viên là Nguyễn Văn Oanh, Đinh Huy Cường, Vũ Năng Vui, Vũ Đình Khánh, Nguyễn Văn Dung, Đào Trọng Toàn, Vũ Thạch Mão, Phạm Văn Oanh, Nguyễn Văn Lại, Nguyễn Văn Hà và Đinh Công Trình.

Như vậy trong bất cứ hoàn cảnh nào, đảng viên xã Tân Kim luôn nêu cao tinh thần của chiến sỹ cộng sản, không quản gian khổ, sẵn sàng lên đường đi bộ đội. 11 đồng chí trên là tấm gương sáng cho nhân dân noi theo, góp phần quan trọng vào thành tích tuyển quân của xã Tân Kim. Trong quá trình chiến đấu với quân thù, có 3 người hy sinh được công nhận là liệt sỹ. Nhân dân trong xã quyên góp các đồ dùng cần thiết như chăn, màn, quần, áo, khăn mặt để gửi đến đồng bào, chiến sỹ biên giới, thể hiện tấm lòng của hậu phương với tiền tuyến.

Từ ngày 14 đến ngày 17/4/1979 và ngày 20/4/1979, Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Bình họp đánh giá tình hình, chỉ đạo giải quyết các công tác trọng tâm của huyện, trong đó tập trung chủ yếu vào việc xây dựng lực lượng vũ trang địa phương, đảm bảo an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn¹. Dưới sự chỉ huy

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.238.

của Ban Chỉ huy quân sự thống nhất huyện Phú Bình, nhân dân Tân Kim hăng hái tham gia vào “*Chiến dịch toàn dân tham gia xây dựng tuyến phòng thủ huyện Phú Bình*”. Kết quả, các chiến sỹ dân quân của Tân Kim và các xã Diêm Thụy, Nga My, Úc Kỳ, Tân Khánh, Tân Thành, Xuân Phương, Hương Sơn, Nhã Lộng, Hà Châu với gần 2.000 người đã xây dựng được 3 trận địa¹. Các đồng chí Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã² ra công trường quản lý quân số, từ đó đôn đốc, giải quyết kịp thời vướng mắc nảy sinh, góp phần làm nên thành tích chung của huyện. Chỉ trong 8 ngày (từ ngày 22 đến ngày 30/4/1979), dân quân, du kích, giáo viên, học sinh toàn huyện đã đào, đắp được hàng chục ngàn mét khối đất, đá, xây dựng được hoàn chỉnh 8 trận địa chiến đấu phòng thủ với hàng trăm công sự, hầm chỉ huy, hầm trú ẩn và hàng ngàn mét giao thông hào³. Mỗi quan hệ quân - dân ở xã Tân Kim luôn được củng cố vững chắc. Tiêu biểu, dù sẵn sàng chiến đấu song bộ đội đã gặt lúa giúp nhân dân⁴. Thực hiện nghiêm sự chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện, xã Tân Kim

1, 3. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.239-240.

2. Tại thời điểm đầu năm 1979, đồng chí Lê Duy Thường làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Phạm Kim Đạt làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Tân Kim.

4. Báo cáo ngày 15/12/1979 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình về “*quan hệ quân dân huyện Phú Bình năm 1979*”.

luôn hoàn thành chỉ tiêu tuyển quân, điển hình xã đạt 106,6% vào năm 1980¹.

Mặc dù chiến tranh biên giới kết thúc, song Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã vẫn chỉ đạo lực lượng dân quân ra sức luyện tập. Kết quả, dân quân xã Tân Kim được đánh giá xếp loại giỏi trong tháng 10/1980². Cùng với đó, nhân dân Tân Kim còn tích cực hưởng ứng cuộc vận động “*Ứng hộ đồng bào Cao Bằng*” khắc phục hậu quả chiến tranh. Nhân dân huyện Phú Bình, trong đó có nhân dân xã Tân Kim ủng hộ 16.920 đồng tiền mặt, hàng chục tấn thóc, khoai lang giống, bát, đĩa, nồi, chăn của huyện³ gửi lên đồng bào Cao Bằng, góp phần giúp nhân dân nơi đây bớt đi khó khăn, từng bước ổn định cuộc sống.

Cấp ủy luôn coi trọng công tác xây dựng Đảng, coi đây là nhiệm vụ then chốt, có vai trò quyết định đến năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng. Đảng ủy và các chi ủy đều được kiện toàn và đi vào hoạt động nền nếp hơn. Đảng ủy cử cán bộ theo học các lớp sơ cấp chính trị tại trường Đảng của huyện và trung cấp

1. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 15/1/1981 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tổng kết năm 1980*”.

2. Báo cáo số 03/BC-HU ngày 5/11/1980 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tình hình công tác tháng 10 và nhiệm vụ công tác tháng 11 năm 1980*”.

3. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.241.

chính trị tại trường Đảng tỉnh. Để giữ gìn kỷ luật và nâng cao sức chiến đấu của đảng viên và tổ chức cơ sở Đảng, thông qua các đợt học tập, phân loại tổ chức Đảng và đảng viên, đội ngũ cán bộ, đảng viên từng bước được sàng lọc. Xấp xỉ 80% quần chúng, đảng viên Hợp tác xã Thạch Sơn tham gia học tập Chỉ thị số 192-CT/TW ngày 26/10/1971 của Ban Bí thư Trung ương “Về việc đưa những người không đủ tư cách đảng viên ra khỏi Đảng trong cuộc vận động nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên *Lớp Hồ Chí Minh*”. Trong năm 1976, Đảng bộ xã Tân Kim được Huyện ủy xếp loại khá¹. Đặc biệt năm 1980, Đảng bộ xã Tân Kim vinh dự được Tỉnh ủy tặng cờ về thành tích Đảng bộ trong sạch vững mạnh².

Thực hiện Thông tri 22 của Ủy ban Kiểm tra Trung ương về công tác xây dựng Đảng, tháng 4/1978, Đảng ủy xã triển khai tổ chức cho toàn thể cán bộ, đảng viên và phát động quần chúng nhân dân tham gia công tác xây dựng Đảng. Hằng năm, Đảng ủy quan tâm nâng cao chất lượng đảng viên, bồi dưỡng chăm lo đoàn viên, thanh niên để tạo nguồn phát triển Đảng. Trong giai đoạn này, Chi bộ Trường Phổ thông cơ sở được thành lập do đồng chí Lê Kim Sơn làm Bí thư Chi bộ, từ đây Đảng bộ xã Tân Kim có 3 chi bộ (Chi bộ Thạch Minh, Chi bộ Kim

1. Báo cáo số 04/BC-HU ngày 7/7/1976 của Huyện ủy Phú Bình về “Tổng kết cuộc vận động thực hiện Chỉ thị số 192-CT/TW”.

2. Báo cáo số 03/BC-HU ngày 5/11/1980 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình công tác tháng 10 và nhiệm vụ công tác tháng 11 năm 1980”.

Sơn và Chi bộ Trường Phổ thông cơ sở). Từ năm 1976 đến năm 1980, 13 quần chúng ưu tú vinh dự được kết nạp vào Đảng, nâng tổng số đảng viên trong toàn Đảng bộ lên 75 đồng chí.

Mặc dù đạt được nhiều kết quả tích cực song công tác xây dựng Đảng ở Tân Kim cũng mắc phải một số hạn chế, khuyết điểm. Một số đảng viên có biểu hiện lười công tác, ít tham gia các buổi học tập, quán triệt nghị quyết của Đảng. Năng lực lãnh đạo của tổ chức Đảng về nhiều mặt còn chưa đáp ứng được yêu cầu đề ra.

Trong giai đoạn này, Đảng ủy lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp vào năm 1977 và 1979. Kết quả, 98% cử tri đã đi bầu cử với mong muốn lựa chọn những đại biểu ưu tú vào cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương. Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1977 - 1979 bầu đồng chí Phạm Kim Đạt làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân; đồng chí Dương Văn Thắng được Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1979 - 1981 bầu làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân¹.

Đồng chí Nguyễn Văn Gia tiếp tục làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã, đồng chí Dương Thị Phách làm Chủ tịch Hội Phụ nữ và đồng chí Vũ Văn Vui làm Bí thư Đoàn Thanh niên xã Tân Kim.

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Mặt trận Tổ quốc xã tăng cường vận động nhân dân thực hiện tốt chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các nhiệm vụ chính trị của địa phương. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, đoàn viên, thanh niên sôi nổi tham gia phong trào “*Ba xung kích làm chủ tập thể*”, “*Lao động sáng tạo, tình nguyện vượt kế hoạch*”. Hàng nghìn lượt đoàn viên, thanh niên đi đầu tham gia lao động sản xuất, xây dựng các công trình thủy lợi, làm đường giao thông.

Với phong trào “*Người phụ nữ mới xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*”, phụ nữ xã Tân Kim bên cạnh hăng hái lao động sản xuất, thực hành tiết kiệm, nuôi con khỏe, dạy con ngoan, xây dựng gia đình hạnh phúc; tích cực tham gia các hoạt động xã hội, đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực, thực hiện nam nữ bình đẳng.

Hội Nông dân tập thể ngày càng được củng cố, tập hợp hội viên, phát huy tinh thần lao động cần cù, sáng tạo của giai cấp nông dân trong các hợp tác xã, chủ động, đẩy mạnh thâm canh, tăng năng suất lao động, phấn đấu đạt và vượt các chỉ tiêu về phát triển kinh tế, đặc biệt là chỉ tiêu về lương thực, thực phẩm.

Năm 1980, Đảng bộ xã Tân Kim tiến hành Đại hội lần thứ VIII (nhiệm kỳ 1980 - 1982). Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ, trong đó đồng chí Lê Duy Thường tái cử làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Văn Thắng làm Phó Bí thư Đảng ủy.

Trong khoảng thời gian 5 năm (1975 - 1980), cùng với nhân dân cả nước, nhân dân xã Tân Kim gặp nhiều khó khăn về kinh tế - xã hội. Các hợp tác xã hoạt động thiếu ổn định; nhiều gia đình phải rơi vào cảnh thiếu đói. Công tác lãnh đạo của Đảng bộ, điều hành của chính quyền có mặt còn thấp, chưa đáp ứng sự kỳ vọng của người dân. Mặc dù vậy, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim đã nỗ lực vượt khó, đạt được một số thành tựu đáng trân trọng. Hệ thống đường giao thông của xã được mở rộng, tạo điều kiện thuận lợi cho sinh hoạt và sản xuất của bà con; dù trong bối cảnh phức tạp ở biên giới phía Tây Nam và biên giới phía Bắc, an ninh trật tự trên địa bàn xã cơ bản ổn định; dù thiếu đói song nhân dân Tân Kim đã “*thắt lưng buộc bụng*”, hoàn thành nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước.

II. Lãnh đạo nhân dân thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1981 - 1985)

Ngày 13/1/1981, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra Chỉ thị số 100-CT/TW về “*Cải tiến công tác khoán, mở rộng “khoán sản phẩm đến nhóm lao động và người lao động” trong hợp tác xã nông nghiệp*” (gọi tắt là Khoán 100). Khoán 100 được coi là bước đột phá đầu tiên vào mô hình tổ chức sản xuất cũ, đánh dấu sự đổi mới tư duy kinh tế trong nông nghiệp của Đảng ta, tạo điều kiện cho người nông dân chủ động 3 khâu: gieo trồng, chăm bón và thu hoạch sản phẩm. Hợp tác xã đảm nhiệm 5

khâu: cung cấp giống, phân bón, phòng trừ sâu bệnh, làm đất, tưới tiêu.

Chỉ thị số 100-CT/TW đánh dấu bước đầu sự đổi mới tư duy của Đảng về cơ chế quản lý kinh tế trong nông nghiệp; từ đó nâng cao tính chủ động, sáng tạo, đáp ứng được nguyện vọng của người lao động. Từ đây, nhân dân Tân Kim mạnh dạn trong đầu tư áp dụng khoa học kỹ thuật, tiến hành thâm canh tăng năng suất, thúc đẩy cho sự phát triển của nông nghiệp.

Thực hiện Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, ngày 24/3/1981, Huyện ủy Phú Bình ra Nghị quyết số 31-NQ/HU về “*Thực hiện khoán sản phẩm cho nhóm lao động, người lao động đối với cây lúa và các cây hoa màu khác*”. Trên cơ sở nghị quyết, chỉ thị của Đảng, xã Tân Kim bắt đầu đưa Chỉ thị 100 vào thực tiễn từ vụ mùa năm 1981. Ban Chỉ đạo Khoán được thành lập do đồng chí Lê Duy Thường - Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban. Ban Chỉ đạo Khoán chỉ đạo Ban Quản trị các hợp tác xã tính toán định mức khoán trên cơ sở diện tích, độ màu mỡ, thuận tiện của thửa ruộng và số lao động. Định mức khoán và các công việc cụ thể cơ bản được Ban Quản trị các hợp tác xã triển khai theo sự chỉ đạo của Ban Chỉ đạo Khoán, song có thể điều chỉnh qua các mùa vụ cụ thể để phù hợp với tình hình thực tế.

Khi cách thức khoán mới được triển khai tại địa phương, một số cán bộ, đảng viên lo lắng sẽ khiến hợp tác xã nông

nghiệp tan rã. Tuy nhiên, với tinh thần nghiêm túc của người cộng sản, chấp hành mọi chủ trương, đường lối của Đảng, cấp ủy đã tập trung chỉ đạo Ban Quản trị các hợp tác xã xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện Khoán 100, từ đó phổ biến đến từng đội sản xuất, đồng thời rà soát lực lượng lao động.

Để tạo điều kiện cho khoán sản phẩm đến từng lao động, trước hết các đồng chí cán bộ cấp ủy Đảng, chính quyền, Ban Quản trị hợp tác xã nông nghiệp gương mẫu đi đầu trong việc nhận ruộng đất để sản xuất, từ đó xã tổ chức thực hiện trên diện rộng. Sau khi hợp tác xã khoán cho đội, đội tiến hành khoán cho từng lao động. Nếu lao động nào vượt khoán sẽ được hưởng số vượt; nếu đầu tư đúng, đủ theo kế hoạch mà làm hụt mức khoán sẽ bị phạt.

Trong thời gian đầu thực hiện Khoán 100, xã Tân Kim gặp một số khó khăn nhất định như trình độ cán bộ hợp tác xã hạn chế nên tính toán định mức khoán chưa mang tính chính xác cao; một số hộ neo đơn xin không nhận ruộng; ruộng đất của xã không bằng phẳng lại phân tán nên nhiều gia đình chỉ muốn nhận ruộng thuận lợi cho canh tác... Trong mùa vụ đầu tiên triển khai Khoán 100, trên địa bàn xã Tân Kim xảy ra hiện tượng khô hạn kéo dài. Theo thống kê của Ủy ban nhân dân huyện, diện tích đất canh tác thiếu nước nghiêm trọng của Tân Kim cùng các xã Thượng Đình, Nga My, Úc Kỳ, Tân Khánh,

Tân Thành, Hà Châu, Nhã Lộng lên đến 2.700ha¹. Do đó, năng suất lúa của xã trong vụ mùa năm 1981 không đạt so với chỉ tiêu đề ra.

Mặc dù khi mới áp dụng hình thức khoán vào sản xuất còn gặp phải những lúng túng và hiệu quả sản xuất chưa thực sự cao, nhưng qua vài vụ áp dụng, sản xuất nông nghiệp ở Tân Kim đã có những bước tiến rõ rệt và tương đối toàn diện. Cùng với đó, hệ thống cơ sở vật chất của hợp tác xã như nhà kho, sân phơi; các nông cụ được quan tâm tu sửa và giữ gìn. Hệ thống thủy lợi được gia cố và tu sửa hàng năm. Xã viên trong hợp tác xã hăng say lao động, tận dụng đất đai, đầu tư thêm vốn, phân bón, chú trọng đến phòng trừ sâu bệnh trong sản xuất², do đó, năng suất cây trồng ngày càng tăng. Năng suất lúa bình quân trong 5 năm (1981 - 1985) ước đạt 120 - 130 kg/sào/vụ. Đến hết tháng 6/1981, Tân Kim là một trong 6 xã của huyện Phú Bình hoàn thành nghĩa vụ lương thực³.

Khoán 100 không chỉ giúp tăng năng suất cây trồng mà còn làm chuyển biến lề lối làm ăn theo hướng tích cực của người nông dân và Ban Quản trị hợp tác xã. Xã viên

1. Báo cáo số 08-BC/HU ngày 2/10/1981 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác tháng 9, nhiệm vụ công tác tháng 10 năm 1981".

2. Báo cáo số 06-BC/HU ngày 30/5/1984 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình thực hiện nhiệm vụ 2 tháng 4 và 5 năm 1984 và chương trình công tác tháng 6 năm 1984".

3. Báo cáo số 09 BC/HU ngày 15/9/1981 của Huyện ủy Phú Bình "Về công tác thi hành kỷ luật trong Đảng và sự hoạt động của Ủy ban Kiểm tra huyện Phú Bình năm 1980 và 6 tháng năm 1981".

đã gắn bó với đồng ruộng hơn, hăng say làm việc từ sáng sớm tới khi mặt trời lặn. Các thành viên trong Ban Quản trị bám sát đồng ruộng, vận động bà con xã viên tích cực lao động. Niềm tin của nhân dân vào con đường làm ăn tập thể được khôi phục và củng cố. Xã Tân Kim có trên 95% số hộ làm ăn trong các hợp tác xã nông nghiệp¹. Phát huy truyền thống từ những năm trước, Tân Kim luôn hoàn thành nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước, trong đó tháng 11/1983 vượt chỉ tiêu được giao².

Trong giai đoạn này, số gia đình gốc Hoa ở xã Tân Kim vẫn tiếp tục tăng lên. Cuối năm 1982, trên địa bàn xã Tân Kim có 120 hộ đồng bào gốc Hoa sinh sống³. Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã luôn chú trọng đến đoàn kết dân tộc, thường xuyên tuyên truyền, vận động mọi người dân yên tâm làm ăn nên sau khi chiến tranh bảo vệ biên giới phía Bắc Tổ quốc kết thúc, những gia đình người Hoa ở Tân Kim luôn yên tâm phát triển kinh tế, đóng góp cho quê hương.

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình tại Đại hội lần thứ XVIII.

2. Báo cáo số 11-BC/HU ngày 30/11/1983 của Huyện ủy Phú Bình về “Tình hình công tác tháng 11 và chương trình công tác tháng 12 năm 1983”. Năm 1983, huyện Phú Bình có 15 xã giao vượt chỉ tiêu gồm: Tân Kim, Lương Phú, Thanh Ninh, Tân Đức, Thượng Đình, Diêm Thụy, Nhã Lộ, Úc Kỳ, Tân Khánh, Bàn Đạt, Đồng Liên, Bảo Lý, Tân Thành, Tân Hòa và Xuân Phương.

3. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện tại Đại hội lần thứ XVIII.

Công tác văn hóa văn nghệ của xã Tân Kim cũng đạt được một số kết quả tích cực. Hằng năm, đội chiếu bóng lưu động của tỉnh, huyện về phục vụ nhân dân những bộ phim có nội dung lành mạnh, động viên, khích lệ tinh thần vượt khó để xây dựng quê hương, đất nước. Nét đặc sắc về văn hóa của mỗi dân tộc được gìn giữ; các cơ sở thờ tự ở mỗi xóm được tu bổ kịp thời khi có dấu hiệu xuống cấp.

Thực hiện Nghị quyết số 14-NQ/TW ngày 11/1/1979 của Bộ Chính trị khóa IV về cải cách giáo dục, hoạt động giáo dục tại địa phương có sự đổi mới từng bước về nội dung, phương pháp, từ đó chất lượng được nâng lên. Thực hiện phổ cập giáo dục, bắt đầu từ năm học 1981 - 1982, Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim thực hiện thay sách giáo khoa cho học sinh từ lớp 1 đến lớp 5 theo hình thức cuốn chiếu, mỗi năm thay cho một khối lớp. Hệ thống giáo dục tại xã gồm nhà trẻ, mẫu giáo, cấp I (từ lớp 1 đến lớp 5) và cấp II (từ lớp 6 đến lớp 9) tiếp tục được kiện toàn.

Mặc dù vậy, cơ sở vật chất của Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim và nhà trẻ còn gặp nhiều khó khăn, xuống cấp, đặc biệt các lớp nhà trẻ còn phải học tại nhà kho của mỗi hợp tác xã. Do đó, hằng năm cấp ủy chỉ đạo các hợp tác xã đóng góp vật liệu, ngày công để gia cố, sửa chữa trường lớp. Bên cạnh giáo dục phổ thông, phong trào bổ túc văn hóa được duy trì, giúp nâng cao trình độ và năng lực cho đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Cơ sở vật chất của Trạm xá vẫn còn nghèo nàn và chưa được cải thiện so với giai đoạn trước. Đảng ủy xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế xã. Trạm xá xã tích cực vận động nhân dân giữ gìn vệ sinh đường làng, ngõ xóm, ăn chín uống sôi, xây dựng các công trình vệ sinh hợp tiêu chuẩn. Trẻ em tiếp tục được tiêm phòng bệnh đậu mùa, sởi, ho gà, uốn ván giúp nâng cao sức đề kháng. Mặc dù thiếu các phương tiện máy móc kỹ thuật, song cán bộ y tế xã luôn thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh “*lương y như từ mẫu*”, nỗ lực trong khám, chữa bệnh cho nhân dân. Trong tình hình thuốc tây vẫn còn hạn chế, công tác trồng, chế biến và sử dụng thuốc nam được duy trì và phát huy hiệu quả đáng kể.

Trong nghị quyết, kế hoạch đề ra hàng năm của Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã, nhiệm vụ quốc phòng, an ninh giữ vị trí trọng yếu. Mặc dù chiến tranh đã kết thúc, song tình hình biên giới phía Bắc vẫn diễn ra hết sức phức tạp. Đối phương thường xuyên gây ra các vụ lấn đất, tung thám báo, biệt kích vào sâu trong đất ta để dò la tin tức, bắt cóc cán bộ, giết bộ đội và nhân dân ta ở vùng giáp biên¹. Do đó, lực lượng dân quân của xã vẫn tiếp tục được bổ sung và củng cố về quân số. Để nâng cao trình độ của cán bộ về mặt quân sự, cấp ủy cử các đồng chí Chỉ huy trưởng

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.247.

Ban Chỉ huy quân sự xã, Phó Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã và thôn đội trưởng đi học các lớp bồi dưỡng do tỉnh và huyện tổ chức. Các tuyến phòng thủ, cụm chiến đấu được củng cố. Lực lượng dân quân thường xuyên được luyện tập kỹ, chiến thuật theo các phương án tác chiến phòng thủ, sẵn sàng chiến đấu, phục vụ chiến đấu khi chiến sự xảy ra. Lực lượng dân quân xã Tân Kim vẫn giữ vững và phát huy thành tích từ các năm trước, được huyện đánh giá cao¹. Xã Tân Kim luôn đảm bảo dân quân đạt tỷ lệ 12% so với tổng số dân, thực hiện xét duyệt chính trị 2 lần trong năm để đánh giá và biên chế lại².

Ban Chỉ huy quân sự xã thực hiện tốt công tác động viên thanh niên trong độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự. Hằng năm, công tác gọi khám tuyển và giao quân đảm bảo đủ chỉ tiêu, đúng thời gian và chất lượng, trong đó giao quân đợt 2 năm 1982 xã Tân Kim vượt 100% chỉ tiêu³.

Bước sang năm 1982, dân quân xã Tân Kim bám sát kế hoạch “*Chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu*” với 4 nội dung: sẵn sàng chiến đấu thường xuyên; sẵn sàng chiến đấu tăng cường; sẵn sàng chiến đấu cao và sẵn sàng chiến

1. Báo cáo số 04-BC/HU ngày 20/12/1982 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tổng kết 4 năm thực hiện cuộc vận động Phát huy bản chất tốt đẹp nâng cao sức mạnh chiến đấu của các lực lượng vũ trang nhân dân (1979 - 1982)*”.

2. Báo cáo ngày 20/12/1982 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tổng kết 4 năm thực hiện cuộc vận động “Phát huy bản chất tốt đẹp nâng cao sức mạnh chiến đấu của các lực lượng vũ trang nhân dân” (1979 - 1982)*”.

3. Báo cáo số 02-BC/HU ngày 30/9/1982 của Huyện ủy Phú Bình về “*Tình hình công tác tháng 9 và nhiệm vụ tháng 10 năm 1982*”.

đấu toàn bộ¹. Cũng từ thời điểm này, xã Tân Kim gắn phát triển kinh tế với quốc phòng, an ninh. Các phương án phát triển sản xuất đều được Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã gắn với nhiệm vụ bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân; kế hoạch phát triển kinh tế trong điều kiện hòa bình và trong điều kiện có chiến tranh được xây dựng ngày càng hoàn chỉnh hơn. Trong 2 năm 1984 và 1985, công tác huấn luyện dân quân tiếp tục đạt kết quả tốt, trong đó gần 80% đạt khá, giỏi.

Đảng ủy ra nghị quyết chuyên đề về công tác giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội; tổ chức học tập và triển khai tới toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân. Lực lượng công an viên được xây dựng và kiện toàn đến tất cả các xóm, góp phần quan trọng vào đấu tranh với các loại tội phạm như cờ bạc, trộm cắp, chặt phá rừng. Bên cạnh đó, Ban Công an thực hiện nghiêm chế độ giao ban, nhằm nắm bắt mọi thông tin về tình hình của xã, từ đó thực hiện công tác tham mưu cho Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã ban hành nghị quyết, kế hoạch hằng năm. Nhờ đó, tình hình an ninh xóm làng của xã Tân Kim cơ bản ổn định. Ban Công an xã Tân Kim nhiều năm liền đạt danh hiệu “Đơn vị quyết thắng”².

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.249.

2. *Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình tại Đại hội lần thứ XVIII.*

Năm 1982, Đảng bộ xã Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ IX (nhiệm kỳ 1982 - 1984) và năm 1984, Đảng bộ xã tổ chức Đại hội lần thứ X (nhiệm kỳ 1984 - 1986). Các Đại hội đánh giá kết quả công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa trước, nhất là trong thực hiện Khoán 100 ở địa phương. Đại hội nhấn mạnh: Với cách thức khoán đến nhóm và người lao động theo tinh thần của Chỉ thị 100, sản xuất nông nghiệp của xã từng bước được phục hồi và có bước tiến mạnh mẽ. Xã viên hăng hái làm việc, gắn bó với đồng ruộng, hiện tượng làm đối, làm ẩu được hạn chế. Tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa của nhân dân được củng cố một bước. Cán bộ, đảng viên nâng cao ý thức trách nhiệm, tận tâm hơn trong công tác. Niềm tin của nhân dân với Đảng, chính quyền được nâng cao hơn. Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ và các giải pháp xây dựng địa phương trong những năm tiếp theo. Đại hội lần thứ IX bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí; Đại hội lần thứ X bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí. Ban Chấp hành Đảng bộ khóa IX bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí; Ban Chấp hành Đảng bộ khóa X bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Đồng chí Dương Văn Thắng liên tục được Ban Chấp hành Đảng bộ khóa IX, Ban Chấp hành Đảng bộ khóa X bầu làm Bí thư Đảng ủy¹. Mỗi Đại hội

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

còn bầu đại biểu đi dự Đại hội Đảng bộ huyện Phú Bình.

Nhận thức sâu sắc vấn đề “*xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt*”, Đảng ủy xã thường xuyên thực hiện công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng. Hằng năm, Đảng ủy tổ chức các buổi học tập chỉ thị, nghị quyết của Trung ương Đảng, qua đó nhận thức, tư tưởng và lập trường của đội ngũ cán bộ, đảng viên được củng cố và nâng cao.

Thực hiện Chỉ thị số 83-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy tiến hành công tác phát thẻ Đảng. Nhận thức đây là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng nên công tác chuẩn bị và thực hiện diễn ra chu đáo, thận trọng. Kết quả, 80% đảng viên trong Đảng bộ được phát mới và đổi thẻ Đảng.

Nhằm phát huy tinh thần trách nhiệm của người đảng viên cũng như đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực, cá nhân chủ nghĩa, lối sống buông thả của một bộ phận cán bộ, đảng viên, Đảng ủy nghiêm túc thực hiện công tác tự phê bình và phê bình theo tấm gương Chủ tịch Hồ Chí Minh và các nghị quyết về xây dựng Đảng của Trung ương theo phương châm: “*Đoàn kết, chất lượng, làm trong sạch nội bộ, xây dựng tổ chức Đảng trong sạch, vững mạnh*”. Điển hình, trong tập thể Ban Chấp hành Đảng bộ xã cũng như các chi bộ ở xã Tân Kim đã đấu tranh thẳng thắn thực hiện khoán sản phẩm, hoàn thiện quan hệ sản xuất

xã hội chủ nghĩa¹. Cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ nêu cao tinh thần gương mẫu của người cộng sản, tích cực trong công tác và giữ lối sống trong sáng, lành mạnh. Trong giai đoạn này, khắc phục nhiều khó khăn, Đảng bộ xã Tân Kim vẫn giữ vững năng lực lãnh đạo, chỉ đạo, trở thành Đảng bộ trong sạch vững mạnh².

Công tác kiểm tra được Đảng ủy xác định là nhiệm vụ thường xuyên trong công tác lãnh đạo. Hằng năm, Đảng ủy luôn chú trọng xây dựng kế hoạch, chương trình kiểm tra và tổ chức thực hiện có hiệu quả. Công tác kiểm tra góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng; tăng cường đoàn kết nội bộ, củng cố niềm tin của quần chúng nhân dân với Đảng. Bên cạnh đó, công tác phát triển Đảng đạt kết quả tốt, góp phần tăng cường sức mạnh cho Đảng. Tổng số đảng viên của Đảng bộ năm 1985 là 84 đồng chí sinh hoạt tại 2 chi bộ.

Trong giai đoạn này, cấp ủy chỉ đạo thực hiện thành công 2 cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp vào tháng 4/1981 và tháng 5/1984. Trong kỳ họp đầu tiên, Hội đồng

1. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 31/5/1982 của Huyện ủy Phú Bình “Về sơ kết 2 tháng thực hiện Chỉ thị 01 của Ban Thường vụ Huyện ủy về củng cố và tăng cường công tác xây dựng Đảng kết hợp với thực hiện khoán sản phẩm, củng cố và hoàn thiện quan hệ sản xuất - xã hội chủ nghĩa trong hợp tác nông nghiệp”.

2. Báo cáo số 03-BC/HU ngày 12/3/1985 của Huyện ủy Phú Bình về “Tổng kết công tác xây dựng Đảng năm 1984 và phương hướng, nhiệm vụ năm 1985”.

nhân dân nhiệm kỳ 1981 - 1984 bầu đồng chí Dương Văn Thắng làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân; Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1984 - 1987 bầu đồng chí Nguyễn Văn Thắm làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân¹. Hội đồng nhân dân duy trì các cuộc họp theo định kỳ, thường xuyên tiếp xúc cử tri, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Ủy ban nhân dân xã phát huy tốt vai trò trong điều hành, quản lý nhà nước bằng pháp luật, cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân trong mọi mặt hoạt động của địa phương.

Từ năm 1981 đến năm 1985, các đồng chí: Nguyễn Văn Gia, Nguyễn Văn Tiu lần lượt làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã². Các đồng chí Nguyễn Văn Đình, Đỗ Thị Hương lần lượt làm Bí thư Đoàn Thanh niên³. Đồng chí Dương Thị Phách tiếp tục làm Chủ tịch Hội Phụ nữ và đồng chí Nguyễn Văn Tiu làm Chủ tịch Hội Nông dân⁴.

Mặt trận Tổ quốc có sự đổi mới trong đại đoàn kết toàn dân, tập hợp và vận động các tầng lớp nhân dân

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

2. Thời gian làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã của 2 đồng chí là: Nguyễn Văn Gia (đến năm 1982), Nguyễn Văn Tiu (từ năm 1983).

3. Đồng chí Nguyễn Văn Đình làm Bí thư Đoàn Thanh niên từ năm 1981 đến năm 1984, đồng chí Đỗ Thị Hương làm Bí thư Đoàn Thanh niên từ năm 1984.

4. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ nên Ban Sưu tầm chưa xác minh được các đồng chí làm Chủ tịch Hội Nông dân trước năm 1983.

thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị tại địa phương. Mặt trận Tổ quốc đã triển khai tốt các phong trào tương thân tương ái, giúp đỡ các gia đình khó khăn, tạo được sự đoàn kết gắn bó trong các khu dân cư.

Hội Phụ nữ xã tiếp tục phát động rộng rãi phong trào thi đua “*Người phụ nữ mới xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*”. Đoàn Thanh niên xã luôn phát huy là lực lượng dự bị tin cậy, là cánh tay đắc lực của Đảng. Lực lượng đoàn viên, thanh niên luôn tích cực trong làm thủy lợi, mua công trái xây dựng Tổ quốc và làm nghĩa vụ quân sự, ra sức học tập khoa học kỹ thuật.

Hội Nông dân xã đẩy mạnh tuyên truyền Chỉ thị 100 về khoán sản phẩm trong sản xuất nông nghiệp; chủ động liên hệ với cán bộ khuyến nông huyện tổ chức nhiều lớp bồi dưỡng về tri thức mới đến hội viên và nông dân trong xã.

Trong 5 năm (1981 - 1985), dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim phấn đấu phát triển kinh tế - xã hội, nhất là thực hiện Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và đạt được một số kết quả đáng khích lệ. Sản xuất nông nghiệp có bước khởi sắc trên cả lĩnh vực trồng trọt và chăn nuôi; không chỉ nâng cao năng suất cây trồng, vật nuôi mà còn chuyển biến lề lối làm ăn của người nông dân theo hướng tích cực. Đời sống nhân dân, cán bộ, đảng viên bớt khó khăn hơn. Sự nghiệp giáo dục, y tế, văn hóa,

xã hội có tiến bộ; vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước và hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể nhân dân ngày càng hiệu quả. Phát huy những thành tựu, từng bước vượt qua khó khăn, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim đoàn kết nhằm thực hiện có hiệu quả đường lối đổi mới toàn diện được thông qua tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng Cộng sản Việt Nam (tháng 12/1986) trong giai đoạn sau.

Chương IV

ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM TRONG THỜI KỲ ĐỔI MỚI ĐẤT NƯỚC (Giai đoạn 1986 - 1996)

I. Những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội (1986 - 1990)

Sau 10 năm xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, xã Tân Kim đã đạt được một số thành tựu quan trọng về kinh tế - xã hội, đặc biệt trong phong trào hợp tác hóa nông nghiệp. Tuy nhiên đến cuối năm 1985, đầu năm 1986, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim gặp nhiều khó khăn về mọi mặt. Sau mấy năm thực hiện Khoán 100, trong bối cảnh chung, sản xuất nông nghiệp bắt đầu trì trệ, do lợi ích không được đảm bảo nên nông dân không thiết tha với việc đồng áng. Lạm phát tăng cao, đồng tiền mất giá, hàng hóa khan hiếm. Niềm tin của các tầng lớp nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng giảm sút nghiêm trọng.

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, tháng 7/1986, Đảng bộ xã Tân Kim đã tổ chức Đại hội lần thứ XI (nhiệm kỳ 1986 - 1988). Đại hội kiểm điểm nghiêm túc kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ X, vừa chỉ rõ thành tựu, vừa nhìn nhận thẳng thắn khuyết điểm: Dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, điều hành của chính quyền xã, các tầng lớp nhân dân nỗ lực vượt qua khó khăn và đạt được

một số kết quả tích cực trong sản xuất nông nghiệp; quốc phòng, an ninh cơ bản ổn định; cán bộ, đảng viên đoàn kết, gương mẫu trong công tác. Tuy nhiên, Khoán 100 ngày càng bộc lộ nhiều hạn chế, không còn phù hợp với thực tiễn. Hoạt động của hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng thiếu hiệu quả, không đáp ứng yêu cầu đề ra. Kinh tế khó khăn nên công tác chăm lo cho sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế bị hạn chế. Một số mặt của công tác xây dựng Đảng bị coi nhẹ, một số đảng viên có biểu hiện thoái thác nhiệm vụ được giao.

Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ chủ yếu về kinh tế - xã hội trong nhiệm kỳ mới là: Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết vấn đề lương thực, thực phẩm cho người dân; củng cố hoạt động của hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng; tiếp tục khai thác thế mạnh từ nguồn lợi rừng, trong đó chú trọng hơn đến khoanh nuôi và bảo vệ rừng; từng bước mở rộng và nâng cấp hệ thống giao thông của xã; chú trọng đầu tư cho văn hóa, giáo dục, y tế; tăng cường công tác xây dựng Đảng nhằm đáp ứng với yêu cầu cách mạng đặt ra. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 11 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Đồng chí Dương Văn Thắng được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nguyễn Văn Đình được bầu làm Phó Bí thư¹.

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Tháng 12/1986, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Với tinh thần “*nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật*”, Đại hội nghiêm túc đánh giá những sai lầm của Đảng trong thời gian qua là “*những sai lầm nghiêm trọng và kéo dài về chủ trương, chính sách lớn, sai lầm về chỉ đạo chiến lược và tổ chức thực hiện, đặc biệt là bệnh chủ quan duy ý chí, lạc hậu về nhận thức lý luận*”. Đại hội đề ra đường lối đổi mới toàn diện, trước mắt là đổi mới về cơ chế quản lý kinh tế, chuyển từ cơ chế kế hoạch hóa tập trung quan liêu, bao cấp sang cơ chế hạch toán kinh doanh xã hội chủ nghĩa. Đại hội nhấn mạnh phải tập trung sức người, sức của vào việc thực hiện cho được 3 chương trình kinh tế lớn: lương thực - thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu.

Đại hội lần thứ VI của Đảng đánh dấu bước chuyển quan trọng trong tư duy và nhận thức của Đảng về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, phù hợp với thực tiễn trong nước; tạo cơ sở và tiền đề quan trọng để đưa đất nước thoát khỏi khủng hoảng, tiếp tục tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Sau khi Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI kết thúc, Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân tập trung phát triển nông nghiệp. Mặc dù vậy, tình hình sản xuất nông nghiệp của xã giai đoạn này gặp nhiều khó khăn. Ngoài nghĩa vụ với Nhà

nước, xã viên còn phải đóng góp lương thực để xây dựng quỹ dự trữ tại địa phương. Tình trạng nợ đọng sản lượng lương thực diễn ra phổ biến. Một số khâu do hợp tác quản lý bị buông lỏng, công tác kiểm tra thiếu chặt chẽ. Do không còn tha thiết với đồng ruộng nên bắt đầu xuất hiện tình trạng xã viên xin trả lại ruộng cho hợp tác. Một số người trong Ban Quản trị các hợp tác xã nông nghiệp sau giai đoạn đầu tích cực đã bẽ trễ với công việc, không quan tâm đến đồng ruộng.

Ngày 5/4/1988, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 10-NQ/TW “Về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp” (gọi tắt là Khoán 10). Trong Nghị quyết, Bộ Chính trị Trung ương Đảng nhận thức rõ sai lầm trong mô hình hợp tác xã trước đây. Lần đầu tiên, Đảng công nhận sự tồn tại lâu dài và tác dụng tích cực của kinh tế cá thể, đảm bảo quyền làm ăn chính đáng và thu nhập hợp pháp của các hộ, coi hộ nông dân là đơn vị sản xuất tự chủ. Nghị quyết 10 đã tạo ra bước đột phá mạnh mẽ, giúp giải phóng sức sản xuất trong nông nghiệp, đem lại sinh khí mới cho nền nông nghiệp nước nhà.

Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, xã Tân Kim bắt đầu đưa Nghị quyết 10 vào thực tiễn từ vụ mùa năm 1988. Đảng ủy quyết định thành lập Ban Chỉ đạo Khoán do đồng chí Dương Văn Thắng - Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban. Ban Thường vụ Đảng ủy tổ chức cho toàn thể cán bộ,

đảng viên trong Đảng bộ học tập Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị và phổ biến, tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân. Tiếp đó, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân kiểm kê và rà soát lại ruộng đất, phân loại theo độ màu mỡ và khả năng canh tác, từ đó có kế hoạch tổ chức chia ruộng khoán công bằng, hợp lý cho bà con xã viên. Những gia đình chính sách (thân nhân liệt sỹ, thương binh, Bà mẹ Việt Nam anh hùng...) được ưu tiên chia cho ruộng màu mỡ, gần đường, bờ lớn và dễ chủ động nguồn nước. Trên cơ sở tính toán của Ban Chỉ đạo Khoán, bình quân mỗi khẩu được nhận 2 sào đất để canh tác. Ngoài đất ruộng, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân thực hiện khoán đất rừng, cấp sổ bạ thời gian sử dụng 15 năm cho nhân dân¹.

Để phù hợp với quá trình đổi mới nông nghiệp theo tinh thần của Khoán 10, bộ máy hợp tác xã cũng được tổ chức gọn nhẹ hơn; Ban Quản trị không tham gia điều hành sản xuất mà chủ yếu đảm nhiệm các khâu chăm lo thủy lợi, cung cấp giống, phân bón, vật tư cho người nông dân. Bên cạnh đó, Ban Chỉ đạo Khoán chỉ đạo hóa giá đàn trâu, bò bán lại cho xã viên trên cơ sở thể trạng của từng con. Số tiền gốc của trâu, bò xã viên có thể trả trong một số năm. Đến tháng 4/1989, nhờ hoàn thành hóa giá nên trách nhiệm của xã viên đối với trâu, bò được nâng

1. Báo cáo số 03-BC/HU ngày 10/4/1989 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình sau 7 tháng thực hiện Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị và Nghị quyết 05 của Tỉnh ủy Bắc Thái".

lên, đàn gia súc của Tân Kim cũng tăng về số lượng¹.

Khoán 10 đã đáp ứng nguyện vọng cháy bỏng của người dân xã Tân Kim. Được làm chủ hoàn toàn quá trình sản xuất, người nông dân hăng hái làm việc, phát huy mọi khả năng, nguồn lực, chủ động trong sản xuất, tận dụng sức lao động, đẩy mạnh áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào canh tác. Nhiều người ngoài độ tuổi lao động vẫn hăng hái tham gia nhận khoán ruộng hoặc giúp con cháu trong tất cả các khâu sản xuất. Vì vậy, ngay vụ mùa năm 1988, năng suất lúa bình quân đạt 3,5 tấn thóc/ha. Tại các khu vực hoang hóa, xã viên tận dụng cấy lúa cũng đạt năng suất bình quân mỗi vụ khoảng 3,2 tấn/ha.

Bước vào quá trình thực hiện Khoán 10 trong nông nghiệp, một số cán bộ hợp tác xã lợi dụng chức vụ, tham ô của tập thể. Điển hình, Huyện ủy đã tiến hành kiểm tra Hợp tác xã Thạch Minh, qua đó thu hồi 1.426kg thóc, 1,27 triệu đồng². Những cá nhân có liên quan đến sai phạm đều bị xử lý nghiêm giúp lấy lại niềm tin của nhân dân.

Đến giai đoạn này, vụ đông đã trở thành vụ sản xuất chính. Nhân dân chủ yếu canh tác cây ngô, su hào, bắp cải. Sản phẩm từ cây vụ đông giúp các gia đình có thêm nguồn

1. Báo cáo số 03-BC/HU ngày 10/4/1989 của Huyện ủy Phú Bình về "Tình hình sau 7 tháng thực hiện Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị và Nghị quyết 05 của Tỉnh ủy Bắc Thái".

2. Báo cáo số 08-BC/HU ngày 10/12/1988 của Huyện ủy Phú Bình về "Công tác bảo vệ nội bộ Đảng năm 1988".

lượng thực, phục vụ cho nhu cầu của con người và tạo nguồn thức ăn cho chăn nuôi. Tuy nhiên, cây trồng vụ đông chưa tạo ra giá trị hàng hóa cao và mang lại thu nhập lớn cho người nông dân.

Bên cạnh phát triển kinh tế, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã đặc biệt quan tâm đến chăm lo đời sống văn hóa tinh thần cho bà con nhân dân. Phong trào văn nghệ quần chúng phát triển sôi nổi nhằm ca ngợi quê hương, đất nước, tinh thần hăng say lao động, hướng đến giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Công tác thông tin tuyên truyền được đẩy mạnh, góp phần đưa chủ trương, đường lối đổi mới đến nhân dân. Bên cạnh kết quả tích cực, công tác văn hóa còn một số hạn chế. Chất lượng, mức hưởng thụ văn hóa của nhân dân còn thấp. Một số hiện tượng tiêu cực trong đời sống chưa được ngăn chặn kịp thời. Cơ sở vật chất phục vụ cho công tác văn hóa thiếu thốn, xuống cấp. Công tác quản lý tôn giáo, tín ngưỡng chưa tốt dẫn đến hiện tượng xây dựng chùa, đình, miếu trái phép¹.

Để giữ vững chất lượng giáo dục, Đảng ủy chỉ đạo Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim thường xuyên quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên. Từ năm học 1986 - 1987, Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim thực hiện thay mới sách giáo khoa từ lớp 6

1. Báo cáo số 04/BC-HU ngày 30/3/1990 của Huyện ủy Phú Bình về "Sơ kết công tác quý I-1990 và những công tác trọng tâm quý II-1990".

đến lớp 8 theo hình thức cuốn chiếu. Nhân dịp kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, năm học 1990 - 1991, nhà trường thực hiện đợt sinh hoạt chính trị do Sở Giáo dục - Đào tạo tỉnh Bắc Thái phát động với chủ đề “*Năm học làm theo lời Bác*”. Mặc dù được tu sửa hàng năm song cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giáo dục còn hạn chế. Lớp học, bàn ghế và các thiết bị khác thiếu thốn, xuống cấp, cơ sở vật chất hầu như chưa có bước chuyển biến so với những năm trước đổi mới. Khắc phục khó khăn trên, thầy và trò Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim nỗ lực và đạt được thành tích đáng khích lệ với 95% học sinh lên lớp và 96% học sinh tốt nghiệp mỗi năm học. Chưa có điểm tập trung nên nhà trẻ, mẫu giáo vẫn học nhờ nhà kho của các hợp tác xã. Các cô giáo tận tình chăm sóc, dạy dỗ các cháu.

Hằng năm, Trạm xá đều tổ chức tiêm chủng phòng các bệnh đậu mùa, sởi, uốn ván, bổ sung vitamin A cho trẻ em. Cấp ủy chỉ đạo cán bộ y tế xã phối hợp với Hội Phụ nữ đẩy mạnh tuyên truyền sinh đẻ có kế hoạch cho các gia đình. Nhờ đó, tỷ lệ các cặp vợ chồng sinh con thứ 3 trở lên đã giảm xuống còn 2,3% vào năm 1990. Trong 5 năm (1986 - 1990), Trạm xá tổ chức khám, chữa bệnh ban đầu cho hàng nghìn lượt người, góp phần nâng cao sức khỏe của đồng bào địa phương. Tuy nhiên, trong hoạt động, Trạm xá xã gặp nhiều khó khăn do thiếu phòng khám, thuốc điều trị, thiết bị y tế.

Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã phát động nhân dân hưởng ứng phong trào *“Toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc”*. Các đồng chí Dương Văn Đóm, Phạm Hồng Thái lần lượt làm Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã¹; các đồng chí Ngô Trọng Tâm, Lê Văn Kiêm lần lượt làm Trưởng Công an xã². Trong nghị quyết của cấp ủy và kế hoạch của chính quyền xã đề ra hàng năm luôn kết hợp chặt chẽ giữa phát triển kinh tế với quốc phòng, an ninh. Công tác giáo dục quốc phòng toàn dân được triển khai nghiêm túc và đầy đủ. Trong 2 ngày 28 và 29/11/1987, xã Tân Kim thực hiện nghiêm túc cuộc diễn tập động viên quân dự bị tại chỗ Z87Đ. Từ năm 1988, xã Tân Kim nằm trong cụm số 1 thuộc khu vực phòng thủ huyện Phú Bình³. Công tác đăng ký và huấn luyện lực lượng dự bị động viên, huấn luyện quân sự cho dân quân vẫn được duy trì. Qua công tác huấn luyện *“trình độ kỹ, chiến thuật của dân quân, tự vệ... được nâng lên một bước, biết sử dụng các loại vũ khí được trang bị, nắm được yếu lĩnh động tác, biết cơ động qua các địa hình”*⁴.

1. Thời gian làm Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã của các đồng chí trên là: Dương Văn Đóm (đến năm 1989), Phạm Hồng Thái (từ năm 1989).

2. Thời gian làm Trưởng Công an xã của các đồng chí trên là: Ngô Trọng Tâm (1987 - 1989), Lê Văn Kiêm (từ năm 1989).

3. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.258. Cụm số 1 gồm các xã: Tân Kim, Tân Thành, Tân Khánh.

4. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.265.

Ngày 16 và 17/12/1988, sau 2 năm thực hiện đường lối đổi mới, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, Đảng bộ xã Tân Kim tiến hành Đại hội lần thứ XII (nhiệm kỳ 1988 - 1990). Đại hội đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XI, đề ra phương hướng trong những năm tiếp theo và bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 11 đồng chí. Ban Chấp hành Đảng bộ bầu Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 3 đồng chí. Đồng chí Dương Văn Thắng được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nguyễn Văn Đình làm Phó Bí thư Đảng ủy, đồng chí Vũ Hữu Nghiên làm Thường trực Đảng¹.

Tháng 5/1989, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng (nay là Thủ tướng Chính phủ) ban hành chỉ thị về mở cuộc vận động chính trị thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội và củng cố quốc phòng tại các địa phương trên cả nước. Đến tháng 12/1989, Ban Bí thư Trung ương Đảng chỉ thị tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng đối với nhiệm vụ xây dựng lực lượng dự bị động viên và dân quân trong tình hình mới, chống chiến tranh phá hoại nhiều mặt của các thế lực thù địch, giữ gìn an ninh chính trị và trật tự xã hội ở cơ sở. Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy Phú Bình, Đảng bộ xã Tân Kim quán triệt sâu sắc chỉ thị của Hội đồng Bộ trưởng và chỉ thị của Ban Bí thư, tiếp tục lãnh đạo giữ vững thành tích đã đạt được trong giai đoạn trước.

1. *Nghị quyết số 83-NQ/HU ngày 21/12/1988 của Huyện ủy Phú Bình về "Công nhận Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim".*

Năm 1990, Huyện ủy đã bố trí 1 sỹ quan quân đội tăng cường cơ sở về xã Tân Kim. Từ thời điểm có cán bộ huyện về làm việc, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim nhận thức ngày càng sâu sắc chiến lược “*Diễn biến hòa bình*” của các thế lực thù địch; xây dựng và củng cố lực lượng dân quân. Trong 5 năm (1986 - 1990), xã Tân Kim đều hoàn thành và hoàn thành vượt chỉ tiêu tuyển quân được giao.

Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã thực hiện tốt công tác giữ gìn an ninh trật tự, tích cực tuần tra canh gác bảo vệ tài sản cho nhân dân, không để xảy ra các vụ trộm cắp, gây rối. Cùng với đó, lực lượng công an viên được xây dựng và củng cố ở các xóm, giúp cho tình hình an ninh được giữ vững, góp phần mang lại cuộc sống bình yên cho nhân dân.

Đầu năm 1990, Đại hội Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ XIII (nhiệm kỳ 1990 - 1992) được tổ chức trọng thể tại hội trường Ủy ban nhân dân xã. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 11 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí, trong đó đồng chí Dương Văn Thắng được bầu làm Bí thư Đảng ủy.

Trong những năm 1989 - 1991, chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và các nước Đông Âu lâm vào khủng hoảng và sụp đổ. Chủ nghĩa đế quốc do Mỹ cầm đầu ra sức chống phá các nước xã hội chủ nghĩa còn lại, trong đó Việt Nam là trọng điểm. Sự chống phá của các thế lực thù địch diễn

ra trên tất cả các mặt, đặc biệt trên lĩnh vực văn hóa - tư tưởng bằng cách ra sức xuyên tạc đường lối của Đảng, bôi xấu lãnh tụ, gieo rắc sự hoài nghi vào chủ nghĩa xã hội...

Trong bối cảnh đó, Đảng ủy đã tổ chức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân địa phương học tập Nghị quyết Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 7 (khóa VI) về *“Một số vấn đề cấp bách về công tác tư tưởng trước tình hình trong nước và quốc tế hiện nay”* và Nghị quyết số 8A-NQ/HNTW về *“Tình hình các nước xã hội chủ nghĩa, sự phá hoại của chủ nghĩa đế quốc và nhiệm vụ cấp bách của Đảng ta”*. Qua học tập đã củng cố niềm tin và quyết tâm thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ cách mạng của cán bộ, nhân dân Tân Kim.

Thực hiện Nghị quyết số 8B-NQ/HNTW ngày 27/3/1990 của Ban Chấp hành Trung ương về *“Đổi mới công tác quần chúng của Đảng, tăng cường mối quan hệ giữa Đảng và nhân dân”*, công tác vận động quần chúng có nhiều chuyển biến. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chú trọng xây dựng, kiện toàn đội ngũ cán bộ và những người chuyên trách; tập hợp, động viên đoàn viên, hội viên chấp hành nghiêm chỉnh chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, tạo lập sức mạnh tổng hợp để thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Trong bối cảnh tình hình thế giới có nhiều diễn biến phức tạp, đất nước còn gặp nhiều khó khăn song cán bộ, đảng viên xã Tân Kim vẫn tin tưởng vào sự lãnh đạo của

Đảng. Trong dịp kỷ niệm 57 năm ngày thành lập Đảng (3/2/1930 - 3/2/1987), 75% đảng viên trong Đảng bộ dự lễ kỷ niệm trên¹. Công tác kiểm tra được Đảng ủy tiến hành định kỳ, theo đúng quy định của Đảng. Bên cạnh đó, hằng năm Đảng ủy thực hiện rà soát, từ đó cấp và đổi thẻ Đảng cho đảng viên nhanh gọn, kịp thời và được Huyện ủy đánh giá loại khá². Công tác bồi dưỡng, phát triển Đảng đạt được kết quả tích cực. Đến năm 1990, số lượng đảng viên của Đảng bộ xã Tân Kim là 105 đồng chí.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, ngày 19/4/1987, nhân dân Tân Kim hăng hái tham gia bầu cử Quốc hội khóa VIII (nhiệm kỳ 1987 - 1992) và Hội đồng nhân dân các cấp (nhiệm kỳ 1987 - 1989). Đến tháng 6/1989, 98% cử tri toàn xã tiếp tục tham gia bỏ phiếu bầu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 1989 - 1994, bầu ra 28 đại biểu Hội đồng nhân dân xã, trong đó có 2 nữ đại biểu³. Trong kỳ họp đầu tiên, Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1987 - 1989 bầu đồng chí Nguyễn Văn Đình làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân⁴; Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1989 - 1994 bầu đồng

1. Báo cáo số 01-BC/HU ngày 16/1/1987 của Huyện ủy Phú Bình về “Xây dựng Đảng quý I năm 1987”.

2. Báo cáo số 07-BC/HU ngày 13/12/1990 của Huyện ủy Phú Bình về “Tổng kết 10 năm phát thẻ đảng viên và 5 năm trao tặng huy hiệu Đảng”.

3. Danh sách HĐND cấp xã huyện Phú Bình, tỉnh Bắc Thái nhiệm kỳ 1989 - 1994, Cập 73, Hồ sơ 604. Tài liệu lưu tại Chi cục Văn thư lưu trữ, Sở Nội vụ tỉnh Thái Nguyên.

4. Do tài liệu thành văn lưu trữ không đầy đủ nên Ban Sưu tầm chưa xác minh được các đồng chí làm Trưởng ban Thư ký Hội đồng nhân dân trước năm 1989.

chí Vũ Đình Hanh làm Trưởng ban Thư ký Hội đồng nhân dân¹, bầu đồng chí Lưu Văn Hiếu làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân.

Trong giai đoạn này, đồng chí Nguyễn Văn Tiu làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã; đồng chí Nguyễn Thị Liên làm Chủ tịch Hội Phụ nữ xã²; đồng chí Dương Văn Đức làm Bí thư Đoàn Thanh niên và đồng chí Dương Văn Thắng làm Chủ tịch Hội Nông dân.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân liên tục có sự đổi mới về nội dung và phương thức hoạt động, phù hợp với yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới. Mặt trận Tổ quốc tổ chức hiệp thương chính trị để lựa chọn các đại biểu ứng cử vào Hội đồng nhân dân cấp xã. Hội Phụ nữ hướng dẫn chị em hội viên “*nuôi con khỏe, dạy con ngoan*”; làm kinh tế gia đình; tham gia vào công tác đấu tranh vì bình đẳng giới. Các đoàn viên Đoàn Thanh niên phát huy tinh thần của tuổi trẻ, hăng hái hưởng ứng các phong trào “*Thanh niên sản xuất kinh doanh giỏi*”, “*Thanh niên xung kích trên mặt trận an ninh quốc phòng*”. Hội viên Hội Nông dân tích cực trong thực hiện cơ chế khoán mới trong nông nghiệp, tích cực áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật trong sản xuất.

1. Năm 1989, Quốc hội ban hành Luật tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân. Theo đó, Hội đồng nhân dân cấp xã có nhiệm kỳ hoạt động là 5 năm, thành lập Ban Thư ký Hội đồng nhân dân.

2. Đồng chí Nguyễn Thị Liên làm Chủ tịch Hội Phụ nữ xã từ năm 1987.

Vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim đã gạt hái được nhiều thành tựu quan trọng trong thực hiện đường lối đổi mới của Đảng. Nhờ đưa Khoán 10 vào thực tiễn, sản xuất nông nghiệp của xã tiếp tục có bước phát triển so với những năm trước, tình trạng thiếu đói cũng bớt gay gắt hơn. Chất lượng dạy và học của Trường Phổ thông cơ sở có sự tiến bộ rõ nét. Tình hình quốc phòng, an ninh của xã Tân Kim được giữ vững, đồng bào theo đạo, đồng bào gốc Hoa luôn vững tin vào sự lãnh đạo của Đảng.

II. Lãnh đạo thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1991 - 1995)

Từ ngày 24 đến ngày 27/6/1991, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội lần thứ VII của Đảng tiếp tục khẳng định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta; Đảng Cộng sản Việt Nam là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và toàn xã hội dựa trên nền tảng tư tưởng là chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Đại hội thông qua nhiều văn kiện quan trọng như: *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; Chiến lược ổn định và phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2000; Báo cáo Xây dựng Đảng và sửa đổi Điều lệ Đảng*. Thành công của Đại hội đánh dấu bước trưởng thành mới của Đảng, là cột mốc mới trong tiến trình cách mạng Việt Nam.

Năm 1991, hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã Tân Kim ngày càng đi xuống. Ban Quản trị hợp tác xã hầu như không còn vai trò trong điều hành sản xuất, trong đó có Ban Quản trị Hợp tác xã Kim Sơn¹.

Tháng 4/1992, Đảng bộ Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ XIV (nhiệm kỳ 1992 - 1994). Đại hội tập trung thảo luận, đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XIII, trong đó nhấn mạnh đến những thành tựu đạt được: Qua 2 năm phấn đấu đưa Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XIII vào thực tiễn, sản xuất nông nghiệp của xã đã có bước phát triển mạnh mẽ, năng suất không ngừng tăng qua mỗi vụ. Trong bối cảnh phức tạp của tình hình thế giới và trong nước, quốc phòng, an ninh được đảm bảo và giữ vững. Tình hình thiếu đói của các gia đình trên địa bàn xã giảm dần và không còn gay gắt như trước khi thực hiện Khoán 10. Cán bộ, đảng viên và nhân dân tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường tiến lên chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh đó, Đại hội cũng nghiêm túc nhìn nhận những khuyết điểm, hạn chế trong công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành khóa XIII.

1. Báo cáo số 07/BC-HU ngày 2/8/1991 của Huyện ủy Phú Bình về “Đánh giá tình hình quan hệ sản xuất nông nghiệp trong 6 tháng đầu năm 1991 và tình hình công tác xây dựng Đảng ở nơi có biến động về quan hệ sản xuất, phương hướng giải quyết”.

Đại hội thống nhất đề ra phương hướng, nhiệm vụ trong nhiệm kỳ mới, trong đó nhấn mạnh cần phát huy đoàn kết, sức mạnh của cấp ủy, chính quyền và các tầng lớp nhân dân trong thực hiện đường lối đổi mới của Đảng. Đại hội tiến hành bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành khóa mới bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Đồng chí Vũ Hữu Nghiên được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Lưu Văn Hiếu được bầu làm Phó Bí thư¹.

Từ năm 1991 đến năm 1995, diện tích gieo trồng lúa hằng năm thường xuyên đảm bảo trên 700ha. Bà con nhân dân tăng cường sử dụng phân hóa học (đạm, lân, ka li), thuốc bảo vệ thực vật giúp thúc đẩy quá trình sinh trưởng và bảo vệ cây trồng khỏi các loại sâu bệnh. 70% số hộ mua sắm xe cải tiến, xe trâu kéo, xe bò kéo. Do tích cực đưa các giống lúa năng suất cao như 13/1, DT13, CR01 vào gieo cấy và mạnh dạn sử dụng giống mới như DT14 nên năng suất lúa không ngừng tăng. Năm 1995, năng suất lúa của xã Tân Kim đạt xấp xỉ 3,8 tấn/ha. Ngoài lúa, nhân dân còn tập trung trồng cây vụ đông, chủ yếu là ngô, khoai lang và sắn.

Năm 1993, Quốc hội ban hành Luật Đất đai. Thực hiện sự chỉ đạo của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã Tân

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Kim xây dựng kế hoạch, phương án cụ thể, bắt đầu từ rà soát diện tích, phân loại đất canh tác, số lao động... Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân thực hiện chia ruộng đất ổn định, lâu dài trong 20 năm cho nhân dân dựa trên nguyên tắc dân chủ, công khai, đúng pháp luật. Với sự đồng thuận cao của nhân dân, xã Tân Kim hoàn thành công tác chia đất ngay trong quý I năm 1993¹.

Đến giai đoạn này, hợp tác xã nông nghiệp, hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng đều làm ăn, hoạt động thiếu hiệu quả. Do vậy vào năm 1991, Ban Thường vụ Đảng ủy chủ trương giải thể hợp tác xã tín dụng và hợp tác xã mua bán. Chỉ 1 năm sau (tức năm 1992), Đảng ủy cũng giải thể các hợp tác xã nông nghiệp, đơn vị tổ chức dân cư quay trở về thành các xóm như trước kia. Cùng với đó, các chi bộ trực thuộc cũng có sự điều chỉnh. Chi bộ Thạch Minh tách thành 8 chi bộ, đó là các chi bộ: Đèo Khê (có 4 đảng viên), Hải Minh (có 4 đảng viên), La Dao - Quyết Tiến (có 5 đảng viên), Trại (có 17 đảng viên), La Đuốc (có 5 đảng viên), Bạch Thạch (có 15 đảng viên), Trạng Đài (có 6 đảng viên) và Châu (có 5 đảng viên). Chi bộ Kim Sơn tách thành 6 chi bộ, đó là các chi bộ: Núi Chùa (có 12 đảng viên), Thòng Bong (có 8 đảng viên), Đồng Chúc - Tân Thái (có 6 đảng viên), Mỏn Hạ (có 14 đảng viên), Mỏn Thượng (có 11 đảng viên) và Xuân Lai

1. Dự thảo báo cáo ngày 19/3/1993 của Huyện ủy Phú Bình về “Kiểm điểm công tác quý I, nhiệm vụ công tác quý II”.

(có 5 đảng viên)¹. Như vậy đến lúc này, Đảng bộ xã Tân Kim có 15 chi bộ với tổng số 128 đảng viên².

Hoạt động văn hóa, thông tin, văn nghệ, thể thao tiếp tục đi vào nền nếp. Các chỉ thị, nghị quyết của Đảng được tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân. Xã xây dựng quy ước trong việc cưới, việc tang theo hướng gọn nhẹ, tiết kiệm nhưng vẫn bảo tồn và phát huy nét đẹp trong văn hóa của địa phương. Hằng năm, xã đều tổ chức các hoạt động trại hè nhằm tạo ra sân chơi lành mạnh, bổ ích cho đoàn viên, thanh niên. Đội văn nghệ của xã và các xóm nỗ lực tập luyện để mang đến các tiết mục đặc sắc cho bà con nhân dân. Đời sống được nâng cao, nhiều gia đình sắm đài cát-sét, ti vi, xe gắn máy. Hệ thống loa truyền thanh của xã được nâng cấp, sử dụng hệ thống truyền thanh không dây (phát sóng FM). Các loa được lắp đặt phù hợp ở các khu dân cư, từ đó giúp người dân kịp thời cập nhật chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đài truyền thanh xã đã tiếp sóng chương trình phát thanh của huyện đều đặn mỗi ngày 2 buổi, mỗi buổi 20 phút; nội dung phát thanh của xã được chuẩn bị chu đáo. Năm 1994, đoạn đường Cầu

1. Nghị quyết số 24/NQ-HU ngày 27/4/1992 của Huyện ủy Phú Bình “Về việc chia tách chi bộ thuộc Đảng bộ xã Tân Kim”.

2. Chi bộ trường Phổ thông cơ sở có 11 đảng viên.

Mây - Tân Kim được mở rộng và nâng cấp¹, tạo thuận lợi hơn cho việc đi lại và thông thương của nhân dân.

Trong lĩnh vực giáo dục, năm học 1994 - 1995, Trường Phổ thông cơ sở Tân Kim được chia tách thành 2 trường: Trường Tiểu học Tân Kim và Trường Trung học cơ sở Tân Kim, địa điểm vẫn tại vị trí cũ. Trường Tiểu học gồm 8 lớp, 5 khối (từ khối lớp 1 đến khối lớp 5) với 198 học sinh do thầy giáo Lê Kim Sơn làm Hiệu trưởng. Trường Trung học cơ sở gồm 7 lớp, 4 khối (từ khối lớp 6 đến khối lớp 9) với 153 học sinh do thầy giáo Chu Văn Duy làm Hiệu trưởng. Hằng năm, đội ngũ giáo viên được bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ do huyện và tỉnh tổ chức. Do điều kiện về kinh tế của địa phương còn khó khăn nên cơ sở vật chất của các nhà trường chưa có nhiều khởi sắc so với giai đoạn trước. Khắc phục khó khăn, thiếu thốn về cơ sở vật chất, thầy và trò các nhà trường vẫn nỗ lực thi đua “*Dạy tốt, học tốt*”. Bình quân qua mỗi năm học, tỷ lệ học sinh lên lớp là 96%, tỷ lệ học sinh tốt nghiệp đạt 97%.

Cấp ủy và chính quyền xã luôn quan tâm, tạo điều kiện cho đội ngũ cán bộ y tế được nâng cao trình độ chuyên môn. Cán bộ Trạm Y tế và các đoàn thể như Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên thường xuyên vận động nhân dân ăn

1. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005, tr.300.

chín ống sôi, ăn sạch ở sạch, xây dựng các công trình vệ sinh đúng tiêu chuẩn. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, công tác phòng bệnh được thực hiện nghiêm túc nên xã không có dịch bệnh xảy ra. Chương trình tiêm chủng mở rộng và phòng chống 6 bệnh cho trẻ em thực hiện nghiêm túc, 100% các cháu trong độ tuổi được uống vitamin A... Công tác kế hoạch hóa gia đình được tuyên truyền tới từng khu dân cư, tỷ lệ sinh con thứ 3 đã giảm so với những năm trước (còn 2,73% vào năm 1995).

Đảng bộ, chính quyền quan tâm, bảo vệ quyền tự do tín ngưỡng của nhân dân, đồng thời tạo điều kiện để những người theo đạo sống “tốt đời đẹp đạo”. Các Phật tử, đồng bào theo Công giáo tham gia xây dựng cảnh chùa 4 gương mẫu, xứ đạo 4 gương mẫu. Đồng bào theo tôn giáo phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, đoàn kết lương - giáo, tích cực lao động sản xuất, xây dựng quê hương ngày càng ấm no, hạnh phúc.

Nhận thức rõ tầm quan trọng với sự phát triển kinh tế - xã hội, cấp ủy và chính quyền xã luôn xác định quốc phòng, an ninh là nhiệm vụ trọng yếu. Đồng chí Dương Văn Đức làm Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự; đồng chí Lê Văn Kiên làm Trưởng Công an xã¹. Hằng năm, cấp ủy và chính quyền thường xuyên quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc chủ trương, quan điểm của Đảng về

1. Đồng chí Lê Văn Kiên làm Trưởng Công an xã đến năm 1995.

nhệm vụ bảo vệ Tổ quốc để nhân dân nêu cao cảnh giác cách mạng, không tin theo thông tin xuyên tạc, bịa đặt của các thế lực thù địch. Ban Công an hoạt động nền nếp, thường xuyên túc trực, tuần tra, kịp thời giải quyết các vụ vi phạm pháp luật, giữ gìn tốt trật tự trị an trong từng thôn xóm, tạo được sự tin tưởng của nhân dân. Bên cạnh đó, cấp ủy chỉ đạo lực lượng công an xã rà soát, theo dõi chặt chẽ các đối tượng có tiền án, tiền sự; triệt phá các ổ, nhóm cờ bạc, các đối tượng trộm cắp. Ở các xóm, tổ an ninh và tổ hòa giải góp phần đắc lực vào việc đảm bảo giữ gìn an ninh của xã.

Ban Chỉ huy quân sự xã quản lý và nắm chắc thanh niên trong độ tuổi nhập ngũ, định kỳ tổ chức cho thanh niên khám tuyển; tổ chức lễ giao quân, đưa tiễn thanh niên lên đường thực hiện nghĩa vụ quân sự trang trọng. Công tác huấn luyện dân quân được thực hiện nghiêm túc. Điển hình, trong năm 1992 xã Tân Kim xếp loại khá trong công tác huấn luyện dân quân¹ và được nhận bằng khen vì đã có thành tích xuất sắc². Dưới sự chỉ đạo của Ban Chỉ huy quân sự huyện, Ban Chỉ huy quân sự xã Tân Kim triển khai kế hoạch phòng chống bão lụt, tổ chức

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.279.

2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.281.

phân công lực lượng và phương tiện diễn tập hằng năm. Bước sang năm 1993, dân quân xã Tân Kim đã xây dựng và hoàn chỉnh Kế hoạch A2, tác chiến phòng thủ, phương án chống gây rối, bạo loạn, lật đổ nhằm bảo vệ Đảng, chính quyền và nhân dân, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ ở mức cao nhất.

Năm 1994, thực hiện kế hoạch của Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã Tân Kim lãnh đạo, điều hành chuẩn bị chu đáo tổ chức lễ kỷ niệm 50 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/1994) và 5 năm ngày Hội Quốc phòng toàn dân (22/12/1989 - 22/12/1994).

Năm 1995, dân quân xã Tân Kim cùng các xã khác của huyện tham gia diễn tập phòng thủ PT95. Nhận thức rõ tầm quan trọng của cuộc diễn tập này, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã tuyển chọn những cá nhân ưu tú nhất trong lực lượng dân quân của xã tham gia. Thông qua cuộc diễn tập này, trình độ sẵn sàng chiến đấu của dân quân xã Tân Kim được nâng lên một bước.

Từ thời điểm thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự năm 1991¹, công tác tuyển quân đòi hỏi nâng cao về số lượng, chất lượng và tiến độ giao, nhận quân. Để hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị này, Đảng ủy lãnh đạo Ủy ban nhân dân cử cán bộ làm tốt phương châm “*Ba gấp, bốn*

1. Ngày 2/1/1991, Luật Nghĩa vụ quân sự sửa đổi, bổ sung do Quốc hội khóa VIII thông qua ngày 21/12/1990 chính thức có hiệu lực.

biết”¹. Bên cạnh đó, chính sách hậu phương quân đội tiếp tục được thực hiện đầy đủ, góp phần củng cố niềm tin trong nhân dân, khơi dậy tính tự giác nhập ngũ của bộ phận thanh niên cũng như thân nhân của họ. Nhờ vậy từ năm 1991 đến năm 1995, Tân Kim luôn hoàn thành 100% chỉ tiêu giao quân.

Bên cạnh ưu điểm, công tác quốc phòng của xã Tân Kim trong những năm 1991 - 1995 vẫn bộc lộ một số hạn chế nhất định. Việc tuyên truyền, nâng cao ý thức cảnh giác cách mạng đến nhân dân có thời điểm bị coi nhẹ. Công tác huấn luyện dân quân còn mang nặng tính hình thức. Năng lực tham mưu cho Đảng ủy, Ủy ban nhân dân về công tác quân sự, quốc phòng của Ban Chỉ huy quân sự xã hạn chế.

Thấm nhuần bài học “*sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố quyết định đến thắng lợi của phong trào cách mạng*”, cấp ủy luôn xác định công tác xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức trở thành nhiệm vụ then chốt. Đảng ủy đẩy mạnh công tác tự phê bình và phê bình, tự đổi mới và tự chỉnh đốn. Qua đó, các đảng viên thẳng thắn tự vạch ra các khuyết điểm và đề ra phương hướng sửa chữa. Đảng ủy đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin

1. Ba gặp gồm: Gặp người nhập ngũ, gặp chính quyền, gặp gia đình người nhập ngũ. Bốn biết gồm: Biết hoàn cảnh gia đình, biết trình độ văn hóa, biết sức khỏe, biết đạo đức của người nhập ngũ.

và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của Đảng; đấu tranh với các tư tưởng sai trái, lệch lạc. Ngày 31/8/1995, Chi bộ Trường Phổ thông cơ sở tách thành Chi bộ Trường Tiểu học và Chi bộ Trường Trung học cơ sở.

Để làm trong sạch bộ máy tổ chức Đảng, công tác kiểm tra được cấp ủy thực hiện nghiêm túc. Từ năm 1991 đến năm 1995, Đảng ủy tiến hành kiểm tra 10 cuộc đối với các chi bộ trực thuộc và một số cán bộ trong cấp ủy. Thông qua công tác kiểm tra, Đảng ủy kịp thời phát hiện, kiểm điểm khuyết điểm của một số cán bộ, đảng viên, từ đó chấn chỉnh hay xử lý kỷ luật kịp thời. Công tác phát triển đảng viên tiếp tục được cấp ủy quan tâm. Từ năm 1992 đến năm 1995, 12 quần chúng ưu tú vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Năm 1995, Đảng bộ xã Tân Kim có 140 đảng viên, sinh hoạt tại 16 chi bộ.

Từ ngày 20 đến ngày 25/1/1994, Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ bước vào đợt sinh hoạt chính trị nhằm quán triệt tinh thần Nghị quyết của Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII, từ đó nhận thức rõ hơn một số vấn đề trong quá trình đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta; có cái nhìn toàn cảnh về kết quả sự nghiệp đổi mới sau gần 10 năm tiến hành cũng như nắm chắc 4 nguy cơ lớn đối với sự nghiệp cách mạng

dưới sự lãnh đạo của Đảng là: nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế; nguy cơ lệch hướng xã hội chủ nghĩa; nạn tham nhũng và các tệ nạn xã hội; âm mưu và hành động “*Diễn biến hòa bình*” của các thế lực thù địch.

Năm 1994, Đảng bộ xã Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ XV (nhiệm kỳ 1994 - 1996). Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí; Ban Chấp hành bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ, trong đó đồng chí Vũ Hữu Nghiên tiếp tục được bầu làm Bí thư Đảng ủy.

Tháng 11/1994, Đảng ủy lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 1994 - 1999. Hội đồng nhân dân xã bầu đồng chí Vũ Hữu Nghiên làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, đồng chí Vũ Thị Nga làm Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân. Bên cạnh đó, Hội đồng nhân dân bầu đồng chí Phạm Hồng Thái làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân, đồng chí Lê Văn Kiệm làm Phó Chủ tịch¹.

Hội đồng nhân dân thường xuyên tổ chức tiếp xúc cử tri, giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân. Ủy ban nhân dân không ngừng đổi mới, cải tiến phương pháp làm việc, cụ thể hóa các chỉ thị, nghị quyết của Đảng ủy và nghị quyết của Hội đồng nhân dân để tổ chức thực hiện.

Trong giai đoạn này, đồng chí Nguyễn Văn Tiu làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã đến năm 1994 và từ năm

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

1995, đồng chí Nguyễn Văn Ký giữ chức danh này. Đồng chí Vũ Thị Nga tiếp tục làm Chủ tịch Hội Phụ nữ, đồng chí Nguyễn Đắc Khiêm làm Bí thư Đoàn Thanh niên. Các đồng chí Vũ Đình Hanh, Nguyễn Văn Ký lần lượt làm Chủ tịch Hội Nông dân¹.

Mặt trận Tổ quốc xã tiếp tục phát huy là trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân. Mặt trận phối hợp với các đoàn thể tạo sự thống nhất trong thực hiện nghị quyết do Đảng ủy đề ra. Hằng năm, Mặt trận Tổ quốc xã tổ chức ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc (ngày 18/11) nhằm tăng cường và củng cố khối đoàn kết giữa các tầng lớp nhân dân trong xã.

Các hội viên Hội Phụ nữ với phong trào “*Giỏi việc nước, đảm việc nhà*”, tham gia xây dựng gia đình hạnh phúc, giúp nhau làm kinh tế giỏi và thực hiện kế hoạch hóa gia đình. Đoàn Thanh niên làm tốt các phong trào “*Tuổi trẻ học tập vì ngày mai lập nghiệp*”, “*Tuổi trẻ giữ nước*”, tổ chức biểu diễn văn nghệ chào mừng các ngày lễ lớn của dân tộc và dịp trọng đại của địa phương. Đoàn Thanh niên xã tiếp tục nâng cao vai trò xung kích trong các hoạt động ở địa phương như: Giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội, tích cực tham gia lao động sản xuất, phát triển kinh tế, vệ sinh đường làng, ngõ xóm.

1. Đồng chí Vũ Đình Hanh làm Chủ tịch Hội Nông dân từ năm 1991 đến năm 1993, đồng chí Nguyễn Văn Ký giữ chức danh này từ năm 1994 đến năm 1996.

Ngày 15/4/1991, Hội Cựu chiến binh xã Tân Kim được thành lập gồm 83 hội viên; Ban Chấp hành lâm thời được chỉ định gồm 14 đồng chí, trong đó đồng chí Nguyễn Đình Đệ làm Chủ tịch¹. Giữ vững truyền thống của Bộ đội Cụ Hồ, Hội Cựu chiến binh phối hợp chặt chẽ với Ban Công an xã tham gia có hiệu quả vào giữ gìn an ninh trật tự thôn, xóm. Bên cạnh đó, một số hội viên còn tìm tòi về cách thức làm kinh tế mới, vươn lên có cuộc sống khá.

Trong 10 năm (1986 - 1995), Đảng bộ Tân Kim đã lãnh đạo nhân dân tiến hành sự nghiệp đổi mới trên quê hương, vượt qua nhiều thử thách, vươn lên phát triển kinh tế, đời sống nhân dân đã có nhiều khởi sắc. Về văn hóa, giáo dục, y tế đã có những bước tiến quan trọng, con em địa phương đến tuổi đều được tới trường, tình hình quốc phòng, an ninh được đảm bảo. Những thành tích giành được trong 10 năm qua là tiền đề quan trọng, cơ sở vững chắc để xã Tân Kim bước vào giai đoạn đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa được đề ra tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII.

1. Đồng chí Nguyễn Đình Đệ làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh đến năm 1994, sau đó đồng chí Vũ Hữu Thịnh thay đồng chí Đệ làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh từ năm 1994.

Chương V

ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM TRONG THỜI KỲ ĐẨY MẠNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC (Giai đoạn 1996 - 2017)

I. Lãnh đạo nhân dân thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội (1996 - 2000)

Tháng 6/1996, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII của Đảng Cộng sản Việt Nam diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội khẳng định: Nhiệm vụ đề ra cho chặng đường đầu của thời kỳ quá độ là chuẩn bị những tiền đề cho công nghiệp hóa cơ bản đã hoàn thành cho phép chuyển sang thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Được sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, Huyện ủy, Đảng bộ Tân Kim tổ chức học tập Nghị quyết Đại hội lần thứ VIII của Đảng, quyết tâm thực hiện tốt nhiệm vụ Đại hội đề ra.

Dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Phú Bình, tháng 12/1996, Đại hội Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ XVI (nhiệm kỳ 1996 - 2000) được tổ chức. Đại hội tập trung đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XV, nêu rõ thành tựu cũng như nhìn nhận những khuyết điểm cần khắc phục trong nhiệm kỳ mới. Trên cơ sở đó, Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu trong

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM _____

5 năm (1996 - 2000). Đại hội bầu 9 đồng chí vào Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới. Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 3 đồng chí, đồng chí Vũ Hữu Nghiên được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Phạm Hồng Thái làm Phó Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Văn Đức làm Ủy viên Ban Thường vụ¹.

Với quyết tâm đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu nông nghiệp theo hướng hiện đại, tạo ra các sản phẩm có giá trị cao, Đảng ủy tiếp tục lãnh đạo nhân dân tích cực ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ vào sản xuất, tăng cường đầu tư thủy lợi đảm bảo tưới tiêu, thâm canh tăng vụ, mở rộng diện tích cây trồng... Năm 2000, năng suất lúa đạt 35,78 tạ/ha, sản lượng lương thực quy thóc đạt 2.322 tấn.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, nhân dân Tân Kim ngày càng chú trọng đến chăn nuôi. Các gia đình làm chuồng trại kiên cố để nuôi nhốt gia súc, đảm bảo ấm về mùa đông, mát về mùa hè. Trong chăn nuôi, khâu dịch vụ thú y được đảm bảo, xã định kỳ tổ chức tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm. Năm 2000, toàn xã có khoảng 1.198 con trâu, bò, đàn lợn có 2.652 con, trọng lượng lợn thịt xuất chuồng bình quân là 70 kg/con. Giá trị kinh tế từ chăn nuôi ngày càng lớn, đóng góp vào sự phát triển của xã Tân Kim.

1. Sổ ghi chép của đồng chí Ngô Văn Tuyên - Nguyên Bí thư Đảng ủy và được thống nhất tại hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Kim (1947 - 2017) lần thứ nhất ngày 22/2/2017.

Bên cạnh kinh tế, các mặt văn hóa - xã hội cũng đạt được kết quả quan trọng. Thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 2 và Hội nghị lần thứ 5 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII, Đảng bộ, chính quyền và các đoàn thể Tân Kim đẩy mạnh công tác giáo dục nhân dân hưởng ứng phong trào “*Toàn dân chăm lo sự nghiệp giáo dục*”. Phong trào thi đua “*Đạy tốt, học tốt*” diễn ra sôi nổi trong các trường học và đạt kết quả tốt. Số lượng học sinh đến trường đảm bảo, tỷ lệ học sinh lên lớp luôn ở mức cao; hiện tượng học sinh bỏ học ở bậc tiểu học cơ bản không còn. Dựa trên ngân sách nhà nước, đóng góp của phụ huynh, lớp học của Trường Tiểu học và Trung học cơ sở Tân Kim đã được kiên cố hóa 100%; bàn ghế đáp ứng 80% nhu cầu học tập của học sinh. Từ năm 1996 đến năm 2000, xã Tân Kim có nhiều học sinh đạt giải trong kỳ thi học sinh giỏi cấp huyện.

Đội ngũ cán bộ y tế không ngừng nâng cao năng lực chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp, đảm bảo chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân. Các cuộc vận động giữ gìn vệ sinh môi trường, sử dụng nước sạch... nhận được sự hưởng ứng nhiệt tình từ nhân dân. Để hoàn thành mục tiêu Đại hội đề ra, Đảng ủy chỉ đạo cán bộ Trạm Y tế kết hợp cán bộ Hội Phụ nữ tăng cường tuyên truyền, vận động các gia đình không sinh con thứ 3. Từ năm 1996 đến năm 2000, bình quân mỗi năm Trạm Y tế khám,

điều trị cho khoảng 2.500 lượt người; cán bộ y tế xã còn giúp 106 phụ nữ sinh con an toàn.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể vận động nhân dân hưởng ứng cuộc vận động *“Toàn dân đoàn kết xây dựng cuộc sống mới ở khu dân cư”*. Các lễ hội, đám cưới, đám tang được tổ chức tiết kiệm, tránh lãng phí, được sự hoan nghênh của nhân dân. Các gia đình, dòng họ gắn bó đoàn kết, sẵn sàng giúp đỡ nhau trong công việc. Phong trào văn hóa văn nghệ phong phú cả về nội dung và hình thức. Hoạt động thể dục thể thao phát triển ở khắp các xóm, thu hút người dân thuộc nhiều lứa tuổi tham gia. Hệ thống truyền thanh được tu sửa, nâng cấp, đảm bảo thông tin chính trị, kinh tế - xã hội kịp thời đến với nhân dân.

Lực lượng công an xã được củng cố, đảm bảo biên chế đủ số lượng. Phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc đi vào chiều sâu, phát huy tính tự giác, chủ động của nhân dân. Lực lượng công an địa phương thực hiện các biện pháp phòng ngừa và trấn áp tội phạm hiệu quả. Hằng năm, Ban Công an tham mưu có hiệu quả để Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã xây dựng chương trình, kế hoạch, từ đó giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, tạo điều kiện để nhân dân an tâm lao động sản xuất, phát triển kinh tế.

Từ năm 1996 đến năm 2000, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, điều hành của Ủy ban nhân dân, Ban Chỉ huy

quân sự xã Tân Kim xây dựng lực lượng dân quân luôn sẵn sàng chiến đấu, không bị động, bất ngờ trong mọi tình huống. Ban Chỉ huy quân sự xã phối hợp chặt chẽ với Ban Công an trong diễn tập quân sự, tuần tra, truy quét các loại tội phạm, giúp đỡ nhân dân trong làm thủy lợi... Trong 5 năm (1996 - 2000), 8 chiến sỹ dân quân xã Tân Kim được đi dự lớp bồi dưỡng về công tác quân sự địa phương do Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình tổ chức.

Năm 1997, cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim tích cực hưởng ứng phong trào thi đua chào mừng kỷ niệm 50 năm ngày truyền thống lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh (15/4/1947 - 15/4/1997). Bước sang năm 1998, dân quân xã Tân Kim thực hiện nghiêm túc cuộc diễn tập phòng thủ huyện Phú Bình. Giữa năm 1999, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã Tân Kim tổ chức hội nghị tổng kết 5 năm thực hiện Nghị định số 19/CP của Thủ tướng Chính phủ về công tác quốc phòng ở Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và các địa phương. Cũng trong giai đoạn này, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã, Ban Chỉ huy quân sự xây dựng và hoàn chỉnh Kế hoạch A, A2, B, phòng chống bão lũ; chỉ đạo huấn luyện dân quân luôn đạt kết quả khá trở lên. Nhằm đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ chính trị, xã Tân Kim đã xây dựng được 1 trung đội dân quân

ơ động¹. Phát huy thành tích đã đạt được, Tân Kim luôn hoàn thành và hoàn thành vượt mức chỉ tiêu tuyển quân do huyện giao về số lượng, chất lượng và thời hạn. Từ năm 1996 đến năm 2000, 47 người con của xã Tân Kim đi bộ đội, đạt 100% chỉ tiêu được giao.

Xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, là vấn đề quyết định mọi thắng lợi được Đảng ủy Tân Kim luôn quán triệt trong bất cứ giai đoạn nào. Trong 5 năm (1996 - 2000), Đảng ủy triển khai cuộc vận động “*Xây dựng chính đốn Đảng*” theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6, lần 2 (khóa VIII) gắn với thực hiện các chương trình của Tỉnh ủy, Huyện ủy, tạo sự chuyển biến tích cực về nhận thức, quan điểm và hành động của cán bộ, đảng viên.

Công tác xây dựng Đảng luôn lấy chính trị làm gốc, đảm bảo sự nhất trí cao độ trong nội bộ Đảng và trong quần chúng với chủ trương, chính sách của Đảng. Số đảng viên tham dự các đợt học tập nghị quyết của Đảng đạt tỷ lệ 90% trở lên. Thông qua các đợt học tập nghị quyết của Đảng, cán bộ, đảng viên xã Tân Kim luôn vững vàng về chính trị, tư tưởng, tin tưởng vào sự nghiệp cách mạng, vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Bên cạnh đó, Đảng ủy còn chú trọng đến bồi dưỡng, kết

1. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.325 có viết: 100% xã, thị trấn trên địa bàn huyện đã xây dựng được trung đội dân quân cơ động.

nap quần chúng ưu tú vào Đảng. Kết quả trong 5 năm (1996 - 2000), 32 quần chúng ưu tú đã vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng¹. Đến tháng 5/2000, số lượng đảng viên trong toàn Đảng bộ là 172 đồng chí, sinh hoạt trong 17 chi bộ.

Tháng 11/1999, 98% cử tri toàn xã Tân Kim tham gia bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 1999 - 2004. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, cuộc bầu cử diễn ra an toàn, dân chủ, đúng quy định của pháp luật. Cử tri bầu được 25 đại biểu Hội đồng nhân dân xã, đại diện cho ý chí, nguyện vọng của mình. Trong kỳ họp đầu tiên, Hội đồng nhân dân bầu đồng chí Vũ Hữu Nghiên làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, bầu đồng chí Phạm Hồng Thái làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân².

Mặt trận Tổ quốc cùng các đoàn thể phát huy tốt vai trò, nhiệm vụ, vận động nhân dân giúp nhau xóa đói giảm nghèo, ủng hộ đồng bào bão lụt. Đoàn Thanh niên hăng hái đi đầu trong các phong trào lao động sản xuất, văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao... Điển hình, nhờ Đoàn Thanh niên xã làm tốt công tác tuyên truyền, vận động nên trong năm 1998, xã Tân Kim không có thanh

1. Báo cáo số 09-BC/HU ngày 27/4/2001 của Huyện ủy Phú Bình về “Chuyên đề đẩy mạnh công tác phát triển đảng viên”.

2. Đến năm 2000, đồng chí Phạm Hồng Thái làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, đồng chí Nguyễn Văn Chính làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân từ tháng 1/2001.

niên đảo ngũ, những người hết thời hạn nghĩa vụ quân sự trở về địa phương đều tích cực tham gia các hoạt động, phong trào Đoàn. Hằng năm, Đoàn đều bình xét các đoàn viên ưu tú để giới thiệu vào Đảng.

Hội Phụ nữ tổ chức học tập nâng cao trình độ cho hội viên, đặc biệt là về công tác chăm sóc sức khỏe, kế hoạch hóa gia đình. Hội Nông dân thi đua sản xuất, phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo... Hội Cựu chiến binh xây dựng quỹ tình nghĩa, tham gia giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ, phối hợp cùng lực lượng công an làm công tác bảo vệ an ninh trật tự trên địa bàn...

Thực hiện đường lối đẩy mạnh sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc mà nhiệm vụ trung tâm là công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim gặt hái được nhiều kết quả tích cực: Tốc độ phát triển kinh tế đạt khá, cơ cấu kinh tế theo ngành bước đầu có sự chuyển dịch theo hướng giảm tỷ trọng nông nghiệp, tăng tỷ trọng tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ; tỷ lệ hộ đói, nghèo giảm dần qua các năm, chất lượng cuộc sống của người dân được nâng cao một bước; cơ sở hạ tầng nông thôn hoàn thiện, từng bước được hiện đại hóa, kiên cố hóa; tình hình quốc phòng, an ninh cơ bản được ổn định, không có các vụ việc phức tạp, kéo dài; năng lực lãnh đạo của tổ chức Đảng được nâng lên một bước. Những kết quả trên là động lực quan trọng để cấp ủy, chính quyền và nhân

dân xã Tân Kim bước vào thực hiện các nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn sau.

II. Lãnh đạo thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong những năm đầu thế kỷ XXI (2000 - 2005)

Thực hiện Chỉ thị số 54-CT/TW ngày 25/5/2000 của Bộ Chính trị về việc tiến hành Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng và kế hoạch của Huyện ủy Phú Bình về Đại hội Đảng bộ cơ sở tiến tới Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XXIII, tháng 5/2000, Đại hội Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ XVII (nhiệm kỳ 2000 - 2005) được tổ chức trọng thể tại hội trường Ủy ban nhân dân xã với 145/172 đảng viên trong toàn Đảng bộ tham dự.

Đại hội tiến hành kiểm điểm kết quả 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XVI, nhấn mạnh những thành tựu đã đạt trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh: Kinh tế địa phương tăng trưởng khá nhanh, đời sống nhân dân được nâng lên rõ rệt, tỷ lệ hộ nghèo giảm mạnh, niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng ngày càng được củng cố; đồng thời an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội luôn được đảm bảo, tạo cơ sở để nhân dân yên tâm lao động, sản xuất.

Đại hội đề ra mục tiêu tổng quát trong nhiệm kỳ 2000 - 2005 là: Tiếp tục phát huy tiềm năng, thế mạnh, phát triển ngành nông nghiệp hiện đại, giá trị cao; đẩy

nhanh nhịp độ phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVII gồm 11 đồng chí. Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí, đồng chí Phạm Hồng Thái được bầu làm Bí thư Đảng ủy xã, đồng chí Nguyễn Văn Chính làm Phó Bí thư và đồng chí Vũ Hữu Nghiên làm Ủy viên Ban Thường vụ.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XVII, Đảng ủy Tân Kim tiếp tục xác định nông nghiệp là ngành kinh tế chủ đạo của địa phương. Đảng bộ, chính quyền khuyến khích nhân dân thâm canh tăng vụ, tăng năng suất cây trồng. Từ năm 2000 đến năm 2005, năng suất lúa bình quân đạt khoảng 40 tạ/ha. Ngoài lúa, nhân dân Tân Kim còn chú trọng đến trồng một số cây lương thực khác như ngô, sắn và rau màu. Trồng trọt không chỉ cung cấp lương thực, thực phẩm cho người dân mà còn là hàng hóa mang lại thu nhập lớn cho hàng trăm hộ trong xã.

Khoa học kỹ thuật được ứng dụng mạnh mẽ vào chăn nuôi. Quy trình chọn giống được nhân dân đặc biệt chú trọng. Cán bộ phụ trách nông nghiệp của Ủy ban nhân dân xã hướng dẫn, phổ biến đến các gia đình nhiều con giống năng suất cao như bò lai Sind, lợn hướng nạc, vịt súp-ơ... Đảng ủy khuyến khích nhân dân phát triển mô hình VAC, đưa thức ăn công nghiệp vào chăn nuôi để nâng cao năng suất. Năm 2003, đàn trâu, bò của xã Tân Kim là 1.043 con, đàn lợn có 5.745 con.

Năm 2005, Trạng Đài là xóm đầu tiên của xã Tân Kim thực hiện hình thức bán điện kiểu mới. Trên cơ sở nguồn ngân sách của Nhà nước cùng với đóng góp của nhân dân, hợp tác xã dịch vụ điện năng tiến hành tu sửa, cải tạo, nâng cấp lưới điện đối với từng khu vực và trên toàn xã. Nhờ đó, lưới điện đã an toàn hơn, việc truyền điện ít bị trục trặc do quá tải, tổn hao điện năng cũng được hạn chế. Nhờ có nguồn điện ổn định, nhân dân phấn khởi mua sắm máy móc, đồ gia dụng, trong đó có nhiều đồ đắt tiền như ti vi, tủ lạnh. Nguồn điện không chỉ thúc đẩy kinh tế phát triển, nâng cao chất lượng cuộc sống người dân mà còn góp phần vào tăng cường, củng cố sự nghiệp quốc phòng, an ninh.

Bên cạnh đó, hệ thống giao thông của xã cũng được đầu tư ngày càng hoàn thiện. Đến hết năm 2002, đoạn đường nối xã Tân Kim đi Cầu Mây đã giải ngân được 1 tỷ đồng (trong tổng số 5,216 tỷ đồng được phê duyệt) đảm bảo tiến độ và chất lượng¹. Đường từ trung tâm các xóm đến trung tâm xã đạt tỷ lệ bê tông hóa ngày càng cao, từ đó việc đi lại, thông thương kinh tế của nhân dân thêm thuận lợi.

Quán triệt chủ trương “*giáo dục là quốc sách hàng đầu*” của Đảng, cấp ủy và chính quyền đặt ra quyết tâm

1. Báo cáo số 50-BC/HU ngày 27/12/2002 của Huyện ủy Phú Bình về “*Kết quả lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị năm 2002 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2003*”.

lớn để không ngừng nâng cao chất lượng giáo dục tại Trường Tiểu học và Trung học cơ sở Tân Kim. Dựa trên nguồn ngân sách của Nhà nước và sự đóng góp của phụ huynh học sinh, xã tiến hành xây mới, sửa chữa hệ thống phòng học và mua sắm thiết bị dạy học cho các nhà trường. Cán bộ, giáo viên luôn đoàn kết giúp đỡ nhau hoàn thành nhiệm vụ, quan tâm nhiều hơn đến những học sinh có hoàn cảnh gia đình đặc biệt. Các nhà trường đẩy mạnh thi đua dạy và học, phấn đấu đạt chuẩn quốc gia. Năm 2002, xã Tân Kim đã hoàn thành phổ cập giáo dục trung học cơ sở¹. Tỷ lệ đảng viên trong các chi bộ nhà trường ngày càng tăng lên. Riêng năm 2002, Chi bộ Trường Trung học cơ sở Tân Kim có 10 đảng viên, Chi bộ Trường Tiểu học Tân Kim có 16 đảng viên².

Công tác bảo vệ sức khỏe cho nhân dân đã được quan tâm, kết hợp phòng bệnh và chữa bệnh ban đầu. Trạm Y tế được đầu tư về cơ sở vật chất, tạo điều kiện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, nhân viên. Theo đó, Trạm Y tế tổ chức tiêm phòng 6 loại vắc-xin miễn phí cho 100% trẻ em dưới 1 tuổi và phụ nữ có thai, bổ sung vitamin A cho trẻ nhỏ theo định kỳ.

1. Báo cáo số 45-BC/HU ngày 9/11/2002 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác xây dựng Đảng trong các trường học trên địa bàn huyện Phú Bình”.

2. Báo cáo số 45-BC/HU ngày 9/11/2002 của Huyện ủy Phú Bình về “Công tác xây dựng Đảng trong các trường học trên địa bàn huyện Phú Bình”. Năm 2002, tổng số giáo viên, nhân viên của Trường Trung học cơ sở Tân Kim là 34 người, của Trường Tiểu học Tân Kim là 42 người.

Bên cạnh đó, cấp ủy và chính quyền xã còn quan tâm sức khỏe cho phụ nữ, trong đó có sức khỏe sinh sản. Cán bộ y tế phối hợp với Hội Phụ nữ đẩy mạnh công tác tuyên truyền về kế hoạch hóa gia đình. Năm 2000, tỷ lệ gia tăng dân số của xã là 2,35% đã giảm xuống còn 1,92% vào năm 2005. Được sự vận động của cán bộ xã, hàng chục gia đình khoan giếng thay cho giếng đào. Đến năm 2005, toàn xã có 35% hộ dân được dùng nước sạch.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, công tác văn hóa, giáo dục, y tế của xã Tân Kim tiếp tục có chuyển biến tích cực. Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân thường xuyên tuyên truyền đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các quy định của địa phương, biểu dương gương người tốt, việc tốt đến nhân dân. Phong trào “*Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa*” nhận được sự hưởng ứng sâu rộng của nhân dân. Những giá trị tốt đẹp trong văn hóa truyền thống được bảo tồn, hủ tục, mê tín dị đoan, tệ nạn xã hội giảm dần. Từ năm 2000 đến năm 2005, xã Tân Kim có 4.175 hộ được công nhận gia đình văn hóa¹. Văn nghệ quần chúng phát triển mạnh ở tất cả các xóm, thu hút nhân dân ở nhiều lứa tuổi, góp phần kích lệ tinh thần lạc quan của người dân. Được sự chấp thuận của Ban Thường vụ Đảng ủy, trong mỗi dịp hè hay tết Nguyên đán, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên đều tổ

1. *Chương trình hội nghị tổng kết 15 năm thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư xã Tân Kim”.*

chức các hoạt động cắm trại, bóng đá, bóng chuyền... tạo ra sân chơi bổ ích, lành mạnh cho đoàn viên, thanh niên.

Đi đôi với nhiệm vụ phát triển kinh tế - văn hóa, công tác quốc phòng, an ninh được Đảng ủy, Ủy ban nhân dân chú trọng, tăng cường. Lực lượng công an thường xuyên được củng cố, đảm bảo biên chế đủ số lượng, chất lượng ngày càng được nâng cao, đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Năm 2000, huyện Phú Bình tổ chức cuộc diễn tập quân sự (gọi tắt là Q.S 2000) với mục đích: Tổ chức huy động mọi lực lượng cùng tham gia, lấy lực lượng dân quân làm nòng cốt, tập trung vào việc làm trong sạch địa bàn, làm giao thông, thủy lợi, cứng hóa kênh mương; thực hành diễn tập đầy đủ nội dung theo Cơ chế số 02/BCT của Bộ Chính trị về hoạt động tác chiến trị an của 6 xã, trong đó có xã Tân Kim¹.

Chấp hành nghiêm sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Bình, cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, lực lượng vũ trang và nhân dân xã Tân Kim nghiêm túc tham gia cuộc diễn tập quân sự “Q.S 2000” và được huyện đánh giá loại khá². Đồng thời, xã làm tốt việc tuyên truyền, vận động nhân dân đề cao cảnh giác phòng chống và tổ

1, 2. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007, tr.335, 336.

giác tội phạm, thành lập hộ liên gia an toàn, tự quản. Phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được phát động sâu rộng, đều khắp, từ đó phát huy đầy đủ sức mạnh tổng hợp của các lực lượng, các đoàn thể quần chúng trong cuộc đấu tranh chống các loại tội phạm.

Lực lượng dân quân luôn được củng cố, huấn luyện thường xuyên theo kế hoạch của Ủy ban nhân dân huyện và Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình. Ban Chỉ huy quân sự xã nắm chắc số lượng thanh niên trong độ tuổi đi bộ đội, từ đó giáo dục để các em sẵn sàng làm nghĩa vụ quốc gia, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Từ năm 2000 đến năm 2005, địa phương đã tuyển chọn và tiễn chân 53 tân binh lên đường nhập ngũ, đảm bảo chất lượng, đúng luật, không có trường hợp đảo ngũ.

Trong những năm 2000 - 2005, xã Tân Kim đẩy mạnh thực hiện chăm lo đời sống của các đối tượng hưởng chính sách xã hội như các gia đình liệt sỹ, thương binh, chất độc da cam... Ủy ban nhân dân xã lập hồ sơ đề nghị huyện xét khen thưởng cho người có thành tích trong kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

Với phương châm phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, Đảng ủy đẩy mạnh xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Tiếp tục quán triệt Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6 (lần 2), khóa VIII *“Về một số vấn đề cơ bản và cấp bách*

trong công tác xây dựng Đảng hiện nay”, Đảng ủy chỉ đạo chặt chẽ chế độ sinh hoạt định kỳ đến các chi bộ. Các nghị quyết của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy và Huyện ủy đều được triển khai, quán triệt đến toàn bộ đảng viên thông qua các đợt học tập và sinh hoạt chính trị. Trong các buổi sinh hoạt, công tác tự phê bình và phê bình được thực hiện nghiêm túc để mỗi cán bộ, đảng viên phát huy ưu điểm, khắc phục khuyết điểm, hạn chế trong công tác. Để quy chuẩn hóa cán bộ, trong 5 năm (2000 - 2005), cấp ủy cử 12 lượt đồng chí đi học các lớp bồi dưỡng về chính trị, chuyên môn về nông nghiệp, địa chính, quản lý kinh tế ở huyện, tỉnh.

Đảng ủy thực hiện nghiêm túc công tác quy hoạch, sử dụng và quản lý cán bộ theo nguyên tắc tập trung dân chủ, quan tâm phát triển cán bộ nữ, cán bộ trẻ (trong đó đội ngũ cán bộ trẻ chiếm từ 25 - 30%), đảm bảo tính kế thừa liên tục. Thực hiện Chỉ thị số 29-CT/TW ngày 17/10/2003 của Ban Bí thư về đổi thẻ Đảng cho đảng viên, Đảng ủy tiến hành đổi thẻ và phát thẻ Đảng cho 90% đồng chí. Công tác kiểm tra được Đảng ủy xác định là một trong những nhiệm vụ thường xuyên trong công tác lãnh đạo. Hằng năm, Đảng ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy chú trọng xây dựng kế hoạch, chương trình kiểm tra, tổ chức thực hiện có hiệu quả. Nội dung kiểm tra hướng đến một số nội dung như: Nhận thức chính trị và tư tưởng; vai trò, trách nhiệm trong thực hiện nhiệm

vụ được giao; chế độ sinh hoạt Đảng... Đến tháng 6/2005, Đảng bộ xã Tân Kim có 198 đảng viên sinh hoạt tại 18 chi bộ, trong đó có 3 chi bộ nhà trường.

Cùng với xây dựng Đảng, cấp ủy đặc biệt coi trọng củng cố và kiện toàn bộ máy chính quyền xã. Tháng 5/2004, Đảng ủy lãnh đạo cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân 3 cấp (nhiệm kỳ 2004 - 2009) đảm bảo dân chủ, đúng luật. Kết quả, cử tri bầu được 25 đại biểu Hội đồng nhân dân cấp xã. Tại kỳ họp thứ nhất của Hội đồng nhân dân, đồng chí Phạm Hồng Thái được bầu làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân; đồng chí Nguyễn Văn Chính được bầu làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân, đồng chí Kiều Văn Sơn và Nguyễn Đắc Khiêm được bầu làm Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã.

Hội đồng nhân dân xã bám sát chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, căn cứ vào tình hình địa phương để xây dựng nghị quyết phát triển kinh tế - xã hội hằng năm. Ủy ban nhân dân được kiện toàn, củng cố về tổ chức; xây dựng quy chế hoạt động, nỗ lực triển khai nghị quyết của Đảng bộ, Hội đồng nhân dân đạt kết quả tốt.

Đảng ủy tăng cường sự lãnh đạo đối với Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân. Để đáp ứng các nhiệm vụ chính trị mới, Mặt trận và các đoàn thể không ngừng tự đổi mới về nội dung và phương thức hoạt động.

Trong giai đoạn này, các đồng chí: Dương Văn Đức, Ngô Quang Thiện, Vũ Hữu Kết lần lượt làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã; các đồng chí: Vũ Thị Nga, Nguyễn Thị Hùng lần lượt làm Chủ tịch Hội Phụ nữ¹; các đồng chí: Vũ Đình Phương, Hoàng Văn Khiêm lần lượt làm Bí thư Đoàn Thanh niên²; đồng chí Vũ Quyết Chiến làm Chủ tịch Hội Nông dân và đồng chí Vũ Hữu Thịnh tiếp tục làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh.

Mặt trận Tổ quốc tích cực vận động nhân dân thực hiện đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước; tiếp tục phát huy là trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân. Hội Phụ nữ đẩy mạnh phong trào “*Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc*”, hướng dẫn hội viên chăm sóc sức khỏe cho người thân, thực hiện chính sách dân số - kế hoạch hóa gia đình, tổ chức giao lưu văn nghệ, giúp nhau phát triển kinh tế gia đình.

Đoàn viên Đoàn Thanh niên hăng hái tham gia các phong trào “*Thi đua tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*”, “*Sổ vàng nhật ký thanh niên làm theo lời Bác*”. Qua phong trào, đã có nhiều tấm gương thanh niên vượt khó đi lên; nhiều đoàn viên, thanh niên tổ chức sản xuất,

1. Đồng chí Vũ Thị Nga làm Chủ tịch Hội Phụ nữ đến năm 2002, đồng chí Nguyễn Thị Hùng làm Chủ tịch Hội Phụ nữ từ năm 2002.

2. Đồng chí Vũ Đình Phương làm Bí thư Đoàn Thanh niên đến năm 2001, đồng chí Hoàng Văn Khiêm làm Bí thư Đoàn Thanh niên từ năm 2001.

chăn nuôi, kinh doanh giỏi, có đời sống kinh tế khá, góp phần tích cực trong việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của địa phương.

Hội Nông dân vận động hội viên tích cực chuyển dịch cơ cấu kinh tế, vươn lên làm giàu, nhân rộng các mô hình kinh tế hiệu quả; chủ động liên hệ với cán bộ nông nghiệp huyện mở nhiều lớp tập huấn, giúp hàng trăm lượt nông dân tiếp thu các tiến bộ khoa học kỹ thuật.

Hội Cựu chiến binh phát huy truyền thống tốt đẹp của Bộ đội Cụ Hồ không chỉ anh dũng trong chiến đấu mà còn sáng tạo trong lao động sản xuất; vận động hội viên tham gia giữ gìn an ninh làng xóm, vận động con cháu sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật. Hội Người cao tuổi giáo dục con cháu quan tâm, chăm lo đến sức khỏe người già, thực hiện tốt chính sách của Đảng, thực hiện lành mạnh hóa việc cưới, việc tang, chống mê tín dị đoan...

Trong những năm đầu của thế kỷ XXI, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, xã Tân Kim đạt được nhiều kết quả kinh tế - xã hội đáng khích lệ. Sản xuất nông nghiệp của xã chuyển mạnh sang hướng hàng hóa, từ đó giá trị và hiệu quả tăng lên rõ rệt; tỷ lệ đường giao thông nông thôn được bê tông hóa, cứng hóa ngày càng tăng, tạo sự thuận lợi cho thông thương, đi lại của nhân dân; các hoạt động văn hóa văn nghệ diễn ra sôi nổi, vui tươi, những

nét đẹp của văn hóa truyền thống được bảo tồn và phát huy; Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân phát huy vai trò trong củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, tạo nên sức mạnh để tiếp tục đạt được nhiều thành tựu trong những năm tiếp theo.

III. Lãnh đạo thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong những năm 2005 - 2010

Thực hiện Chỉ thị số 46-CT/TW ngày 6/12/2004 của Bộ Chính trị về Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng và kế hoạch của Huyện ủy Phú Bình về Đại hội Đảng bộ cơ sở tiến tới Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XXIV, ngày 23/7/2005, Đảng bộ xã Tân Kim tổ chức Đại hội lần thứ XVIII (nhiệm kỳ 2005 - 2010). Đại hội đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XVII và đề ra phương hướng, nhiệm vụ trong 5 năm tiếp theo. Trên cơ sở nêu rõ thành tựu, nhìn nhận hạn chế, khuyết điểm trong công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVII, Đại hội xác định nhiệm vụ, phương hướng trong giai đoạn 2005 - 2010 là: Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ, phát huy hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị; đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế; tận dụng, phát huy và khai thác có hiệu quả các nguồn lực; nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; củng cố vững chắc quốc phòng, an ninh, đưa xã phát triển nhanh và vững chắc hơn.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 15 đồng chí; Ban Chấp hành Đảng bộ bầu Ban Thường vụ gồm 5 đồng chí. Đồng chí Phạm Hồng Thái được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nguyễn Văn Chính làm Phó Bí thư Đảng ủy, đồng chí Phạm Văn Hiệp làm Thường trực Đảng, các đồng chí: Kiều Văn Sơn, Vũ Hữu Kết làm Ủy viên Ban Thường vụ¹.

Bám sát Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XVIII, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Kim luôn đoàn kết, nỗ lực phấn đấu vượt qua khó khăn, thử thách và đạt được thành tựu quan trọng. Về phát triển kinh tế, sản lượng lương thực năm 2010 đạt 3.863 tấn (tăng gần 100 tấn so với năm 2005). Bình quân lương thực đầu người năm 2010 đạt 488kg. Từ năm 2005 đến năm 2010, bình quân thu nhập theo đầu người đạt 5,5 triệu đồng/năm. Tỷ lệ giá trị chăn nuôi trong cơ cấu giá trị nông nghiệp của xã Tân Kim tăng từ 35% năm 2005 lên trên 50% năm 2010².

Kinh tế đồi rừng có xu hướng phát triển mạnh; trong 5 năm (2005 - 2010), toàn xã trồng được 209,9ha rừng (đạt 153% chỉ tiêu Đại hội đề ra). Nhiều hộ chuyển đổi từ rừng bạch đàn, cây ăn quả kém hiệu quả sang trồng

1. Quyết định số 2432-QĐ/HU ngày 11/8/2005 của Huyện ủy Phú Bình về "Chuẩn y danh sách cấp ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng bộ cơ sở". Đại hội cũng bầu Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy gồm 5 đồng chí, trong đó đồng chí Phạm Văn Hiệp làm Chủ nhiệm.

2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

keo lai, bạch đàn giống mới. Ngoài ra, trên địa bàn xã có nhiều hộ làm mộc, chế biến gỗ, xay xát, bán thức ăn chăn nuôi và tạp hóa.

Chăn nuôi có xu hướng phát triển khá, nhất là đàn lợn và đàn gia cầm. Đến năm 2010, xã Tân Kim có 1.376 con trâu, bò, đàn lợn có 9.011 con, đàn gia cầm có 24,4 vạn con. Bên cạnh đó, phong trào nuôi ong lấy mật ngày càng phát triển với 441 tổ trên toàn xã¹. Năm 2010, toàn xã có 36 hộ đạt “*Hộ gia đình chăn nuôi mô hình trang trại cấp huyện*”, 12 hộ kinh doanh ấp trứng gia cầm đảm bảo đủ giống cung cấp cho các hộ trên địa bàn xã và xuất ra thị trường².

Việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất được triển khai tích cực, đặc biệt trong nông nghiệp. Trong 5 năm (2005 - 2010), Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã tổ chức được 277 buổi tập huấn cho 9.118 lượt người tham dự. Nhờ vậy, trình độ thâm canh của nhân dân Tân Kim được nâng cao hơn một bước.

Đảng ủy xác định hoàn thiện kết cấu cơ sở hạ tầng là nhiệm vụ quan trọng, tạo nền tảng thúc đẩy quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở địa phương. Dựa trên ngân sách của Nhà nước, sự đóng góp của nhân dân, vốn

1. Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2010; phương hướng, nhiệm vụ năm 2011 của Ủy ban nhân dân xã Tân Kim.

2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

vay của Ngân hàng Thế giới (WB), tổ chức phi Chính phủ (Plan), cơ sở hạ tầng của xã Tân Kim được hoàn thiện một bước. Các công trình được xây mới, tu sửa, nâng cấp trong giai đoạn này gồm có: 4 công trình hồ đập (Kim Đĩnh, Bờ La, Khe Xăng, Đèo Khê); cầu Quyết Tiến; dự án thủy lợi sông Hồng; hệ thống mương cứng trung thủy nông (chiều dài 3.719,5m); trụ sở Ủy ban nhân dân; 1 dãy lớp học 2 tầng (10 phòng), nhà vệ sinh và nhà hiệu bộ của Trường Tiểu học; cụm Mầm non Đèo Khê; sân, cổng, tường rào Trường Mầm non cụm trung tâm; nhà vệ sinh của Trường Trung học cơ sở; Trạm Y tế xã¹.

Bên cạnh đó, một số công trình phụ trợ, cơ sở vật chất cũng được địa phương tu sửa, đảm bảo phục vụ các sự kiện kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội ở Tân Kim. Tổng kinh phí đầu tư cho cơ sở hạ tầng trong 5 năm (2005 - 2010) là gần 30 tỷ đồng (trong đó vốn đối ứng trên 1 tỷ đồng)². Thành tích trên đã góp phần không nhỏ vào thay đổi bộ mặt của địa phương.

Trong công tác thu chi ngân sách, Đảng ủy luôn xác định đây là nhiệm vụ quan trọng, tác động không nhỏ đến phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội của địa phương. Trên cơ sở đó, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã sử dụng ngân sách nhà nước theo đúng quy định của pháp

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

luật. Ngoài phục vụ trả lương cho đội ngũ cán bộ, công chức, xã xây dựng kế hoạch sử dụng ngân sách để làm đường giao thông nông thôn; sửa chữa và nâng cấp các trường học, Trạm Y tế; thực hiện chính sách đối với các gia đình thương binh, liệt sỹ, người có công với cách mạng. Mặc dù có nhiều cố gắng của Ủy ban nhân dân song thu ngân sách trên địa bàn xã Tân Kim hàng năm thấp, mọi hoạt động phụ thuộc 100% vào Nhà nước.

Đảng ủy thường xuyên quan tâm chỉ đạo chặt chẽ các tổ chức chính trị - xã hội tín chấp giúp đoàn viên, hội viên vay vốn để sản xuất kinh doanh. Tổng số dư nợ vốn vay trong toàn xã đến năm 2010 là 22,9 tỷ đồng, trong đó Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Phú Bình là 13,3 tỷ đồng, Ngân hàng Chính sách xã hội là 9,6 tỷ đồng, số dư nợ quá hạn không có¹. Nhìn chung, việc sử dụng vốn của các gia đình đúng mục đích, hiệu quả, góp phần quan trọng trong xóa đói giảm nghèo, vươn lên làm giàu của xã Tân Kim.

Công tác quản lý đất đai có nhiều chuyển biến tích cực và đi vào nền nếp. Những năm 2005 - 2010, xã quy hoạch được 3 cụm dân cư: Cụm trung tâm (Ủy ban nhân dân xã, trường học), cụm rừng Chẽ (Kim Đĩnh) và cụm Trạng Đài - Viện Phong. Trong 5 năm (2005 - 2010),

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

đất canh tác chuyển sang đất ở là 0,68ha và chuyển đổi mục đích sử dụng khác là 4,65ha¹. Ủy ban nhân dân xã đề nghị Ủy ban nhân dân huyện chuyển đổi, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho 318 hộ, 4 tập thể đảm bảo kịp thời, đúng quy định của Luật Đất đai. Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim cũng tiến hành phối hợp với cán bộ Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Phú Bình giải quyết kịp thời, xác đáng 12 vụ tranh chấp liên quan đến đất đai trong 5 năm (2005 - 2010), tạo sự đồng thuận của nhân dân.

Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim tổ chức tuyên truyền chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước, các quy định của địa phương đến nhân dân. Phong trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao phát triển rộng khắp từ xã đến xóm, đời sống tinh thần của nhân dân được nâng lên một bước. Thông qua cuộc vận động *“Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”*, nhân dân xã Tân Kim luôn đoàn kết, giúp nhau trong phát triển kinh tế, nêu cao tinh thần *“Tương thân tương ái”*, sẵn sàng ủng hộ vật chất, tinh thần đối với người nghèo, đồng bào bị thiên tai... Mỗi người dân Tân Kim thấm nhuần truyền thống, đạo lý tốt đẹp của quê hương, đất nước, tích cực hưởng ứng các phong trào thi đua yêu nước do Đảng và Nhà nước phát động. Từ năm 2005 đến năm

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

2010, xã Tân Kim có 896 hộ đạt danh hiệu “*Gia đình văn hóa*” (trên tổng số 1.060 hộ đăng ký)¹, 15/17 khu có nhà văn hóa, 4/17 khu có tủ sách khoa học kỹ thuật².

Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã phối hợp cùng các đoàn thể giải quyết việc làm, tập huấn khoa học kỹ thuật cho nhân dân. Nhờ đó, tỷ lệ hộ nghèo của Tân Kim giảm nhanh trong những năm qua. Năm 2005, tỷ lệ hộ nghèo trong xã chiếm 30,2%, đến năm 2010 giảm còn 18,2%. Đối với vấn đề việc làm cho nhân dân, xã có hàng chục người đi xuất khẩu lao động, hàng trăm người đi làm tại các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, góp phần nâng cao thu nhập cho các hộ, làm giàu cho địa phương. Các chính sách của Nhà nước được đảm bảo thực hiện công bằng, đúng đối tượng; công tác hậu phương quân đội được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả tốt.

Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo, Đảng ủy xác định cần huy động sự đóng góp của nhân dân trong phát triển kinh tế, thực hiện chính sách xã hội. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội vận động nhân dân đóng góp xây dựng 11 ngôi nhà tình nghĩa, 40 nhà tình thương và 32 nhà Đại đoàn kết. Đến

1. *Chương trình hội nghị tổng kết 15 năm thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư xã Tân Kim”.*

2. *Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).*

năm 2010, toàn xã không còn nhà tạm, nhà đất, 100% là nhà xây kiên cố¹. Kết quả trên thể hiện tinh thần trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền xã Tân Kim đối với công tác xóa đói giảm nghèo, giải quyết chế độ đối với người có công với cách mạng; từ đó nhân dân càng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng.

Giáo dục trên địa bàn xã những năm 2005 - 2010 có bước chuyển biến mạnh. Các nhà trường tích cực và nghiêm túc thực hiện cuộc vận động “*Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục*”. Đến năm 2010, 100% các trường trên địa bàn đều đạt chuẩn quốc gia mức độ 1. Cơ sở vật chất của các ngôi trường khang trang, hiện đại, trong đó 40% lớp học là nhà tầng. Ngoài hệ thống lớp học, Ban Giám hiệu các nhà trường còn chăm lo đến trồng cây xanh, tạo khu vui chơi an toàn, lành mạnh cho học sinh. Chất lượng giảng dạy và học tập ngày càng được nâng lên. Nhiều thầy, cô giáo đạt danh hiệu giáo viên dạy giỏi và hàng chục em đạt giải trong cuộc thi chọn học sinh giỏi cấp huyện, tỉnh. Mỗi học sinh đều được chăm lo để hướng đến phát triển toàn diện đức - trí - thể - mỹ. Bình quân kết thúc mỗi năm học, 99% học sinh được lên lớp và tốt nghiệp. Ngoài ra, từ năm 2005 đến năm 2010, 93 em thi đỗ vào các trường đại học, cao đẳng².

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

Công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được triển khai sâu rộng, các chương trình tiêm chủng mở rộng, phòng chống lao, sốt rét, chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em... đều được quan tâm thực hiện. Được sự hỗ trợ từ tổ chức Plan và sự đóng góp của cộng đồng, Trạm Y tế được xây dựng khang trang với 2 dãy nhà cấp 4, đảm bảo khám, điều trị ban đầu cho nhân dân trong xã. Nhờ công tác tuyên truyền, vận động của cán bộ Trạm Y tế và Hội Phụ nữ, tỷ lệ gia tăng dân số của xã giảm dần qua các năm, chỉ còn 1% vào năm 2010¹. Với những thành tích đã đạt được, xã Tân Kim được công nhận đạt chuẩn quốc gia về y tế vào năm 2009.

Nhiệm vụ quốc phòng, an ninh luôn được cấp ủy, chính quyền quan tâm và hoàn thành tốt, từ đó bảo vệ vững chắc tổ chức Đảng, chính quyền và nhân dân. Trong giai đoạn này, các đồng chí: Nguyễn Văn Sùu, Nguyễn Quang Minh lần lượt làm Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã; các đồng chí: Dương Văn Hiền, Phạm Văn Nguyên lần lượt làm Trưởng Công an xã. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Chỉ huy quân sự xã tổ chức huấn luyện dân quân thường kỳ hằng năm, huy động lực lượng dự bị động viên đạt khá, không có trường hợp thoái thác nhiệm vụ. Giáo dục quốc phòng hằng năm do Ban Chỉ huy quân sự xã triển khai cho các đối tượng 4, 5 đều đạt kế hoạch do

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

Ban Chỉ huy quân sự huyện giao. Vũ khí, trang bị được quản lý tốt, không xảy ra trường hợp mất mát, hư hỏng. Từ năm 2005 đến năm 2010, xã Tân Kim có 56 tân binh lên đường nhập ngũ, đạt 100% chỉ tiêu được giao.

Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Tân Kim luôn được giữ vững. Công tác phòng chống tội phạm, tệ nạn xã hội của xã Tân Kim có nhiều tiến bộ, giải quyết và xử lý kịp thời những vụ việc xảy ra. Công an xã Tân Kim đã giải quyết được 85% số vụ vi phạm trật tự an toàn xã hội, lập hồ sơ những vụ còn lại chuyển lên công an huyện giải quyết. Cụ thể, công an xã tổ chức truy quét 9 vụ đánh bạc, đưa đi cai nghiện bắt buộc 5 đối tượng, lập hồ sơ 24 người nghiện ma túy¹. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Công an phối hợp với Hội Cựu chiến binh thực hiện tốt công tác tuần tra, kiểm soát, sẵn sàng đấu tranh với các loại tội phạm trên địa bàn. Trong các dịp lễ, Tết, lực lượng công an xã phối hợp cùng các ngành, đoàn thể tổ chức tuyên truyền, giáo dục pháp luật cho nhân dân. Các tổ hòa giải, tổ bảo vệ ở các xóm được duy trì, góp phần cùng Ban Công an xã đảm bảo tốt an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Với quan điểm “*Phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt*”, trong nhiệm

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

kỳ, Đảng ủy thường xuyên chú trọng công tác xây dựng Đảng trên cả 3 mặt chính trị, tư tưởng và tổ chức. Trong 5 năm, Đảng ủy tổ chức 23 buổi học tập nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương, trung bình 85% số đảng viên tham dự¹.

Trong giai đoạn này, Đảng ủy chỉ đạo cán bộ và đảng viên thực hiện Chỉ thị số 06-CT/TW ngày 7/11/2006 của Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tổ chức cuộc vận động “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”. Ban Thường vụ Đảng ủy thành lập Ban Chỉ đạo cuộc vận động do đồng chí Phạm Hồng Thái - Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban.

Cụ thể hóa Chỉ thị của Bộ Chính trị, Ban Thường vụ Đảng ủy đề ra nhiều chương trình, hành động cụ thể, trong đó tổ chức cuộc thi tìm hiểu về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh dành cho nhân dân trong xã. Đã có hàng chục bài dự thi được gửi về cho Ban tổ chức, trong đó có nhiều bài viết thể hiện tâm huyết và tình cảm thiêng liêng của tác giả với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Thực hiện học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh làm chuyển biến căn bản theo hướng tích cực trong nhận thức và hành động của đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Tân Kim. Năm 2006, Chi bộ Trường Mầm non Tân

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

Kim được thành lập gồm 4 đảng viên, đồng chí Bùi Thị Toàn được chỉ định làm Bí thư Chi bộ.

Để góp phần nâng cao sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo của Đảng bộ, công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển cán bộ luôn được quan tâm. Trong nhiệm kỳ, Đảng ủy cử 11 lượt đồng chí tham gia bồi dưỡng sơ cấp, trung cấp lý luận chính trị, chuyên môn về kế toán, quản lý nhà nước, đất đai... Trình độ của đội ngũ cán bộ được chuẩn hóa theo đúng quy định của pháp luật. Đến năm 2010, đội ngũ cán bộ, công chức của xã Tân Kim có 1 đồng chí tốt nghiệp đại học, 5 đồng chí tốt nghiệp trung cấp; 5 đồng chí có trình độ sơ cấp, trung cấp lý luận chính trị.

Trong công tác phát triển Đảng, từ năm 2005 đến năm 2010, Đảng bộ đã kết nạp được 47 quần chúng ưu tú vào Đảng, nâng tổng số đảng viên lên 245 đồng chí sinh hoạt tại 18 chi bộ vào năm 2010¹. Chi bộ Trường Trung học cơ sở, Chi bộ Núi Chùa, Chi bộ Bạch Thạch, Chi bộ Đèo Khê, Chi bộ Bờ La... đã có thành tích tốt trong phát triển đảng viên. Tuy nhiên, Chi bộ xóm Châu trong 5 năm không kết nạp được quần chúng vào Đảng².

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, Đảng ủy đã xây dựng quy chế làm việc của Ban Chấp hành Đảng bộ và của Ủy ban

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

Kiểm tra Đảng ủy, trong đó phân công rõ nhiệm vụ cho từng chức danh; quy định lịch hội nghị, giao ban, kiểm tra... Việc kiểm tra được Đảng ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy thực hiện theo đúng quy định với các chi bộ trực thuộc và đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua kiểm tra, Đảng ủy xử lý và đề nghị xử lý kỷ luật với hình thức khiển trách 1 chi bộ, 2 cá nhân; 3 đồng chí bị cảnh cáo và xóa tên 2 đồng chí, từ đó làm trong sạch tổ chức Đảng, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng.

Song song với công tác xây dựng Đảng, cấp ủy đặc biệt coi trọng củng cố và kiện toàn bộ máy chính quyền xã. Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 2004 - 2009 bầu đồng chí Phạm Hồng Thái làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, bầu đồng chí Nguyễn Văn Chính làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân. Các kỳ họp và tiếp xúc cử tri của Hội đồng nhân dân được tổ chức định kỳ, từ đó cụ thể hóa nghị quyết của Đảng ủy; nắm bắt kịp thời tâm tư, nguyện vọng và lợi ích chính đáng của nhân dân. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân phân công nhiệm vụ cho từng đồng chí trong Thường trực Hội đồng nhân dân; đánh giá đại biểu Hội đồng nhân dân gắn với hiệu quả trong công tác. Ủy ban nhân dân làm tốt công tác tiếp dân; giải quyết các vụ việc liên quan đến đời sống dân sinh, nhất là các vụ việc liên quan đến đất đai và thực hiện cải cách hành chính.

Từ năm 2005 đến năm 2010, đồng chí Vũ Hữu Kết làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã; đồng chí Nguyễn Thị Hùng làm Chủ tịch Hội Phụ nữ; đồng chí Hoàng Văn Khiêm làm Bí thư Đoàn Thanh niên; các đồng chí: Vũ Quyết Chiến, Dương Văn Đông lần lượt làm Chủ tịch Hội Nông dân¹; các đồng chí: Vũ Hữu Thịnh, Bùi Xuân Ảnh lần lượt làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã².

Thực hiện Đề án số 01-ĐA/TU ngày 16/6/2006 của Tỉnh ủy Thái Nguyên về *“Tiếp tục đổi mới tăng cường công tác dân vận, nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân”*, Mặt trận Tổ quốc xã phối hợp cùng các đoàn thể, Ban Chỉ đạo cuộc vận động *“Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”* đẩy mạnh vận động nhân dân đóng góp xây dựng nhà Đại đoàn kết, ủng hộ quỹ vì người nghèo, quỹ chất độc da cam, quỹ khuyến học... Mặt trận Tổ quốc giữ vai trò trung tâm trong xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy sức mạnh cộng đồng, tạo sự đồng thuận giữa Đảng, chính quyền với nhân dân.

Đoàn Thanh niên với các phong trào *“Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc”*, *“Bốn đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp”* lôi cuốn sự tham gia,

1. Đồng chí Vũ Quyết Chiến làm Chủ tịch Hội Nông dân đến năm 2007, đồng chí Dương Văn Đông làm Chủ tịch Hội Nông dân từ năm 2008.

2. Thời gian làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh của các đồng chí trên là: Vũ Hữu Thịnh (đến tháng 10/2006), Bùi Xuân Ảnh (từ tháng 11/2006).

đồng hành của đông đảo đoàn viên, thanh niên. Tổ chức Đoàn Thanh niên đã đạt được nhiều kết quả tích cực: Kết nạp được hàng trăm đoàn viên mới; cử 1 đồng chí học trung cấp lý luận chính trị, 5 lượt đoàn viên bồi dưỡng về lý luận chính trị tại Trung tâm Bồi dưỡng chính trị huyện Phú Bình; bồi dưỡng kiến thức về tổ chức Đoàn cho 300 lượt đoàn viên. Bên cạnh đó, Ban Chấp hành Đoàn tín chấp vay vốn 2,5 tỷ đồng cho đoàn viên phát triển kinh tế gia đình¹.

Hội Phụ nữ nỗ lực phấn đấu thực hiện tốt phong trào “*Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình ấm no bình đẳng, hạnh phúc*” và 6 chương trình công tác hội. Trong 5 năm (2005 - 2010), Hội Phụ nữ đã kết nạp 378 hội viên mới, đưa tổng số hội viên lên 1.447 người. Hội cũng tín chấp với Ngân hàng Chính sách xã hội 2,9 tỷ đồng giúp chị em phát triển kinh tế gia đình². Ngoài ra, Ban Chấp hành Hội Phụ nữ phối hợp với Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên xã dàn dựng được nhiều tiết mục văn nghệ đặc sắc ca ngợi Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và công cuộc xây dựng quê hương, đất nước. Từ năm 2005 đến năm 2010, Hội Phụ nữ xã Tân Kim đều được Hội Phụ nữ huyện Phú Bình công nhận trong sạch vững mạnh.

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

Hội Cựu chiến binh phát huy bản chất “*Bộ đội Cụ Hồ*”, nêu cao tấm gương sáng, tích cực phát triển kinh tế của gia đình và tham gia các phong trào ở địa phương. Trong 5 năm (2005 - 2010), Hội đã kết nạp 137 hội viên mới, nâng tổng số hội viên lên 360 người¹. Từ năm 2005 đến năm 2010, Ban Chấp hành Hội Cựu chiến binh xã Tân Kim tín chấp vay vốn giúp đỡ hội viên phát triển kinh tế với số tiền 1,75 tỷ đồng. Bên cạnh đó, Ban Chấp hành Hội còn vận động hội viên thường xuyên tham gia đóng góp quỹ khuyến học, quỹ vì người nghèo, quỹ chất độc da cam...

Hội Nông dân kết nạp thêm 328 hội viên mới, đưa tổng số hội viên lên 1.371 người. Trong nhiệm kỳ, Hội Nông dân đã tổ chức 170 buổi tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật, thu hút 5.730 lượt hội viên tham dự. Hội tín chấp vay vốn ngân hàng 1,8 tỷ đồng và 18 con bò cho hội viên², giúp hàng chục gia đình có điều kiện vươn lên làm giàu.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ xã lần thứ XVIII, tình hình kinh tế - xã hội Tân Kim có sự chuyển biến tích cực: Sản xuất nông nghiệp có bước phát triển toàn diện, không chỉ trong trồng trọt mà còn trong chăn nuôi. Kinh tế rừng và nguồn lợi từ rừng ngày càng được phát huy, đóng góp quan trọng vào sự phát triển của xã. Công tác xóa đói giảm nghèo tiếp tục đạt được kết

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XVIII tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015).

quả tích cực, toàn xã không còn hộ đói, tỷ lệ hộ nghèo giảm liên tục qua các năm. Trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ, đảng viên xã Tân Kim được nâng lên, cơ bản đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đặt ra. Mặc dù còn một số hạn chế trong công tác lãnh đạo song Đảng bộ xã Tân Kim với quyết tâm chính trị cao sẽ lãnh đạo nhân dân vượt qua khó khăn, thách thức, đưa quê hương ngày càng ấm no, tươi đẹp trong những năm tiếp theo.

IV. Lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2010 - 2017

Thực hiện Chỉ thị số 37/CT-TW ngày 4/8/2009 của Bộ Chính trị về Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Kế hoạch số 73/KH-HU ngày 15/11/2009 của Huyện ủy Phú Bình về Đại hội Đảng bộ cơ sở tiến tới Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XXV, trong 2 ngày 25 và ngày 26/6/2010, Đại hội đại biểu Đảng bộ xã Tân Kim lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2010 - 2015) được tổ chức long trọng tại hội trường Ủy ban nhân dân xã.

Đây là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong Đảng bộ và nhân dân trên địa bàn xã, tạo khí thế thi đua sôi nổi trong giai đoạn mới. Về kết quả đạt được trong quá trình thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XVIII, Đại hội khẳng định: Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ, sản xuất nông nghiệp của xã đã có bước chuyển dịch mạnh mẽ theo hướng hàng hóa, giá trị

và hiệu quả được nâng cao một bước. Toàn xã không còn hộ đói, không còn nhà tranh, vách đất, nhà tạm; cơ sở hạ tầng từ hệ thống giao thông, đường dây tải điện, các trường học, Trạm Y tế khang trang, sạch đẹp. Bản lĩnh chính trị, năng lực chuyên môn của đội ngũ cán bộ, đảng viên được nâng cao, cơ bản đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đề ra. Bên cạnh nêu ra thành tựu, ưu điểm, Đại hội còn thẳng thắn nhìn nhận khuyết điểm, hạn chế trong công tác lãnh đạo của Đảng bộ.

Đại hội nhất trí cao với mục tiêu tổng quát trong 5 năm 2010 - 2015 là: Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ, tiếp tục phát huy dân chủ, đoàn kết, kỷ cương; đổi mới toàn diện, chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn; xây dựng kết cấu hạ tầng, thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội; giữ vững quốc phòng, an ninh, xây dựng xã Tân Kim phát triển nhanh và bền vững.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XIX gồm 14 đồng chí; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 5 đồng chí. Đồng chí Phạm Văn Hiệp được bầu làm Bí thư Đảng ủy, các đồng chí: Phạm Hồng Thái và Nguyễn Văn Chính làm Phó Bí thư Đảng ủy, các đồng chí: Vũ Hữu Kết, Vũ Đình Phượng làm Ủy viên Ban Thường vụ.

Trong nghị quyết hàng năm đề ra, Đảng ủy xã Tân Kim vẫn xác định nông nghiệp là lĩnh vực quan trọng

nhất. Để phục vụ sản xuất của gia đình cũng như làm dịch vụ, nhiều hộ mạnh dạn mua các máy nông nghiệp như máy cày, máy gặt, máy tuốt lúa... Đảng ủy lãnh đạo nhân dân địa phương chuyển đổi cơ cấu cây trồng, sử dụng các giống có năng suất cao. Các giống lúa được nhân dân canh tác chủ yếu gồm có Thịnh Dụ 11, BTE1, GS9, một số giống ngô gồm NK4300, 999... Nhờ đẩy mạnh áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, năng suất lúa không ngừng tăng lên.

Năm 2015, tính riêng diện tích trồng lúa đạt xấp xỉ 700ha, năng suất lúa bình quân đạt 53 tạ/ha/vụ. Tổng sản lượng lương thực cây có hạt năm 2015 đạt 4.643 tấn, tăng 293 tấn so với 2014. Các loại cây trồng khác như ngô, đậu tương, lạc, sắn cũng được các gia đình ở Tân Kim đưa vào gieo trồng, trong đó diện tích trồng lạc và trồng sắn lớn nhất (lần lượt là 140ha và 105ha). Một số nhóm cây hiệu quả kinh tế thấp nên diện tích, sản lượng đều giảm như mía giảm 35,1%; khoai lang và đậu tương giảm 14%, sắn giảm 1,7% so với năm 2014... Giá trị sản xuất trên 1ha đất nông nghiệp năm 2010 đạt 58 triệu đồng, đến năm 2015 đạt 68 triệu đồng (tăng 18,5%).

Với mục tiêu đưa sản xuất nông nghiệp tiến lên hiện đại, bền vững, Đảng ủy lãnh đạo Ủy ban nhân dân hoàn thiện hệ thống thủy lợi trên địa bàn xã. Tính đến năm 2015, chiều dài kênh mương được cứng hóa trên địa bàn xã đạt 27km. Ngoài ra, 17 hồ, đập ở 10 xóm thường

xuyên được nạo vét, tu sửa, đảm bảo tưới tiêu cho sản xuất nông nghiệp¹.

Mặc dù còn gặp nhiều khó khăn do diễn biến phức tạp của dịch bệnh, giá thức ăn, vật tư tăng cao, giá bán không ổn định song chăn nuôi có xu hướng phát triển khá cả về số lượng và chất lượng. Tổng đàn lợn của xã Tân Kim năm 2015 là 16.000 con, đàn gia cầm đạt 25 vạn con. Sản lượng thịt hơi xuất chuồng tăng 44,42%, từ 1.454 tấn (năm 2010) lên 2.100 tấn (năm 2015). Bên cạnh đó, các mô hình gia trại, bán trang trại và trang trại chăn nuôi phát triển mạnh. Năm 2015, toàn xã có 49 trang trại chăn nuôi, 11 cơ sở ấp nở gia cầm² đáp ứng nhu cầu con giống có chất lượng tại địa phương. Trên địa bàn xã xuất hiện nhiều hộ chăn nuôi tiêu biểu như gia đình các ông (bà) Dương Văn Thức, Trần Văn Hiệp, Nguyễn Văn Quế (xóm Trạng Đài); Vũ Thạch Vượng, Vũ Thạch Tuyển (xóm Mỏn Hạ); Phạm Văn Ty, Nguyễn Thị Hạnh (xóm Núi Chùa); Vũ Thạch Thương (xóm La Đuốc)... Với thị trường tiêu thị lớn, trọng tâm ở các khu công nghiệp, cụm công nghiệp trong tỉnh, huyện và Thủ đô Hà Nội, đầu ra của chăn nuôi tương đối ổn định, đảm bảo thu nhập cho các gia đình. Bên cạnh gia súc, gia cầm, Đảng

1. Báo cáo kết quả thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới xã Tân Kim giai đoạn 2011 - 2015, kế hoạch giai đoạn 2016 - 2020.

2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

ủy và Ủy ban nhân dân xã Tân Kim còn chú trọng đến nuôi trồng thủy sản. Đến năm 2015, tổng diện tích nuôi trồng thủy sản trên địa bàn xã đạt 45ha, sản lượng đạt 729 tấn, hơn gần 130 tấn so với năm 2010.

Hàng năm, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân tiến hành tiêm vắc-xin cho gia súc, gia cầm đảm bảo không để xảy ra dịch bệnh trên vật nuôi. Trong giai đoạn này, Đảng ủy, Ủy ban nhân dân phối hợp với Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện, Trung tâm Phát triển khoa học sự sống thuộc Đại học Nông lâm Thái Nguyên triển khai 2 ô mẫu chăn nuôi gà thương phẩm an toàn sinh học và 1 mô hình chăn nuôi lợn. Giá trị sản xuất nông, lâm nghiệp và thủy sản cả năm đạt khoảng 134,5 tỷ đồng, tăng 2% so cùng kỳ năm 2010.

Quán triệt nghiêm túc chủ trương phát triển bền vững của Đảng và Nhà nước, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã Tân Kim từng bước đẩy mạnh kiểm soát nguồn gây ô nhiễm, nhất là tại các trang trại chăn nuôi và xử lý nghiêm các vi phạm pháp luật về môi trường. Ngoài ra, Ủy ban nhân dân xã tiến hành đăng ký hồ sơ cam kết bảo vệ môi trường cho 14 trang trại và 4 cơ sở chế biến gỗ. Nhờ được sự tuyên truyền, vận động tốt từ cán bộ xã, ý thức bảo vệ môi trường của các hộ sản xuất, kinh doanh nói riêng và các gia đình xã Tân Kim nói chung được nâng lên, hiện tượng vứt rác bừa bãi nơi công cộng, xả chất thải ra môi trường được hạn chế so với những năm trước.

Tân Kim triển khai có hiệu quả công tác trồng, chăm sóc và bảo vệ rừng theo Dự án 661 và Dự án 147 của Chính phủ. Trong những năm 2010 - 2015, xã trồng mới được 73,3ha rừng, góp phần phủ xanh đất trống đồi trọc, giảm thiểu thiệt hại do mưa lũ gây ra. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã làm tốt công tác quản lý rừng, trong đó thường xuyên vận động các gia đình nâng cao ý thức tự bảo vệ diện tích rừng của mình. Từ năm 2010 đến năm 2015, xã Tân Kim không có vụ cháy rừng, không có vụ vi phạm về khai thác và quản lý rừng.

Thực hiện chủ trương của huyện, Đảng ủy lãnh đạo Ủy ban nhân dân tăng cường quản lý đất đai, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm Luật Đất đai, trước hết là chuyển đổi trái phép quyền sử dụng đất. Được sự nhất trí của Huyện ủy và Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim cử cán bộ phối hợp với công ty Đại Hồng Phát kiểm tra, rà soát phục vụ cho tổng kiểm kê đất đai. Năm 2015, diện tích tự nhiên của xã là 2.189,03ha, tăng 21,26ha do phân định lại đất núi Cao Báng (thuộc xã Hợp Tiến, huyện Đồng Hỷ) chuyển sang.

Trong thời kỳ đất nước đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế sâu sắc, Đảng và Nhà nước ngày càng nhận thức rõ hơn về vai trò và tầm quan trọng của nông nghiệp, nông thôn và nông dân. Ngày 5/8/2008, Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương (khóa X) ban hành Nghị quyết số 26-NQ/TW “Về

nông nghiệp, nông dân, nông thôn”. Trên cơ sở đó, ngày 4/6/2010, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 800/QĐ-TTg về phê duyệt chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010 - 2020 với 19 tiêu chí được đề ra. Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã Tân Kim xây dựng kế hoạch, bước đi để thực hiện chương trình quốc gia về nông thôn mới.

Bắt tay vào quá trình xây dựng nông thôn mới, xã Tân Kim có một số thuận lợi căn bản. Sau gần 30 năm thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, kinh tế - xã hội của địa phương có bước tiến rõ rệt: Tốc độ tăng trưởng kinh tế khá; các ngành tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ chiếm tỷ trọng ngày càng cao trong cơ cấu kinh tế; cơ sở hạ tầng nông thôn như giao thông, trụ sở làm việc của Đảng ủy - Hội đồng nhân dân - Ủy ban nhân dân, trường học, Trạm Y tế đã và đang được hoàn thiện; thu nhập, chất lượng đời sống của người dân được nâng cao một bước. Đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức của xã không chỉ nhiệt tình, tận tâm trong công tác mà trình độ chuyên môn, tư duy sáng tạo cũng được nâng lên đáng kể; một số cán bộ chủ chốt quyết đoán, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Đông đảo nhân dân đồng tình với chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về xây dựng nông thôn mới nên không chỉ đóng góp tiền mặt, ngày công mà còn sẵn sàng tham gia hiến đất.

Mặc dù có thuận lợi song công tác xây dựng nông thôn mới ở Tân Kim cũng gặp nhiều khó khăn, trở ngại. Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước; là nhiệm vụ đòi hỏi cán bộ không chỉ có tâm huyết mà còn phải có tầm. Tuy nhiên, nhìn chung trình độ của cán bộ, công chức, đảng viên xã Tân Kim còn hạn chế. Kinh tế của xã phát triển chưa tương xứng với tiềm năng và điều kiện thuận lợi có được, phụ thuộc lớn vào nông nghiệp. Thu ngân sách trên địa bàn thấp, mọi hoạt động phụ thuộc vào ngân sách của Nhà nước. Kinh tế của các gia đình trong xã chưa thực sự phát triển, thu nhập chưa cao. Cơ sở vật chất của địa phương lạc hậu, xuống cấp, đòi hỏi nguồn kinh phí lớn để nâng cấp, hoàn thiện.

Để thực hiện có hiệu quả, Đảng ủy quyết định thành lập Ban Chỉ đạo xây dựng nông thôn mới do đồng chí Phạm Văn Hiệp - Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban, Ủy ban nhân dân thành lập Ban Quản lý xây dựng nông thôn mới do đồng chí Phạm Văn Hiệp¹ - Chủ tịch Ủy ban nhân dân làm Trưởng ban². Ban Chỉ đạo đánh giá tình hình, xác định những thuận lợi và khó khăn của địa phương, từ đó tham mưu cho Ban Thường vụ Đảng ủy xây dựng bước đi, lộ trình phù hợp.

1. Từ tháng 7/2011 đến năm 2012, đồng chí Phạm Văn Hiệp làm Bí thư Đảng ủy đồng thời làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã.

2. Năm 2012, đồng chí Dương Quang Bạo làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Tân Kim, đồng thời làm Trưởng ban Quản lý xây dựng nông thôn mới.

Chủ trương về xây dựng nông thôn mới được Ban Thường vụ Đảng ủy quán triệt đến tất cả cán bộ, đảng viên và được tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân. Mọi hoạt động đều được dân chủ hóa với phương châm “*dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra*”. Do nguồn ngân sách nhà nước hạn chế, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã đề ra kế hoạch cụ thể để khai thác hợp lý nguồn lực của nhân dân. Thông qua phong trào “*Tân Kim chung sức xây dựng nông thôn mới*”, cán bộ, đảng viên và nhân dân đồng thuận cao, tích cực đóng góp về vật chất, trí tuệ để xây dựng nông thôn mới.

Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã luôn xác định nhân dân là chủ thể và là đối tượng hưởng thụ chính những thành quả từ xây dựng nông thôn mới. Do đó, từ Đảng ủy, Ủy ban nhân dân đến các chi bộ luôn phát huy dân chủ, tạo mọi điều kiện để nhân dân được đóng góp ý kiến về chủ trương, quá trình thực hiện xây dựng nông thôn mới. Tại các xóm, nhiều hạng mục giao thông do nhân dân giám sát thi công, nghiệm thu về chất lượng. “*Ý Đảng hợp lòng dân*”, 213 hộ đã hiến 29.514m² đất nông nghiệp và 2.600m² đất lâm nghiệp để làm thủy lợi, làm đường giao thông, xây dựng nhà thờ... Sau 4 năm thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, năm 2015, Tân Kim đạt 10/19 tiêu chí. Kết quả trên không chỉ góp phần vào thành tích chung của xã mà

còn thể hiện niềm tin của nhân dân vào đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước.

Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã tạo điều kiện về cơ chế, thủ tục cho 9 xưởng mộc, 3 xưởng gạch silicat, 4 xưởng chế biến lâm sản, 2 xưởng may công nghiệp, 12 xưởng cơ khí yên tâm sản xuất. Giá trị sản xuất tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn xã năm 2015 đạt 3 tỷ đồng, tăng trưởng bình quân 33,3%/năm. Các cơ sở sản xuất bước đầu hoạt động có hiệu quả, tận dụng được tài nguyên, sức lao động ở địa phương; nâng cao thu nhập cho người dân, thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế của xã.

Hoạt động thương mại và dịch vụ tiếp tục phát triển. Tổng số cơ sở kinh doanh của xã Tân Kim tăng từ 120 hộ (năm 2010) lên 155 hộ (năm 2015), giải quyết việc làm cho 150 lao động. Các hoạt động tín dụng, vận tải, bưu chính viễn thông đều phát triển và phục vụ nhân dân tốt hơn. Vốn tín dụng ưu đãi cho đầu tư sản xuất, kinh doanh tăng từ 14,235 triệu đồng (năm 2010) lên 21,621 triệu đồng (năm 2015). Các gia đình cơ bản sử dụng vốn đúng mục đích và đạt hiệu quả, số lượng xe vận tải các loại tăng lên 26 chiếc¹, đảm bảo nhu cầu vận chuyển vật tư, hàng hóa và đi lại cho nhân dân xã Tân Kim.

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

Về xây dựng cơ sở hạ tầng, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân quán triệt nghiêm túc phương châm “*Nhà nước và nhân dân cùng làm*”. Dựa trên ngân sách nhà nước và đóng góp của nhân dân, nhiều công trình trên địa bàn xã được xây dựng và đưa vào sử dụng. Các công trình thủy lợi như đập xóm Trại, kênh mương xóm Trạng Đài, Mỏn Thượng; trạm điện xóm Hải Minh, Đèo Khê, La Dao được hoàn thành trong giai đoạn này. Đến năm 2015, 12/17 xóm có nhà văn hóa đạt chuẩn¹. Trong 5 năm (2010 - 2015), xã Tân Kim đã xây mới, tu bổ, nâng cấp 4 công trình phúc lợi xã hội, 5 nghĩa trang nhân dân, 11 hạng mục giao thông, 2 công trình lớp học, 2 đập thủy lợi, 4 trạm điện (xóm Hải Minh, La Dao, Đèo Khê, Bờ La)². Tổng kinh phí xây dựng cơ sở hạ tầng của xã Tân Kim ước đạt 26,180 tỷ đồng. Những công trình trên đều được thi công đúng tiến độ, đảm bảo chất lượng, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, vai trò quản lý của Nhà nước.

Trên lĩnh vực văn hóa - xã hội cũng có nhiều chuyển biến theo hướng tích cực. Năm 2014, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân điều tra, rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo, trên cơ sở đó cấp thẻ bảo hiểm y tế cho 100% các hộ thuộc đối tượng trên. Thu nhập và đời sống nhân dân ngày càng tăng, số hộ nghèo giảm dần qua các năm. Nếu

1, 2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

như năm 2011, xã Tân Kim có 551 hộ nghèo thì đến năm 2015, toàn xã chỉ còn 312 hộ nghèo (tương đương 16,7%)¹.

Những năm 2010 - 2015, hàng trăm lao động (chủ yếu là lao động trẻ) vào làm việc tại các xí nghiệp thuộc Khu Công nghiệp Diêm Thụy (huyện Phú Bình), Nhà máy Samsung (thị xã Phổ Yên), Khu Công nghiệp Sông Công, Khu Công nghiệp Thái Nguyên. Điều đó đã tạo ra bước chuyển biến mạnh mẽ về cơ cấu lao động, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, vừa nâng cao mức sống cho gia đình, vừa góp phần đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn xã. Thu nhập bình quân theo đầu người năm 2010 là 7,5 triệu đồng, đến năm 2015 tăng lên 18 triệu đồng (tăng 2,4 lần)². 100% hộ trong xã được sử dụng điện lưới quốc gia, 100% gia đình có ti vi, xe gắn máy; 75% số hộ sử dụng nước hợp vệ sinh.

Thực hiện chính sách xã hội của Đảng và Nhà nước, xã Tân Kim luôn quan tâm đến những cá nhân, hộ có hoàn cảnh khó khăn, gia đình chính sách. Tính riêng năm 2015, Ủy ban nhân dân xã trao tặng 253 suất quà cho các gia đình có công với cách mạng (trong đó 144 suất quà của Chủ tịch nước, 11 suất quà của huyện và 78

1. Báo cáo kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới xã Tân Kim giai đoạn 2011 - 2015, kế hoạch giai đoạn 2016 - 2020.

2. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

suất quà của xã) và 290 suất quà cho người nghèo, các gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn.

Các hoạt động văn hóa, thông tin và thể dục thể thao diễn ra sôi nổi, đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân được cải thiện. Đến năm 2015, 100% các xóm đều được trang bị hệ thống truyền thanh không dây hiện đại. Nội dung chương trình phát thanh của xã được xây dựng, biên tập kỹ lưỡng, thông tin được truyền tải ngắn gọn, hấp dẫn đối với người nghe. Từ năm 2016, phong trào “*Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh*” nhận được sự hưởng ứng rộng rãi của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân. Phong trào xây dựng nếp sống văn minh, hiện đại, trước hết là thực hành tiết kiệm trong việc cưới, việc tang được thực hiện tốt ở toàn xã. Tính riêng năm 2015, xã Tân Kim có 1.215 hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa (trên tổng số 1.465 hộ đăng ký)¹. Hằng năm, địa phương đều tổ chức thành công ngày hội “*Đại đoàn kết toàn dân tộc*” ở khu dân cư (ngày 18/11), tổ chức thành công Đại hội Thể dục thể thao và hoàn thành tốt công tác tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2014.

Thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về “*Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp*

1. *Chương trình hội nghị tổng kết 15 năm thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư xã Tân Kim”.*

hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”, công tác giáo dục - đào tạo từ năm 2010 đến năm 2015 của xã Tân Kim đạt được một số kết quả nhất định. Hằng năm, tỷ lệ học sinh đến lớp, lên lớp đều tăng lên. Tỷ lệ học sinh lên lớp và tốt nghiệp các trường đạt 99,7% trở lên, nhiều học sinh tham gia đội tuyển học sinh giỏi cấp huyện và tỉnh, số học sinh trúng tuyển vào các trường trung học chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học mỗi năm đều tăng. Đến năm 2015, cơ sở vật chất, trang thiết bị của các trường đều đáp ứng việc dạy và học của thầy - trò, đảm bảo cho trên 1.400 học sinh đến lớp, không có tình trạng học 3 ca. Đội ngũ giáo viên được chuẩn hóa, không chỉ trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm mà phẩm chất, đạo đức nhà giáo cũng được nâng cao. Tỷ lệ các cháu 5 tuổi huy động đến lớp đạt 100%; xã Tân Kim được công nhận đạt phổ cập giáo dục mầm non đối với trẻ 5 tuổi. Tính đến năm 2015, Trường Mầm non, Trường Tiểu học và Trường Trung học cơ sở Tân Kim đều đạt chuẩn quốc gia mức độ 1¹.

Nhờ sự chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, hoạt động chăm sóc sức khỏe của Trạm Y tế cho nhân dân ngày càng được nâng cao. Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân thực hiện các chương trình quốc gia về y tế, trong đó có chương trình tiêm chủng mở rộng dành cho trẻ em trên địa bàn

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

xã. Chương trình tiêm chủng mở rộng được thực hiện định kỳ, trong đó không có trường hợp tai biến. Các cháu mới sinh và trong độ tuổi tiêm chủng đều được tiêm phòng đầy đủ. Đồng thời, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã thường xuyên làm tốt công tác kiểm tra các cơ sở tiểu thủ công nghiệp, các trang trại chăn nuôi và các khu dân cư về giữ gìn vệ sinh môi trường.

Nhờ điều kiện kinh tế và nhận thức của phụ huynh trong chăm sóc con tốt hơn nên tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng của xã Tân Kim giảm còn 17,6% (năm 2015). Xã tổ chức các hoạt động tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt pháp lệnh dân số, nhờ đó tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên năm 2015 còn 0,15%¹. Dựa trên ngân sách nhà nước và vốn vay của Ngân hàng Thế giới (WB), Tổ chức phi Chính phủ (Plan), 66,3% số gia đình xã Tân Kim đã được sử dụng nước sạch².

Cũng trong giai đoạn này, xã Tân Kim không có bệnh nhân mắc các bệnh truyền nhiễm như tiêu chảy, quai bị, thủy đậu, tay chân miệng, sởi. Trạm Y tế đảm bảo trực theo giờ hành chính và phân công luân phiên cán bộ trực buổi tối; đảm bảo khám, điều trị ban đầu cho nhân dân.

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

2. Báo cáo kết quả thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới xã Tân Kim giai đoạn 2011 - 2015, kế hoạch giai đoạn 2016 - 2020.

Tính riêng năm 2015, tổng số lượt bệnh nhân đến khám, điều trị tại Trạm Y tế xã là 5.230 lượt người (trong đó khám bảo hiểm là 3.860 lượt người, chuyển tuyến trên 420 lượt người). Công tác đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm được triển khai thường xuyên trên địa bàn xã. Trong 5 năm (2010 - 2015), xã không có vụ ngộ độc thực phẩm, không có vi phạm an toàn vệ sinh thực phẩm được phát hiện. Chương trình phòng chống HIV/AIDS tiếp tục được triển khai và đạt được kết quả tích cực. Nhờ được tập huấn, bồi dưỡng định kỳ hàng năm nên cán bộ Trạm Y tế đã nắm được phương pháp điều trị thay thế nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone. Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân lập hồ sơ cai nghiện bắt buộc cho 2 đối tượng, cai nghiện tại gia đình là 2 người. Chất lượng khám, điều trị ban đầu của Trạm Y tế xã Tân Kim ngày càng được cải thiện, góp phần nâng cao sức khỏe của nhân dân.

Xác định quốc phòng, an ninh là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên, hàng năm cấp ủy và chính quyền xã quán triệt nghiêm túc đường lối của Đảng về xây dựng quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân, đẩy mạnh tuyên truyền để nhân dân nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng theo nội dung Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 25/10/2013 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về *"Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới"*. Trong 5 năm (2010 - 2015), đồng chí Nguyễn Quang Minh làm

Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã, đồng chí Phạm Văn Nguyên làm Trưởng Công an xã¹.

Về công tác quân sự, Đảng ủy chỉ đạo Ban Chỉ huy quân sự thường xuyên duy trì nghiêm chế độ trực sẵn sàng chiến đấu; thường xuyên kiểm tra, bổ sung các phương án tác chiến để chủ động đối phó với các tình huống xấu có thể xảy ra. Lực lượng dân quân của xã Tân Kim trong giai đoạn này duy trì 106 đồng chí, trong đó có 1 trung đội cơ động². Trong công tác huấn luyện dân quân, 100% đạt khá trở lên. Công tác tuyển quân của xã Tân Kim trong 5 năm (2010 - 2015) đủ về số lượng, đảm bảo chất lượng, đạt 100% chỉ tiêu được giao.

Hàng năm, các đồng chí Trưởng Công an, Phó Trưởng Công an xã được đi tập huấn, bồi dưỡng nhằm nâng cao trình độ hiểu biết pháp luật, nghiệp vụ phá án, tâm lý học tội phạm..., đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn về chức danh của Nhà nước. Ban Công an xã phát động nhân dân hưởng ứng phong trào “*Toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc*”. Lực lượng công an xã tiếp tục làm tốt nhiệm vụ tuần tra; tham gia các chuyên đề do công an huyện chỉ đạo, nhất là lễ ra quân đảm bảo tháng an toàn

1. Năm 2015, đồng chí Đặng Văn Đoàn làm Trưởng Công an xã thay đồng chí Phạm Văn Nguyên.

2. Báo cáo số 256/BC-UBND ngày 29/9/2015 của Ủy ban nhân dân xã Tân Kim về “*Sơ kết 5 năm thực hiện Đề án xây dựng lực lượng dân quân tự vệ tỉnh Thái Nguyên, giai đoạn 2011 - 2015*”.

giao thông và trấn áp các loại tội phạm trước, trong và sau dịp tết Nguyên đán. Lực lượng công an thực hiện đồng bộ các biện pháp nhằm quản lý địa bàn, quản lý đối tượng, xây dựng và thực hiện các phương án đấu tranh phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội... Trong năm 2015, công an xã tổ chức và phối hợp với công an huyện giải quyết 5 vụ trộm cắp tài sản, 8 vụ cố ý gây thương tích, 2 vụ đánh bạc, 5 vụ tai nạn giao thông, 1 vụ đuối nước làm chết 1 người, 1 vụ điện giật chết 1 người, lập hồ sơ quản lý 15 đối tượng nghiện ma túy. Công tác quản lý nhà nước về dân tộc, tôn giáo được tăng cường, trên địa bàn không có hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo trái pháp luật xảy ra.

Ngày 14/5/2011, Bộ Chính trị ra Chỉ thị số 03-CT/TW “Về tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Thực hiện sự chỉ đạo, hướng dẫn của Huyện ủy Phú Bình, Đảng ủy xã triển khai nghiêm túc Chỉ thị 03 của Bộ Chính trị. Kết quả, trên 90% số đảng viên trong Đảng bộ tham gia học tập đăng ký làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Qua học tập, đa số cán bộ, đảng viên đều thấm nhuần về tấm gương đạo đức của Hồ Chủ tịch, ra sức phấn đấu trong công tác và sinh hoạt. Thực hiện Chỉ thị 03 của Bộ Chính trị có sức lan tỏa trong Đảng bộ, làm chuyển biến tích cực trong nhận thức, hành động của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Tuy

nhiên, việc “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*” ở một số chi bộ còn mang tính hình thức, chủ yếu là “*học*” mà ít có “*làm theo*” nên sức lan tỏa đến nhân dân còn hạn chế.

Dưới sự lãnh đạo sát sao của Đảng ủy, các chi bộ luôn quyết tâm, nỗ lực hoàn thành các nhiệm vụ chính trị được giao. Từ năm 2010 đến năm 2015, bình quân 85% số chi bộ đạt trong sạch vững mạnh. Trong giai đoạn này, Chi bộ Đèo Khê - Bờ La được chia tách thành Chi bộ Đèo Khê và Chi bộ Bờ La; Chi bộ Đồng Chúc - Tân Thái được chia tách thành Chi bộ Đồng Chúc và Chi bộ Tân Thái. Bên cạnh đó, Chi bộ Cơ quan và Chi bộ Trạm Y tế được thành lập, trong đó đồng chí Dương Văn Đông làm Bí thư Chi bộ Cơ quan, đồng chí Tạ Xuân Hiền làm Bí thư Chi bộ Trạm Y tế. Như vậy, đến năm 2015, Đảng bộ xã Tân Kim có 22 chi bộ. Những năm 2010 - 2015, Đảng ủy cử và tạo điều kiện cho 14 đồng chí tham gia học các lớp bồi dưỡng, đào tạo nhằm nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ. Trong đó, 1 đồng chí theo học cao học, 3 đồng chí học đại học, 10 đồng chí học trung cấp. Về trình độ lý luận, Đảng bộ có 2 đồng chí tham gia lớp đào tạo trung cấp lý luận, 25 đồng chí tham gia lớp đào tạo sơ cấp lý luận chính trị¹.

Công tác phát triển đảng viên được quan tâm góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của cơ sở

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

Đảng và đảng viên, chất lượng đảng viên được nâng lên. Từ năm 2010 đến năm 2015, 41 quần chúng ưu tú, có uy tín với nhân dân vinh dự được kết nạp vào Đảng, nâng tổng số đảng viên trong Đảng bộ năm 2015 lên 286 đồng chí, sinh hoạt tại 22 chi bộ. Hằng năm, Đảng ủy thực hiện tốt chính sách đối với đảng viên, trong nhiệm kỳ đã tổ chức trao huy hiệu Đảng cho 65 đồng chí (trong đó trao Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng cho 33 đồng chí; trao Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng cho 19 đồng chí; trao Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng cho 10 đồng chí; trao Huy hiệu 55 năm tuổi Đảng cho 1 đồng chí; trao Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng cho 1 đồng chí; trao Huy hiệu 65 năm tuổi Đảng cho 1 đồng chí)¹.

Hằng năm, Đảng ủy xây dựng kế hoạch kiểm tra các chi bộ trực thuộc và đảng viên trong chấp hành Điều lệ Đảng, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Từ năm 2010 đến năm 2015, Đảng ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy đã tiến hành kiểm tra và phát hiện 19 trường hợp có dấu hiệu vi phạm đến mức phải xử lý kỷ luật, trong đó chủ yếu vi phạm về chính sách của Đảng, Nhà nước về chế độ đối với thương binh. Cụ thể, Đảng ủy xử lý và đề nghị xử lý kỷ luật bằng hình thức khiển trách 8 đồng chí, cảnh cáo 3 đồng chí, cách chức

1. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XIX tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020).

3 đồng chí, khai trừ 5 đồng chí. Qua công tác kiểm tra, kỷ luật đã làm trong sạch tổ chức Đảng, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng. Với những thành tích đạt được, Đảng bộ xã Tân Kim được Huyện ủy công nhận trong sạch vững mạnh 5 năm liền (từ năm 2010 đến năm 2015).

Công tác dân vận có nhiều chuyển biến, Đảng ủy thực hiện tốt các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, Tỉnh ủy, Huyện ủy về công tác vận động quần chúng. Trong giai đoạn này, công tác dân vận được Đảng ủy xã Tân Kim thực hiện theo tinh thần Đề án số 04-ĐA/TU ngày 20/5/2011 của Tỉnh ủy Thái Nguyên về tiếp tục đổi mới công tác dân vận của hệ thống chính trị, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân giai đoạn 2011 - 2015 và Nghị quyết Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương 7 (khóa XI) vào tháng 5/2013 *“Về tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới”*.

Thông qua thực hiện Đề án 04 của Tỉnh ủy Thái Nguyên và Nghị quyết Trung ương 7 (khóa XI), công tác dân vận của Đảng ủy xã Tân Kim có sự chuyển biến rõ rệt. Cán bộ, đảng viên nhận thức ngày càng sâu sắc tầm quan trọng của công tác dân vận, trên cơ sở đó chủ động xây dựng kế hoạch, phương pháp vận động nhân dân. Học tập tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, cán

bộ của xã xuống các xóm, phổ biến chủ trương của Đảng, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của nhân dân. Thông qua đối thoại cởi mở, chân tình, mỗi người dân hiểu rõ hơn về đường lối của Đảng, từ đó luôn giữ vững niềm tin vào con đường tiến lên chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh đó, mỗi cán bộ, đảng viên luôn phấn đấu là tấm gương sáng về rèn luyện lối sống trong sạch, lành mạnh, hòa đồng với mọi người, từ đó nhân dân trong xã học tập, noi theo.

Ngày 16/1/2012, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 4 (khóa XI) ban hành Nghị quyết “*Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*”. Việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) về “*Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*” được Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Đảng bộ, các chi bộ và cán bộ, đảng viên thực hiện nghiêm túc. Công tác tự phê bình và phê bình đảm bảo chặt chẽ, thận trọng, có trọng điểm. Thông qua kiểm điểm tự phê bình và phê bình, mỗi cán bộ, đảng viên đề ra được phương hướng phấn đấu và biện pháp khắc phục khuyết điểm, phát huy ưu điểm; từ đó tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên được nâng lên một bước.

Ngày 22/5/2011, 99% cử tri xã Tân Kim tham gia bầu cử Quốc hội khóa XIII và Hội đồng nhân dân các cấp. Kết quả, cử tri trong xã bầu được 26 đại biểu Hội đồng

nhân dân xã nhiệm kỳ 2011 - 2016¹. Hội đồng nhân dân bầu đồng chí Vũ Đình Phượng làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, bầu đồng chí Phạm Văn Hiệp làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân.

Hoạt động của Hội đồng nhân dân có nhiều đổi mới, chất lượng các kỳ họp được nâng lên. Hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân đối với Ủy ban nhân dân được tăng cường, góp phần nâng cao hiệu lực quản lý, điều hành của Ủy ban nhân dân xã. Các buổi tiếp xúc cử tri được tổ chức định kỳ, từ đó giúp đại biểu Hội đồng nhân dân nắm bắt kịp thời tâm tư, nguyện vọng, kiến nghị của nhân dân. Việc ban hành nghị quyết của Hội đồng nhân dân ngày càng chặt chẽ, dựa trên nghị quyết của Đảng ủy, báo cáo của Ủy ban nhân dân và điều kiện thực tế của địa phương. Ủy ban nhân dân xã Tân Kim tiếp tục đổi mới trong tiếp dân theo cơ chế một cửa. Đội ngũ cán bộ, công chức của Ủy ban nhân dân nắm chắc nghị quyết của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, trên cơ sở đó phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

1. 26 đại biểu Hội đồng nhân dân xã nhiệm kỳ 2011 - 2016 gồm các đồng chí: Nguyễn Văn Hùng, Đặng Văn Đoàn, Vũ Đình Phượng, Lê Hồng Khanh, Nguyễn Đình Vương, Dương Văn Đông, Nguyễn Khắc Chiến, Nguyễn Thị Minh, Hoàng Thanh Tùng, Nguyễn Văn Huỳnh, Nguyễn Đắc Khiêm, Nguyễn Văn Thuận, Vũ Đình Trường, Phạm Văn Hiệp, Nguyễn Đình Đăng, Mã Văn Đức, Bùi Văn Giảng, Phạm Văn Nguyên, Nguyễn Thanh Tuyên, Đặng Thị Man, Bùi Thị An, Dương Văn Thanh, Nguyễn Văn Xiêm, Nông Văn Thành, Lâm Văn Tiến và Phạm Văn Ty.

Từ năm 2010 đến năm 2015, các đồng chí: Vũ Hữu Kết, Dương Văn Đông lần lượt làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc xã¹; các đồng chí: Nguyễn Thị Hùng, Ngô Thị Phượng lần lượt làm Chủ tịch Hội Phụ nữ²; đồng chí Hoàng Văn Khiêm tiếp tục làm Bí thư Đoàn Thanh niên³; các đồng chí: Dương Văn Đông, Phạm Hồng Thái lần lượt làm Chủ tịch Hội Nông dân⁴; các đồng chí: Bùi Xuân Ảnh, Bùi Văn Giảng lần lượt làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã⁵. Để nâng cao hiệu quả trong hoạt động, đội ngũ cán bộ của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể ngày càng được nâng cao về trình độ.

Trong nhiệm kỳ, Ban Chấp hành Đảng bộ xã tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động, đáp ứng với yêu cầu đặt ra trong giai đoạn mới. Mặt trận Tổ quốc xã Tân Kim tích cực vận động nhân dân tham gia xây dựng Đảng, chính quyền và xây dựng nông thôn mới. Mặt trận Tổ quốc đổi mới trong cách thức tuyên truyền

1. Đồng chí Vũ Hữu Kết làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc đến năm 2013, đồng chí Dương Văn Đông giữ chức danh này từ năm 2013.

2. Đồng chí Nguyễn Thị Hùng làm Chủ tịch Hội Phụ nữ đến năm 2012, đồng chí Ngô Thị Phượng giữ chức danh này từ năm 2012.

3. Tháng 7/2015, đồng chí Nguyễn Thanh Tuyên làm Bí thư Đoàn Thanh niên xã.

4. Đồng chí Dương Văn Đông làm Chủ tịch Hội Nông dân đến tháng 7/2011 và đồng chí Phạm Hồng Thái giữ chức danh này từ tháng 8/2011.

5. Đồng chí Bùi Xuân Ảnh làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh đến năm 2012 và đồng chí Bùi Văn Giảng giữ chức danh này từ năm 2012.

chủ trương, đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước đến nhân dân; không ngừng củng cố khối đại đoàn kết toàn dân; giám sát, phản biện đối với hoạt động của bộ máy chính quyền xã. Bên cạnh đó, Mặt trận vận động đông đảo nhân dân tham gia các phong trào và cuộc vận động như: *“Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”*, *“Xóa nhà ở dột nát cho hộ nghèo”*, *“Xây dựng nhà tình nghĩa cho hộ chính sách”*...

Ban Chấp hành Hội Phụ nữ thường xuyên được củng cố, kiện toàn. Hội phát động hội viên thực hiện phong trào *“Giỏi việc nước, đảm việc nhà”*, *“Phụ nữ giúp nhau làm kinh tế gia đình”*. Đoàn Thanh niên xã phát động phong trào *“Tháng Thanh niên, ngày chủ nhật xanh”*; thực hiện cuộc vận động *“Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác”*, *“Cưới văn minh tiết kiệm”*. Đoàn viên Đoàn Thanh niên còn tích cực tham gia các chương trình tình nguyện như ra quân vệ sinh môi trường, trồng cây xanh, hiến máu tình nguyện, giúp đỡ ngày công với các gia đình chính sách.

Ban Chấp hành Hội Nông dân xã Tân Kim chủ động phối hợp với Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức 6 lớp tập huấn về các mô hình kinh tế mới, thu hút hàng trăm lượt người tham dự. Hội Nông dân tích cực đóng góp vào xây dựng nghị quyết hằng năm của Đảng ủy, tham mưu Thường trực Đảng ủy tiếp tục triển khai Chỉ thị số 59-CT/TW ngày 15/12/2000 của Ban Chấp

hành Trung ương về “*Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của Hội Nông dân Việt Nam trong giai đoạn mới*”. Ban Chấp hành Hội Nông dân xã Tân Kim tuyên truyền, giáo dục cho hội viên ý thức rõ hơn vai trò của giai cấp nông dân trong sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Đảng ủy tiếp tục lãnh đạo Hội Cựu chiến binh theo tinh thần Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 8/1/2002 của Bộ Chính trị về “*Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác cựu chiến binh Việt Nam trong giai đoạn cách mạng mới*”. Giữ vững và phát huy bản chất của Bộ đội Cụ Hồ, hội viên Hội Cựu chiến binh luôn nêu gương sáng, chấp hành tốt đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước. Nhiều hội viên tiếp tục vươn lên làm giàu cho gia đình cũng như tích cực tham gia vào công tác an sinh xã hội của xã. Ban Chấp hành Hội Cựu chiến binh xã Tân Kim vận động hội viên tích cực tham gia vào xây dựng nông thôn mới, bảo vệ an ninh làng xóm, trở thành tấm gương mẫu mực cho con cháu noi theo.

Đến cuối năm 2015, xã Tân Kim có 296 đảng viên, 26 đại biểu Hội đồng nhân dân, 20 cán bộ, công chức¹.

1. Đó là các đồng chí: Phạm Văn Hiệp, Nguyễn Văn Chính, Phạm Hồng Thái, Nguyễn Đắc Khiêm, Lê Hồng Khanh, Vũ Đình Phương, Dương Văn Đông, Hoàng Văn Khiêm, Bùi Văn Giảng, Phạm Văn Nguyên, Ngô Thị Phương, Đào Quang Tuấn, Nguyễn Đình Đăng, Nguyễn Quang Minh, Đặng Văn Đoàn, Phạm Văn Quảng, Phạm Thị Hiền, Dương Quang Bạo, Hoàng Thanh Tùng, Vũ Hữu Kết.

Cũng đến thời điểm này, Hội Phụ nữ xã Tân Kim có 2.110 hội viên, Đoàn Thanh niên xã có 420 đoàn viên, Hội Nông dân có 1.474 hội viên và Hội Cựu chiến binh có 441 hội viên.

Từ năm 2010 đến năm 2015, Đảng bộ xã Tân Kim đã đạt được nhiều thành tích quan trọng trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo. Tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế, khuyết điểm trong lãnh đạo nhân dân phát triển kinh tế - xã hội của Đảng bộ xã Tân Kim, đó là: Chuyển dịch cơ cấu kinh tế còn chậm; hiệu quả từ sản xuất nông nghiệp còn chưa ổn định; một số tiêu chí nông thôn mới tuy đạt được nhưng chưa vững chắc; an ninh trật tự còn diễn biến phức tạp...

Thực hiện Chỉ thị số 36/CT-TW ngày 30/5/2014 của Bộ Chính trị về Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII và Kế hoạch số 89-KH/HU ngày 27/10/2014 của Huyện ủy Phú Bình về Đại hội Đảng bộ cấp cơ sở tiến tới Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XXVI, từ ngày 24 đến ngày 25/5/2015, Đảng bộ Tân Kim tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ XX (nhiệm kỳ 2015 - 2020). Đại hội có chủ đề *“Tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng bộ, phát huy tiềm năng, lợi thế của địa phương, đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội. Sử dụng các nguồn lực tập trung xây dựng kết cấu hạ tầng, gắn với việc hoàn thiện các tiêu chí nông thôn mới. Tập trung giải quyết việc làm, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. Đảm bảo giữ vững ổn định an ninh chính trị,*

trật tự an toàn xã hội. Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh toàn diện, đưa Tân Kim phát triển bền vững”.

Đại hội là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong xã, tạo động lực mạnh mẽ cho sự phát triển của Tân Kim trong giai đoạn mới. Đại hội có nhiệm vụ kiểm điểm sau 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội khóa XIX, quyết định mục tiêu, phương hướng nhiệm vụ trong 5 năm 2015 - 2020, đó là: Phát huy mọi nguồn lực, tạo sự phát triển mạnh mẽ trên tất cả các lĩnh vực kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, củng cố và xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh toàn diện. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 15 đồng chí¹; Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 5 đồng chí. Đồng chí Phạm Văn Hiệp được làm Bí thư Đảng ủy, các đồng chí: Nguyễn Văn Chính, Phạm Văn Nguyên làm Phó Bí thư Đảng ủy², các đồng chí: Vũ Đình Phụng, Dương Văn Đông làm Ủy viên Ban Thường vụ.

Sau khi Đại hội kết thúc, Đảng ủy kiện toàn Ban Chỉ đạo xây dựng nông thôn mới do đồng chí Phạm Văn Hiệp - Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban, Ủy ban nhân dân kiện toàn Ban Quản lý do đồng chí Phạm Văn Nguyên - Chủ

1. Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Kim khóa XX gồm các đồng chí: Phạm Văn Hiệp, Nguyễn Văn Chính, Phạm Văn Nguyên, Vũ Đình Phụng, Dương Văn Đông, Nguyễn Đình Đăng, Nguyễn Đắc Khiêm, Lê Hồng Khanh, Bùi Văn Giảng, Hoàng Thanh Tùng, Nguyễn Văn Huỳnh, Ngô Thị Phụng, Đặng Văn Đoàn, Nguyễn Quang Minh và Nguyễn Thị Bấy.

2. Đồng chí Nguyễn Văn Chính làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy.

tịch Ủy ban nhân dân làm Trưởng ban. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, nhân dân xã Tân Kim tiếp tục đóng góp tiền của, ngày công, hiến đất để xây dựng cơ sở hạ tầng, đường giao thông nông thôn; đẩy mạnh thâm canh, nâng cao giá trị sản xuất nông nghiệp; từng bước đưa địa phương về đích nông thôn mới.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XX, Đảng ủy xã Tân Kim lãnh đạo nhân dân nỗ lực khắc phục khó khăn, tận dụng thuận lợi để hoàn thành các chỉ tiêu về kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, xây dựng hệ thống chính trị.

Trong nghị quyết hàng năm, Đảng ủy xã Tân Kim xác định nông nghiệp là ngành kinh tế chủ đạo, cần được nâng cao hơn nữa về hiệu quả sản xuất. Đảng ủy lãnh đạo Ủy ban nhân dân xã tăng cường hướng dẫn người dân về thâm canh, tăng năng suất cây trồng. Năm 2016, diện tích trồng lúa của xã là 714,6ha, năm 2017 diện tích lúa đạt 717ha. Nhân dân vẫn chủ yếu canh tác các giống lúa lai như BTE1, Thịnh Dụ 11, GS9, TH3-3. Nhờ tăng cường áp dụng tiến bộ khoa học công nghệ nên năng suất lúa của xã Tân Kim không ngừng tăng lên, đạt 52,5 tạ vào năm 2017.

Ngoài cây lúa, nhân dân xã Tân Kim còn chú trọng đến trồng ngô, lạc và một số cây hoa màu khác. Nếu như năm 2016, diện tích canh tác ngô của xã Tân Kim là

128ha thì trong năm 2017, diện tích ngô của xã đã đạt 173,2ha (tăng 45,2ha so với năm 2016). Năng suất ngô tươi cơ bản được giữ vững, năm 2016 đạt 42,5 tạ/ha, năm 2017 đạt 42,6 tạ/ha. Năm 2017, tổng sản lượng lương thực cây có hạt của xã Tân Kim đạt 4.455,17 tấn, đạt 106,64% kế hoạch đề ra trong năm nhưng giảm xấp xỉ 150 tấn so với năm 2015.

Hướng đến nền sản xuất nông nghiệp hiện đại, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã Tân Kim luôn chú trọng đến hoàn thiện hệ thống thủy lợi. Trong năm 2017, dựa trên ngân sách nhà nước, xã Tân Kim xây dựng công trình kênh mương ở xóm Đèo Khê với chiều dài 461m và kênh mương xóm Hải Minh với chiều dài 339m, tổng kinh phí xấp xỉ 900 triệu đồng. Cũng trong năm 2017, từ nguồn vốn của Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên khai thác thủy lợi Thái Nguyên, xã Tân Kim tiếp nhận dự án xây dựng 2 tuyến kênh mương xóm Mỏn Thượng với chiều dài 961m, kinh phí trên 1 tỷ đồng. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã thực hiện quản lý tốt các công trình thủy lợi trên địa bàn xã, đảm bảo tưới tiêu phục vụ sản xuất của bà con nông dân.

Trồng mới và bảo vệ rừng luôn là nhiệm vụ quan trọng của Đảng ủy xã Tân Kim đặt ra hàng năm. Theo sự lãnh đạo của Đảng ủy, cụ thể hóa nghị quyết của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân xã Tân Kim xây dựng và triển khai kế hoạch trồng rừng đến nhân dân ở các xóm.

Trong năm 2016, xã Tân Kim trồng mới được 44,1ha rừng, trong đó diện tích rừng trồng tập trung là 39,6ha, đạt 147% chỉ tiêu do huyện giao. Với sự nỗ lực, quyết tâm của cấp ủy, chính quyền và nhân dân địa phương, trong năm 2016, xã Tân Kim không để xảy ra cháy rừng. Tuy nhiên trong năm 2017, toàn xã chỉ trồng được 42,7ha rừng, đạt 94,8% chỉ tiêu do huyện giao. Bên cạnh đó, năm 2017, trên địa bàn xã Tân Kim đã xảy ra 1 vụ cháy rừng gây thiệt hại 1,2ha diện tích.

Trong cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp của xã Tân Kim, chăn nuôi chiếm tỷ trọng ngày càng lớn. Năm 2016, toàn xã có 1.014 con trâu, 442 con bò, 1,6 vạn con lợn và 36 vạn con gia cầm. Đến năm 2017, tình hình chăn nuôi của xã Tân Kim gặp nhiều khó khăn, nhất là các gia đình nuôi lợn do giá xuống thấp. Ngoại trừ đàn trâu tăng (đạt 1.200 con), đàn vật nuôi của xã đều giảm so với năm 2016, trong đó đàn bò là 403 con, đàn lợn là 1,28 vạn con. Trước tình hình đó, Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân tuyên truyền, vận động nhân dân không chăn nuôi theo phong trào, từ đó giảm bớt thiệt hại do tác động từ thị trường. Bên cạnh đó, Đảng ủy chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tin cậy giúp đoàn viên, hội viên vay vốn để phục hồi sản xuất. Trong thời điểm nhân dân gặp khó khăn trong chăn nuôi đã thấy rõ vai trò lãnh đạo sát sao, có hiệu quả của Đảng ủy và Ủy

ban nhân dân xã Tân Kim; củng cố niềm tin của người dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XX, Đảng ủy xã Tân Kim chỉ đạo Ủy ban nhân dân chú trọng hoàn thiện cơ sở hạ tầng, trước hết là đường giao thông. Dựa trên ngân sách của Nhà nước, kinh phí từ Chương trình 135 của Chính phủ và sự đóng góp của nhân dân, xã Tân Kim đã đạt được nhiều thành tích trong xây dựng cơ sở hạ tầng. Năm 2016, xã xây mới nhà văn hóa xóm Trạng Đài, bê tông hóa 1.658m đường tại xóm Tân Thái, La Dao, Đồng Chúc và Hải Minh. Bên cạnh đó, Ủy ban nhân dân xã vận động các gia đình tạo mặt bằng để phục vụ thi công dự án cải tạo, nâng cấp đường dây trung thế từ 10kV lên 22kV đoạn qua xã Tân Kim. Trạm biến áp Đèo Khê, Kim Đĩnh và 13km đường dây điện được nâng cấp giúp hệ thống truyền điện của xã an toàn và hiệu quả hơn. Cũng trong năm 2016, tuyến đường chạy qua hồ Kim Đĩnh và tuyến đường Hương Sơn - Cầu Muối được trải nhựa. Năm 2017, xã hoàn thành đổ bê tông đường giao thông tại các xóm Thồng Bong, Xuân Lai, Quyết Tiến, Bạch Thạch, Bờ La, Tân Thái với chiều dài 3,6km. Ủy ban nhân dân xã Tân Kim cũng đã tiếp nhận 3 dự án do Ủy ban nhân dân huyện làm chủ đầu tư, đó là: dự án nâng cấp, sửa chữa nghĩa trang liệt sỹ xã Tân Kim với tổng kinh phí 490 triệu đồng; dự án nâng cấp, sửa chữa tuyến đường giao thông từ xóm Đèo Khê đi xóm Bờ La

có chiều dài 1,5km với tổng kinh phí gần 1,2 tỷ và dự án mở rộng sân vận động xã Tân Kim.

Tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 9/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương về “*Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước*”, công tác xây dựng văn hóa mới xã hội chủ nghĩa ở xã Tân Kim đạt được nhiều thành tích quan trọng. Giá trị truyền thống tốt đẹp của quê hương, đất nước được bảo tồn và phát huy; thói hư tật xấu, hủ tục, mê tín dị đoan bị bài trừ. Phong trào rèn luyện thân thể, luyện tập thể dục thể thao được đông đảo nhân dân hưởng ứng. Năm 2017, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã tổ chức thành công Đại hội thể dục thể thao lần thứ IV với sự tham gia của 139 vận động viên. Hằng năm, đội văn nghệ của các xóm mang lời ca tiếng hát ca ngợi Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và sự nghiệp đổi mới tại các sự kiện chính trị quan trọng của xã. Nhờ kinh tế phát triển nên chất lượng cuộc sống văn hóa, tinh thần của nhân dân Tân Kim cũng được nâng cao. 100% các hộ có ti vi, đài radio, hàng chục hộ kết nối internet, từ đó cập nhật đầy đủ tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội của thế giới, trong nước.

Công tác giáo dục trên địa bàn xã Tân Kim vẫn bám sát tinh thần Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng “*Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu*

công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế". Trong năm học 2017 - 2018, Trường Trung học cơ sở Tân Kim có 31 giáo viên, 435 học sinh chia thành 12 lớp; Trường Tiểu học Tân Kim có 41 giáo viên, 667 học sinh chia thành 22 lớp và trường Mầm non có 48 giáo viên, 545 cháu. Nhờ sự đầu tư của Nhà nước, vốn của Ngân hàng Thế giới (WB), tổ chức phi chính phủ (Plan) và đóng góp của phụ huynh, cơ sở vật chất của các trường học khang trang, trang thiết bị đầy đủ, đáp ứng yêu cầu dạy và học của giáo viên và học sinh. Chất lượng giáo dục của các trường học trên địa bàn xã tiếp tục được giữ vững so với các năm học trước đó.

Trong công tác y tế, Đảng ủy xã Tân Kim lãnh đạo Ủy ban nhân dân và cán bộ Trạm Y tế thường xuyên tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia giữ gìn vệ sinh môi trường tại gia đình, đường làng, ngõ xóm, nơi công cộng. Thực hiện nghị quyết hằng năm của Đảng ủy, 100% các xóm đã thành lập đội tự quản của chi hội phụ nữ. Nhờ nguồn ngân sách nhà nước, vốn của Ngân hàng Thế giới (WB), tổ chức phi chính phủ (Plan), 66,9% người dân xã Tân Kim được sử dụng nguồn nước sạch (tăng 0,3% so với năm 2015) và 66,8% số hộ xây dựng được nhà tiêu hợp vệ sinh (tăng 2,1% so với năm 2015). Trạm Y tế xã Tân Kim không ngừng nâng cao chuyên môn, đảm bảo chế độ trực 24/24 giờ, kịp thời khám, điều trị ban đầu cho nhân dân.

Trong năm 2017, Trạm Y tế khám cho 4.842 lượt người, chuyển lên tuyến trên 91 lượt người. Từ năm 2016 đến năm 2017, trên địa bàn xã Tân Kim không có dịch bệnh bùng phát, sức khỏe của nhân dân được đảm bảo.

Quán triệt sâu sắc Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, cấp ủy, chính quyền xã Tân Kim luôn xác định củng cố nền quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân là nhiệm vụ trọng yếu. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Chỉ huy quân sự xã thực hiện tốt nhiệm vụ huấn luyện dân quân, trong đó năm 2017, 85% đạt khá, giỏi. Trong 2 năm (2016 - 2017), 22 thanh niên xã Tân Kim lên đường đi bộ đội, đạt 100% chỉ tiêu huyện giao.

Phong trào “*Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc*” tiếp tục lan rộng trong các xóm, nhận được sự hưởng ứng của nhân dân. Lực lượng công an xã đóng vai trò nòng cốt trong giữ gìn an ninh trật tự trên địa bàn xã. Được sự giúp đỡ của nhân dân, Ban Công an trực tiếp giải quyết và đề nghị công an huyện giải quyết 3 vụ cố ý gây thương tích, 8 vụ trộm cắp tài sản, lập hồ sơ xử phạt hành chính 12 vụ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, các xóm xây dựng tổ hòa giải, góp phần giải quyết những mâu thuẫn giữa các gia đình. Ban Công an xã Tân Kim đã hoàn thành nhiệm vụ do Đảng ủy, Ủy ban nhân dân giao, bảo vệ vững chắc Đảng, chính quyền và tạo môi trường thuận lợi cho nhân dân yên tâm phát triển kinh tế - xã hội.

Công tác xây dựng Đảng của Đảng bộ xã Tân Kim được thực hiện theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) ngày 30/10/2016 về *“Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến” và “tự chuyển hóa” trong nội bộ”* gắn với Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về *“Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”*.

Trên cơ sở kế hoạch, hướng dẫn của Huyện ủy Phú Bình, tháng 2/2017, Đảng ủy xã Tân Kim tổ chức hội nghị học tập, quán triệt sâu sắc Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), trong đó 302 đồng chí tham dự (đạt 93,78%). Bên cạnh đó, Đảng ủy xã còn chỉ đạo công tác tuyên truyền nội dung Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị đến nhân dân, tạo thành đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn xã. Đợt sinh hoạt chính trị này tạo ra sự chuyển biến mạnh mẽ, tích cực đến nhận thức, tư tưởng và hành động của mỗi cán bộ, đảng viên và người dân. Đội ngũ cán bộ, đảng viên tự phê bình và phê bình, đấu tranh với những lệch lạc, sai trái trong tổ chức Đảng, phòng chống nguy cơ *“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”* trong nội bộ; từ đó không ngừng phấn đấu tu dưỡng về đạo đức, lối sống; trách nhiệm hơn với nhiệm vụ được giao, gần dân, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

Để giữ vững kỷ luật, kỷ cương, Đảng ủy chủ động xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát hằng năm. Trong 2 năm (2016 - 2017), Đảng ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy thực hiện kiểm tra đối với 11 chi bộ, trong đó không có đảng viên sai phạm đến mức xử lý kỷ luật. Song song với giữ vững kỷ luật, cấp ủy còn chú trọng đến bồi dưỡng quần chúng để tạo nguồn phát triển Đảng, trong đó đoàn viên Đoàn Thanh niên và hội viên Hội Phụ nữ ngày càng được chú trọng. Từ năm 2016 đến năm 2017, 27 quần chúng ưu tú vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng, nâng tổng số đảng viên trong Đảng bộ lên 326 đồng chí (năm 2017) sinh hoạt tại 22 chi bộ¹. Năm 2016 và 2017, Ban Thường vụ Đảng ủy tổ chức

1. Đó là các Chi bộ: Núi Chùa (đồng chí Phạm Văn Ty làm Bí thư Chi bộ), Thòng Bong (đồng chí Nguyễn Xuân Trường làm Bí thư Chi bộ), Đồng Chúc (đồng chí Dương Văn Dân làm Bí thư Chi bộ), Tân Thái (đồng chí Nguyễn Văn Lộc làm Bí thư Chi bộ), Mỏn Hạ (đồng chí Nguyễn Đình Vượng làm Bí thư Chi bộ), Xuân Lai (đồng chí Nguyễn Văn Chư làm Bí thư Chi bộ), Mỏn Thượng (đồng chí Đặng Văn Viên làm Bí thư Chi bộ), Trạng Đài (đồng chí Ngô Thị Minh làm Bí thư Chi bộ), Bạch Thạch (đồng chí Ngô Thị Tươi làm Bí thư Chi bộ), Trạm Y tế (đồng chí Tạ Xuân Hiền làm Bí thư Chi bộ), Trường Mầm non (đồng chí Nguyễn Thị Hợp làm Bí thư Chi bộ), Cơ quan (đồng chí Dương Văn Đông làm Bí thư Chi bộ), La Duốc (đồng chí Vũ Thạch Hưng làm Bí thư Chi bộ), Trường Trung học cơ sở (đồng chí Dương Thế Khương làm Bí thư Chi bộ), Trường Tiểu học (đồng chí Nguyễn Thị Bấy làm Bí thư Chi bộ), xóm Trại (đồng chí Nguyễn Thị Hùng làm Bí thư Chi bộ), La Đào (đồng chí Nguyễn Văn Oanh làm Bí thư Chi bộ), Bờ La (đồng chí Mã Văn Đức làm Bí thư Chi bộ), Đèo Khê (đồng chí Đinh Huy Cường làm Bí thư Chi bộ), Quyết Tiến (đồng chí Nông Văn Thành làm Bí thư Chi bộ), Hải Minh (đồng chí Vũ Đình Khánh làm Bí thư Chi bộ) và xóm Châu (đồng chí Vũ Đình Trường làm Bí thư Chi bộ).

lễ trao tặng, truy tặng huy hiệu Đảng cho 37 đồng chí, trong đó 2 đồng chí nhận Huy hiệu 55 năm tuổi Đảng, 7 đồng chí nhận Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng, 22 đồng chí nhận Huy hiệu 45 năm tuổi Đảng, 3 đồng chí nhận Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng và 4 đồng chí nhận Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

Ngày 22/5/2016, 100% cử tri xã Tân Kim tham gia bầu cử Quốc hội khóa XIV và Hội đồng nhân dân các cấp. Kết quả, cử tri đã bầu được 26 đại biểu Hội đồng nhân dân xã nhiệm kỳ 2016 - 2021¹ đại diện ý chí, nguyện vọng của nhân dân xã Tân Kim. Trong kỳ họp đầu tiên, Hội đồng nhân dân bầu đồng chí Vũ Đình Phượng làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân và bầu đồng chí Phạm Văn Nguyên làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân.

Hội đồng nhân dân xã Tân Kim chủ động đổi mới nội dung trong các kỳ họp, hướng đến sự hiệu quả, nhất là ban hành nghị quyết phát triển kinh tế - xã hội phù hợp với điều kiện của địa phương. Hội đồng nhân dân còn làm tốt chức năng giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân, có chấn chỉnh kịp thời, từ đó nâng cao hiệu lực quản

1. Đó là các đồng chí: Phạm Văn Hiệp, Phạm Văn Nguyên, Nguyễn Đình Đăng, Nguyễn Thanh Tuyên, Hoàng Thanh Tùng, Vũ Đình Phượng, Bùi Văn Giảng, Lê Hồng Khanh, Lê Văn Kiên, Nguyễn Đắc Khiêm, Dương Văn Đông, Nguyễn Văn Huỳnh, Lê Thị Anh, Đặng Văn Đoàn, Nguyễn Quang Minh, Nguyễn Khắc Chiến, Nông Văn Đông, Mã Văn Đức, Nông Thị Dung, Hà Thị Hiền, Nguyễn Văn Hùng, Trần Văn Nghiệp, Nguyễn Văn Thuận, Vũ Đình Trường, Nguyễn Thị Vóc và Nguyễn Đình Vượng.

lý nhà nước của Ủy ban nhân dân. Ủy ban nhân dân củng cố bộ máy tổ chức, thực hiện cải cách hành chính hướng đến phục vụ nhân dân ngày càng tốt hơn.

Trong 2 năm (2016 - 2017), đồng chí Dương Văn Đông làm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc, đồng chí Nguyễn Thanh Tuyên làm Bí thư Đoàn Thanh niên, đồng chí Ngô Thị Phượng làm Chủ tịch Hội Phụ nữ, các đồng chí: Phạm Hồng Thái, Nguyễn Văn Huỳnh lần lượt làm Chủ tịch Hội Nông dân và đồng chí Bùi Văn Giảng làm Chủ tịch Hội Cựu chiến binh. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, các tổ chức chính trị - xã hội tiếp tục đổi mới về nội dung và phương thức hoạt động để thu hút thêm đoàn viên, hội viên. Đến tháng 12/2017, Hội Phụ nữ xã có 1.265 hội viên, Đoàn Thanh niên có 485 đoàn viên, Hội Cựu chiến binh có 450 hội viên và Hội Nông dân có 1.475 hội viên.

Mặt trận Tổ quốc thực hiện tốt phong trào *“Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”* gắn với chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới của địa phương. Hội viên Hội Phụ nữ tích cực hưởng ứng các phong trào *“Phụ nữ giúp nhau làm kinh tế gia đình”*, *“Xây dựng gia đình ấm no, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc”*, *“Năm không, ba sạch”*. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, Mặt trận và các đoàn thể nhân dân bám sát các nhiệm vụ chính trị ở địa phương, huy động sức mạnh đoàn kết của khối đại đoàn kết toàn dân, từ đó góp phần hoàn thành các mục tiêu đề ra. Đoàn viên, hội viên

của các đoàn thể quần chúng không ngừng rèn luyện, trở thành tấm gương cho nhân dân noi theo. Không chỉ hăng hái tham gia các hoạt động xã hội, hội viên, đoàn viên còn chủ động nắm vững tri thức khoa học, vươn lên làm giàu, đóng góp vào các hoạt động từ thiện, đền ơn đáp nghĩa.

Đoàn Thanh niên phát động phong trào *“Thanh niên lập nghiệp”*, *“Tuổi trẻ giữ nước”*, hăng hái trong làm đường giao thông, vệ sinh đường làng, ngõ xóm, thể dục thể thao. Thông qua các phong trào *“Lao động giỏi, lao động sáng tạo với mục tiêu năng suất, chất lượng, hiệu quả”*, *“Thực hành tiết kiệm, chống tham nhũng, lãng phí”*...

Hội Nông dân hướng dẫn hội viên áp dụng nhiều tiến bộ khoa học kỹ thuật, tín chấp với Ngân hàng Chính sách xã hội huyện cho hội viên vay vốn phát triển sản xuất. Là tổ chức chính trị - xã hội có số lượng hội viên đông đảo nhất, Hội Nông dân thường xuyên tổ chức nhiều hội nghị tập huấn nhằm nâng cao trình độ thâm canh của hội viên. Dựa trên nghị quyết của Đảng ủy, kế hoạch của Ủy ban nhân dân xã, hội viên Hội Nông dân chủ động tìm tòi cách thức làm ăn, giúp nhau thoát nghèo, làm giàu; tích cực ủng hộ đồng bào miền Trung bị bão lũ, nạn nhân chất độc da cam; góp phần xây dựng tổ chức Đảng, chính quyền vững mạnh.

Hội Cựu chiến binh luôn tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ

nghĩa, giúp nhau làm kinh tế, cải thiện đời sống, tích cực tham gia giáo dục lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa anh hùng cách mạng cho thế hệ trẻ; tích cực tham gia đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tội phạm và các tệ nạn xã hội; góp phần xây dựng Đảng, chính quyền trong sạch vững mạnh.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XX, 15 đồng chí trong Ban Chấp hành Đảng bộ, 22 cán bộ, công chức¹ và nhân dân Tân Kim quyết tâm khắc phục khó khăn, nắm bắt thuận lợi và đạt được kết quả quan trọng. Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội xã luôn phát huy tốt vai trò, nhiệm vụ của mình; cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng giảm tỷ trọng nông nghiệp, tăng tỷ trọng tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ - thương mại; tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định; trụ sở làm việc của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, trường học, Trạm Y tế khang trang, hiện đại; hệ thống đường giao thông được kiên cố hóa... Bên cạnh thành tích, Đảng bộ xã Tân Kim cũng nhìn nhận một số khuyết điểm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo là: đời

1. Đó là các đồng chí: Phạm Văn Hiệp, Nguyễn Văn Chính, Phạm Văn Nguyên, Nguyễn Đình Đăng, Nguyễn Thanh Tuyên, Nguyễn Thị Phương, Hoàng Thanh Tùng, Vũ Đình Phương, Bùi Văn Giảng, Dương Văn Đông, Lê Hồng Khanh, Phạm Thị Hiền, Hoàng Văn Khiêm, Hoàng Văn Lai, Đào Quang Tuấn, Phạm Thị Huệ, Nguyễn Đắc Khiêm, Nguyễn Văn Huỳnh, Ngô Thị Phương, Đặng Văn Đoàn, Nguyễn Quang Minh và Nguyễn Thị Quân.

sống của nhân dân còn chưa cao, mức hưởng thụ các giá trị văn hóa - tinh thần thấp; một số công trình thuộc cơ sở hạ tầng xuống cấp, gây khó khăn trong đời sống của nhân dân; một bộ phận đảng viên giảm sút ý chí phấn đấu, lười công tác; năng lực quản lý, điều hành của Ủy ban nhân dân cần được nâng cao...

Phát huy sức mạnh tổng hợp, tăng cường sự nhất trí cao trong toàn Đảng bộ và sự đồng thuận trong nhân dân, khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố là cơ sở vững chắc để Tân Kim hoàn thành xuất sắc kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2015 - 2020, góp phần đưa Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng trở thành hiện thực trong cuộc sống; thực hiện mục tiêu *“Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”*.

KẾT LUẬN

Trải qua chặng đường 70 năm xây dựng và trưởng thành, Đảng bộ xã Tân Kim đã lãnh đạo nhân dân đoàn kết vượt qua nhiều khó khăn, thử thách để giành được những thành tích đáng tự hào.

Với lòng yêu nước nồng nàn, từ khi được cán bộ cách mạng giác ngộ, đông đảo quần chúng Kim Đĩnh đã đứng lên đấu tranh chống thực dân Pháp và tay sai, tiến tới giành chính quyền vào năm 1945.

Từ khi Chi bộ Đảng xã Vạn Thắng ra đời vào năm 1947, phong trào cách mạng ở Kim Đĩnh có điều kiện phát triển mạnh mẽ hơn. Trong 2 cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, Chi bộ - Đảng bộ xã đã lãnh đạo nhân dân xây dựng hậu phương vững mạnh về mọi mặt, tham gia chiến đấu và phục vụ chiến đấu, đồng thời dốc sức chi viện cho miền Nam cả về nhân lực và vật lực. Xã Tân Kim có 5 bà mẹ được Nhà nước phong tặng và truy tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam anh hùng. 518 người con của quê hương đã lên đường nhập ngũ trực tiếp tham gia chiến đấu và phục vụ chiến đấu trong suốt 2 cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và chống đế quốc Mỹ, trong đó có 43 người hy sinh được công nhận là liệt sỹ. Tính chung trong các cuộc kháng chiến, chiến tranh bảo vệ Tổ quốc

xã hội chủ nghĩa, xã Tân Kim có hàng chục gia đình có ít nhất 2 người thân đi bộ đội¹, 46 liệt sỹ.

Bước vào thời kỳ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, nhất là từ khi thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, bằng tinh thần lao động cần cù, sáng tạo, Đảng bộ đã đoàn kết thống nhất, động viên nhân dân trong xã vượt qua mọi khó khăn, kinh tế - xã hội ngày càng phát triển. Từ xã thuần nông, sản xuất mang tính chất tự cung tự cấp, đến nay Tân Kim đã có cơ cấu kinh tế hợp lý, tỷ trọng tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ ngày càng tăng; sự nghiệp văn hóa, giáo dục ngày càng được nâng cao; đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân từng bước được cải thiện, xã không còn hộ đói, tỷ lệ hộ nghèo giảm dần qua các năm; cơ sở hạ tầng thiết yếu như điện, đường, trường, trạm được đầu tư xây dựng.

Cán bộ, đảng viên và nhân dân luôn nhất trí, đồng lòng. Qua mỗi giai đoạn, Đảng bộ lại đúc rút được nhiều kinh nghiệm quý báu để giúp công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn tiếp

1. Một số gia đình có ít nhất 2 người thân đi bộ đội là: Vũ Hữu Bài (Mỏn Thượng), Nguyễn Văn Bông (Châu), Phạm Văn Chi (Xuân Lai), Trịnh Văn Mạnh (Mỏn Thượng), Nguyễn Việt Sức (Tràng Đài), Nguyễn Văn Ẩm (Tân Thái), Nguyễn Văn Lương (Đồng Chúc), Dương Văn Cốc (Núi Chùa), Nguyễn Văn Thìn (Thòng Bong), Hoàng Quốc Các (Bạch Thạch), Vũ Thạch Khôi (La Đuốc), Nguyễn Đắc Nùng (Trại), Nguyễn Văn Thủy (La Dao), Vũ Đình Cẩn (Hải Minh), Nguyễn Văn Sỹ (La Dao), Đoàn Văn Sáng (Quyết Tiến), Đinh Huy Đức (Đèo Khê), Phạm Kim Tràng (Trại), Vũ Đình Thành (Mỏn Hạ), Phạm Văn Khá (Núi Chùa), Trịnh Văn Vọng (Mỏn Hạ) và Vũ Lệnh Huệ (Mỏn Hạ)...

theo. Từ ngày thành lập đến nay, Đảng bộ luôn quán triệt sâu sắc mọi chỉ thị, nghị quyết của Đảng tới từng đảng viên, làm cho tổ chức Đảng ngày càng trưởng thành. Mỗi cán bộ, đảng viên luôn nêu cao vai trò gương mẫu, đi đầu trong công tác và sinh hoạt. Công tác xây dựng Đảng đạt được nhiều thành tựu: Sau 70 năm, Đảng bộ đã lớn mạnh trên nhiều lĩnh vực. Năm 2017, số đảng viên trong Đảng bộ là 326 đồng chí, sinh hoạt tại 22 chi bộ (17 chi bộ nông thôn, 3 chi bộ trường học, 1 chi bộ y tế, 1 chi bộ cơ quan). Với những thành tích đã đạt được, xã Tân Kim được Đảng, Nhà nước, tỉnh và huyện tặng hàng trăm giấy khen, bằng khen, cờ thi đua... Đảng bộ nhiều năm được Huyện ủy công nhận trong sạch vững mạnh. Công tác xây dựng chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể được quan tâm, nhờ đó hệ thống chính trị tại địa phương luôn được củng cố vững chắc, đóng góp quan trọng vào các thành tích chung của xã.

Nhìn lại chặng đường lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ cách mạng, từ cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân đến cách mạng xã hội chủ nghĩa, Đảng bộ xã Tân Kim đã rút ra một số bài học kinh nghiệm quý báu, đó là:

Một là, chăm lo xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, coi đây là nhiệm vụ then chốt, thường xuyên, quyết định đến thành bại của cách mạng. Trên cơ sở nghị quyết, chỉ thị của Đảng và thực tiễn

tại địa phương, Đảng bộ đề ra đường lối đúng đắn, đáp ứng với yêu cầu của từng thời kỳ lịch sử. Bên cạnh đó, cấp ủy cần chú trọng giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đến toàn thể cán bộ, đảng viên, từ đó tiếp tục trở thành kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng. Thực tiễn cho thấy, công tác cán bộ là then chốt của mọi then chốt; do đó cần làm tốt công tác bồi dưỡng, giáo dục để nâng cao bản lĩnh chính trị, chuyên môn và đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên.

Hai là, nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, từ đó vận dụng linh hoạt, sáng tạo phù hợp với điều kiện riêng của xã. Thực tế do nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước còn nhiều điểm chưa phù hợp với địa phương. Hơn nữa, Tân Kim có đặc điểm riêng về tự nhiên, lịch sử, văn hóa, dân cư... Nhìn chung trong suốt chặng đường lãnh đạo của mình, Chi bộ - Đảng bộ Tân Kim đã làm tốt nhiệm vụ trên, là nhân tố quan trọng đưa đến những thành tựu về kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh...

Ba là, không ngừng xây dựng và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân; khơi dậy và phát huy sức mạnh của đông đảo nhân dân. Đoàn kết, thống nhất trong Đảng là tiền đề quan trọng để có đoàn kết trong nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: *Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết/ Thành công, thành công, đại thành công.*

Thấm nhuần lời dạy của Hồ Chủ tịch, cấp ủy Đảng Tân Kim đã luôn gắn bó lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, hiểu những bức xúc của nhân dân, từ đó đề ra quyết sách phù hợp. Từ cách mạng dân tộc dân chủ đến cách mạng xã hội chủ nghĩa, cấp ủy đều chú trọng đến phát huy sức mạnh, nội lực trong nhân dân, biến nó thành sức mạnh vật chất, từ đó hoàn thành các nhiệm vụ đề ra. Tuy nhiên cần tránh 2 khuynh hướng sai lầm: Coi nhẹ hoặc khai thác quá mức về sức người, sức của trong nhân dân.

Bốn là, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của bộ máy chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân. Mỗi tổ chức trong hệ thống chính trị có vị trí, vai trò và nhiệm vụ riêng song đều đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ và hướng đến mục tiêu chung là xóa bỏ mọi áp bức, nô dịch, xây dựng quê hương theo hướng giàu đẹp, văn minh. Chính quyền cần không ngừng tự đổi mới về cách thức quản lý, điều hành, trong đó đặc biệt là phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội cần đổi mới về nội dung và phương thức hoạt động, đưa các phong trào, cuộc vận động đi vào thực chất hơn, thu hút ngày càng đông đoàn viên, hội viên tham gia

Những bài học kinh nghiệm quý báu đó là hành trang để Đảng bộ Tân Kim tiếp tục lãnh đạo nhân dân địa phương theo con đường đổi mới và hội nhập, thực hiện “*công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn*”, xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

PHỤ LỤC

BÀ MẸ VIỆT NAM ANH HÙNG XÃ TÂN KIM

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Xóm</i>	<i>Là thân nhân của liệt sỹ</i>
1	Hoàng Thị Tuất*	1898	Xuân Lai	Đồng Văn Huyền
2	Nguyễn Thị È * (tức Đào)	1900	Núi Chùa	Nguyễn Đình Thường
3	Trần Thị Nguyễn*	1920	La Dao	Nguyễn Văn Tuyên
4	Vũ Thị Nghéch*	1920	Châu	Lê Duy Ký
5	An Thị Hà**	1923	Hải Minh	Lê Văn Hiếu

CÁN BỘ TIỀN KHỞI NGHĨA XÃ TÂN KIM

Ông Ngô Văn Hợi, sinh năm 1922, xóm Thòng Bong là cán bộ tiền khởi nghĩa xã Tân Kim

Ghi chú: Dấu * là những Mẹ được truy tặng; dấu ** là những Mẹ được phong tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam anh hùng.

**CÁC GIA ĐÌNH ĐƯỢC TẶNG BẢNG VÀNG DANH DỰ
XÃ TÂN KIM**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Họ và tên quân nhân</i>
1	Bùi Phúc Trúc Nguyễn Thị Lây	Bùi Xuân Minh Bùi Xuân Bảy Bùi Xuân Cai
2	Hoàng Văn Các Quách Thị Ứng	Hoàng Quốc Văn Hoàng Quốc Chương Hoàng Thị Độ
3	Dương Văn Cốc Hoàng Thị Tính	Dương Văn Thắng Dương Văn Lợi Dương Thị Quý
4	Vũ Thạch Phát Nguyễn Thị Tân	Vũ Thạch Khải Vũ Thị Mai Vũ Thị Khải
5	Dương Văn Chang Nguyễn Thị Tuyết	Dương Văn Đom Dương Văn Đáng
6	Vũ Thạch Hảo Nguyễn Thị Béo	Vũ Thạch Bằng Vũ Thạch Vụ
7	Dương Văn Thăn Nguyễn Thị Thang	Dương Văn Thân Dương Văn Quán
8	Nguyễn Đắc Tâm Nguyễn Thị Phi	Nguyễn Đắc Sáu Nguyễn Đắc Khả Nguyễn Thị Chung
9	Nguyễn Văn Bông Nguyễn Thị Xương	Nguyễn Văn Phá Nguyễn Văn Phách
10	Vũ Thạch Kiên Lê Thị Biểu	Vũ Thạch Cao Vũ Thạch Sơn

CÁC LIỆT SỸ XÃ TÂN KIM

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Quê quán (xóm)</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm hy sinh</i>
<i>Thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp</i>				
1	Tạ Văn Nguyên	Núi Chùa	1927	1947
2	Đàm Văn Lan	Hải Minh		1949
3	Đỗ Văn Cựa	Mỏn Thượng	1931	1949
4	Nguyễn Đình Quán	Mỏn Hạ	1931	1949
5	Nguyễn Đình Lương	Mỏn Hạ	1920	1950
6	Nguyễn Đình Thường	Núi Chùa	1931	1950
7	Nguyễn Văn Tình	La Dao	1930	1951
8	Nguyễn Thị Phương	Trại	1926	1951
9	Nguyễn Thị Gia	Bạch Thạch	1925	1951
10	Nguyễn Văn Tin	Quyết Tiến	1926	1954
11	Nguyễn Văn Lộc	Thòng Bong	1932	1954
12	Dương Văn Thơ	Thòng Bong	1933	1954
<i>Thời kỳ kháng chiến chống đế quốc Mỹ</i>				
1	Vũ Ngọc Thanh	Mỏn Hạ	1945	1966
2	Đỗ Hữu Thơm	Mỏn Thượng	1948	1967
3	Dương Hữu Thơm	Bạch Thạch	1943	1968
4	Nông Văn Dẫn	Hải Minh	1946	1968
5	Vũ Thạch Cao	Châu	1948	1968
6	Nguyễn Văn Thường	La Dao	1948	1968
7	Nguyễn Đắc Huỳnh	Mỏn Hạ	1948	1968
8	Phạm Văn Hà	Đồng Chúc	1948	1968
9	Nguyễn Văn Chinh	Quyết Tiến	1942	1969

10	Lê Văn Hiếu	Hải Minh	1936	1969
11	Vũ Hiền Lục	Hải Minh	1935	1969
12	Nguyễn Văn Pha	Châu	1942	1969
13	Nguyễn Khắc Chanh	Trạng Đài	1943	1969
14	Phạm Văn Hưng	Trạng Đài	1952	1969
15	Vũ Thạch Khái	Mỏn Hạ	1943	1969
16	Nguyễn Văn Dũng	Núi Chùa	1949	1969
17	Dương Văn Thân	Thòng Bong	1945	1969
18	Đông Văn Huyền	Xuân Lai	1937	1969
19	Dương Văn Quang	Mỏn Thượng	1947	1970
20	Nguyễn Văn Đồng	Mỏn Hạ	1943	1970
21	Nguyễn Văn Tuyên	La Đào	1937	1971
22	Nguyễn Văn Dũng	La Đào	1950	1971
23	Lê Văn Lại	La Đuốc	1937	1971
24	Dương Minh Khiêm	Thòng Bong	1952	1971
25	Nguyễn Khắc Tiệp	Xuân Lai	1947	1971
26	Lê Duy Ký	Châu	1949	1972
27	Nguyễn Ngọc Khang	Trại	1949	1972
28	Phạm Văn Ngắm	Xuân Lai	1954	1972
29	Nông Pẩu Nùng	Đèo Khê	1949	1973
30	Phạm Đăng Thơ	Xuân Lai	1948	1974
31	Vương Văn Dai	Bờ La	1952	1975
<i>Thời kỳ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa</i>				
1	Dương Văn Phúc	Trạng Đài	1961	1979
2	Nông Văn Phụ	Hải Minh	1956	1980
3	Kiều Xuân Phượng	Xuân Lai	1960	1981

**BÍ THƯ CHI BỘ - BÍ THƯ ĐẢNG ỦY
XÃ TÂN KIM (Từ năm 1947)**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian giữ chức</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Phạm Đồng Lạc	6/1947 - 12/1947	Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng
2	Hoàng Vũ	1948 - 6/1948	Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng
3	Nguyễn Văn Thu	6/1948 - 1949	Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng
4	Lý Văn Phúc	1950 - 1951	Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng
5	Ngô Quang Thành	1952	Bí thư Chi bộ xã Vạn Thắng
6	Đặng Đình Thọ	1953 - 1961	Bí thư Chi bộ
7	Nguyễn Thị Xuân	1961 - 1965	Bí thư Chi bộ
8	Ngô Văn Tuyên	1965 - 9/1969	Bí thư Đảng ủy
9	Lê Duy Thường	10/1969 - 1972	Bí thư Đảng ủy
10	Lê Duy Hào	1972 - 1974	Bí thư Đảng ủy
11	Phạm Kim Đạt	1974 - 1976	Bí thư Đảng ủy
12	Lê Duy Thường	1976 - 1982	Bí thư Đảng ủy
13	Dương Văn Thắng	1982 - 1992	Bí thư Đảng ủy
14	Vũ Hữu Nghiênn	1992 - 2000	Bí thư Đảng ủy
15	Phạm Hồng Thái	2000 - 2010	Bí thư Đảng ủy
16	Phạm Văn Hiệp	Từ năm 2010	Bí thư Đảng ủy

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM
TỪ KHÓA XIV ĐẾN KHÓA XX**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Ghi chú</i>
<i>Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XIV</i>		
1	Vũ Hữu Nghiênn	Bí thư Đảng ủy
2	Lưu Văn Hiếu	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Phạm Hồng Thái	Thường trực Đảng
4	Lê Văn Kiệt	Ủy viên Ban Chấp hành
5	Dương Văn Đức	Ủy viên Ban Chấp hành
6	Vũ Đình Hanh	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Nguyễn Văn Thành	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Nguyễn Thị Liên	Ủy viên Ban Chấp hành
<i>Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XV</i>		
1	Vũ Hữu Nghiênn	Bí thư Đảng ủy
2	Phạm Hồng Thái	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Lê Văn Kiệt	Thường trực Đảng
4	Dương Văn Đức	Ủy viên Ban Chấp hành
5	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Chấp hành
6	Nguyễn Văn Thành	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Dương Văn Chúc	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Nguyễn Văn Ký	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành

Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVI		
1	Vũ Hữu Nghiênn	Bí thư Đảng ủy
2	Phạm Hồng Thái	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Dương Văn Đức	Thường trực Đảng
4	Nguyễn Xuân Trường	Ủy viên Ban Chấp hành
5	Kiều Văn Sơn	Ủy viên Ban Chấp hành
6	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Nguyễn Văn Chính	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Nguyễn Văn Thành	Ủy viên Ban Chấp hành
Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVII		
1	Phạm Hồng Thái	Bí thư Đảng ủy
2	Nguyễn Văn Chính	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Vũ Hữu Nghiênn	Ủy viên Ban Thường vụ
4	Phạm Văn Hiệp	Ủy viên Ban Chấp hành
5	Kiều Văn Sơn	Ủy viên Ban Chấp hành
6	Vũ Đình Phượng	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Dương Văn Hiền	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Vũ Thị Nga	Ủy viên Ban Chấp hành
10	Vũ Thạch Bình	Ủy viên Ban Chấp hành
11	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Chấp hành
Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVIII		
1	Phạm Hồng Thái	Bí thư Đảng ủy
2	Nguyễn Văn Chính	Phó Bí thư Đảng ủy

3	Phạm Văn Hiệp	Thường trực Đảng
4	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Thường vụ
5	Kiều Văn Sơn	Ủy viên Ban Thường vụ
6	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Nguyễn Xuân Trường	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Lê Hồng Khanh	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Dương Văn Đông	Ủy viên Ban Chấp hành
10	Dương Văn Hiền	Ủy viên Ban Chấp hành
11	Vũ Đình Phương	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Nguyễn Văn Siu	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Phạm Văn Nguyên	Ủy viên Ban Chấp hành
14	Đình Huy Bắc	Ủy viên Ban Chấp hành
15	Nguyễn Thị Lệ	Ủy viên Ban Chấp hành
Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XIX		
1	Phạm Văn Hiệp	Bí thư Đảng ủy
2	Nguyễn Văn Chính	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Phạm Hồng Thái	Phó Bí thư Đảng ủy
4	Vũ Hữu Kết	Ủy viên Ban Thường vụ
5	Vũ Đình Phương	Ủy viên Ban Thường vụ
6	Đình Huy Bắc	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Phạm Văn Nguyên	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Lê Hồng Khanh	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Chu Thị Oanh	Ủy viên Ban Chấp hành

10	Nguyễn Đình Đăng	Ủy viên Ban Chấp hành
11	Bùi Văn Giảng	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Dương Văn Đông	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Nguyễn Quang Minh	Ủy viên Ban Chấp hành
14	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành
Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XX		
1	Phạm Văn Hiệp	Bí thư Đảng ủy
2	Nguyễn Văn Chính	Phó Bí thư Đảng ủy
3	Phạm Văn Nguyên	Phó Bí thư Đảng ủy
4	Dương Văn Đông	Ủy viên Ban Thường vụ
5	Vũ Đình Phượng	Ủy viên Ban Thường vụ
6	Nguyễn Quang Minh	Ủy viên Ban Chấp hành
7	Đặng Văn Đoàn	Ủy viên Ban Chấp hành
8	Ngô Thị Phượng	Ủy viên Ban Chấp hành
9	Nguyễn Văn Huỳnh	Ủy viên Ban Chấp hành
10	Hoàng Thanh Tùng	Ủy viên Ban Chấp hành
11	Bùi Văn Giảng	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Nguyễn Đắc Khiêm	Ủy viên Ban Chấp hành
12	Nguyễn Đình Đăng	Ủy viên Ban Chấp hành
14	Nguyễn Thị Bấy	Ủy viên Ban Chấp hành
15	Lê Hồng Khanh	Ủy viên Ban Thường vụ

**TRƯỞNG BAN THƯ KÝ - CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG
NHÂN DÂN XÃ TÂN KIM (Từ năm 1989)**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian giữ chức</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Vũ Đình Hanh	1989 - 1994	Trưởng ban Thư ký HĐND
2	Vũ Hữu Nghiênn	1994 - 1999	Chủ tịch HĐND
3	Phạm Hồng Thái	2000 - 6/2010	Chủ tịch HĐND
4	Phạm Văn Hiệp	7/2010 - 7/2011	Chủ tịch HĐND
5	Vũ Đình Phượng	Từ tháng 8/2011	Chủ tịch HĐND

**CHỦ TỊCH UBND CMLT, UBKCHC, UBHC, UBND
XÃ TÂN KIM (Từ năm 1945)¹**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian giữ chức</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Lý Văn Phúc	10/1945 - 2/1946	Chủ tịch UBND CMLT xã Vạn Thắng
2	Ngô Quang Dụ	2/1946	Chủ tịch UBHC xã Vạn Thắng
3	Ngô Văn Tuyên	1953 - 1954	Chủ tịch UBKCHC
4	Nguyễn Văn Nhạc	1954 - 1955	Chủ tịch UBHC
5	Nguyễn Văn Phú	1956 - 1959	Chủ tịch UBHC
6	Vũ Văn Tại	1959 - 1960 1964 - 1966	Chủ tịch UBHC
7	Ngô Văn Tuyên	1961 - 1964	Chủ tịch UBHC

1. Do tài liệu lưu trữ không đầy đủ, nên Ban Chỉ đạo chưa xác minh được thời gian công tác đầy đủ của đồng chí Ngô Quang Dụ và chưa sùu tầm được các đồng chí kế tiếp giữ chức Chủ tịch UBHC, UBKCHC đến khi chia tách xã (năm 1953).

8	Phạm Kim Đạt	1966 - 1967	Chủ tịch UBHC
9	Lê Duy Thường	1967 - 1975	Chủ tịch UBHC
10	Phạm Kim Đạt	1975 - 1979	Chủ tịch UBND
11	Dương Văn Thắng	1979 - 1984	Chủ tịch UBND
12	Nguyễn Văn Thắm	1984 - 1987	Chủ tịch UBND
13	Nguyễn Văn Đình	1987 - 1989	Chủ tịch UBND
14	Lưu Văn Hiếu	1989 - 1994	Chủ tịch UBND
15	Phạm Hồng Thái	1994 - 2000	Chủ tịch UBND
16	Nguyễn Văn Chính	2001 - 6/2010	Chủ tịch UBND
17	Phạm Hồng Thái	7/2010 - 7/2011	Chủ tịch UBND
18	Phạm Văn Hiệp	7/2011 - 2012	Chủ tịch UBND
19	Dương Quang Bạo	2012 - 4/2015	Chủ tịch UBND
20	Phạm Văn Nguyên	Từ tháng 6/2015	Chủ tịch UBND

**TỔNG HỢP SỐ LƯỢNG ĐẢNG VIÊN
XÃ TÂN KIM ĐƯỢC TẶNG HUY HIỆU ĐẢNG**
(Tính đến hết tháng 12/2017)

<i>Stt</i>	<i>Huy hiệu Đảng</i>	<i>Số đảng viên được tặng Huy hiệu Đảng</i>
1	Huy hiệu 65 năm tuổi Đảng	1
2	Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng	2
3	Huy hiệu 55 năm tuổi Đảng	1
4	Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng	10
5	Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng	42
6	Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng	58

**XÃ ĐỘI TRƯỞNG, CHỈ HUY TRƯỞNG
BAN CHỈ HUY QUÂN SỰ XÃ TÂN KIM (Từ năm 1959)**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Nguyễn Văn Hải	1959 - 1961
2	Nguyễn Đình Thi	1961 - 1965
3	Nguyễn Văn Phụ	1965 - 1968
4	Nguyễn Văn Khái	1968 - 1974
5	Chu Đình Trường	1974 - 1978
6	Dương Văn Đóm	1978 - 1989
7	Phạm Hồng Thái	1989 - 1991
8	Dương Văn Đức	1991 - 1995
9	Kiều Văn Sơn	1995 - 2000
10	Dương Văn Hiền	2000 - 2005
11	Nguyễn Văn Siu	2005 - 2009
12	Nguyễn Quang Minh	Từ năm 2010

TRƯỞNG CÔNG AN XÃ TÂN KIM (Từ năm 1955)¹

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Ngô Văn Tuyên	1955 - 1960
2	Đặng Văn Tý	1961 - 1963
3	Phạm Kim Đạt	1964 - 1970
4	Nguyễn Văn Liên	1975 - 1982
5	Nguyễn Văn Đình	1983 - 1986

1. Do tài liệu lưu trữ không đầy đủ, nên Ban Chỉ đạo chưa xác minh được đồng chí giữ chức danh Trưởng Công an xã Tân Kim từ năm 1970 - 1975.

6	Ngô Trọng Tâm	1987 - 1989
7	Lê Văn Kiêm	1989 - 1995
8	Nguyễn Xuân Trường	1996 - 1999
9	Nguyễn Văn Chính	1999 - 2000
10	Kiều Văn Sơn	2000 - 2005
11	Dương Văn Hiền	2005 - 2009
12	Phạm Văn Nguyên	2010 - 5/2015
13	Đặng Văn Đoàn	Từ tháng 6/2015

**CHỦ TỊCH MẶT TRẬN TỔ QUỐC XÃ TÂN KIM
(Từ năm 1958)**

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Nguyễn Hữu Thọ	1958 - 1960
2	Nguyễn Như Lược	1961 - 1963
3	Nguyễn Văn Khái	1964 - 1966
4	Nguyễn Văn Gia	1967 - 1982
5	Nguyễn Văn Tiu	1983 - 1994
6	Nguyễn Văn Ký	1995 - 1997
7	Nguyễn Văn Phương	1998 - 1999
8	Dương Văn Đức	1999 - 2001
9	Ngô Quang Thiện	2002 - 2003
10	Vũ Hữu Kết	2004 - 7/2013
11	Dương Văn Đông	Từ tháng 7/2013

CHỦ TỊCH HỘI PHỤ NỮ XÃ TÂN KIM (Từ năm 1960)

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian công tác</i>
1	Nguyễn Thị Xuân	1960 - 1965
2	Dương Thị Phách	1965 - 1986
3	Nguyễn Thị Chính	1986 - 1987
4	Nguyễn Thị Liên	1987 - 1992
5	Vũ Thị Nga	1992 - 2002
6	Nguyễn Thị Hùng	2002 - 5/2011
7	Ngô Thị Phượng	Từ tháng 5/2011

BÍ THƯ ĐOÀN THANH NIÊN XÃ TÂN KIM (Từ năm 1960)

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Ghi chú</i>
1	Đỗ Hữu Thịnh	1960 - 1962
2	Lê Văn Huy	1962 - 1964
3	Nguyễn Văn Tiếp	1964 - 1966
4	Vũ Hữu Thịnh	1966 - 1968
5	Vũ Đình Hanh	1968 - 1969
6	Nguyễn Thị Liên	1970 - 1974
7	Vũ Văn Vui	1974 - 1981
8	Nguyễn Văn Đình	1981 - 1984
9	Đỗ Thị Hương	1984 - 1986
10	Dương Văn Đức	1986 - 1990
11	Nguyễn Đắc Khiêm	1990 - 1994
12	Phạm Văn Hiệp	1994 - 1997
13	Vũ Đình Phượng	1997 - 2001
14	Hoàng Văn Khiêm	2001 - 6/2015
15	Nguyễn Thanh Tuyên	Từ tháng 7/2015

CHỦ TỊCH HỘI NÔNG DÂN XÃ TÂN KIM

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian công tác</i>
1	Nguyễn Văn Tiu	1983 - 1986
2	Dương Văn Thắng	1986 - 1990
3	Vũ Đình Hanh	1991 - 1993
4	Nguyễn Văn Ký	1994 - 1996
5	Vũ Quyết Chiến	1997 - 2007
6	Dương Văn Đông	2008 - 7/2011
7	Phạm Hồng Thái	8/2011 - 6/2017
8	Nguyễn Văn Huỳnh	Từ tháng 7/2017

CHỦ TỊCH HỘI CỰU CHIẾN BINH XÃ TÂN KIM (Từ năm 1991)

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian công tác</i>
1	Nguyễn Đình Đệ	1991 - 1994
2	Vũ Hữu Thịnh	1994 - 10/2006
3	Bùi Xuân Ảnh	2006 - 3/2012
4	Bùi Văn Giảng	Từ tháng 4/2012

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng, *Hồ Chí Minh toàn tập, tập 4*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.

2. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập I (1936 - 1965)*, Thái Nguyên, 2003.

3. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Phú Bình, *Lịch sử Đảng bộ huyện Phú Bình (1930 - 2005)*, Thái Nguyên, 2005.

4. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập 2 (1965 - 2000)*, Thái Nguyên, 2005.

5. Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Bình, *Huyện Phú Bình lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2000)*, Thái Nguyên, 2007.

6. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, *Lịch sử công tác dân vận Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên (1930 - 2010)*, Thái Nguyên, 2010.

7. Viện Nghiên cứu Hán Nôm, *Địa danh làng xã Việt Nam thế kỷ XIX*, Nxb. Văn hóa Thông tin, 2012.

8. Nhiều tác giả, *Sơ thảo sự kiện và nhân chứng cách mạng tháng Tám 1945 trong vùng đồn điền Vạn Giã, huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên*.

9. Các tài liệu liên quan còn lưu trữ tại Văn phòng Đảng ủy, Hội đồng Nhân dân, Ủy ban nhân dân qua các thời kỳ và sổ ghi chép của một số cán bộ của xã.

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	5
Mở đầu: Tân Kim - Quê hương, con người, truyền thống	9
I. Quê hương.....	9
II. Con người, truyền thống.....	14
Chương I: Chi bộ Đảng trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (Giai đoạn 1947 - 1954)	39
I. Chi bộ Đảng xã Vạn Thắng ra đời lãnh đạo nhân dân bước đầu thực hiện nhiệm vụ kháng chiến kiến quốc (1947 - 1950).....	39
II. Lãnh đạo nhân dân tiếp tục kháng chiến chống thực dân Pháp (1951 - 1954).....	51
Chương II: Chi bộ - Đảng bộ xã Tân Kim trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975)	59
I. Lãnh đạo khôi phục, cải tạo, phát triển kinh tế - xã hội và thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1954 - 1965).....	59
II. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ vừa sản xuất, vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không	

quân của đế quốc Mỹ, tích cực chi viện chiến trường miền Nam (1965 - 1975)..... 106

Chương III: Đảng bộ xã Tân Kim trong thời kỳ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (Giai đoạn 1975 - 1986)..... 145

I. Lãnh đạo tiếp tục phát triển kinh tế - xã hội và thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1975 - 1980).... 145

II. Lãnh đạo nhân dân thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1981 - 1985)..... 161

Chương IV: Đảng bộ xã Tân Kim trong thời kỳ đổi mới đất nước (Giai đoạn 1986 - 1996)..... 177

I. Những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội (1986 - 1990)..... 177

II. Lãnh đạo thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1991 - 1995)..... 191

Chương V: Đảng bộ xã Tân Kim trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước (Giai đoạn 1996 - 2017)..... 205

I. Lãnh đạo nhân dân thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội (1996 - 2000)..... 205

II. Lãnh đạo thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong những năm đầu thế kỷ XXI (2000 - 2005)... 213

III. Lãnh đạo thực hiện kế hoạch phát triển kinh

tế - xã hội trong những năm 2005 - 2010.....	224
IV. Lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2010 - 2017.....	240
Kết luận.....	283
Phụ lục.....	289
Tài liệu tham khảo.....	305

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM
(1947 - 2017)

Chỉ đạo nội dung
Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Bình

Chịu trách nhiệm nội dung thông tin
Đồng chí Phạm Văn Hiệp - Bí thư Đảng ủy xã Tân Kim
(Nhiệm kỳ 2015 - 2020)

Ban Chỉ đạo biên soạn

<i>Đ/c Phạm Văn Hiệp</i>	Bí thư Đảng ủy	Trưởng ban
<i>Đ/c Nguyễn Văn Chính</i>	Phó Bí thư Đảng ủy	Phó ban
<i>Đ/c Phạm Văn Nguyên</i>	Phó Bí thư Đảng ủy - Chủ tịch UBND	Phó ban
<i>Đ/c Vũ Đình Phương</i>	Chủ tịch HĐND	Phó ban
<i>Đ/c Nguyễn Đăng Tám</i>	Trưởng ban Tuyên giáo Huyện ủy	Ủy viên
<i>Đ/c Dương Văn Đông</i>	Chủ tịch UBMTTQ	Ủy viên

Ban Sưu tầm tư liệu

<i>Đ/c Nguyễn Văn Chính</i>	Phó Bí thư Đảng ủy	Tổ trưởng
<i>Đ/c Nguyễn Đắc Khiêm</i>	Phó Chủ tịch UBND	Tổ viên
<i>Đ/c Phạm Hồng Thái</i>	Chủ tịch Hội Nông dân	Tổ viên
<i>Đ/c Bùi Văn Giảng</i>	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh	Tổ viên
<i>Đ/c Lê Hồng Khanh</i>	Công chức Văn phòng	Tổ viên

Tổ Biên soạn

Lê Văn Quỳnh Tổ trưởng

Nguyễn Thị Thuần Tổ phó

Nguyễn Văn Lam Thành viên (Chủ biên)

Bùi Văn Đạt Thành viên

Đơn vị nghiên cứu, biên soạn

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH VÀ TRUYỀN THÔNG
VĂN HÓA VIỆT**

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

Địa chỉ: 65 Tràng Thi - Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ TÂN KIM (1947 - 2017)

Chịu trách nhiệm xuất bản: Giám đốc **Bùi Việt Bắc**

Chịu trách nhiệm nội dung: Tổng biên tập **Lý Bá Toàn**

Biên tập: **Lưu Xuân Lý**

Trình bày thiết kế: **Đỗ Văn Thành**

In 300 cuốn, khổ 14,5 x 20,5cm tại Công ty TNHH Phát triển Minh Đạt

Địa chỉ: Số 4, ngách 41/9, ngõ 41 Thái Hà, phường Trung Liệt, quận Đống Đa, Hà Nội

Số xác nhận ĐKXB: 3214 -2018/CXBIPH/39-72/HĐ. Số QĐXB của NXB: 820/QĐ-NXBHD

cấp ngày 03 tháng 12 năm 2018

In xong và nộp lưu chiểu năm 2018.